"თქვენი აფხაზეთი" A8

დღეს UEFA-ს თასის ფინალია B4

ვუდროფის საქმე B6-B7

www.24hours.ge

24 საათი

ყოველდღიური

© გაზეთი 24 საათი

ოთხშაბათი, 19 მაისი, 2004 წელი. №117 (666)

ფასი 50 თეთრი

სოხუმსა და ცხინვალში პანიკაა

თამარ ასათიანი

სოხუმი და ცხინვალი საქართველოს მხრიდან მოსალოდნელ სერიოზულ პროვოკაციებზე საუბრობენ. როგორც თვითგამოცხადებული რესპუბლიკების პირველი პირები აცხადებენ, ქართველები სამხედრო პროვოკაციებს ქვეყნის დამოუკიდებლობის დღეს - 26 მაისს გეგმავენ. თუმცა, კვლავ მათ კომენტარებს თუ დავუჯერებთ, არც ის არის გამორიცხული, "ავანტურებზე ქართული მხარე მანამდეც წავიდეს". აქედან გამომდინარე, ცხინვალშიც და სოხუმშიც საკმაოდ შეშფოთებულები არიან და განცხადებებს განცხადებებზე აკეთებენ. თანაც, აჭარასთან დაკავშირებით რუსეთის პოზიციამ მათ დაბნეულობის საფუძველი მისცა. სამაჩაბლოშიც და აფხაზეთშიც გრძნობენ, რომ რუსეთი მათ ღია მხარდაჭერაზე უარს აცხადებს, რაც იმას ნიშნავს, რომ, ადრე თუ გვიან, ეს ორი თვითგამოცხადებული რესპუბლიკა დამოუკიდებლობის დაკარგვის რეალური საფრთხის წინაშე დადგება.

გაგრძელება A3 გვერდზე

პარლამენტმა დროს გაუსწრო

გიორგი ასანიძვილი

საქართველოს პარლამენტი სტახანოვური მეთოდით მუშაობს: ორი დღის გასაკეთებელი საქმე გუშინ მან საათნახევარში შეასრულა. კანონების ასეთი "ჩქაროსნული ცხობის" ერთ-ერთი მიზეზი ისიც არის, რომ განსახილველი კანონპროექტები დეპუტატებს უშუალოდ სხდომის დაწყების წინ ურიგდებათ და მათ საფუძვლიან შესწავლას ვერ ასწრებენ. ამიტომ ცაიტნოტში მყოფი პარლამენტარების უმეტესი ნაწილი უცნობ დოკუმენტს ბრმად უჭერს მხარს, ზოგიერთი კი (მაგალითად, ივლიანე ხაინდრავა), პროტესტის ნიშნად, კანონპროექტის წინააღმდეგ აძლევს ხმას.

გაგრძელება A3 გვერდზე

საქართველოს პარლამენტი კანონს კანონზე აცხობს.

ჩვენ მოვიგებთ ომს

ვერა ნეფარიძე

როდესაც უამინდობის გამო რესპუბლიკის მოედანზე დაგეგმილი კონცერტი გადაიდო, აქციის ორგანიზატორებმა საზოგადოებას პირობა მისცეს - როგორც კი ამინდი გამოვა, კონცერტი პირველივე დღეს გაიმართებოდა. პირობა მართლაც გამოდარებისთანავე შესრულდა. გუშინ რესპუბლიკის მოედანზე შეკრებას ერთადერთი მიზეზი ჰქონდა - ერთიან საქართველოს აჭარის თავისუფლება უხარია და ის ემოცია, რომელიც ვარდობისთვის გიორგობას აჭარაში მეფობდა, ერთად უნდა გაეზიარებინათ დანარჩენ საქართველოშიც. ასე რომ, შეიძლება ცოტა დაგვიანებით, მაგრამ აქცია - "ერთიანი საქართველო თავისუფალი აჭარისთვის" თბილისში მაინც გაიმართა.

გაგრძელება B2 გვერდზე

მოდი, გავახილოთ თვალი მალე...

ეროვნული სტადიონი მყარი და მდგრადია!

ზაზა ფაჩუაშვილი

კომპეტენტურმა პირებმა აბსოლუტური სისულელე უწოდეს პრესაში გავრცელებულ ინფორმაციას იმის თაობაზე, რომ "დინამოს" ეროვნული სტადიონი უმძიმეს ავარიულ მდგომარეობაშია და შესაძლოა ჩამოინგრეს კიდეც. საქმე ეხება გამოქვეყნებული წერილის სათაურს - "დინამოს სტადიონი ინგრევა?!" და მის კომენტარებს.

ერთი თვის წინათ თბილისის საკრებულოს ინიციატივით ეროვნულ სტადიონზე გაფართოებული შეხვედრა მოეწყო, სადაც გაცხადდა, რომ სტადიონი საკრებულოსთვის განსაკუთრებული მზრუნველობის საგანი გახდა. ჩვენი თემის შესახებ პირველად სწორედ საკრებულოს თავმჯდომარის ზაზა ბეგაშვილის კომენტარს შემოგთავაზებთ:

გაგრძელება A6 გვერდზე

"დინამოს" ეროვნული სტადიონი საერთაშორისო დონის მატჩებისთვის მზად არის.

პოლიტიკა

მოსკოვი აბაშიძეს რევანშისათვის აღარ ამზადებს?

მოსკოვის ჟურნალისტურ წრეებში ვრცელდება ინფორმაცია, რომ აჭარის ყოფილ ლიდერსა და მის შვილს რუსეთის ფედერალური უშიშროების სამსახური "ამუშავებს". ასლან აბაშიძის მოსკოველი მეგობრები - გენერლები ვიქტორ ალქსნისი და ვლადიმირ რომანენკო აჭარის ყოფილ ლომს საკუთარი უპრინციპობის გამო უკვე შემოწყრნენ.

A3

ეკონომიკა

გოცირიძის სავარძელი მძიმედ თავისუფლდება

საქართველოს გაზის საერთაშორისო კორპორაციის სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე ალეკო გოცირიძე, ჯერჯერობით, თანამდებობაზე რჩება. კორპორაციის აქციონერების კრების ჩატარება, სადაც გოცირიძის თანამდებობის საკითხი უნდა დასმულიყო, უკვე მეორე დღეა, ვერ მოხერხდა.

A4

უცხოეთი

ევროკავშირი ელიტურ სამხედრო დანაყოფებს ქმნის

ევროკავშირის წევრი ქვეყნების თავდაცვის მინისტრები 2007 წლისთვის სწრაფი რეაგირების ცხრა ჯგუფის შექმნაზე შეთანხმდნენ, რომლებიც მსოფლიოს ნებისმიერ წერტილში კონფლიქტური სიტუაციების მოსაგვარებლად გაიგზავნებიან.

A5

სამართალი

უშიშროების სამინისტროს თანამშრომლები დააკავეს

უშიშროების სამინისტროში საკადრო წმენდა დაიწყო. გუშინდელი დღე ამ მხრივ ნამდვილად წარმატებული აღმოჩნდა, რადგან უშიშროების სამინისტროს საგამოძიებო ნაწილსა და სამხედრო პროკურატურაში ერთდროულად ორ თანამშრომელზე აღიძრა სისხლის სამართლის საქმე.

A6

საზოგადოება

აფხაზეთში გორდება ანტიქართული კამპანია და იგეგმება პროვოკაცია

ბერლინის შეხვედრის შემდეგ კომენტარი ვთხოვეთ მის ერთ-ერთ მონაწილეს, ექსპერტს აფხაზურ საკითხებში პაატა ზაქარეიშვილს.

A8

ამინდი

თბილისი	21
ქუთაისი	16
ბათუმი	13
სოხუმი	12
ფოთი	14
თელავი	19
ზუგდიდი	16
გორი	15
ახმეტა	19
ჭიათურა	15
გაგრა	10
სამტრედია	15

უცხოური ვალუტის ოფიციალური კურსი ლართან მიმართებაში

აშშ დოლარი	1.9200
ევრო	2.3050
გირვანქა სტერლ.	3.3855
რუბლი	0.0662

ხელისუფლება აჭარაში დამალულ გადასახადებს ეძებს

საგამოძიებო ჯგუფმა ხუთ დღეში 80 მილიონი "იპოვა"

ეთერ მამულაშვილი

მეხუთე დღეა, აჭარაში საგადასახადო დეპარტამენტის სპეციალური საგამოძიებო ჯგუფი მუშაობს. "24 საათის" ხელთ არსებული ინფორმაციით, რეგიონში ამ დროისთვის დამალული და გადაუხდელი გადასახადების სახით 80 მილიონზე მეტი ლარია აღმოჩენილი. ხსენებული ჯგუფის წევრები ვარაუდობენ, რომ თვის ბოლოს, როცა ისინი აჭარაში მუშაობას დაასრულებენ, ეს ციფრი, სულ ცოტა, გასამმაგდება.

გაგრძელება A4 გვერდზე

ვენეციის კომისია ახალი საკონსტიტუციო ცვლილებების მოლოდინშია

ლელა მჭედლიძე

ევროპის კომისია "დემოკრატიისათვის სამართლის მეშვეობით" უფრო მეტად ვენეციის კომისიის სახელით არის ცნობილი. ეს ევროსაბჭოს სტრუქტურაა, რომელიც ჩვენს ხელისუფლებას სულ ცოტა ხნის წინ საკონსტიტუციო ცვლილებებთან დაკავშირებით რეკომენდაციებს საკმაოდ აქტიურად სთავაზობდა. თუმცა, ამ რეკომენდაციებიდან ჩვენმა ხელისუფლებამ ძალზე მცირე ნაწილი გაითვალისწინა.

გაგრძელება A3 გვერდზე

კიდევ ერთი "ლეგენდა" წინანდალზე

ზვიად რუაძე
კახეთიდან

წინანდლის ღვინის ქარხნის ირგვლივ სკანდალი მწიფდება. ქარხნის ყოფილ მეპატრონეს თამაზ ხიდაშელს მედეა მეზვრიშვილის შემდეგ მოწილეს სახით საწარმოს ამჟამინდელი ხელმძღვანელობა გაუჩნდა. ქარხნის გენერალური დირექტორის პაატა გიორგობიანისა და იურისკონსულტის გელა ლიქოკელის განცხადებით, ხიდაშელი შპს "წინანდლის ღვინის საგანძურის" ხელში ჩაგდებას ბინძური მეთოდებით ცდილობს.

გაგრძელება A3 გვერდზე

ყაზახეთი და ჩინეთი ნავთობსადენის აშენებას დათანხმდნენ

ყაზახეთმა და ჩინეთმა ხელი მოაწერეს ხელშეკრულებას, რომლის თანახმად, ყაზახეთის ნავთობსაბადოებიდან ჩინეთის საზღვრამდე 3000-კილომეტრიანი ნავთობსადენი აშენდება.

ხელშეკრულებას ხელი მოეწერა ყაზახეთის პრეზიდენტის ნურსულთან ნაზარბაევის ჩინეთში ვიზიტის დროს. ყაზახეთის პრეზიდენტის ვიზიტი მიზნად ჩინეთში ვაჭრობისა და ეკონომიკური კავშირების გაღრმავებას ისახავდა.

აღნიშნული ხელშეკრულება ყაზახეთს საშუალებას მისცემს, ახალი ბაზარი აითვისოს. მილსადენის მშენებლობა ამ ზაფხულს დაიწყება.

გაგრძელება A5 გვერდზე

A2 ამბები | A3 პოლიტიკა | A4 ეკონომიკა | A5 უცხოეთი | A6 საზოგადოება | A7 სამართალი | A8 პროექტი

B2 რევიუ | B3 რევიუ | B4 სპორტი | B5 სპორტი | B6-B7 ექსკლუზივი | B8 სხვადასხვა

პრემიერ-მინისტრი აჭარაში იმყოფება

საქართველოს პრემიერ-მინისტრი ზურაბ ჟვანია აჭარაში იმყოფება, სადაც სუუამის სამიტის დაწყებამდე მან ბობოყვათისა და ციხისძირის სასტუმროები მოინახულა. ამ სასტუმროებში განთავსდებიან სამიტში მონაწილეობის მისაღებად ჩამოსული უცხოელი სტუმრები. მთავრობის დელეგაცია დღეს ჩაქვის დასასვენებელ კომპლექსსაც ეწვია, სადაც ასლან აბაშიძის მმართველობის ბოლო პერიოდში შეიარაღებული პირები ცხოვრობდნენ.

სწორედ ამ კომპლექსის დათვალიერების შემდეგ მიიღო პრემიერ-მინისტრმა გადაწყვეტილება, სამიტის ჩაქვში ჩატარების თაობაზე. სამიტის შესახებ კი მთავრობის გასვლითი სხდომა ხვალ ბათუმში გაიმართება. მასზე დასასწრებად პრემიერ-მინისტრმა ბიზნესმენებიც მიიწვია. წინასწარი ინფორმაციით, სუუამის სამიტის საკითხების გარდა, მთავრობის წევრები აჭარაში საკადრო ცვლილებებსაც შეეხებიან.

ციხისძირში პრემიერ-მინისტრი მოსახლეობას შეხვდა და მათ პრობლემებზე გაესაუბრა. ბათუმური რევოლუციის შემდეგ, თბილისიდან ბათუმში ავტომანქანით წასულმა პრემიერ-მინისტრმა ჩოლოქის ადმინისტრაციული საზღვარი შეუფერხებლად გადალახა. სუუამის სამიტი ჩაქვში 16 ივნისს გაიმართება.

24 საათი

ბურჯანაძე შვიმერს და მირონოვს შეხვდა

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე ნინო ბურჯანაძე, სტრასბურგში ოფიციალური ვიზიტის დროს, ევროპის საბჭოს გენერალურ მდივანს ვალტერ შვიმერს შეხვდა.

შეხვედრაზე ისაუბრეს საქართველოს და ევროპის საბჭოს შორის სამომავლო ურთიერთობაზე, ასევე აჭარაში 6 მაისის შემდეგ განვითარებულ მოვლენებზე. მოგვიანებით საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე შეხვდა რუსეთის ფედერაციის საბჭოს თავმჯდომარეს სერგეი მირონოვს. საკანონმდებლო ხელისუფლების მაღალმა პირებმა ორმხრივი ურთიერთობების საკითხები განიხილეს.

24 საათი

შინაგან საქმეთა მინისტრი წალკაში ჩავიდა

საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრი გიორგი ბარამიძე გუშინ წალკის რაიონში ჩავიდა და ადგილობრივ მოსახლეობას შეხვდა. მინისტრი ინტერესით გაეცნო ინფორმაციას იმის შესახებ, თუ რა მდგომარეობაა შექმნილი რაიონში შინაგანი ჯარის შეყვანის შემდეგ. როგორც მას ადგილობრივი პოლიციის მუშაკებმა განუმარტეს, 10 მაისიდან, ანუ რაიონში შინაგანი ჯარის შეყვანის დღიდან სისხლის სამართლის არც ერთი დანაშაული არ აღრიცხულა. ადგილობრივი მოსახლეობის განცხადებით, კარგი იქნება, თუ დამნაშავეებთან ბრძოლასთან ერთად, ხელისუფლება რაიონში არსებული მძიმე სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესებაზეც იზრუნებს. თბილისში გამომგზავრებამდე მინისტრმა შინაგანი ჯარის დისლოკაციის ადგილი მოინახულა და ჯარისკაცებს მათი იქ ყოფნის სახელმწიფოებრივ მნიშვნელობაზე ესაუბრა.

ინტერ-პრესი

რუსი დეპუტატები კვლავ პანკისის თემის წამოწევას ცდილობენ

სტრასბურგში მყოფი რუსი დეპუტატები კვლავ პანკისის თემის წამოწევას ცდილობენ. გუშინ სააგენტო "რია ნოვოსტი"-მ გაავრცელა ინფორმაცია, თითქოს ქართველ კოლეგებთან შეხვედრის შემდეგ მიღწეულია შეთანხმება პანკისის ხეობაში ერთობლივი ოპერაციების ჩატარების შესახებ. რუსეთის სათათბიროს საერთაშორისო კომიტეტის თავმჯდომარის მიხეილ მარგელოვის განცხადებით, საუბარია არა მხოლოდ დეპუტატების მუშაობის ერთობლივ პროგრამაზე, არამედ პანკისის ხეობაში ერთობლივ ძალისმიერ ოპერაციებზე. "რია ნოვოსტი"-ს ინფორმაციით, ეს შეთანხმება ნინო ბურჯანაძისა და სერგეი მირონოვის შეხვედრაზე მოხდა. ქართული მხარე ინფორმაციის ასეთ ინტერპრეტაციას კატეგორიულად უარყოფს და აცხადებს, რომ ერთობლივ ოპერაციებზე საუბარი საერთოდ არ ყოფილა. ქართველი დეპუტატების განცხადებით, საქმე ეხება მხოლოდ ინფორმაციის გაცვლას სასაზღვრო უწყებებს შორის, რადგან ხეობაში არსებული ვითარება დღეისათვის სტაბილურია და ძალისმიერ ჩარევას არ საჭიროებს.

24 საათი

კონსტანტინ ზატულინი: რუსეთი აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის მიმართ გულგრილი ვერ იქნება

რუსეთის სახელმწიფო სათათბიროს წევრ კონსტანტინ ზატულინის განცხადებით, აჭარის მოვლენები დასაწყისია იმ პროცესისა, რაც შესაძლოა, აფხაზეთსა და სამხრეთ ოსეთში განვითარდეს. ზატულინი დარწმუნებულია, რომ თუკი აფხაზეთსა და სამხრეთ ოსეთში აჭარის მოვლენების მსგავსი პროცესები გამეორდება, ის აუცილებლად რუსეთსაც შეეხება. "საქართველო-აფხაზეთის კონფლიქტის ზონაში 2000 რუსი ოფიცერი და ჯარისკაცი იმყოფება, რომელიც სოხუმისაკენ მიმართულ "მშვიდობიან რევოლუციურ მარშში" მონაწილეობას ვერ მიიღებს. ასევე რუსი სამშვიდობო ძალები არიან განთავსებული სამხრეთ ოსეთშიც. ამასთან, რუსეთის და ჩრდილოეთ კავკასიის ტერიტორიაზე ცხოვრობენ ეთნიკური აფხაზები და ოსები, რომლებიც კონფლიქტში აუცილებლად ჩაერთვებიან", — განაცხადა ზატულინმა.

მედია-ნიუსი

კოალიცია თამბაქოს რეკლამის წინააღმდეგ

თამბაქოს საწინააღმდეგო ეროვნული ცენტრი გამოდის ინიციატივით, შეიქმნას კოალიცია "თამბაქოს რეკლამის წინააღმდეგ." მისი ერთ-ერთი ძირითადი მიზანი იქნება თამბაქოს ნაწარმისა და თამბაქოს ინდუსტრიის ყველა სახის პირდაპირი და არაპირდაპირი რეკლამის, მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებით თამბაქოს მოხმარების დემონსტრირებისა და თამბაქოს ინდუსტრიის მიერ სხვადასხვა სახის ღონისძიებათა სპონსორობის აკძალვა.

"კინოთეატრ "რუსთაველიდან" ამოღებულია ბილეთები, რომელსაც "გალუაზის" რეკლამა ამშვენებს. ბილეთები საბავშვო სეანსისთვის იყო განკუთვნილი. ეს აღმაშფოთებელია, - აცხადებს თამბაქოს საწინააღმდეგო ცენტრის ხელმძღვანელი გელა კობეშავიძე, - **მით უმეტეს, რომ კატასტროფული მდგომარეობაა მოზარდების მიერ თამბაქის მოხმარების ინტენსივობის ზრდის მხრივ. ეწევა 12-18 წლამდე მოზარდთა 43,3 პროცენტი, მამაკაცების - 52 პროცენტი, მწეველი ქალების რიცხვმა 9,2 პროცენტით იმატა და 22 პროცენტს მიაღწია".**

კოალიციის ერთ-ერთ მთავარ მიზანს წარმოადგენს მის საქმიანობაში საზოგადოების, არასამთავრობო ორგანიზაციების, სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტების, პროფესიული კავშირების ჩართვა და მათთან ერთად "რეკლამის შესახებ" საქართველოს კანონში შესატანი ცვლილებების მომზადება. პარლამენტის თავმჯდომარეს ნინო ბურჯანაძესა და ჯანდაცვისა და სოციალურ საკითხთა კომიტეტის ხელმძღვანელს გიგი წერეთელს პროექტი განსახილველად, სავარაუდოდ, 31 მაისს გაეგზავნებათ.

"თამბაქოს ბიზნესი დიდი ფულის წყაროა, - ამბობს გელა კობეშავიძე, - **ამიტომ, მას ბევრი ლობი ჰყავს. თუ რომელიმე პარლამენტარის მხრიდან პროექტი შეფერხდება, ეს იმის მაჩვენებელი იქნება, რომ სწორედ ის ლობირებს ამ შემოსავლიან ბიზნესს და მოზარდი თაობის ჯანმრთელობაზე არ ზრუნავს".**

თამბაქოს საწინააღმდეგო ეროვნულმა ცენტრმა გუშინ წერილობით მიმართა და დახმარება სთხოვა საქართველოს პრეზიდენტს მიხეილ სააკაშვილს. ცენტრში მიიჩნევენ, რომ მოზარდი თაობის ჯანმრთელობაზე ზრუნვას სათავეში პრეზიდენტი უნდა ჩაუდგეს.

ნინო ბერელიძე

შალვა ნათელაშვილი ნარკოტიკების ზემოქმედების ქვეშ იმყოფებოდა

თუმცა, სამართალდამცველთა მიერ ჩატარებული ექსპერტიზისას გამოვლენილი პირი, რომელიც ნარკოტიკული ნივთიერების ზემოქმედების ქვეშ იმყოფებოდა ლეიბორისტთა ლიდერი ნამდვილად არ გახლავთ, ნარკომანი შალვა ნათელაშვილი აჭარის პოლიციის ერთ-ერთი ქვეგანყოფილების ყოფილი ხელმძღვანელია. საქმე ისაა, რომ აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში ნარკომაფიის წინააღმდეგ ბრძოლა აჭარელი სამართალდამცველების ნარკოლოგიური შემოწმებით დიწყო. შინაგან საქმეთა მინისტრის გიორგი ბარამიძის მითითებით, გუშინ, დილიდან, აჭარის შს სამინისტროს თანამშრომლებს ნარკოლოგიური ექსპერტიზა ჩაუტარდათ.

"პირველ ეტაპზე მთლიანად შემოწმდება ცენტრალური აპარატის პირადი შემადგენლობა, მომდევნო დღეებში კი რეგიონის პოლიციის ყველა განყოფილების თანამშრომელს შევამოწმებთ", - აცხადებს აჭარის შს მინისტრი დავით ღლონტი.

პირველ ეტაპზე ჩატარებული შემოწმების ზუსტი შედეგები მოგვიანებით გახდა ცნობილი და გაირკვა, რომ შემოწმებისას ნარკოტიკული ნივთიერების ზემოქმედების ქვეშ იმოფებოდა აჭარის შსს სატრანსპორტო განყოფილების უფროსი შალვა ნათელაშვილი.

"აჭარის შინაგან საქმეთა სამინისტროს აპარატში გუშინ 50-მა თანამშრომელმა გაიარა შემოწმება. შემოწმების დაწყებამდე ოთხმა თანამშრომელმა სამსახური საკუთარი განცხადების საფუძველზე დატოვა", - აცხადებს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა ახალი მინისტრი. დავით ღლონტის ინფორმაციით, შემოწმების შემდეგ ნარკოტიკული ნივთიერების ზემოქმედების ქვეშ კიდევ ორი თანამშრომელი აღმოჩნდა, ხოლო ოთხმა თანამშრომელმა თავის ნებით პატაკი დაწერა და პოლიციიდან წავიდა. ღლონტის თქმით, მათ კონკრეტულ პირებზე ოპერატიული ინფორმაციები გააჩნიათ და ნარკოტიკების მომხმარებელ ყველა პოლიციელს თანამდებობიდან და მთლიანად სისტემიდან დაითხოვენ. **"ანალოგიური შემოწმება ყველა ძალოვან სტრუქტურაში ჩატარდება და ეს პროცესი კვლავ გაგრძელდება. ნარკოლოგიურ შემოწმებას ჩემს მოადგილეებთან ერთად მეც გავივლი"** ,- აცხადებს ახალი მინისტრი და იმედოვნებს, რომ მის სისტემაში მალე არც ერთი ნარკომანი აღარ იმუშავებს.

შეგახსენებთ, გიორგი ბარამიძის საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრად დანიშვნის შემდეგ ჩატარებული ნარკოლოგიური შემოწმების შედეგად, მიმდინარე წელს შს სამინისტროს სისტემიდან ნარკოტიკების მოხმარებისთვის 50-მდე პოლიციელი დაითხოვეს, მათ შორის - რამდენიმე მაღალჩინოსანი.

24 საათი

ბათუმელი ლაშა ჩახვაძე თბილისში გადმოიყვანეს

იარაღის უკანონო ტარებისთვის ძებნილი ერთ-ერთი არასამთავრობო ორგანიზაციის წევრი, ბათუმელი ლაშა ჩახვაძე გუშინ ბათუმიდან თბილისში ბადრაგის თანხლებით გადმოიყვანეს. დაკავებულის ადვოკატის ქეთი ბექაურის თქმით, ვინაიდან ლაშა ჩახვაძე ძებნილი იყო, მას პირდაპირ ერთ-ერთ საპყრობილეში გადაიყვანენ.

ბათუმელი ახალგაზრდები - მერაბ მიქელაძე და ლაშა ჩახვაძე - 2004 წლის 24 თებერვალს, თბილისში, ვაკე-საბურთალოს რაიონის პოლიციის მიერ იარაღის უკანონო ტარების ბრალდებით იქნენ დაკავებულები. მიქელაძე და ჩახვაძე თბილისში 23 მარტს ჩამოვიდნენ. მათი მიზანი აჭარაში მიმდინარე მოვლენებთან დაკავშირებით პრესკონფერენციის გაემართვა იყო. ისინი ასლან აბაშიძის მხარდამჭერები იყვნენ. ჩახვაძეს და მიქელაძეს 26 თებერვალს ვაკე-საბურთალოს რაიონულმა სასამართლომ წინასწარი სამთვიანი პატიმრობა შეუფარდა, რაც 4 მარტს ქალაქიდან გაუსვლელობის ხელწერილით შეეცვალათ. გათავისუფლებულებმა თბილისი მეორე დღესვე დატოვეს, რის გამოც დააკავეს საქმის გამომძიებლები - ზაზა მესხი, მამუკა მდინარაძე და გიორგი ძიძიგური. მოგვიანებით ისინი ქალაქიდან გაუსვლელობის ხელწერილით გაათავისუფლეს.

ინტერ-პრესი

დაუკავშირდება თუ არა სახაჭაპურეს აფეთქება პოლიტიკას

ბათუმში გუშინწინ, გვიან ღამით, ლუდის ქარხნის დასახლებაში დაუდგენელმა პირებმა სახაჭაპურე ააფეთქეს. სახაჭაპურე ბათუმის საარჩევნო საოლქო კომისიის თავმჯდომარეს ედნარ შამილიშვილს ეკუთვნის. აფეთქების შედეგად დაზიანდა მთელი შენობა. როგორც თვითმხილველები აცხადებენ, აფეთქება ძალიან ძლიერი იყო. სავარაუდოდ, გამოყენებული იყო ასაფეთქებელი ნივთიერება ტროტილი, თუმცა სამართალდამცველები აცხადებენ, რომ ძიება მიმდინარეობს და დაზუსტებული ინფორმაცია ჯერ არ აქვთ.

მართალია, თავად ედნარ შამილიშვილი აცხადებს, რომ სახაჭაპურე მამამისს - ოთარ შამილიშვილს ეკუთვნის და პოლიტიკურ მოტივზე არ საუბრობს, მაგრამ იქვე აცხადებს, რომ მის ოჯახს პირადი კონფლიქტი არავისთან აქვს. შამილიშვილი გამოძიების შედეგებს დაელოდება და დასკვნების გაკეთებას ამის შემდეგ აპირებს.

ინტერ-პრესი

სპეცოპერაცია დაიწყო

საზღვრის დაცვის დეპარტამენტმა საქართველოს სახელმწიფო საზღვრის ჩრდილოეთ მონაკვეთის გაძლიერების მიზნით გუშინ საზღვრის დაღესტნის, ჩეჩნეთისა და ინგუშეთის მონაკვეთებზე სასაზღვრო სპეცოპერაცია "საფარი-2004"-ის განხორციელება დაიწყო. როგორც საქართველოს სახელმწიფო საზღვრის დაცვის სახელმწიფო დეპარტამენტის საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახურში აცხადებენ, უწყების ხელმძღვანელობის გადაწყვეტილებით, სპეცოპერაცია ლაგოდეხი-ხუნძაყის, ომალო-იტუმ-კალეს და შატილი-ნაზრანის მიმართულებით განხორციელდება. ჩვენი ინფორმაციით, ოპერაციას ხელმძღვანელობს სასაზღვრო უწყების შტაბის უფროსის მოადგილე, პოლკოვნიკი თამაზ კილაძე.

აღნიშნული ღონისძიების ფარგლებში გაიხსნება დამატებით ათამდე და გაძლიერდება ცხრა სასაზღვრო საგუშაგო. გაძლიერდება ასევე საზღვრის ჩრდილოეთ მონაკვეთზე მოქმედი ეუთო-ს მისიის მონიტორინგის სპეცკომენდანტურის დაცვა. სასაზღვრო სპეცოპერაციის დასრულების შემდეგ ქართველ და რუს მესაზღვრეებს შორის მოხდება ოპერატიული ინფორმაციების გაცვლა და სახელმწიფო საზღვრის რეკოგნოსცირება.

24 საათი

აფხაზეთში გაერო-ს სამხედრო დამკვირვებელთა მისია პატრულირებას გაზრდის

19 მაისიდან გალის რაიონში დაძაბულობის შესაძლო ესკალაციის თავიდან ასაცილებლად აფხაზეთის კონფლიქტის ზონაში მოქმედი გაერო-ს სამხედრო დამკვირვებელთა მისია პატრულირების არეალს შესამჩნევად გაზრდის. ამის შესახებ საქართველოს სახელმწიფო მინისტრი კონფლიქტების მოგვარების საკითხებში გიორგი ხაინდრავა და აფხაზეთის კონფლიქტის ზონაში მოქმედი გაერო-ს სამხედრო დამკვირვებელთა მისიის ხელმძღვანელი, გენერალ-მაიორი კაზი აშფაკი გუშინდელ შეხვედრაზე შეთანხმდნენ. ხაინდრავას განცხადებით, ქართულმა მხარემ პატრულირების გაძლიერება აფხაზური ხელისუფლების მიერ გალის რაიონში დამატებით შეყვანილი საჯარისო ფორმირებების მხრიდან შესაძლო ძალადობის თავიდან აცილების და ვითარებაზე საერთაშორისო კონტროლის უზრუნველყოფის მიზნით მოითხოვა.

სხვადასხვა მონაცემებით, აჭარაში განვითარებული მოვლენების შემდეგ სოხუმის ხელისუფლების პრემიერ-მინისტრის რაულ ხაჯიმბას განკარგულებით, გალის რაიონის ქვედა და ზედა ზონების სოფლებში აფხაზური შს და თავდაცვის სამინისტროების 400-მდე შეიარაღებული ჯარისკაცი და მესაზღვრე შეიყვანეს. გალის რაიონში დამატებით შეყვანილმა ძალებმა ხელისუფლების დავალებით გაამკაცრეს მიმოსვლა მდინარე ენგურის ხიდზე, მდინარის ძირითად ფონებზე და ამჟამად სოფლების პატრულირებას აწარმოებენ.

გალის რაიონში კონტროლის რეჟიმის გამკაცრებას აფხაზური ხელისუფლება საქართველოს დამოუკიდებლობის დღეს - 26 მაისს და თბილისის მხრიდან აფხაზეთთან დაკავშირებით გაკეთებულ მკაცრ განცხადებებს უკავშირებს, რის გამოც ქართული მხრიდან გალის რაიონის ტერიტორიაზე პროვოკაციებს არ გამორიცხავს.

ინტერ-პრესი

ქობულეთში პედაგოგები გაიფიცნენ

გუშინ ორი თვის გაუცემელი ხელფასებისა და გაყინული დავალიანების მოთხოვნით ქობულეთის მეშვიდე სკოლის პედაგოგები გაიფიცნენ. მათთან ქობულეთის რაიონის განათლების განყოფილების წარმომადგენელი რ. მუჯირი მივიდა და ხელფასების გაუცემლობის მიზეზად თბილისიდან ჩაურიცხავი ტრანსფერი დაასახელა. პედაგოგები კუთვნილი თანხის მიღებამდე სასწავლო პროცესის აღდგენას არ აპირებენ. გაფიცულების ინფორმაციით, დღეიდან აქციას ქობულეთის სხვა სკოლების მასწავლებლებიც შეუერთდებიან.

24 საათი

ნარკოვითარება საქართველოში

საქართველოში პირველად დამუშავდა წლიური ანგარიში ქვეყანაში არსებული ნარკოვითარების შესახებ, რომელიც, გაერო-ს განვითარების პროგრამის დაფინანსებით, სამხრეთ კავკასიის რეგიონული ანტინარკოტიკული პროგრამის ფარგლებში მომზადდა.

პროექტის მესვეურთა ინიციატივით, შეიქმნა და ამოქმედდა ნარკოტიკებზე ინფორმაციის კოორდინაციის ეროვნული სამსახური, რომლის მიზანია ნარკოტიკების ყველა ასპექტთან დაკავშირებული სანდო, ხარისხიანი, შესადარებლად ვარგისი ინფორმაციის მოპოვება. ეს ხდება ნარკოტიკების პრობლემის დაძლევაზე მომუშავე საკვანძო უწყებათა მიერ გამომუშავებული ინფორმაციის კოორდინაციის და ანალიზის, უწყებათა შორის იმ ინფორმაციის მუდმივი ურთიერთგაცვლისა და, ამის საფუძველზე, მათ შორის თანამშრომლობის გაძლიერების გზით.

გაწეული მუშაობის საფუძველზე, დამოუკიდებელ ექსპერტთა ჯგუფმა გამოყო ნარკოტიკების პრობლემის დაძლევაზე მუშაობასთან დაკავშირებული საქართველოს დღევანდელი მდგომარეობისთვის დამახასიათებელი ისეთი საჭიროებანი, როგორიცაა: სანდო და შესადარებლად ვარგისი მონაცემთა ბაზის შექმნა და განვითარება; ეროვნულ და რეგიონულ დონეზე მომუშავე შესაბამის უწყებათა და ინსტიტუტების თანამშრომლობის გაძლიერება; ნარკოტიკული საშუალებების კონტრაბანდის შემცირება; ნარკოტიკული საშუალებების ბოროტად გამოყენებასთან ბრძოლა. პროექტში ჩართულია საქართველოს ჯანდაცვის სამინისტრო, ასევე - შ.ს.ს და სხვა ნარკო-პრობლემებთან მებრძოლი უწყებები.

"პროგრამა გვეხმარება ტექნიკური საშუალებებითაც და მეთოდოლოგიური კუთხითაც. გასულ თვეს, მაგალითად, ინტერპოლში საკმაოდ დიდი ტრეინინგი ჩატარდა ნარკოტიკული საშუალებების უკანონო გავრცელების წინააღდეგ ბრძოლასთან დაკავშირებით; გამოცდილებას გვიზიარებს სხვადასხვა ქვეყანა; ხდება ექსპერტული დასკვნების შეჯერება. საერთოდ, ქვეყანაში სადაც, ელემენტარულად, არ არსებობს ნარკოტიკების მოსაძებნი აპარატურა, რთულია, ისაუბრო რამეზე. ეს პროგრამა ძალიან სასარგებლოა არა მარტო ჩვენი უწყებისთვის", - აცხადებს შსს ნარკომანიის წინააღმდეგ ბრძოლის ეროვნული ბიუროს ხელმძღვანელი ალეკო ტაბატაძე.

"ფაქტობრივად, პირველად იქმნება საინფორმაციო ბაზა, რომელზეც შემდეგ აიგება ანტინარკოტიკული პოლიტიკა. ამ ბაზაზე დაყრდნობით, ბოლოს და ბოლოს, გვექნება სურათი, თუ რა მდგომარეობაა ქვეყანაში. დღესაც ექსპერტებს შორის სერიოზული დავაა ნარკოტიკული საშუალებების მომხმარებელთა რაოდენობის თაობაზე. პროექტის მეშვეობით, საშუალება მოგვეცემა, პირველ რიგში, მუდმივად ვაკონტროლოთ მომხმარებელთა რაოდენობა და ჩამოვაყალიბოთ პრიორიტეტები, შემდეგ კი შევიმუშაოთ ეროვნული სტრატეგიული გეგმა. სწორედ ამ გეგმით დაიწყებს ქვეყანა გაცილებით აქტიურ ბრძოლას ნარკოტიკების მოხმარების წინააღმდეგ, ვიდრე ეს აქამდე იყო", - აცხადებს ჯანდაცვის მინისტრის მოადგილე ნინო ოკრიბელაშვილი.

ოთარ ქირია

განათლების საქალაქო სამსახურის ახალი ხელმძღვანელი

ირაკლი თოდუა

თბილისის განათლების საქალაქო სამსახურის ახლად დანიშნულმა უფროსმა ირაკლი თოდუამ ამ თანამდებობაზე მოღვაწეობა საგანმანათლებლო ობიექტების ხელმძღვანელებთან შეხვედრებით დაიწყო. გუშინ იგი თბილისის N23-ე საშუალო სკოლას ეწვია და სამოქმედო გეგმები დიდუბე-ჩუღურეთის რაიონის სკოლების დირექტორებს გააცნო. მისი განცხადებით, განათლების საქალაქო სამსახურის მთავარი პრიორიტეტი იქნება დედაქალაქის სკოლებში უსაფრთხო და ესთეტიკურად ჯანსაღი გარემოს შექმნა. სამსახური მხოლოდ სამეურნეო პრობლემების მოწესრიგებით არ შემოიფარგლება და ახალი ტიპის საგანმანათლებლო პროგრამებსაც განახორციელებს. განათლების საქალაქო სამსახურის ახალი ხელმძღვანელი თავისი გეგმების ხორცშესხმისათვის მხოლოდ ბიუჯეტში გაწერილ თანხებს არ დასჯერდება და აცხადებს, რომ დასახული მიზნების მისაღწევად არასაბიუჯეტო სახსრების მოზიდვასაც გეგმავს. ირაკლი თოდუა შეხვედრებს, რაიონების მიხედვით, 22 მაისამდე გააგრძელებს. დღეს იგი N67-ე საშუალო სკოლაში მთაწმინდა-კრწანისის რაიონის საგანმანათლებლო დაწესებულებების დირექტორებს შეხვდება.

ინტერ-პრესი

ელექტროკავშირი წუთობრივ გადასახადს აწესებს

ელექტროკავშირის აბონენტებისთვის სხვა ქსელის აბონენტთან დაკავშირება 1 ივლისიდან ფასიანი გახდება და ერთ წუთის ღირებულება 2 თეთრს შეადგენს. "ელექტროკავშირი" ამ გადაწყვეტილებას შექმნილი არაკონკურენტუნარიანი გარემოთი ხსნის. "ელექტროკავშირის გარდა, ბაზარზე არსებული სხვა ქსელები ფასიანია, ამიტომ აქამდე გადმორეკვის პრინციპი მუშაობდა, რის გამოც ელექტროკავშირის ქსელები იტვირთებოდა და ზიანდებოდა," - აცხადებენ კომპანიაში.

ასევე შემოდის კოდის გამოყენების მექანიზმი. ელექტროკავშირის აბონენტი სხვა ქსელის აბონენტს 8-22-ის მეშვეობით დაუკავშირდება. "კოდის გამოყენება იმიტომ შემოვიღეთ, რომ წუთობრივი აღრიცხვა ვაწარმოოთ,"- განაცხადეს ელექტროკავშირში. აღსანიშნავია, რომ ელექტროკავშირის აბონენტების ერთმანეთთან კავშირი კვლავაც უფასო დარჩება. გარდა ამისა, კომპანიაში მიდის მუშაობა გარკვეული კატეგორიების ადამიანებისთვის შეღავათების მინიჭების თაობაზე.

ინტერ-პრესი

ბიზნესმენებს დამალული გადასახადების დეკლარირების ვადას სექტემბრამდე გადაუწევენ

"24 საათის" პუბლიკაციას ხელისუფლების გულმავიწყობის თაობაზე, კერძოდ, იმასთან დაკავშირებით, რომ მთავრობას ე.წ. საფინანსო ამნისტიის შესახებ კანონპროექტი პარლამენტში ჯერ არ შეუტანია, სასწრაფოდ მოჰყვა მთავრობის წარმომადგენელთა გამოხმაურება, რომლებმაც "გულმავიწყობა" აჭარის მოვლენებთან დაკავშირებით გადანაცვლებულ აქცენტებს მიაწერეს.

გუშინ კი "ინტერ-პრესმა" გაავრცელა ინფორმაცია იმასთან დაკავშირებით, რომ პარლამენტის ვიცე-სპიკერი მიხეილ მაჭავარიანი საქართველოს მთავრობისგან ფინანსთა სამინისტროს მიერ მომზადებული "დამალული საგადასახადო ვალდებულებების დეკლარირების შესახებ" კანონპროექტის პარლამენტში დროულად შემოტანას მოითხოვს. როგორც ფინანსთა სამინისტროს წარმომადგენელმა "ინტერ-პრესს" განუცხადა, მეწარმემ ბოლო 6 წლის განმავლობაში დამალული გადასახადის დეკლარირება უნდა მოახდინოს.

კანონპოექტის მიხედვით, მეწარმეს შეუძლია გადასახადის დეკლარირება 1 სექტემბრამდე მოახდინოს. პირველი 4 თვის განმავლობაში მეწარმე გადაიხდის დეკლარირებული თანხის მინიმუმ 10%-ს, ხოლო დანარჩენი თანხის რესტრუქტურიზაცია განხორციელდება. მეწარმეებს, რომლებიც დამალული გადასახადების დეკლარირებას მოახდენენ, მთავრობა 1 მილიონ ლარს აპატიებს. აღსანიშნავია, რომ კანონის მოქმედება არ ვრცელდება იმ პირებზე, ვის მიმართაც ამ კანონის მიღებამდე უკვე აღძრული იყო სისხლის სამართლის საქმე.

როგორც სავაჭრო პალატის ვიცე-პრეზიდენტმა ირაკლი გეგეშიძემ ჟურნალისტებს განუცხადა, ეს კანონი მისაღები იქნება მეწარმეებისა და ბიზნესმენებისთვის მაშინ, თუ პარალელურად მოხდება "საგადასახადო კოდექსის" ლიბერალიზაცია, ადმინისტრირების გაუმჯობესება და ყველა მეწარმე თანაბარ პირობებში ჩადგება.

24 საათი

წლევანდელი "ოლიმპიელები"

ოლიმპიადაში გამარჯვებული მოსწავლეების წარდგენა.

ჩაღლარის ერთ-ერთმა სასწავლო დაწესებულებამ - დემირელის სახელობის კერძო კოლეჯმა საზოგადოებას ოლიმპიადებში წელს გამარჯვებული მოსწავლეები წარუდგინა. მიხეილ ამაშუკელმა და გიორგი მარიამიძემ თურქმენეთში ჩატარებული ინფორმატიკის საერთაშორისო საპროექტო ოლიმპიადიდან, რომელშიც 25 ქვეყანა მონაწილეობდა, ვერცხლის მედალი ჩამოიტანეს; ბრინჯაოს მედლით დაბრუნდა სამშობლოში გიორგი შამუგია; ბრინჯაოს მედალი დაიმსახურა რუმინეთში გამართულ ინფორმატიკის საპროექტო ოლიმპიადაში მონაწილე ზვიად მეტრეველმაც. **"ვამაყობ ამ წარმატებებით და ვიმედოვნებ, რომ საქართველოს მსგავსი მიღწევები მრავლად ექნება,** - განაცხადა ამის თაობაზე საქართველოს განათლების სამინისტროს სამეცნიერო სასწავლო საწარმოო გაერთიანება "ინფორმატიკის" გენერალურმა დირექტორმა გია გვარამიამ, - **ასეთი შედეგების მიღებაში დიდი ღვაწლი მიუძღვის ფირმა ჩაღლარის ხელმძღვანელობას, დემირელის სახელობის კერძო კოლეჯის ადმინისტრაციას, პედაგოგებსა და ზუგდიდის პირველი გიმნაზიის მასწავლებლებს. დიდ მადლობას ვუხდი მათ და შემდგომ წარმატებებს ვუსურვებ."** თავის მხრივ, დემირელის სახელობის კერძო კოლეჯის დირექტორმა აჰმედ ჯინმა აღნიშნა, რომ იმ 10 წლის განმავლობაში, რაც მოქმედებს, დემირელის სახელობის კერძო კოლეჯს 50 მედალი აქვს მიღებული, რაც ამ სასწავლებელში არსებულ სწავლების მაღალ დონეზე მეტყველებს.

ორი სიტყვით

თბილისი. პარლამენტარები ვასილ მაღლაფერიძე, დავით ზურაბიშვილი და ქეთევან მახარაშვილი იერუსალიმში გამართული შავი ზღვის ეკონომიკური თანამშრომლობის საპარლამენტო ასამბლეის სემინარიდან დაბრუნდნენ. როგორც პარლამენტარებმა განაცხადეს, PABSEC-ის სემინარი XXI საუკუნეში მდგრადი განვითარების საკითხებს შეეხებოდა. სემინარში 11 ქვეყნის პარლამენტარები მონაწილეობდნენ. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. პარლამენტარ ივლიანე ხაინდრავას განცხადებით, "რესპუბლიკური პარტია" საყოველთაო სახალხო განხილვის საორგანიზაციო კომისიაში "აჭარის განვითარების შესახებ" საკუთარ კონცეფციას წარადგენს. მისი განცხადებით, კანონპროექტში გათვალისწინებულია ის მძიმე და მწარე გამოცდილება, როცა დემოკრატიული ტრადიციის არმქონე ქვეყანაში ავტონომიის მეთაურს ხელისუფლების უზურპაციის შესაძლებლობა აქვს. ამიტომაც, მისი აზრით, ავტონომიის მეთაურის თანამდებობა ლოგიკურად არის გაუქმებული. გავრცელებული ინფორმაციით, აჭარის განვითარების კონცეფცია "რესპუბლიკური პარტიის" ლიდერის ლევან ბერძენიშვილის ინიციატივით პარტიაში შემუშავდა. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. დროებითი საპრეზიდენტო საბჭოს წევრები აჭარის შს მინისტრს დავით ღლონტს შეხვდნენ. დროებითი საპრეზიდენტო საბჭო ღლონტს საკადრო პოლიტიკას უწუნებს. საბჭოს წევრები აცხადებენ, რომ დავით ღლონტმა ქედაში და შუახევის რაიონებში პოლიციის იგივე ხელმძღვანელები დატოვა და ეს გადაწყვეტილება რაიონის გამგებლებს არ შეუთანხმა. ასევე, დროებითი საპრეზიდენტო საბჭოს წევრები აცხადებენ, რომ მინისტრმა უნდა გაუკეთოს ორგანიზება აჭარაში ცნობილ დარბევებში დამნაშავე პირების დასჯას. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. სავალდებულო სამხედრო სამსახურში საგაზაფხულო გაწვევის დაწყებიდან ათი დღის განმავლობაში გაწვევის გეგმით გათვალისწინებული 8430 წვევამდელიდან 884 ახალგაზრდაა გაწვეული. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. ევროსაბჭოს წარმომადგენელი პლამენ ნიკოლოვი საქართველოში მუშაობას, ევროსაბჭოს ინსტრუქციის თანახმად, დღეისთვისაც აგრძელებს. როგორც პლამენ ნიკოლოვმა აღნიშნა, მისთვის საქართველოში ყოფნა ძალიან სასიამოვნოა. "ევროსაბჭოს გენერალური მდივნის ვალტერ შვიმერისა და საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრის სალომე ზურაბიშვილის შეხვედრის დროს ჩემი საკითხი არ განხილულა," - განაცხადა ნიკოლოვმა. ევროსაბჭოს წარმომადგენლის თქმით, მისი პერსონის შესახებ ოფიციალური დოკუმენტი არც საქართველოს წარმომადგენლობაში, არც სტრასბურგში არ მიუღიათ და თავად ევროსაბჭოს გენერალური მდივანი ამ საკითხს ამოწურულად მიიჩნევს. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. გუშინ ბათუმში დროებითი საპრეზიდენტო საბჭოს მორიგი სხდომა შედგა, რომელსაც პრეზიდენტის რწმუნებული აჭარაში ლევან ვარშალომიძეც ესწრებოდა. დროებითი საპრეზიდენტო საბჭოს წევრი არმაზ ახვლედიანი აცხადებს, რომ სხდომაზე, ძირითადად, საუბარი იყო მინისტრთა კაბინეტის დაკომპლექტებასა და საარჩევნო კანონის კოდექსის მუხლობრივ განხილვაზე. არმაზ ახვლედიანის განცხადებით, სავარაუდოდ, მინისტრთა კანდიდატები ხვალ დასახელდება. მისი ინფორმაციით, სხდომამ ერთადერთი კონკრეტული გადაწყვეტილება მიიღო - სოფლის მეურნეობის სამინისტრო და გარემოს დაცვის სამინისტრო აღარ გაერთიანდება. ახვლედიანის განცხადებით, სოფლის მეურნეობის სამინისტრო სწორედ ამ სტატუსით გააგრძელებს ფუნქციონირებას, ხოლო რაც შეეხება გარემოს დაცვის სამინისტროს, ის ცალკე უწყებად მინისტრთა საბჭოს შემადგენლობაში შევა. **ინტერ-პრესი**

გამომცემელი რუსთავი 2 პრინტი. მთავარი რედაქტორი მამუკა ფაჩუაშვილი. პაატა ვეშაპიძე (მმართველი რედაქტორი), ვახტანგ ნადირაძე (გამომშვები რედაქტორი), ირაკლი ლეჟავა (პასუხისმგებელი რედაქტორი). დამატებები: დედაქალაქი - დავით მაღრაძე, ლიტერატურა - მალხაზ ხარბედია, სამყარო - ქეთევან სადღობელაშვილი, სამართალი - ნიკოლოზ რურუა, სტილი - ბიძინა მაყაშვილი, მედიცინა - ზაზა ფაჩუაშვილი, ბიზნესი - გიორგი კალანდაძე, საბავშვო - ვალერი ჯინჭარაძე. ფოტო: ბესო გულაშვილი (მენეჯერი). დიზაინი: გიორგი ხმალაძე, ავთო შარვაშიძე კომპიუტერული ცენტრი: თამაზ ჩხაიძე (მენეჯერი), მაია ყიასაშვილი, ლელა წიქარიშვილი, ბექა ბალარჯიშვილი, დავით გეგეჭკორი, დიმიტრი შალუტაშვილი, ირაკლი ბილაშვილი, თენგიზ ქირია, პაატა ქორიძე. სტილი: ნანა ჯოხარიძე, ნინო სვანიძე, თამარ კვაჭანტირაძე, ხათუნა გოგიშვილი, ძიძია ძნელაძე, ლია თოფურია. რეკლამა - ზურაბ ჯაოშვილი.

პარლამენტმა დროს გაუსწრო

პირველი გვერდიდან

ამ ორგანიზაციული ხარვეზის გამოსწორებას ვიცე-სპიკერი მიხეილ მაჭავარიანი ახლო მომავალში ვარაუდობს, მანამდე კი განხილვა ყოველგვარი დებატების გარეშე მიმდინარეობს; მაგალითად, გუშინ სულ რაღაც ათიოდე წუთი დასჭირდა ისეთი მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილების მიღებას, როგორიც არის აჭარისა და აფხაზეთის უშიშროების სამინისტროების გაუქმება (117 - მომხრე, 5 - წინააღმდეგი). დროის ამ მონაკვეთში სახელმწიფო უშიშროების მინისტრმა ზურაბ ადეიშვილმა დეპუტატებს კანონპროექტიც გააცნო, მათ შეკითხვებსაც უპასუხა და მეორე და მესამე მოსმენით კენჭისყრაც ჩატარდა!

ოდნავ მეტი დრო წაიღო შრომის კანონთა კოდექსში იმ ცვლილებების შეტანამ, რომლის თანხმადაც, მაღალმთიანი რეგიონის პენსიონრებისთვის პენსიის 50 პროცენტით გაზრდა 2005 წლის 1 იანვრამდე გადავადდა. როგორც ცნობილია, სახელმწიფო ბიუჯეტის მიღების დროს ამ საკითხმა ოპოზიციის მხრიდან დიდი აჟიოტაჟი გამოიწვია, თუმცა კანონპროექტის პირველი მოსმენით მიღებისთვის მაშინ ამას ხელი არ შეუშლია. იგივე განმეორდა გუშინაც: მემარჯვენე ოპოზიციის წარმომადგენელმა მამუკა კაციტაძემ ხელისუფლების საპენსიო პოლიტიკა კიდევ ერთხელ გააკრიტიკა, მაგრამ შრომის კანონთა კოდექსში პარლამენტმა მეორე და მესამე მოსმენით მაინც შეიტანა ცვლილებები.

საკანონმდებლო ორგანოში გუშინ კიდევ ერთი საკითხის მოგვარება გადაავადეს: იურიდიულ საკითხთა კომიტეტმა "ვალდებულება აილო", რომ საშემოდგომო სესიისთვის მოამზადებს კანონპროექტს "საცხოვრებელი სადგომით სარგებლობისას წარმოშობილი ურთიერთობების შესახებ" და ამით ე.წ "ოტსტუპნიკების" პრობლემას ერთხელ და სამუდამოდ მოაგვარებს.

გუშინვე საქართველოს პარლამენტმა "გზა დაულოცა" საკონსტიტუციო კანონის პროექტს "აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სტატუსის შესახებ":

პარლამენტმა "გზა დაულოცა" საკონსტიტუციო კანონის პროექტს "აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სტატუსის შესახებ".

მიღებული დადგენილების თანახმად, იგი ერთი თვის განმავლობაში საყოველთაო სახალხო განსჯის საგანი გახდება. ამისთვის კი შეიქმნა 16-კაციანი საორგანიზაციო კომისია, რომლის შემადგენლობაში შედიან: უშიშროების საბჭოს მდივანი ვანო მერაბიშვილი, უშიშროების მინისტრი ზურაბ ადეიშვილი, უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარე ლადო ჭანტურია, გენერალური პროკურორი ირაკლი ოქრუაშვილი, პარლამენტის იურიდიული კომიტეტის თავმჯდომარე ლევან ბეჟაშვილი, საკონსტიტუციო სასამართლოს თავმჯდომარე ჯონი ხეცურიანი, ბათუმის მერის მოვალეობის შემსრულებელი ედვარდ სურმანიძე, პარლამენტარები ვალერი გელბახიანი, გიგა ბოკერია, მამუკა კაციტაძე, აგრეთვე არასამთავრობო სექტორის წარმომადგენლები - დათო უსუფაშვილი და თინათინ ხიდაშელი.

გუშინ პარლამენტს ახალი წევრიც შეემატა: ცნობილი იქნა ჯანდაცვის მინისტრად დანიშნული ლადო ჭიპაშვილის ადგილმონაცვლის, გია ნუცუბიძის სადეპუტატო უფლებამოსილება.

ვენეციის კომისია ახალი საკონსტიტუციო ცვლილებების მოლოდინში

პირველი გვერდიდან

როგორც თავად კომისიის წარმომადგენლები ამტკიცებენ, ამ გარემოებას საქართველოს ხელისუფლებასთან მათ შემდგომ ურთიერთობაზე გავლენა არ მოუხდენია. თბილისში ორდღიან კონფერენციაზე ვენეციის კომისიის წარმომადგენლები, საკონსტიტუციო სასამართლოსთან ერთად, "სახელმწიფოს კონსტიტუციური ორგანიზების" შესახებ იმსჯელებენ.

"ვენეციის კომისია ქვეყნის შიდა საქმეებში არ ერევა. იგი გამოთქვამს მოსაზრებებს ქვეყნის შიგნით არსებულ ინიციატივებზე. კომისიის წევრთა კომენტარები ჩვენ მიერ ახლახან მიღებულ საკონსტიტუციო ცვლილებებთან დაკავშირებით საკმაოდ უარყოფითი იყო. თავის დასკვნაში მათ სერიოზული შეშფოთება გამოთქვეს სახელისუფლო ბალანსის დარღვევის თაობაზე," - ჟურნალისტებთან საუბრისას ვენეციის კომისიასთან დაკავშირებული საკითხები მოკლედ შეაჯამა კონფერენციის ერთ-ერთმა მონაწილემ, იურისტმა დავით უსუფაშვილმა. ევროპის საბჭოს ვებგვერდზე გამოქვეყნებული ინფორმაციით, კონფერენციის კონკრეტული საკითხები ბოლოდროინდელი საკონსტიტუციო ცვლილებების ფონზე, ხელისუფლების გამიჯვნის პრინციპების გარდა, აჭარის ტერიტორიული მოწყობის საკითხებიც უნდა იყოს.

"საქართველოსთან ჩვენ 1999 წლიდან ვთანამშრომლობთ. იმ პერიოდიდან, როცა საქართველოში კონსტიტუციის ახალ ტექსტზე დაიწყო მუშაობა. ამ დროიდანვე საქართველოს ხელისუფლებას მის ტერიტორიაზე არსებულ ავტონომიებზე განსაკუთრებული ყურადღების გამახვილებას ვურჩევდით, რადგანაც ყოველთვის განსაკუთრებულ ყურადღებას ვაქცევდით საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის საკითხს. აჭარის საკითხი ახლა ხაზგასმით არ განგვიხილავს. ამისათვის საჭიროა, რომ თავად საქართველოს ხელისუფლების მხრიდან იყოს მოთხოვნა," - განაცხადა ვენეციის კომისიის მდივანმა ჯანი ბუკიკიომ კონფერენციის პირველ დღეს. როგორც კომისიის წარმომადგენლები აღნიშნავენ, ასეთი მოთხოვნა ხელისუფლების მხრიდან ჯერ არ ყოფილა. ვენეციის კომისიის წარმომადგენელთა რწმენით, აჭარის ავტონომიის ყოფნა-არყოფნის საკითხისადმი ფრთხილი მიდგომა, **"სხვა ავტონომიებთან არსებული კონკრეტული პრობლემების მოგვარებაში გამოდგება და ეს ყველაფერი საკმაოდ უახლოეს პერიოდში, ასევე მშვიდობიანი გზით გადაწყდება".**

"სერიოზულ საკითხებთან, კანონპროექტთან დაკავშირებით ვალდებულნი ვართ რჩევა ვკითხოთ შესაბამის სტრუქტურებს ევროსაბჭოში, რადგან ჩვენ ერთიან სამართლებრივ სფეროში უნდა ვიყოთ. ერთნაირი ფასეულობები უნდა გვქონდეს," - ჩვენთან საუბარში განმარტა საკონსტიტუციო სასამართლოს თავმჯდომარემ ჯონი ხეცურიანმა.

მიუხედავად ამისა, ისიც ფაქტია, რომ 6 თებერვალს ჩვენს კონსტიტუციაში ცვლილებების შეტანისას საქართველოს უმაღლესმა საკანონმდებლო ორგანომ ვენეციის კომისიის წარმომადგენელთა რეკომენდაციები, ფაქტობრივად, არ გაითვალისწინა. საკონსტიტუციო სასამართლოს თავმჯდომარე ამას ობიექტური გარემოებებით ხსნის: **"იმ პერიოდში მთავარი რევოლუციის გარკვეულ კონსტიტუციურ ფარგლებში მოქცევა იყო. ეს მოხერხდა, მაგრამ გარკვეული "დანახარჯების" ფასად. სამომავლოდ მოვიტოვეთ კონსტიტუციური ნორმების დახვეწა და ევროპაში კონსტიტუციის საუკეთესო სპეციალისტები სწორედ ამისთვის ჩამოვიდნენ".**

მეტ-ნაკლებად ოპტიმისტური განწყობა თავის მხრივ, არც სტუმრებს დაუმალავთ. ევროპის საბჭოს წარმომადგენლები ახალი საკონსტიტუციო ცვლილებების მოლოდინში არიან. **"ვენეციის კომისიის სხდომაზე პარლამენტის თავმჯდომარისა და საკონსტიტუციო სასამართლოს თავმჯდომარის ვიზიტმა გარკვეული შედეგი გამოიღო და რეკომენდაციების სახით მნიშვნელოვანი გარემოებებიც იქნა გათვალისწინებული. იმედი გვაქვს, რომ ხელისუფლება კონსტიტუციის ტექსტს დახვეწს და გააკეთილშობილებს. საკონსტიტუციო რეფორმა მნიშვნელოვანი იყო იმ თვალსაზრისით, რომ წმინდა საპრეზიდენტო მმართველობას აქ ნახევრადსაპრეზიდენტო შეენაცვლა. ჩვენ ეს დადებით ნაბიჯად ჩავთვალეთ, მით უფრო, ხელისუფლებაც მიიჩნევდა, რომ ქვეყნის მმართველობის ამგვარი სისტემა საქართველოს ამ ეტაპზე ყველაზე მეტად შეესაბამებოდა. თუმცა, ჩვენი აზრით, საქართველოს ხელისუფლებამ შემდგომ აღარ გაატარა საჭირო ღონისძიებები. მაგალითად, პრეზიდენტმა გააძლიერა პრემიერ-მინისტრი, რითიც ხელისუფლება დუალური, გარკვეულწილად, "ორთავიანი" გახდა. მაგრამ, ამავე დროს, პრეზიდენტის ხელთ არსებული ბერკეტები არ შემცირებულა,"** - განაცხადეს კომისიის მდივანმა ბუკიკიომ და კომისიის წევრმა ლამოტმა.

დაახლოებით, რა პერიოდში უნდა ველოდოთ ქვეყნის ძირითად კანონში ახალი შესწორებების შეტანას? როგორც ხეცურიანი განმარტავს, ყველაფერი ჩვენი ხელისუფლების ნებაზეა დამოკიდებული. თუმცა, **" ხელისუფლების ეს მექანიზმი პრაქტიკაში აჩვენებს თავის ნაკლოვან მხარეებს. ხელისუფლების შტოებში ბალანსის დამყარება ისევ ქვეყნის ნორმალური არსებობისთვის არის საჭირო".**

გუშინ ვენეციის კომისიის წევრები პრეზიდენტ სააკაშვილს შეხვდნენ. **"ჯერ არ ვიცით, რაზე მოისურვებს პრეზიდენტი საუბარს. ჩვენ დავუდასტურებთ, რომ ისევე, როგორც 1999 წლიდან, ახლაც ჩვენი მთავარი მიზანი და მისწრაფება საქართველოში დემოკრატიული ინსტიტუტების კარგად ფუნქციონირებაა. ამასთან, ჩვენს მოსაზრებას არც ერთ ხელისუფლებას თავზე არ ვახვევთ. მისი სურვილის შემთხვევაში კი, აჭარის და მთლიანად, საქართველოს კონსტიტუციაში შესატან ცვლილებებზე სამუშაოდ მზად ვართ. ასევე მზად ვართ გაერო-სთან ერთად აფხაზეთის და ეუთო-სთან ერთად ოსეთის კონფლიქტების გადასაწყვეტად,"** - ასეთი განწყობა ჰქონდა კომისიის მდივანს ქვეყნის პირველ პირთან შეხვედრის წინ. შეხვედრის შემდეგ კი ვენეციის კომისიის წარმომადგენლები კიდევ უფრო ოპტიმისტურები ჩანდნენ, რადგან მიხეილ სააკაშვილი როგორც ვენეციის კომისიის, ისე საკონსტიტუციო სასამართლოს წარმომადგენლებს, მათი რეკომენდაციების დიდი მნიშვნელობიდან გამომდინარე, უფრო აქტიურ თანამშრომლობას და რეკომენდაციების მაქსიმალურად გათვალისწინებას დაჰპირდა.

კიდევ ერთი "ლეგენდა" წინანდალზე

პირველი გვერდიდან

"ლეგენდარული სასამართლო პროცესი" - ასე უწოდებენ თელაველები ხუმრობით იმ დაუსრულებელ გამოძიებას, რომელიც წინანდლის ისტორიულ ღვინის ქარხნის ირგვლივ 10 წელზე მეტია რაც გრძელდება. აურზაური კი აქ მას შემდეგ დაიწყო, როცა ქვეყანა აირია და გამკითხავი არავინ ჩანდა. სწორედ ამ დროს მოახერხა თელავის რჩეულმა დეპუტატმა თამაზ ხიდაშელმა ქარხნის ჩალის ფასად ხელში ჩაგდება, მაგრამ მოვლენები შემდგომ ისე განვითარდა, რომ ხიდაშელს ქარხნით დაინტერესება თელავის ყოფილმა გამგებელმა მედეა მეზვრიშვილმა ცხვირში ამოადინა. "კრიმინალმა მედეა მეზვრიშვილმა", როგორც მას ხიდაშელი უწოდებს, კონკურენტის ჩამოსაშორებლად ყველანაირ ზომებს მიმართა. იგი რამდენიმე წელი ციხეშიც კი გამოამწყვდია. თუმცა, ეს ყველაფერი თელავის ყოფილ დედოფალს არ შერჩა...

ვარდების რევოლუციის შემდეგ დაკარგული უფლებების აღსადგენად გადეპუტატებულმა ხიდაშელმა ყველანაირ ზომებს მიმართა. იგი პირველ რიგში თავის წარსულს მიუბრუნდა და ქარხნის დაბრუნება სცადა. ამისათვის მან, როგორც ქარხნის ამჟამინდელი ხელმძღვანელობა აცხადებს, ყველანაირი ინსტანცია მოირბინა. სამხარეო ადმინისტრაციაში კი იმასაც ამბობენ, რომ ხიდაშელმა ქონების დეპარტამენტის სააგენტოს შეფს ქარხნის დაბრუნების მიზნით მაგიდაზე მუშტებიც უბრახუნა. აქ საქმე მარტო საწარმოს დაბრუნებას არ ეხება. ქარხნის ხელმძღვანელობა აცხადებს, რომ ხიდაშელს იმ ისტორიული საგანძურის დაპატრონებაც სურს, რომელშიც საუკუნოვანი ღვინოები ინახება. ამის გამო იგი საწარმოს თანამშრომლებისგან წინააღმდეგობას წააწყდა. შედეგად კი ის მოყვა, რომ თელავის დეპუტატმა საქმეში ქურდები ჩარია. "ხიდაშელმა ამ ზომებს იმიტომ მიმართა, რომ არაფერი აღარ გამოუვიდა", - ამბობს ქარხნის გენერალური დირექტორი პაატა გიორგობიანი. დეპუტატის მხრიდან ასეთი გადადგმული ნაბიჯის გამო მას საწარმოს თანამშრომლები დაუპირისპირდნენ.

შპს "წინანდლის ღვინის საგანძურის" იურისკონსული გელა ლიქოკელი ამ საწარმოში უკვე 22 წელია, რაც მუშაობს და მისთვის ეს ქარხანა მეორე ოჯახია. იგი თამაზ ხიდაშელის მოთხოვნებს უსაფუძვლოს უწოდებს და მიიჩნევს, რომ ხალხის რჩეული ბინძური მეთოდებით მოქმედებს. ამის დასტურად იგი "24 საათთან" გაუხმაურებელ ფაქტებზე საუბრობს. "თამაზ ხიდაშელი ქარხანაში დირექტორად 1989 წელს მოვიდა. ეს ის პერიოდი იყო, როცა საწარმოების იჯარით გაცემა ხდებოდა. მან ეს შანსი ხელიდან არ გაუშვა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში რამდენიმე წლით საიჯარო ხელშეკრულება გააფორმა", - ამბობს ლიქოკელი. იურისტი იმასაც აღნიშნავს, რომ მიწის იჯარის შესახებ კანონში საწარმოს გამოსყიდვის შესახებ პუნქტი არ არსებობდა, მაგრამ ხიდაშელმა მიზანს მაინც მიაღწია და ქარხანა ჩალის ფასად შეისყიდა. "რამდენადაც ჩემთვის ცნობილია, მან სამინისტროში საქმე იურისტ ნონიაშვილთან ჩააწყო, რის შედეგადაც ქარხნის იჯარის ხელშეკრულების შესახებ ერთი პუნქტი თავად ჩაამატა", - გვითხრა იურისკონსულტმა. აქვე ისიც გაირკვა, რომ შესყიდვის დროს (იმ დროს საწარმო სს "წინანდლის ღვინის ქარხნად" მოიაზრებოდა) ხიდაშელმა 200-მდე თანამშრომელს თანხა მოტყუებით ჩაადებინა. ამას თავად ქარხნის ახლანდელი მეპატრონეც ადასტურებს, რომელიც უწინ ჩვეულებრივი თანამშრომელი იყო. ეს ქმედება საწარმოს მუშაკებმა ხიდაშელს არ აპატიეს და საჩივრით რესპუბლიკის პროკურატურას მიმართეს. "პროკურატურამ შეისწავლა საქმე და მთელი რიგი დარღვევები აღმოაჩინა, კერძოდ კი ხელშეკრულებაში დარღვეული აღმოჩნდა სამეწარმეო კანონმდებლობის თორმეტი მუხლი ", - აცხადებს პაატა გიორგობიანი.

ეს მოვლენები, ძირითადად, 1995 წელს ვითარდებოდა. ამავე დროს, წინანდალში საარბიტრაჟო სასამართლოს წარმომადგენლობაც ჩამოვიდა. მათ სოფლის კულტურის სახლში გამართეს პროცესი, რომელსაც რაიონის მაღალჩინოსნებთან ერთად წინანდლელებიც ესწრებოდნენ. "სასამართლო ობიექტურად წარიმართა და სიმართლემ იზეიმა. დამტკიცდა, რომ ხელშეკრულება იჯარის გამოსყიდვის შესახებ გაყალბებული იყო", - ამბობს ბატონი გელა. ამის შემდეგ ყველა აქციონერს თანხა უკან დაუბრუნდა, მაგრამ ეს ფული ხიდაშელმა და მისმა რამდენიმე თანამზრახველმა არ აიღეს. საბაბად კი ის მოიდეს, რომ მათი ვალი სახელმწიფოს უნდა დაებრუნებინა და არა საწარმოს. "ამის შემდეგ ხიდაშელმა საჩივრით უკვე საკასაციო კოლეგიას მიმართა, მაგრამ საარბიტრაჟო სასამართლოს გადაწყვეტილება კოლეგიამ ძალაში დატოვა", - გვითხრა იურისტმა.

ყველაფრის მიუხედავად, ხიდაშელი ბრძოლას განაგრძობდა. ბოლოს კი ქარხნის ბედ-იღბლით, მედეა მეზვრიშვილიც დაინტერესდა. მან აუქციონის გამართვა პრეზიდენტს წერილობით სთხოვა. შევარდნაძემ ეს თხოვნა დააკმაყოფილა. ქარხნის დირექტორის პაატა გიორგობიანის თქმით, მეზვრიშვილს საწარმოს გადაცემა იმ დროის "ჯივიესის" აქციონერებისთვის სურდა. აუქციონი თბილისში შედგა. აქ ხიდაშელიც იმყოფებოდა. მაგრამ შევარდნაძემ უეცარი გადაწყვეტილება მიიღო და აუქციონი გააუქმა, ქარხანა კი ისტორიის საკუთრებად გამოაცხადა. ეს უკვე 1997 წელს მოხდა. იქიდან მოყოლებული დღემდე, ქარხანა კვლავ სადავოა. ამის გამო საწარმომ მუშაობა შეწყვიტა და ინვესტორებიც დაკარგა. სახელმწიფოს ვალმა კი სამი მილიონი ლარი შეადგინა.

როგორც უკვე აღვნიშნეთ, ეს საქმე კვლავ ძიებაშია. გიორგობიანის თქმით, ამჯერად საქმის მოკვლევას თელავის მოსამართლე ნათელა ჯაშიაშვილი აწარმოებს, მაგრამ მასთან საუბრისას გაირკვა, რომ ძიება შეწყვეტილია. "საქმის ძიება იმიტომ შეჩერდა, რომ ეკონომიკისა და ვაჭრობის სამინისტროს ლიკვიდაცია ხდება. ამ ქარხნის ბედი კი სწორედ ამ სამინისტროზეა დამოკიდებული", - გვითხრა ნათელა ჯაშიაშვილმა.

თავად ხიდაშელი თავს უდანაშაულოდ მიიჩნევს და ამ ყველაფერს შეკვეთილს უწოდებს. "თელავის გამგებლის მოვალეობის შემსრულებელი გოჩა მამაცაშვილი, მედეა მეზვრიშვილი და პაატა გიორგობიანი მოწადინებულები არიან, რომ ქარხანა წამართვან, მაგრამ ეს არ მოხდება. ვისაც სიმართლე აინტერესებს, აგერ სასამართლო და შინაგან საქმეთა სამინისტრო, იქ აწყვია ყველანაირი დოკუმენტაცია", - აცხადებს ხიდაშელი.

ამ ფაქტთან დაკავშირებით დღეს წინანდლის სამთავრობო რეზიდენციაში ქარხნის ხელმძღვანელობა პრესკონფერენციის გამართვას აპირებს.

მოსკოვი აბაშიძეს რევანშისათვის აღარ ამზადებს?

რუსუდან ნიკურაძე
საქ.კორ.მოსკოვში

მოსკოვის ჟურნალისტურ წრეებში ვრცელდება ინფორმაცია, რომ აჭარის ყოფილ ლიდერსა და მის შვილს რუსეთის ფედერალური უშიშროების სამსახური "ამუშავებს". ბათუმიდან ჩამოფრენის შემდეგ აბაშიძესთან ინტენსიური მუშაობით რუსულმა სპეცსამსახურებმა რევოლუციის შიდა სამზარეულოზე თითქოს უკვე ამომწურავი ინფორმაცია მიიღეს, რასაკვირველია, აბაშიძისეული იმპროვიზაციით.

ასლან აბაშიძის მოსკოველი მეგობრები გენერლები ვიქტორ ალქსნისი და ვლადიმირ რომანენკო აჭარის ყოფილ ლომს საკუთარი უპრინციპობის გამო უკვე შემოწყრნენ. ალქსნისის კომენტარით, **"აბაშიძის კრახი გარდაუვალი რომ იყო, მაშინ მივხვდი, როცა აჭარის ლიდერმა საქართველოში საპარლამენტო და საპრეზიდენტო არჩევნებს ბოიკოტი არ გამოუცხადა".** აბაშიძის მთავარ პოლიტიკურ შეცდომებზე საუბრისას დსთ-ს ინსტიტუტის დირექტორი, რუსეთის პარლამენტის წევრი კონსტანტინე ზატულინი ამბობს: **"აბაშიძის მთავარი შეცდომა ის იყო, რომ მან დროულად წინა პლანზე არ წამოწია საქართველოს ახლანდელი ხელისუფლების ლეგიტიმურობის საკითხი, რასაც აუცილებლად მოჰყვებოდა სათანადო რეაქცია".** ვისი რეაქცია, ზატულინი არ აკონკრეტებს.

რუსეთის პარლამენტის სამხედრო ექსპერტები ამტკიცებენ, რომ "აბაშიძე მზად იყო საომარი მოქმედებების საწარმოებლად, აბაშიძის მომხრენი სისხლის დასაღვრელადაც მზად იყვნენ". ბუნებრივია, რომ მოსკოვში ყურადღებით ადევნებდნენ თვალს აჭარაში სიტუაციის განვითარებას. ზატულინის განცხადებით, "ხიდების აფეთქება იყო პაროლი, ანუ სიგნალი, რომ ბათუმის მისადგომებთან საომარი მოქმედებები უკვე დაიწო. მაგრამ მოსკოვის გამყიდველურმა პოზიციამ პროცესი უკან შეაბრუნა. რა მოჰყვა შედეგად ოფიციალური მოსკოვის ასეთ პოზიციას, ქართული საზოგადოება ამის თაობაზე კარგადაა ინფორმირებული".

მოსკოველი ექსპერტების აზრით, მფარველობისა და დაცვის უზრუნველყოფის ხარისხით ასლან აბაშიძე რუსეთის კომპეტენტურმა ორგანოებმა თითქმის ჩააყენეს იგორ გიორგაძის პირობებში. აბაშიძის მოსკოვური ადგილსამყოფელი, ისევე როგორც გიორგაძისა, გასაიდუმლოებულია. აბაშიძესაც გაძლიერებულად იცავენ, როგორც რუსეთისადმი ლოიალურად განწყობილ დევნილ პერსონას, რომელსაც ობიექტური მიზეზების გამო საკუთარ ქვეყანაში აღარ დაედგომებოდა და რომლის პოლიტიკური რეანიმაციის იმედი გარკვეულ რევანშისტულ წრეებს ექნებათ.

აბაშიძის მოსკოვური გარემოცვა კი ამტკიცებს, რომ მას მოსკოვი უკეთესი დროისათვის ინახავს. ამ რეალობას არ გამორიცხავენ ის რუსი პოლიტიკოსებიც, ვინც აბაშიძის რეჟიმს მოსკოვიდან ეკონომიკური და პოლიტიკური მაქინაციებით მუდმივად უმაგრებდა ნიადაგს. რუსული ტრადიციებიდან გამომდინარე, "შენახული ობიექტი" ახლაც ამართლებს გარკვეული სტრუქტურების გარკვეულ მოლოდინს. გავრცელებული მოსაზრების თანახმად, ისეთი პერსონაჟები, როგორიც აბაშიძე და გიორგაძეა, მოსკოვს თბილისის გასაღიზიანებლად ესაჭიროება. ამავე დროს, რუსი პოლიტიკოსები ეჭვობენ, რომ ამ გამაღიზიანებელ ფაქტორებს რაიმე პოლიტიკური ფუნქციის შესრულება შეეძლებათ.

ჩვენს შეკითხვაზე, ამზადებს თუ არა რუსეთი ასლან აბაშიძეს საქართველოში რევანშისთვის, რუსი პარლამენტარი გენერალი ვიქტორ ალქსნისი ასე პასუხობს:

- რევანშს უახლოეს მომავალში არ უნდა ველოდეთ, რადგანაც რუსეთის პოლიტიკა კავკასიაში ვერავითარ კრიტიკას ვერ უძლებს.

სოხუმსა და ცხინვალში პანიკაა

პირველი გვერდიდან

დღესდღეობით სამხრეთ ოსეთის თვითგამოცხადებული რესპუბლიკის სამართალდამცავი ორგანოები გაძლიერებულ რეჟიმზეა გადაყვანილი. სოხუმის ხელისუფლებას კი საკუთარი კონტროლის გასაძლიერებლად გალის რაიონში შინაგან საქმეთა და თავდაცვის სამინისტროების 400-კაციანი შენაერთი შეჰყავს. სოხუმის ხელისუფლების პრემიერ-მინისტრი რაულ ხაჯიბა აცხადებს, რომ **"აფხაზური მხარე აფხაზეთის ტერიტორიაზე აჭარის მოვლენების განვითარებას არ დაუშვებს და მზადაა, ძალისმიერი სტრუქტურები სრულად ამოქმედოს, რათა მოწინააღმდეგის ძალებს გალის რაიონშივე გასცეს პასუხი".**

ამავე დროს სოხუმის ხელისუფლების თავდაცვის მინისტრი ვიაჩესლავ ეშბა აფხაზეთში გაერო-ს სამხედრო დამკვირვებელთა მისიის ხელმძღვანელს წერილობით ატყობინებს, რომ უახლოეს ხანებში ქართული მხარე კოდორის ხეობაში ანტიკრიმინალური ოპერაციის საბაბით ჯარების შეყვანას გეგმავს.

ეშბა აღნიშნავს, რომ ქართველები კოდორის ხეობას აფხაზეთზე თავდასხმისათვის პლაცდარმად განიხილავენ. მისივე თქმით, ქართული მხარე **"უახლოეს ხანებში გალის რაიონში სიტუაციის დესტაბილიზაციას გეგმავს".** ეშბას ვარაუდით, ამ არეულობებს სახალხო აჯანყების სახე მიეცემა. მისი თქმით, დაგეგმილია გალის რაიონის "მოგლეჯა" აფხაზეთისაგან. ამ მიზნით კი, როგორც ეშბა წერილში ამტკიცებს, გალის სასაზღვრო ზოლში ქართულ სპეცსამსახურებს უკვე შეაქვთ საბრძოლო მასალები, ქართული სახელმწიფო დროშები და პრეზიდენტ სააკაშვილის პლაკატები.

ამ ფონზე ქართული მხარე კვლავ კონფლიქტების მშვიდობიან დარეგულირებაზე საუბრობს. სახელმწიფო მინისტრის გოგა ხაინდრავასა და აფხაზეთის კონფლიქტის ზონაში მოქმედი გაერო-ს სამხედრო დამკვირვებელთა მისიის ხელმძღვანელის კაზი აშფაკს შორის მოიღწეული შეთანხმების თანახმად, 19 მაისიდან გაერო-ს სამხედრო დამკვირვებელთა მისია პატრულირების არეალს შესამჩნევად გაზრდის, რათა დაძაბულობის შესაძლო ესკალაცია თავიდან იქნეს აცილებული.

გუშინვე ცნობილი გახდა, რომ უახლოეს დღეებში გაიმართება საქართველოს ხელისუფლების მიერ მომზადებული დოკუმენტის პროექტის პრეზენტაცია, რომელიც აფხაზეთის კონფლიქტის მშვიდობიანი გზით მოგვარებას ითვალისწინებს. დოკუმენტი შეიქმნა ე.წ. "ბოდენის გეგმის" მიხედვით, სადაც აფხაზეთის საკითხი განხილულია, როგორც სუვერენული სახელმწიფო დამოუკიდებელი საქართველოს ფარგლებში. ამ გეგმას მხარს უჭერენ ქართულ-აფხაზური კონფლიქტის შუამავლები - გაერო, აშშ და დიდი ბრიტანეთი. დოკუმენტში ნათქვამია, რომ მხარეები უარს ამბობენ ძალის გამოყენებაზე და ფედერაციული სახელმწიფოს შექმნას ემხრობიან, სადაც აფხაზეთს ფართო უფლებები ექნება.

ერთიან ქართულ სახელმწიფოში ორსუბიექტიანობისა და აფხაზეთისთვის განსაკუთრებული სტასუსის მინიჭების პერსპექტივა აფხაზური მხარის ინტერესს არ იწვევს. სოხუმის ხელისუფლების საგარეო საქმეთა მინისტრის სერგეი შამბას განცხადებით, ქართველ პოლიტოლოგთა და იურისტთა მიერ შემუშავებული პროექტი **"აფხაზური მხარისათვის იმთავითვე მიუღებელია, ვინაიდან იგი, ძირითადად, ე. წ. ბოდენის დოკუმენტის პრინციპებს ეფუძნება, რომლის განხილვაზე აფხაზურმა მხარემ თავის დროზე კატეგორიული უარი განაცხადა".**

"საქართველოს შემადგენლობაში რაიმენაირი ფორმით აფხაზეთის განსაკუთრებული სტატუსის განსაზღვრა ჩვენს ინტერესებში არ შედის, ვინაიდან აფხაზეთის სტატუსი აფხაზეთის კონსტიტუციით უკვე განსაზღვრულია", - აცხადებს შამბა, რომელსაც აფხაზეთის პოლიტიკურ წრეებში პროექტის მხარდამჭერები არ ეგულება.

გუშინ სოხუმმა პირველი კომენტარები გააკეთა რუსეთის უშიშროების საბჭოს მდივნის იგორ ივანოვის თბილისში ვიზიტის თაობაზე. სერგეი შამბას განცხადებით, **"აფხაზეთთან დაკავშირებით მოსკოვისა და თბილისის ერთობლივი გეგმები სოხუმის გარეშე ვერ განხორციელდება".** **"დროა, ქართულმა საზოგადოებამ გაიგოს, რომ რა ერთობლივ გეგმებზეც არ უნდა შეთანხმდნენ მოსკოვი და თბილისი აფხაზეთთან დაკავშირებით, სოხუმის გარეშე სერიოზული გადაწყვეტილებები მიღებული ვერ იქნება და, მით უმეტეს, ვერც რეალიზებული",** - განუცხადა სააგენტო "ინტერ-პრესს" შამბამ. მისი თქმით, **"დიდი ხანია, სოხუმის ხელისუფლება, ქართულ მხარესთან ერთად, საერთაშორისო საზოგადოებისა და თავად რუსეთის მიერ კონფლიქტის მხარედაა აღიარებული და, შესაბამისად, აფხაზეთთან დაკავშირებული ყველა შეთანხმება, გეგმა და გადაწყვეტილება აფხაზურ მხარესთან უნდა იყოს შეთანხმებული".** იგი დარწმუნებულია, რომ **"აფხაზური მხარის ინტერესების საზიანოდ მათ მიერ შემუშავებულ გეგმებს განხორციელება არ უწერია".**

ხელისუფლება აჭარაში დამალულ გადასახადებს ეძებს

პირველი გვერდიდან

აჭარიდან გადმოურიცხავი საბიუჯეტო თანხების ოდენობა, წინასწარი გაანგარიშებით, 56 მილიონ ლარს აჭარბებს. ცენტრალური ბიუჯეტისა და სოციალური ფონდების კუთვნილ მილიონებს აბაშიძის გარემოცვა საკუთარი ინტერესების დასაკმაყოფილებლად მოიხმარდა, ნაწილი კი ადგილობრივ ბიუჯეტში მიემართებოდა, თუმცა მის გამოყენებასაც რეგიონის ხელისუფალნი თავად განაგებდნენ და საბიუჯეტო ორგანიზაციებში თანხებს "პრივილეგირებული ნიშან-თვისებებით" ანაწილებდნენ.

თითქმის ცამეტი წლის განმავლობაში არ სრულდებოდა კანონით გათვალისწინებული მოთხოვნა გადამხდელთა რეგისტრაციის შესახებ. საგადასახადო დეპარტამენტის მიერ აჭარაში მივლენილი სპეციალური ჯგუფის მუშაობის შედეგად ირკვევა, რომ რეგიონში გადამხდელთა სარეგისტრაციო ბაზის მონაცემები არასრულია. არასაწორი სარეგისტრაციო მონაცემების გამო არ იძებნება საგადასახადო დავალიანების მქონე მეწარმეთა ნახევარზე მეტი, რეგისტრირებულ პირთა ერთი ნაწილი დიდი ხნის წინ გარდაცვლილია, ან მათი მისამართები და მონაცემები არასწორადაა მითითებული. ხსენებული სამუშაო ჯგუფის მიერ ამ დროისთვის მხოლოდ ბათუმში გამოვლენილია 57 არარეგისტრირებული საწარმო და მეწარმე სუბიექტი. მთლიანად რეგიონის მასშტაბით კი ამ ციფრის დაზუსტება ხდება, თუმცა, როგორც სამუშაო ჯგუფის წევრები ვარაუდობენ, აჭარაში არარეგისტრირებული მეწარმე სუბიექტების რაოდენობა 100 უნდა აღემატებოდეს.

დღეს უკვე ირკვევა, რომ წლების განმავლობაში აჭარაში არ ხორციელდებოდა საგადასახადო კოდექსის ერთ-ერთი მოთხოვნა - ვადაგადაცილებულ დავალიანებებზე საურავებისა და საჯარიმო სანქციების გამოყენება. წინასწარი მონაცემებით, ცნობილი ხდება, რომ წლების მანძილზე დაურიცხავი საურავების ოდენობამ ამ დროისთვის 35 მილიონ ლარს გადააჭარბა. საგულისხმოა, რომ კანონის ხსენებული ნორმა (საურავის დარიცხვა) არ ვრცელდებოდა რამდენიმე გვარსა და მათი დაცვის ქვეშ მყოფ საწარმოებსა და ორგანიზაციებზე. ამის შემდეგ ნათელია, თუ რატომ არ ტარდებოდა დავალიანების მქონე საწარმოთა მიმართ იძულებითი გადახდის ღონისძიებები. არც ერთ მოვალე საწარმოს საბანკო ანგარიშებზე დღემდე არ ადევს საინკასო დავალება დავალიანების გადახდის შესახებ. კანონის ხსენებული მუხლი, რაც მარტივად რომ ვთქვათ, საბანკო ანგარიშებზე ყადაღის დადებას გულისხმობს ურჩი გადამხდელების მიმართ აჭარაში, სავარაუდოდ, ამ დღეებში ამოქმედდება.

აჭარაში მივლენილი სპეციალური ჯგუფის მიერ ამ 3-4 დღეში გამოვლენილი ფაქტებით ირკვევა, რომ რეგიონში ყალბი ანგარიშფაქტურებით განხორციელებული ოპერაციების გამო 20 მილიონზე მეტის ზარალი მიადგა როგორც ცენტრალურ, ისე ადგილობრივ ბიუჯეტს. ამ ეტაპზე გამოვლინდა 5 მილიონ ლარამდე ანგარიშფაქტურა, რომელიც მიღებული აქვს ერთ გადამხდელს, ხოლო გამოწერილია და მოხმარებულია სხვა გადამხდელის მიერ. დაბეგვრაზე წარუდგენელი აღმოჩნდა (გადაუხდელია) 14 მილიონი ლარის დღგ-ს ანგარიშფაქტურით განხორციელებული ოპერაციები, რომლითაც მიღებულია უკანონო ჩათვლები სხვადასხვა ორგანიზაციების მიერ ქვეყნის მთელ ტერიტორიაზე. ჯგუფის მიერ დასტურდება დაახლოებით 2 მილიონი ლარის ღირებულების ყალბი ანგარიშფაქტურებით მიღებული ჩათვლების ფაქტები; მაგალითად, ქობულეთში შპს "კამასუ" - 1 მილიონი ლარი, ქობულეთის სათონების სახლი - 300 ათასი და სხვა.

კანონდარღვევის სერიოზული ფაქტები და კურიოზული მოვლენები ფიქსირდება ხულოს რაიონში, სადაც გადამხდელთა უმრავლესობა დღგ-ს ანგარიშფაქტურების მიღებისა და მოხმარების შემდგომ გარდაცვლილად ფიქსირდება, ხოლო მეორე შემთხვევაში "კარგავს" მასზე გაცემულ ანგარიშფაქტურებს. ამ დროისთვის ირკვევა, რომ აღნიშნული ანგარიშფაქტურებით განხორციელებულია დაახლოებით 3 მილიონი ლარის უკანონო ჩათვლები. სხვათაშორის, მსგავსი "კურიოზებით" თავის დროზე აჭარის ძალოვანი სამსახურებიც დაინტერესდნენ, თუმცა ხსენებული მაქინაციების ავტორთა ვინაობის დადგენა და მათი პასუხისმგებლობის საკითხი არ დამდგარა.

საგადასახადო ინსპექცია აჭარაში მასშტაბურ შემოწმებას ატარებს.

ყველაზე დიდი კურიოზი კი, ალბათ, ის არის, რომ დღემდე ბათუმის საგადასახადო ინსპექცია განთავსებულია კერძო საცხოვრებელ ბინაში. თავის დროზე ხსენებულ სამსახურს საკუთარი შენობა ბათუმის ერთ-ერთ ცენტრალურ ქუჩაზე ჰქონდა, თუმცა რამდენიმე წლის წინათ სამსახური გამოსახლებულ იქნა კუთვნილი შენობიდან (აბაშიძის დავალებით) და იქ ტურიზმისა და სპორტის სამინისტრო განთავსდა.

ცნობილი ფაქტია, რომ ბოლო 13 წლის განმავლობაში აჭარაში სამეწარმეო საქმიანობისთვის არაკონკურენტუნარიანი გარემო იყო შექმნილი. ასლან აბაშიძის კლანთან დაახლოებული საწარმოები, პრაქტიკულად, არათუ გადასახადს არ იხდიდნენ, არამედ ელემენტარულ გადასახადის გაანგარიშებასაც არ აწარმოებდნენ, თუმცა ამით რამდენი მილიონის ზარალს ნახულობდა ქვეყნის ცენტრალური ხაზინა, დღემდე ძნელი დასათვლელი იყო. საგადასახადო დეპარტამენტის დავალებით, რეგიონში მომუშავე სპეციალური ჯგუფის მიერ ამ დროისთვის გამოვლენილია 60 მილიონ ლარზე მეტი დამალული გადასახადი.

წლების განმავლობაში ცენტრალური ორგანოს დაქვემდებარებაში მყოფი საგადასახადო და საბაჟო სამსახურების უფროსები ინიშნებოდნენ და თავისუფლდებოდნენ ასლან აბაშიძის ბრძანებით, რაც კანონის უხეში დარღვევაა.

ხსენებული ჯგუფის წევრების განცხადებით, აჭარაში განლაგებული სახელმწიფო და სახელმწიფო წილის მქონე საწარმოთა ძირითადი ნაწილი გაძარცულია ან გასხვისებულია. ხშირად ესა თუ ის სახელმწიფო საწარმო ყოველგვარი საიჯარო თუ ქირავნობის ხელშეკრულების გარეშე მოიხმარებოდა კერძო პირების მიერ და, სერიოზული მოცულობების მიუხედავად, არანაირ გადასახადს არ იხდიდა.

მოქმედ საწარმოთა უმრავლესობაში გადასახადების დამალვის მიზნით ხელოვნურად მცირდებოდა მუშა-მოსამსახურეთა რაოდენობა და ხელფასის ოდენობა. შესაბამისად, მცირდებოდა საშემოსავლო და სოციალური გადასახადების მოცულობა. მიახლოებითი გაანგარიშებით, მხოლოდ ამ ნაწილში ცენტრალურ ბიუჯეტს ყოველკვარტალურად მილიონამდე, შესაბამისად, წელიწადში 4 მილიონამდე ლარი აკლდებოდა.

ზემოთ ხსენებული ჯგუფის მიერ აჭარის ტერიტორიაზე ამ დღეებში უაქციზო, არამარკირებული და არალიცენზირებული პროდუქციით ვაჭრობის არაერთი ფაქტი დაფიქსირდა, რომელიც, ძირითადად, კონტრაბანდული გზით რუსეთიდან არის შემოსული. ამ კუთხით მხოლოდ ბოლო 3 დღის მანძილზე შედგენილია 48 ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ფაქტი.

საგადასახადო სამსახურის ჯგუფის წევრების ანალიზის საფუძველზე დასტურდება, რომ აჭარაში მდებარე ზოგიერთი საწარმო და ინდმეწარმე მთელი წლის განმავლობაში ათასობით და მილიონობით დოლარის ღირებულების სავაჭრო ოპერაციებს ახორციელებდნენ, მათ მიერ ბიუჯეტში შენატანი თანხები კი ხშირ შემთხვევაში არ აღემატება 100 ან 1000 ლარს. მაგალითისთვის: ინდმეწარმე გია გორგოშაძეს 2003 წელს განხორციელებული აქვს 3.3 მილიონი დოლარის ღირებულების ექსპორტ-იმპორტის ოპერაციები, მის მიერ გადახდილი გადასახადების ოდენობა 3 ათას ლარს არ აღემატება. შპს. "მრავალძალმა" გასულ წელს განახორციელა 1.6 მილიონი დოლარის ექსპორტ-იმპორტის ოპერაციები, მის მიერ გადახდილი გადასახადები კი იმდენად მინიმალურია, რომ გაანგარიშებას არ ექვემდებარება. "აჭარკოოპკავშირის" შარშან განხორიელებული სავაჭრო ოპერაციების ოდენობამ 5 მილიონ ამერიკულ დოლარს გადააჭარბა, თუმცა ამ ორგანიზაციის მიერ ბიუჯეტში შეტანილი გადასახადები ნულის ტოლია.

"24 საათისთვის" ცნობილი ხდება, რომ ოპერატიული ინფორმაციის საფუძველზე "ბათუმის ღვინის ქარხანა ე.წ. "ასლან აბაშიძის ღვინის სარდაფი" აყვანილია გირავნობის რეჟიმში. საწარმოს ქონების დაყადაღება უახლოეს დღეებში მოხდება. საგადასახადო დეპარტამენტის მიერ დავალიანების მქონე 112 საწარმოს უკვე გაეგზავნა შეტყობინება დავალიანებათა გადახდის უცილებლობისა და გირავნობის შესახებ. ამ საწარმოთა შორის არიან: "ბათუმის მაცივარკომბინატი", "აჭარპური", "აჭარ-თევზი", "მატერიალური რესურსების ბაზა", "ქიმიურ ფარმაცევტული ქარხანა" და სხვა.

ყოველივე ზემოთ თქმულის ფონზე უმნიშვნელო კანონდარღვევად შეიძლება ჩაითვალოს ის ფაქტი, რომ რეგიონის ტერიტორიაზე პრაქტიკულად დღემდე არ მოქმედებს სალარო აპარატებით ანგარიშსწორების სისტემა.

მოკლედ

თბილისი. გუშინ საქართველოს საფონდო ბირჟაზე 107 491 ლარის ღირებულების ფასიანი ქაღალდები გაიყიდა. გარიგება დაიდო ტრანსმშენის, სინემა-კლუბის, საქართველოს ბანკის, კაპმშენის, კრისტალ-1887-ის და გაერთიანებული ქართული ბანკის აქციებზე. გარიგებების ჯამურმა მოცულობამ - 87 378 ფასიანი ქაღალდი, ხოლო ღირებულებამ კი 107 491 ლარი შეადგინა. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. გუშინ თბილისის ბანკთაშორის სავალუტო ბირჟაზე გამართული ვაჭრობის შედეგად, საქართველოს ეროვნული ვალუტის კურსი აშშ დოლართან მიმართებაში 1.92 ლარის ნიშნულზე დაბალანსდა. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. სარემონტო სამუშაოების დასრულების გამო თბილისში ბუნებრივი აირის მიწოდება ეტაპობრივად აღუდგა ვაშლიჯვარს, დიდ დიღომს, ნუცუბიძის, ზაქარიაძის, გამსახურდიას, ბუდაპეშტის, ვეძისის, საირმის და საბურთალოს ქუჩებს. აღნიშნული რაიონების და ქუჩების აბონენტებს "თბილგაზმა" ბუნებრივი აირის მიწოდება 17-18 მაისს შეუწყვიტა. **მედია-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. საქართველოს პარლამენტმა 18 მაისს საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) 2004 წლის ფულად-საკრედიტო და სავალუტო პოლიტიკის ძირითადი მიმართულებები დაამტკიცა. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. 2004 წლის I კვარტალში უცხოეთის სახელმწიფოებიდან საქართველოს კომერციულ ბანკებში ელექტრონული ანგარიშსწორების სხვადასხვა სისტემების მეშვეობით 47 076 303 აშშ დოლარი ჩაირიცხა, ხოლო საქართველოდან უცხოეთში 6 602 661 აშშ დოლარი გადაირიცხა. **ინტერ-პრესი**

"ყაზბეგი" ცივ ჩაის აზერბაიჯანშიც ჩამოასხამს

კომპანია "ყაზბეგი" აზერბაიჯანში პროდუქციის ექსპორტს ზრდის და ლიმონათისა და "ცივი ჩაის" ჩამომსხმელი ერთობლივი წარმოების შექმნას გეგმავს

კომპანია "ყაზბეგი" დაარსებიდან მე-10 წელს ახალი ,გრძელვადიანი რეგიონალური პროექტების განხორციელებას იწყებს, ტრადიციულ და ახალ ბაზრებზე ექსპორტის ზრდასთან ერთად კომპანიის სტრატეგია საზღვარგარეთ ჩამომსხმელი საწარმოების გახსნას ითვალისწინებს.

აზერბაიჯანში უკვე მიმდინარეობს მოლაპარაკებები სამ შესაძლო პარტნიორთან -კვების მრეწველობის აზერბაიჯანულ ლიდერ კომპანიებთან - "ყაზბეგის" პროდუქციის ექსპორტის ექსკლუზიურ უფლებასა და ცივი ჩაისა და ლიმონათის ერთობლივი წარმოების გახსნაზე. Gგამოცდილების ,კვალიფიკაციისა, საწარმოო ბაზისა და საუკეთესო სადისტრიბუციო ქსელის პარამეტრებით უახლოეს 10 დღეში ერთი პარტნიორი შეირჩევა და პროექტის განხორციელებაც დაიწყება. საწყის ეტაპზე ყოველთვიურად 300 ათასი ბოთლი გამაგრილებელი სასმელის ექსპორტი იგეგმება.

პოტენციური პარტნიორები კომპანია "ყაზბეგმა" ბაქოს ტრადიციულ საერთაშორისო გამოფენაზე "InterFood" შეარჩია, რომელიც პოსტსაბჭოთა სივრცეში ყველაზე ავტორიტეტული და წარმომადგენლობითი ფორუმია კვების მრეწველობის დარგში. კომპანია "ყაზბეგი" წელს გამოფენაში 15 ქვეყნის 70 კომპანიასთან ერთად მონაწილეობდა და პარტნიორების შერჩევაც სწორედ ამ ფორუმის ფარგლებში შედგა.

გასული ერთი წლის განმავლობაში კომპანია "ყაზბეგმა" სრულიად ახალ -**ერაყის, აშშ, ინგლისის და გერმანიის** ბაზრებზე ლუდისა და გამაგრილებელი სასმელების ექსპორტი დაიწყო.

"ყაზბეგის" საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახური

"ს/ს თელასის" განცხადება

ქ. თბილისის ელექტროგამანაწილებელ ქსელში პროფილაქტიკური სარემონტო სამუშაოების მიმდინარეობის გამო ელექტროენერგიის მიწოდება დროებით შეუწყდებათ:

21 მაისს, 10.00-დან 18.00-სთ-მდე:
წერეთლის გამზირის(ნაწილობრივ) მაცხოვრებლებს.

21 მაისს, 10.00-დან 18.00-სთ-მდე:
ნუცუბიძის პლატოს I მიკრორაიონის, ნუცუბიძის, შავგულიძის, ეულის, ბედიას ქუჩების მაცხოვრებლებს.

"FINANSEXPO-2004"

თბილისში კავკასიაში პირველი საბანკო-საფინანსო გამოფენა გაიმართება

ვინ აქტიურობს საქართველოს საბანკო-საფინანსო ბაზარზე? ვინ რა ნოვაციების დანერგვას გეგმავს? რა სიახლეებია მოსალოდნელი და რა პერსპექტივები აქვს საბანკო-საფინანსო სექტორს? ინფორმაცია ყოველივე აღნიშნულის შესახებ ხელმისაწვდომი და ნათელი გახდება გამოფენა-ფორუმი "FINANSEXPO-2004"-ის მეშვეობით, რომელიც 7-9 ივნისს, თბილისში, ფილარმონიის შენობაში იმუშავებს. ამ მოვლენისადმი მიძღვნილი პრესკონფერენცია კი დღეს სასტუმრო "მარიოტში" გაიმართება.

ნინო ნარჩემაშვილი

აღსანიშნავია, რომ ასეთი ღონისძიება პირველად იმართება კავკასიის მასშტაბით. "FINANSEXPO-2004"-ი, რომლის ორგანიზატორი გახლავთ კავშირი "ახალი თაობის ინიციატივა", საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს, ეროვნული ბანკის, საქართველოს ბანკების ასოციაციის და საერთაშორისო სავაჭრო პალატის მხარდაჭერით გაიმართება, ხოლო დაფინანსებას გამოფენა-ფორუმში მონაწილე ორგანიზაციები, ბანკები თუ სტრუქტურები უზრუნველყოფენ.

რაც შეეხება მონაწილეთა სიას, იგი სამოცამდე ორგანიზაციას შეიცავს და საკმაოდ შთამბეჭდავია - საერთაშორისო საბანკო-საფინანსო ინსტიტუტები, სადაზღვევო კომპანიები, ადგილობრივი და აკრედიტებული ფონდები, ფინანსური ჯგუფები, საინვესტიციო პროექტები, ინვესტორები, ბანკები და სხვა.

თითოეული მათგანი ღონისძიების საექსპოზიციო ნაწილში თავისი მუშაობის პროდუქტს, ხოლო სადისკუსიო ნაწილში საკუთარი საქმიანობის პერსპექტივებს წარმოადგენს. კავშირი "ახალი თაობის ინიციატივას" ხელმძღვანელის, დავით დობორჯგინიძის განცხადებით, "FINANSEXPO-2004"-ის მიზანია საფინანსო, სადაზღვევო და აუდიტორული მომსახურეობის სფეროების შეფასება, გამოცდილების გაზიარება, საბანკო-საფინანსო სექტორში მომუშავე ორგანიზაციების ურთიერთთანამშრომლობის გაღრმავება, პრობლემატიკის წარმოჩენა და ჯანსაღი კონკურენტული გარემოს განვითარება. "FINANSEXPO-2004"-ის პროექტის ხელმძღვანელი პაატა გუგუშვილი საქართველოში მსგავსი გამოფენა-ფორუმის გამართვას ქვეყნისათვის უაღრესად სასიკეთო და პოზიტიურ მოვლენად აფასებს და მიიჩნევს, რომ ეს მოვლენა საქართველოს სამხრეთ კავკასიის ერთ-ერთ მნიშვნელოვან საბანკო-საფინანსო ცენტრად წარმოაჩენს. მისივე თქმით, "FINANSEXPO-2004"-ის მუშაობაში შესაბამისი სამინისტროები და უწყებებიც მიიღებენ მონაწილეობას. გამოფენაზე საქართველოს პრეზიდენტსაც ელოდებიან.

აღსანიშნავია ისიც, რომ თუ "FINANSEXPO-2004"-ის მასშტაბებსა და მონაწილე ორგანიზაციების ავტორიტეტულობას გავითვალისწინებთ, თავისი მიზნებითა და მოსალოდნელი შედეგებით იგი კარგად წარმოაჩენს საქართველოს ეკონომიკისათვის საჭირო პრიორიტეტებს.

გოცირიძის სავარძელი მძიმედ თავისუფლდება

ნიკა მარიამიძე

საქართველოს გაზის საერთაშორისო კორპორაციის სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე ალეკო გოცირიძე, ჯერჯერობით, თანამდებობაზე რჩება. კორპორაციის აქციონერების კრების ჩატარება, სადაც გოცირიძის თანამდებობის საკითხი უნდა დასმულიყო, უკვე მეორე დღეა, ვერ მოხერხდა.

მას შემდეგ, რაც საქართველოს პრეზიდენტმა გაზის საერთაშორისო კორპორაციის პრეზიდენტს უფლებამოსილება შეუზღუდა, კორპორაციის მომავალი ენერგეტიკის სამინისტროს სტრუქტურაში გამოიკვეთა. შეგახსენებთ, რომ პრეზიდენტმა ალეკო გოცირიძის მიმართ პრეტენზიები მას შემდეგ გამოთქვა, რაც "გაზპრომის" შვილობილმა "გაზექსპორტმა" თბილისს დავალიანების გამო გაზის მოწოდება შეუზღუდა. შექმნილი ვითარების მიზეზად მაშინ პრეზიდენტმა სწორედ ის დაასახელა, რომ თბილისის გაზმომარაგების ქსელი ამჟამად ალეკო გოცირიძის ჯგუფის, ამხანაგობის - "ახალი მენეჯმენტის" მიერ არის მართული.

სამთავრობო ვერტიკალში ინტეგრირების პერსპექტივამ საკმაოდ შეაშფოთა გაზის ბიზნესთან დაახლოებული წრეები, რომელთა აქტივობამაც, არ არის გამორიცხული, კორპორაციის აქციონერთა კრება კიდევ შეაფერხოს. შედეგად, ამ შეკრების უფლება აქციონერებს მომავალ თვემდე აღარ მიეცემათ.

არადა, აქციონერთა კრების დღის წესრიგში ამჟამად არსებული სამეთვალყურეო საბჭოს უფლებამოსილების შეწყვეტა, ახალი საბჭოს არჩევა და გაზის კორპორაციის წესდებაში ცვლილებების შეტანა იგეგმებოდა. კულუარული ინფორმაციით, აქციონერთა კრება არ შეფერხდებოდა, რომ არა ერთი არცთუ უმნიშვნელო ფაქტორი: საქმე ისაა, რომ სამთავრობო გუნდი გოცირიძის შემცვლელის ვინაობაზე, ჯერჯერობით, არ შეთანხმებულა.

გოცირიძის სავარძელს თან "გაზპრომთან" რთული მოლაპარაკებების წარმოების მისიაც მოჰყვება, ამიტომ გუშინ კულუარებში საუბრობდნენ, რომ მთავრობას რუსულ ენერგოგიგანტთან ურთიერთობაში გამოცდილი კადრის შერჩევა მოუწევს.

გაზის კორპორაციის სამეთვალყურეო საბჭოს მომავალი თავმჯდომარის კანდიდატურის თაობაზე კონსულტაციები გუშინ გვიან საღამომდე მიმდინარეობდა. ოფიციალური წრეებიდან კი ამ კანდიდატურის ვინაობის გახმოვანება არავინ ისურვა.

"თელასი" თბილისის ენერგომომარაგებას ზღუდავს

მაია ურუშაძე

გუშინ საღამოს თბილისის ნაწილი დენის გარეშე დარჩა. "თელასის" ცნობით, დედაქალაქის მოსახლეობა 60 მეგავატით შეიზღუდა. "სახელმწიფო ელექტროსისტემამ" შეფერხების მიზეზად გუშინ ენგურჰესის ერთ-ერთ აგრეგატზე მომხდარი ავარია დაასახელა, რომლის სალიკვიდაციო სამუშაოებიც ავარიისთანავე დაიწყო და, სხვათა შორის, უმოკლეს დროში დასრულდა.

"ჰესის აგრეგატები ჩვეულ რეჟიმში - 600 მეგავატზე მუშაობენ, - აცხადებდნენ გუშინ ენგურჰესის ხელმძღვანელები, - **არავითარი დაზიანება არ ყოფილა. გეგმურ მცირე შეფერხებებს კი დედაქალაქის ელექტრომომარაგებაზე არავითარი გავლენა არ უნდა მოეხდინა. მით უმეტეს, არავითარი შეფერხება პიკის საათებში არ უნდა ყოფილიყო."**

დაზუსტებული ინფორმაციით, ენგურჰესზე ამჟამად მეორე აგრეგატს აშრობენ. ეს პროცედურა ჰესზე დაგეგმილი გეგმური სარემონტო სამუშაოების ციკლში შედის, რაც "საქართველოს ელექტროსისტემას" გათვალისწინებული უნდა ჰქონოდა.

მაგრამ იმის გამო, რომ გუშინ ელექტროსისტემამ გაავრცელა ტელეფონოგრამა, რომლის თანახმადაც, თბილისს საღამოს ენგურჰესის გამო ელექტრომომარაგება უნდა შეზღუდვოდა, თელასმა დრო იხელთა და ფართომასშტაბიანი შეზღუდვები იწინასწარმეტყველა. **"ცენტრალური სადისპეტჩერო ჩვენგან დამოუკიდებლად, საკუთარი დისპეტჩერების მეშვეობით "თელასის" მკვებავ ქვესადგურებს თიშავს. ეს უფრო ადვილია, ვიდრე ქვეყნის ელექტროსისტემაში არგადამხდელების გამორთვა,"** - ასე ხსნიდნენ ამ მოლოდინს "თელასში".

ენერგოდეფიციტის მიზეზი კი ენერგოსისტემაში ნამდვილად არსებობს, ოღონდ არა ენგურჰესის გეგმური რემონტების გამო. საქმე ისაა, რომ ქვეყნის ენერგოგენერაციაში შექმნილ ისედაც რთულ ვითარებას შაორჰესზე გაფიცვაც ემატება.

24 საათი

ევროსაბჭო კმაყოფილია

მიმდინარე წლის 11-14 მაისის ჩათვლით, სტრასბურგში გაიმართა MONEYVAL-ის (ევროსაბჭოს ფულის გათეთრების წინააღმდეგ მიღებული ზომების შემფასებელი კომიტეტი) კომიტეტის მე-14 პლენარული სხდომა, რომელშიც მონაწილეობას იღებდა საქართველოს დელეგაცია. დელეგაციას ხელმძღვანელობდა საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახურის უფროსი ნიკა გეგუჩაძე.

MONEYVAL-ის კომიტეტის სხდომაზე განხილულ იქნა საქართველოში ფულის გათეთრების წინააღმდეგ მიმართული ღონისძიებები. აღნიშნულ სხდომას ძალზე დიდი მნიშვნელობა ენიჭებოდა, რადგანაც საკითხის შესწავლის შემდეგ ევროსაბჭოს უნდა მიეღო გადაწყვეტილება, გამოიყენებდა თუ არა საქართველოს მიმართ საჯარიმო სანქციებს (სტრაბურგის კონვენციის მე-6 სანქციას).

MONEYVAL-ის კომიტეტის ბიურომ პლენარული სხდომის პირველი დღე საქართველოს საკითხის განხილვას დაუთმო, შეისწავლა ფინანსური მონიტორინგის მიერ წარდგენილი ანგარიში გაწეული საქმიანობის შესახებ (**Progress Report**) და მაღალი შეფასება მისცა საქართველოში ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ჩატარებულ სამუშაოებს.

საქართველოს ეროვნული ბანკისა და ფინანსური მონიტორინგის სამსახურის საქმიანობა, ასევე სტრასბურგში მიმდინარე პროცესები დიდად შეუწყობს ხელს საერთაშორისო სავალუტო ფონდთან ურთიერთობების დარეგულირებასა და სამომავლო თანამშრომლობის გაღრმავებას. MONEYVAL-ის კომიტეტის ბიურომ მიიღო გადაწყვეტილება და თხოვნით მიმართა საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს - 2004 წლის ივლისამდე შეტანილ იქნეს შესაბამისი ცვლილებები საქართველოს სისხლის სამართლის, სამოქალაქო სამართლისა და ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა შესახებ კოდექსებში, რათა მოხდეს საქართველოს კანონმდებლობის ჰარმონიზაცია სტრასბურგის კონვენციასთან **"ფულის გათეთრების, დანაშულებრივი საქმიანობის შედეგად მოპოვებული შემოსავლების მოძიების, ამოღებისა და კონფისკაციის შესახებ"**, - განაცხადა საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახურის უფროსმა ნიკა გეგუჩაძემ.

MONEYVAL-ის მე-14 პლენარული სხდომა და ევროსაბჭოს მიერ საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახურის საქმიანობის დადებითად შეფასება ხელს შეუწყობს მიმდინარე წლის 23 ივნისს "ეგმონტის ჯგუფში" (სხვადასხვა ქვეყნების ფინანსური მონიტორინგის სამსახურების გაერთიანება) საქართველოს გაწევრიანებას.

24 საათი

სონია განდი: "ჩემი მიზანი პრემიერ-მინისტრობა არ არის"

ინდოეთის საპარლამენტო არჩევნებში გამარჯვებული "ეროვნული კონგრესის" ლიდერმა სონია განდიმ გუშინ, ოფიციალურად თქვა უარი აღმასრულებელი ხელისუფლების ხელმძღვანელობაზე. როგორც ადგილობრივმა ტელეკომპანია "დუდარშან"-მა გადმოსცა, მან ასეთი განცხადება "კონგრესის" საპარლამენტო ფრაქციისა და მოკავშირე პარტიის ლიდერების შეხვედრაზე გააკეთა. "აქამდე მე არაერთხელ მითქვამს, რომ პრემიერ-მინისტრობა ჩემი მიზანი არ არის... მე სრულიად მაკმაყოფილებს ჩემი დღევანდელი მდგომარეობა", - განმარტავს სონია განდი. ამასთანავე, თანაპარტიელებს სთხოვს, მის გადაწყვეტილებას გაგებით მოეკიდონ და, მის ნაცვლად, მთავრობის თავმჯდომარის პოსტზე პარტიის ერთ-ერთ ხელმძღვანელს, გასული საუკუნის 90-იან წლებში ფინანსთა მინისტრის თანამდებობაზე მომუშავე მანმოჰან სინგჰს დაუჭირონ მხარი.

სამშაბათს დილით განდი და სინგჰი ინდოეთის პრეზიდენტ აბდულ კალამის შეხვდნენ, რის შემდეგაც ყველა სონია განდის პრემიერ-მინისტრად დასახელებას მოელოდა. თუმცა, შეხვედრის დამთავრების შემდეგ არანაირი კომენტარი არ გაკეთებულა. პოლიტიკოსებმა მომავალი მთავრობის დაკომპლექტებაზე იმსჯელეს და მომავალი შეხვედრა მომდევნო დღეს დანიშნეს.

მოგვიანებით, განდიმ წინასწარი განცხადება გააკეთა მთავრობის მეთაურობის აცილების შესახებ და თავისი გადაწყვეტილება "ერის გახლეჩვის თავიდან აცილებით" ახსნა. სონია განდი წარმოშობით იტალიელია და გათხოვების შემდეგაც კათოლიკური მრწამსის ერთგული დარჩა. ქვეყნის უმაღლეს თანამდებობაზე უცხოელის, თანაც, სხვა რელიგიის მატარებლის მოსვლის წინააღმდეგ ბევრი ინდოელი გამოდიოდა, მათ შორის ყველაზე მძაფრი რეაქცია ყოფილი მმართველი პარტიის "ბჰარატია ჯანატას" წევრებს ჰქონდათ.

შეგახსენებთ, რომ კვირას, "ინდოეთის ეროვნული კონგრესის" კოალიციაში შემავალი ყველა პოლიტიკური ჯგუფის წარმომადგენელმა, ახალი მთავრობის ჩამოყალიბებისა და მის სათავეში ჩადგომის წინადადებით, კოალიციის თავმჯდომარეს ოფიციალურად მიმართა. წინა დღეს, სონია განდი არჩევნებში გამარჯვებული "კონგრესის" საპარლამენტო ფრაქციის ლიდერად ერთხმად იქნა არჩეული.

სონია განდი ინდოეთის პრემიერი აღარ გახდება.

მანმოჰან სინგჰის სახელი, რომელიც წინა მოწვევის პარლამენტში ოპოზიციას ხელმძღვანელობდა და 90-იან წლებში ნარასიმჰა რაის მთავრობაში ფინანსურ უწყებას განაგებდა, უკვე რამდენიმე დღეა, არაოფიციალურად ფიგურირებს, როგორც პრემიერ-მინისტრის თანამდებობაზე ყველაზე სავარაუდო კანდიდატურა. გუშინდელი გადაწყვეტილების შემდეგ, ალბათ, სწორედ იგი შეუდგება ახალი მთავრობის დაკომპლექტებას.

აღსანიშნავია, რომ სონია განდის გადაწყვეტილებას ინდოეთის ეკონომიკური წრეები კმაყოფილებით შეხვდნენ. მას შემდეგ, რაც ცნობილი გახდა, რომ "კონგრესს" კოალიციური მთავრობის დაკომპლექტებაში კომუნისტები დაეხმარებოდნენ (აბსოლუტური უმრავლესობა ცალკე აღებულ არც ერთ პარტიას არ ჰქონდა), საფონდო ბირჟებზე ნამდვილი პანიკა დაიწყო. აქციების ფასები თითქმის 16 პროცენტით დაეცა. ქვეყნის უდიდეს, მუმბაის საფონდო ბირჟაზე ვაჭრობის შეჩერება ორჯერ მოუხდათ. გასული ოთხშაბათის შემდეგ, როცა "კონგრესის" გამარჯვება ოფიციალურად გამოცხადდა, ანალიტიკოსთა შეფასებით, ინდოეთის საფონდო ბირჟებმა 45 მილიარდი დოლარი იზარალეს. ასე რომ, განდის გუშინდელი გადაწყვეტილების შედეგად, აქციების კოტირების მკვეთრი ზრდა ნამდვილად შვებისმომგვრელი იყო არამარტო ინდოეთის, არამედ დანარჩენი მსოფლიოსთვისაც.

ამგვარად, ნერუ-განდის დინასტიის მეოთხე წარმომადგენლის მწვერვალზე ასვლა ამჯერად აღარ მოხდა. სხვათა შორის, გუშინ ჟურნალისტები იმაზეც საუბრობდნენ, რომ სონია განდის გაპრემიერების კატეგორიული წინააღმდეგი იყვნენ მისი შვილებიც - ამ პოსტზე მყოფმა განდებმა ხომ ნაადრევად, მკვლელის ხელით დაასრულეს სიცოცხლე.

ყაზახეთი და ჩინეთი ნავთობსადენის აშენებას დათანხმდნენ

პირველი გვერდიდან

კასპიის ზღვიდან ნავთობი, ტრადიციულად, რუსეთში იგზავნებოდა, ხოლო ბოლო წლებში ნავთობი რეგიონიდან უკვე დასავლეთის ბაზრებზეც გადის.

ნავთობისა და გაზის სექტორში განხორციელებული უზარმაზარი უცხოური ინვესტიციების შედეგად, ყაზახეთის ეკონომიკა ძალიან სწრაფად იზრდება. ამის მიუხედავად, ასტანას ახალი ბაზრების ძებნა არ შეუწყვეტია.

ჩინეთის უზარმაზარი ტემპებით მზარდი ეკონომიკა ყოველწლიურად სულ უფრო მეტ ნავთობს მოითხოვს. სწორედ ამან უბიძგა პეკინს, ნავთობის მოწოდების ალტერნატიული წყაროები ცენტრალურ აზიაში ეძებნა. ახლო აღმოსავლეთსა და სპარსეთის ყურეში არასტაბილური პოლიტიკური ვითარების გამო, პეკინი ცდილობს, მხოლოდ ამ რეგიონზე არ იყოს დამოკიდებული.

მილსადენის მშენებლობა ამ ზაფხულს დაიწყება.

ყაზახეთის მაღალჩინოსნები, აგრეთვე, იმედოვნებენ, რომ ჩინეთის მმართველებს დაარწმუნებენ, რათა მათ ჩინეთიდან ყაზახეთამდე რკინიგზის მშენებლობა დააფინანსონ. რკინიგზა შორეულ აღმოსავლეთსა და ევროპას შორის ახალი დამაკავშირებელი ხიდი გახდება. რკინიგზის აშენება დამატებით სარგებელს მოუტანს საქართველოსაც, რადგან სარკინიგზო ტვირთები ევროპიდან საქართველოს გავლით აზერბაიჯანში ჩავა, საიდანაც ბორანით გადაიტანენ ყაზახეთში, იქიდან კი ტვირთები ჩინეთისკენ აიღებს გეზს.

ისრაელი პალესტინაზე შეტევებს აძლიერებს

გუშინ ისრაელის სამხედრო ვერტმფრენებმა ღაზას სექტორში მდებარე ლტოლვილთა ბანაკზე სარაკეტო დარტყმები განახორციელეს, რის შედეგადაც 12 პალესტინელი დაიღუპა და ათობით დაიჭრა. რაფაჰას ლტოლვილთა ბანაკი, უკვე რამდენიმე დღეა, ტანკებით და სპეცდანაყოფების მიერ არის ბლოკირებული და დანარჩენი სამყაროსგან მთლიანად იზოლირებულია. პალესტინელი ლტოლვილები შიშობენ, რომ ისრაელის არმია მათი სახლების დანგრევას დაიწყებს. ამიტომაც ყველანაირად ცდილობენ ბანაკის დატოვებას.

გასულ კვირას ისრაელის სამხედრო რაზმებსა და პალესტინელ მებრძოლებს შორის მომხდარი შეტაკებების შემდეგ, ისრაელის მთავრობის გადაწყვეტილებით, რამდენიმე ათეული სახლი იქნა დანგრეული. თელ-ავივის ასეთი მოქმედება უარყოფითად შეაფასა გაერო-ს გენერალურმა მდივანმა კოფი ანანმა და ისრაელს თავის შეკავებისაკენ მოუწოდა, რადგან პალესტინელთა სახლების დანგრევა საერთაშორისო სამართლის ნორმებს ეწინააღმდეგება.

საერთაშორისო ორგანიზაცია "ამნესტი ინტერნეიშენალმა" კი, ისრაელის ხელისუფლებას სამხედრო დანაშაულის ჩადენაში დასდო ბრალი. ორგანიზაციამ ამ ამბებს სპეციალური მოხსენებაც მიუძღვნა, სადაც ნათქვამია, რომ სამი წლის წინ პალესტინური ინტიფადას დაწყებიდან, ისრაელმა პალესტინის ტერიტორიაზე სამი ათასზე მეტი სახლი დაანგრია. "ამნესტი ინტერნეიშენალის" განცხადებით, უმრავლეს შემთხვევაში, ამ აქციების შედეგად, უდანაშაულო და მშვიდობიანი ოჯახები დაზარალდნენ. ისრაელი კი ამტკიცებს, რომ პალესტინელთა სახლების დანგრევა თავდაცვის მიზნებით არის ნაკარნახევი, რათა ისრაელის ტერიტორიაზე ტერაქტების მოწყობა თავიდან აიცილოს.

ორშაბათს, ვიდრე ისრაელის სამხედრო ბულდოზერით რაფაჰასკენ მიმავალ გზას გადაკეტავდნენ, ბანაკის დატოვება რამდენიმე ათასმა პალესტინელმა მოასწრო. გუშინ კი ამ გზის ბლოკირება უკვე დასრულებული იყო. საინფორმაციო სააგენტო "ბიბისის" ცნობით, ისრაელის არმიის მიზანს ბანაკის საიმედოდ ჩაკეტვა და ალყაში მოქცევა წარმოადგენდა, რათა იქ მყოფ პალესტინელ მებრძოლებს გაქცევის საშუალება არ მისცემოდათ.

ისრაელის რადიოს ცნობით, რაფაჰას გარშემო განიერ და ღრმა ორმოს შემოავლებენ, რათა ეგვიპტის ტერიტორიიდან მიწისქვეშა გზებით იარაღის კონტრაბანდა არ დაუშვან.

გასულ კვირას რაფაჰაში ისრაელის საბრძოლო ჯავშანმანქანის აფეთქების შედეგად ხუთი ებრაელი ჯარისკაცი დაიღუპა. ამის შემდეგ, ისრაელის არმიამ რაფაჰას გარშემო ბუფერული ზონის შექმნა დაიწყო, რისთვისაც 70 საცხოვრებელი სახლი დაანგრიეს, რის შედეგადაც დაახლოებით 1100 ადამიანი ღია ცის ქვეშ დარჩა. უსახლკაროდ დარჩენილი პალესტინელები ღამეს კარვებში ათევენ.

ისრაელის მთავრობა კი ღაზას სექტორში სამხედრო ოპერაციის გაფართოებით იმუქრება, მიუხედავად იმისა, რომ მის ქმედებას საერთაშორისო ორგანიზაციები უკვე მკაცრად აკრიტიკებენ და გმობენ.

ისრაელის შეიარაღებული ძალების შტაბის ხელმძღვანელის მოშე აიალონის განცხადებით, ამ დღეებში კიდევ ასი საცხოვრებელი სახლის დანგრევაა დაგეგმილი.

ამასობაში კი, პალესტინის ავტონომიის პრემიერ-მინისტრმა აჰმედ ქურეიმ აშშ-ს პრეზიდენტის მრჩეველთან ეროვნული უსაფრთხოების საკითხებში კონდოლიზა რაისთან ბერლინში გამართული მოლაპარაკება დაასრულა. ქურეიმ მას ისრაელის ხელისუფლებაზე ზეწოლის მოხდენა სთხოვა, რათა თელ-ავივმა პალესტინელების სახლების ნგრევის პროცესი დაუყოვნებლივ შეწყვიტოს.

შეხვედრის დროს კონდოლიზა რაისმა განაცხადა, რომ ვაშინგტონი მზად არის, პალესტინელი ხალხის მეგობარი გახდეს. ამისათვის კი, პალესტინის ადმინისტრაციამ საერთაშორისო სამშვიდობო გეგმის - "საგზაო რუკის" შესასრულებლად შესაბამისი ნაბიჯები უნდა გადადგას. პალესტინის ადმინისტრაციის წარმომადგენელი ისრაელთან მოლაპარაკების საკითხებში საებ ერექათი აცხადებს, რომ მათ აშშ-ს დახმარების იმედი აქვთ. ჯერჯერობით, ვაშინგტონს ისრაელის ქმედებაზე ოფიციალური განცხადება ან მოწოდება არ გაუკეთებია, თუ არ ჩავთვლით სახელმწიფო მდივნის კოლინ პაუელის ნათქვამს, რომ უდანაშაულო ადამიანებისათვის სახლების დანგრევა არ შეიძლება.

მოწვევა ინტერესის გამოსახატად
საკონსულტაციო მომსახურება

ქვეყანა: საქართველო
პროექტი: კოლხეთის დაბლობზე მცხოვრები მოსახლეობის სოციალური უსაფრთხოების გაუმჯობესება
დაფინანსების წყარო: იაპონიის სოციალური განვითარების ფონდი
სექტორი: საკონსულტაციო მომსახურება
გრანტის ნომერი: TF050946
პროექტის ID ნომერი: P060009/P050911
საკითხი: ინტერესის გამოხატვა
დოკუმენტაციის წარმოდგენის საბოლოო ვადა: 2004 წლის 4 ივნისი

საქართველოს მთავრობამ მოიპოვა იაპონიის სოციალური განვითარების ფონდის გრანტი კოლხეთის დაბლობზე მცხოვრები მოსახლეობის სოციალური უსაფრთხოების გაუმჯობესების უზრუნველსაყოფად და აპირებს საგრანტო სახსრების ნაწილით დააფინასოს საკონსულტაციო მომსახურება: "ადგილობრივი თემების მობილიზება და მათი შესაძლებლობების განვითარება კოლხეთის ეროვნული პარკის მიმდებარე სოფლებში". საკონსულტაციო მომსახურება მოიცავს ადგილობრივი მოსახლეობისათვის ტექნიკური დახმარების გაწევას, რაც ითვალისწინებს: (i) ადგილობრივი მოსახლეობის თანამონაწილეობით თემის სამოქმედო გეგმის შემუშავებას.; (ii) პროექტის პარტნიორი სათემო ორგანიზაციების გაძლიერებას; (iii) თემების ტრეინინგს ისეთ საკითხებში, როგორებიცაა: პრობლემის გადაწყვეტის მეთოდები, სტრატეგიული დაგეგმვა და საგრანტო წინადადებების მომზადება.

სანაპირო ზონის ინტეგრირებული მართვის ცენტრი იწვევს შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე საკონსულტაციო / არასამთავრობო ორგანიზაციებს გამოხატონ ინტერესი სამუშაოს შესასრულებლად. დაინტერესებულმა ორგანიზაციებმა უნდა მოგვაწოდონ სათანადო ინფორმაცია (ადრე შესრულებული მსგავსი სამუშაოების ამსახველი ბროშურები, ინფორმაცია კონსულტანტის ან არასამთავრობო ორგანიზაციის შესაძლებლობებზე, რომელიც უნდა ადასტურებდეს კონსულტანტის ან არასამთავრობო ორგანიზაციის ანალოგიურ პირობებში მუშაობის გამოცდილებასა და სათანადო კვალიფიკაციის მქონე პერსონალის არსებობას, სხვ.), რომელიც დაადასტურებდა მათ შესაძლებლობებს შეასრულონ აღნიშნული საკონსულტაციო მომსახურება. კონსულტანტებს / არასამთავრობო ორგანიზაციებს შეუძლიათ გაერთიანდნენ კვალიფიკაციის გასაძლიერებლად.

კონსულტანტმა / არასამთავრობო ორგანიზაციამ უნდა წამოადგინოს კვალიფიკაციის დამადასტურებელი დოკუმენტაცია, რომელიც უნდა აკმაყოფილებდეს შემდეგ კრიტერიუმებს:

- წარმოადგენს იურიდიულად რეგისტრირებულ პირს;
- აქვს ოფისი სამეგრელოსა და/ან გურიის რეგიონში და დასავლეთ საქართველოში სოციალურ განვითარებასა და უნარჩვევების გაძლიერებაზე ორიენტირებული პროექტების ეფექტურად განხორციელების არანაკლებ სამი წლის გამოცდილება;
- გათვითცნობიერებულია გურიასა და/ან სამეგრელოში ამჟამად არსებულ სოციალურ, პოლიტიკურ და გარემოსდაცვით საკითხებში;
- აქვს ადგილობრივი თემების მობილიზების (ან სხვა მსგავსი პროცესების წარმართვის) გამოცდილება ადგილობრივი მოსახლეობის ჩართვითა და უშუალო მონაწილეობით;
- გამოცდილება კონფლიქტების მართვის საკითხებში.

კონსულტანტის / არასამთავრობო ორგანიზაციის შერჩევა იწარმოებს მსოფლიო ბანკის შემდეგი დოკუმენტის მოთხოვნების შესაბამისად: "კონსულტანტების შერჩევა და დაქირავება მსოფლიო ბანკისაგან მსესხებელი ქვეყნის მიერ." 1997 წლის იანვარი (განახლებული 1997 წლის სექტემბრის, 1999 წლის იანვრის და 2002 წლის მაისის შესწორებებით). კონსულტანტის / არასამთავრობო ორგანიზაციის შერჩევა იწარმოებს კონსულტანტის კვალიფიკაციის მიხედვით შერჩევის მეთოდის გამოყენებით (CQ).

დამატებითი ინფორმაციის მიღება შეიძლება 10-დან 18 საათამდე (ადგილობრივი დროით) ქვემოთ მითითებულ საკონტაქტო მისამართზე.

დაინტერესებულმა ორგანიზაციებმა ინტერესის გამოხატვის დოკუმენტაცია უნდა წარმოადგინონ ამავე მისამართზე. დოკუმენტაციის მიღების საბოლოო ვადა 2004 წლის 04 ივნისი.

მისამართი: სანაპირო ზონის ინტეგრირებული მართვის ცენტრი
ქეთევან ჩომახიძე, საზოგადოების გათვითცნობიერების სპეციალისტი
თბილისი, ფალიაშვილის 87, მე-2 სართული
ტელეფონი/ ფაქსი: + 995 (32) 25-20-50
მობილური: + 995 (99) 11-15-56
ელექტრონული ფოსტა: PHASiS@ICZM.org.ge
ინტერნეტის გვერდი: www.ICZM.org.ge

ევროკავშირი ელიტურ სამხედრო დანაყოფებს ქმნის

ევროკავშირის წევრი ქვეყნების თავდაცვის მინისტრები 2007 წლისთვის სწრაფი რეაგირების ცხრა ჯგუფის შექმნაზე შეთანხმდნენ, რომლებიც მსოფლიოს ნებისმიერ წერტილში კონფლიქტური სიტუაციების მოსაგვარებლად გაიგზავნებიან.

აღნიშნული გეგმა ევროკავშირის ამბიციური პროგრამის ნაწილია, რომელიც სამხედრო შესაძლებლობების გაზრდას ითვალისწინებს. გეგმის თანახმად, თითოეულ ჯგუფში 1500 ჯარისკაცი იქნება და მათი გაგზავნა, მაქსიმუმ, ორ კვირაში იქნება შესაძლებელი.

ევროკრატების აზრით, აღნიშნული დანაყოფები კონფლიქტური კერების ჩასაცხრობად ან ჰუმანიტარული ოპერაციების მხარდასაჭერად გამოყენებული იქნება.

საფრანგეთის თავდაცვის მინისტრმა მიშელ ალიოტ-მარიმ განაცხადა, რომ ეს შეთანხმება ევროკავშირისთვის "მნიშვნელოვანი პროგრესია".

25 ქვეყნის თავდაცვის მინისტრები ბრიუსელში შეიკრიბნენ და შეთანხმდნენ, რომ "2010 წლისთვის მათ ნებისმიერი სახის კრიზისულ სიტუაციასთან გამკლავება სწრაფად უნდა შეძლონ".

ევროკავშირის თავდაცვის ექვსწლიანი პროგრამა, სამხედრო დანაყოფების შექმნის გარდა, ითვალისწინებს: ავიამზიდის აშენებას საზღვაო და საჰაერო ესკორტით, ევროკავშირის სამხედრო-სატვირთო თვითმფრინავების მშენებლობას, რათა შეიარაღებული ძალების ცხელ წერტილებში გადასროლა დაუყოვნებლივ მოხდეს, საკომუნიკაციო სისტემის შექმნას, მათ შორის, კოსმოსური ტექნოლოგიების გამოყენებას, ბრიუსელში ევროკავშირის სამხედრო ოპერაციების დამგეგმავი ჯგუფის ჩამოყალიბებას.

ევროკავშირმა საკუთარი დამოუკიდებელი სამხედრო დანაყოფის შექმნაზე ფიქრი 1990-იან წლებში იუგოსლავიის დაშლისა და რუანდის კრიზისის შემდეგ დაიწყო.

როგორც ევროკავშირის მაღალჩინოსნები აცხადებენ, შარშან ევროკავშირის ეგიდით ჩატარებულმა სამხედრო ოეპრაციებმა მაკედონიაში და კონგოს ქალაქ ბუნიაში ცხადყო, რომ გაერთიანებული ევროპის შეიარაღებულ ძალებს შეუძლიათ ისე იმუშაონ, რომ ნატო-ს ფუნქციების დუბლირება არ მოახდინონ. ევროკავშირის ახალი გეგმა საბოლოო სახეს ევროკავშირის ივნისის სამიტზე მიიღებს.

ნაღველი

უსტაბაში
ირაკლი ბერიაშვილი

ბუტაფორია

- პატარაა, მწვანეა და კენჭებს ყლაპავს. რა არის?

ერთ მშვენიერ დილით ჩემი ათი წლის ქალიშვილი გამოცანების მთელი სერიით დამადგა თავზე და, გინდა თუ არა, მიპასუხეო.

- დედამიწა რომ გავხვრიტოთ და ნახვრეტში კენჭი ჩავაგდოთ, მეორე მხარეს გავა თუ არაო.

ცხადია, ნამძინარევი რომ ვიყავი, იმისი ბრალი არ იყო, უბრალოდ, ვერ გამოვიცანი. ვერც ერთი.

ერთხანს მიყურა და როცა მიხვდა, რომ ვერაფერს გამომრჩებოდა, თავი გადააქნია, მერე კი სხაპასხუპით მომაყარა:

- იმას, რაც პატარაა, მწვანეა და კენჭებს ყლაპავს, პატარა მწვანე კენჭიყლაპია ჰქვია, გახვრეტილ დედამიწაში კი კენჭი მეორე მხარეს ვერ გავა, იმიტომ რომ, ჩააგდებ თუ არა, პატარა მწვანე კენჭიყლაპია ჩაყლაპავს.

არ უნდა გამცინებოდა, რადგან ოპონენტმა მოწონებად მიიღო და სერიაც გაგრძელდა.

- ტყეში მიდიან...

მაგრამ მე უკვე მწვანე კენჭიყლაპიას ასოციაციით ოთხმოციანი წლების დასასრულსა და ბათუმის ახლანდელ ამბებზე ვფიქრობდი.

...მაშინ გაზეთ "თბილისში" ვმუშაობდი. დროდადრო ერთი საკმაოდ მორიდებული ავტორი გვესტუმრებოდა ხოლმე. ახალგაზრდა, როგორც ახლა თვითონ ამბობს, პატარა ბიჭი იყო, კენჭივით ჯანმრთელი და, რაც მთავარია, მწვანე. უფრო ზუსტად და გასაგებად თუ ვიტყვი, იდეები ჰქონდა მწვანე. წერილები მოჰქონდა. ვუბეჭდავდით. ძალიან ოპოზიციური, ძალიან კრიტიკული იყო-მეთქი, რომ ვთქვა, მართალი არ ვიქნები. მე და ჩემი მაშინდელი კოლეგები, განსაკუთრებით კი რედაქტორი, გაცილებით მეტს ვრისკავდით. ბუნებრივია, ცეკადან წამოსული დაწოლაც რისკიანი წერილების პირდაპირპროპორციულად იზრდებოდა.

ახლა მე და ჩემი კოლეგები ისევ ჟურნალისტები ვართ, დანარჩენებმა სკამები იშოვეს. თან მიაჩნიათ, რაც უფრო მაღალ სკამებზე სხედან, ჭკუაც, შესაბამისად, მეტი აქვთ. უფლებებზე აღარ ვლაპარაკობ. აი, ამ კატეგორიას ვერც კი წარმოუდგენია, რომ კაცი შეიძლება ჭკვიანი იყოს და არც დეპუტატობა უნდოდეს და არც მინისტრობა.

ისე, ბებიაჩემი სულ ამბობდა - ადამიანები არ იცვლებიანო. ანდა, თუ იცვლებიან, იმდენად უმნიშვნელოდ, სათვალავში ჩასაგდებიც არ არისო. შვიდი წლის ბიჭის ნიჭი და ფიქრის სტილი იგივე რჩება ორმოცდაათი წლის შემდეგაც. ეს არის, ინფორმაციისა და ცოდნის ხარჯზე რაღაც გამოცდილება ემატებაო.

ჰოდა, ერთ მშვენიერ დღესაც ეს პატარა მწვანე ბიჭი პარლამენტის თავმჯდომარედ იქცა. მე ამ კაცს ახლა უამრავ სიკეთესა და კეთილ საქმეს ვერ დავუკარგავ, მაგრამ აუცილებლად უნდა ვთქვა ის, რაც წლების მანძილზე მაღიზიანებდა.

ზურაბ ჟვანია ასლან აბაშიძის თითქმის ყველაზე აქტიური მოწინააღმდეგე იყო.

ამაში ცუდი თითქოს არაფერია, მაგრამ ყოველთვის ვფიქრობდი და დარწმუნებული ვიყავი, რომ საქმე აბაშიძეში არ იყო. აბაშიძე ავტონომიამ შექმნა. ფულისა და ძალაუფლების არანაკლები მოყვარული იყო მამალაძე, მაგრამ ავტონომია რომ არ უმაგრებდა ზურგს, ისე გაქრა საქართველოდან, იმის თქმაც ვერ მოვასწარით, მოიცა, სად მიდიხარო...

წლების მანძილზე ავტონომიასთან დაკავშირებულ საკითხებზე ზურაბ ჟვანია და მისი მიმდევრები სულ რამდენიმე სიტყვას იმეორებდნენ: სიფრთხილეა საჭირო, ეს ფაქიზი თემაა და ასე შემდეგ. ახლა შევარდნაძის ფორმულა თუ თეორიაც ისესხე - აფხაზებთან შესარიგებლად თუ აფხაზეთის დასაბრუნებლად აჭარის ავტონომიის შენარჩუნება ყოფილა აუცილებელი.

ბათუმის ამბების შემდეგ გაჩნდა ამ პრობლემის საბოლოოდ მოგვარების შანსი. მაგრამ რად გინდა. ხელისუფლებიდან ისევ ის ძველი სიმღერა ისმის, თან, ახალი მისამღერით: ავტონომიას შინაარსი გამოეცლება (ბოლოს აღმოჩნდა, რომ ეს ასლანას "კონსტიტუციური დამატებების" გაუქმებას ნიშნავდა), სახელი კი სამუდამოდ შერჩება - აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკა.

კი მაგრამ, სწორედ ამისთვის არ იბრძოდნენ ლენინ-სტალინ-ორჯონიკიძე? თუ ჰგონიათ, მაგათ მეტმა არავინ იცის, რომ სიტყვა "რესპუბლიკა", რაც არ უნდა შინაარსი გამოაცალო, სულაც არ არის ჩვეულებრივი სიტყვა?

არგუმენტები?

რა თქმა უნდა, ძველი და იმდენად უსუსური, რომ თვითონ არძინბამ გადაგახიათ თავზე.

ბატონმა ვლადისლავმა ასლანას გაქცევის მეორე დღესვე განაცხადა: აფხაზეთი აჭარა არ არის. აჭარლები ქართველები არიან და, რა ფორმითაც უნდათ, ისე შეუძლიათ იცხოვრონ დანარჩენ ქართველებთან. ჩვენ, აფხაზები, დამოუკიდებლობისთვის ვიბრძვითო.

ესეც ასე. აღმოჩნდა, რომ აჭარის სტატუსის გაუქმება არძინბას სულაც ფეხებზე ჰკიდია.

კიდევ რა არგუმენტი გაქვთ?

ხალხი შეიძლება აღელდესო.

აღელდეს რაზე, შეკითხვაზე? ძალით ხომ არც არაფერს აძლევენ და არც ართმევენ. შეკითხვაზე, გინდა თუ არაო, ნორმალურ კაცს რა ააღელვებს? და საერთოდ, რა არის ასაღელვებელი და საფრთხილო, ის, რომ მე და აჭარელმა ერთნაირი წესებით და ერთად უნდა ვიცხოვროთ, ეს არის ასაღელვებელი და ვინმესთვის შეურაცხმყოფელი? ძალიან მაინტერესებს, როცა ავტონომიას უტოვებთ აჭარლებს, რას ეუბნებით ამით - არასრულფასოვნები ხართ და განსაკუთრებული პირობები გჭირდებათო?

ახლა კი ჩემს და უამრავი ქართველის არგუმენტებს დაუგდეთ ყური.

საქართველო ერთი შტატის ხელაა და ამ მართლა ხელისგულისოდენა ქვეყანას ცხრა პარლამენტი არ სჭირდება. სისულელეა ეგ თქვენი რეგიონული თეორიაც - სამნახევარი მილიონი კაცისა და ერთი ციდა მიწის რეგიონებად დაყოფა არ გამიგონია. ყოფილ მსახიობსა და კულტურისტ შვარცენეგერს თუ შეუძლია, ჩვენზე დიდი ტერიტორია მართოს, ჩვენ რა ღმერთი გაგვიწყრა?

სიტყვა "რესპუბლიკა" ყველა ლექსიკონში ამა თუ იმ ფორმის სახელმწიფო წარმონაქმნთან არის დაკავშირებული. ამ საცოდავი ქვეყნიდან მაინც რამდენი სახელმწიფოს შექმნას ვარაუდობთ?

ხუთი ან ათი წლის შემდეგ დღევანდელი, გეთანხმებით, სავსებით უვნებელი ასლანის მემკვიდრე ისევ "დიდ ასლანად" რომ იქცეს, ისევ ტანკებითა და რევოლუციით დაემუქრებით? "დიდ ასლანად" გადაქცევაში რომ ხელს ვერ შეუშლით, დავიჯერო, ამას ვერ ხვდებით?

დაბოლოს, კარგა ხანია ითხოვენ და უფრო ხმამაღლაც მოითხოვენ ჯერ სომხები, მერე კი, ალბათ, აზერბაიჯანელებიც, ჩვენ რაღა დავაშავეთ, ჩვენ უფრო არ გვეკუთვნის თუნდაც ეს "უშინაარსო ავტონომიაო?" რას უპასუხებთ?

ან ეს ყბადაღებული "ავტონომიის ტრადიცია" რაღაა? თუ მაინცდამაინც ტრადიციებზე მიდგება საქმე, მაშინ, თუ არ ვცდები, უკვე მეშვიდედ გეუბნებით - ტრადიციით, კახეთსა და იმერეთს, სამეფოები ეკუთვნით. რა ვქნათ, დავურიგოთ?

იქნებ მაინც ადგეთ და მიიხედ-მოიხედოთ. მთელი ეს ამოდენა ევროპა - მართლმადიდებლური, მუსულმანური, კათოლიკური, პროტესტანტული და, ვინ იცის, კიდევ რა აღმსარებლობისა, ათობით ეთნიკური წარმომავლობისა, ერთი კონსტიტუციით აპირებს ცხოვრებას, ამ ერთ მუჭა საქართველოში რა პარლამენტომანია და კონსტიტუციომანია შეგეყარათ?!

ეს ჩვენი ახალი პარლამენტი წინას ნამდვილად სჯობს, მაგრამ აბა, სცადეთ და რომელიმე ინტელექტუალურ ტესტზე დაითანხმეთ, თავს დავდებ, ნახევარი მაინც საშუალო შეფასებას ვერ ასცდება.

თქვენს, მთავრობისა და პარლამენტის ამ მოქმედებაში, არის რაღაც, რასაც ხალხს არ უმხელთ - ან გრცხვენიათ, ან გეშინიათ. მე, რა თქმა უნდა, იმის საბუთი არა მაქვს, კობა დავითაშვილის მოსაზრებას შევუერთდე, თუმცა, არც ეს არის გამორიცხული. მაგრამ შეიძლება სხვა მიზეზიც იყოს - მაგალითად, რუსეთთან მოლაპარაკება, კონფლიქტის მშვიდობიანი დასრულების სანაცვლოდ ავტონომიის სტატუსის შენარჩუნება და სხვა მისთანანი - მოლაპარაკებისა და მორიგების თემატიკას რა გამოლევს.

ორიოდე სიტყვაც ბუტაფორიასა და ერთ აპოლიტიკურ საკითხზე.

ტყუილით, საერთოდ, საქმე არ კეთდება. ტყუილზე არაფერი აშენებულა და არც აშენდება. არ დაიღალეთ? არ ტყუვდება ეს ოხერი ხალხი და იქნებ პირდაპირ თქვათ, რა გინდათ და რას აპირებთ?

პლებისციტის თაობაზე უმრავლესობის მიერ კენჭისყრაში მონაწილეობაზე უარის თქმა მე ისე გავიგე, რომ უმრავლესობაშიც იყვნენ პლებისციტის მომხრეები. ისე, რა გამოვიდა, მთელ პარლამენტში სულ თერთმეტი დეპუტატი ყოფილა ამ გამოკითხვის მოწინააღმდეგე. აგაშენათ ღმერთმა! ხალხშიც დაახლოებით ეგეთი თანაფარდობაა. უმრავლესობა მომხრეა.

ამ გამოშიგნულ ავტონომიაზე კი, როგორც თვითონ ამბობთ, ამ მართლა ბუტაფორიაზე რას ეუბნებით აჭარლებს, ატყუებთ?

ბავშვობიდან არ მიყვარს ცირკის ცხენები, ზოოპარკის ლომები და დისნეილენდები. მოკლედ - ბუტაფორიები. ამას სთავაზობთ საკუთარ ძმებს? ეს არის თქვენი საჩუქარი, ეს არის თქვენი გულუხვობა?

როგორც ჩანს, თქვენ მარტო ბუტაფორიული სიყვარული შეგძლებიათ.

ახლა კი შეპირებულ აპოლიტიკურ საკითხზე.

ავია თუ კარგი, პარლამენტში ყველას ვალია, მორიდებით მოიქცეს. ასე იქცევა ამერიკის, სხვა დიდი ქვეყნებისა და საქართველოს პრეზიდენტიც. ეს ნორმაა. იმიტომ რომ პარლამენტი ორასი კაცით წარმოდგენილი საქართველოა.

ვინც არ უნდა იყოს, განსაკუთრებით კი დანიშნული და არა არჩეული კაცი, არავის აქვს უფლება, აგდებული ტონით ელაპარაკოს ნებისმიერ დეპუტატს, განსაკუთრებით კი ისეთს, რომელსაც ცხოვრებაში პატიოსნებისა და სიკეთის მეტი არაფერი უკეთებია. ბატონ პრემიერ-მინისტრ ზურაბ ჟვანიასა და საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტის თავმჯდომარეს რომან გოცირიძეს ვგულისხმობ.

ეეჰ, მართლა დამღლელია ეს პოლიტიკა. ხვალ დილით კი ისევ დამადგება ჩემი გოგო და ჩართავს:

- პატარაა, მწვანეა და კენჭებს ყლაპავს. რა არის?

ეროვნული სტადიონი მყარი და მდგრადია!

პირველი გვერდიდან

"არ შეიძლება ისეთი უნიკალური ნაგებობა და ნაციონალური სიამაყე, როგორიც ეროვნული სტადიონია სათანადო ყურადღების გარეშე დაგვეტოვებინა. ამ საქმეში თბილისის საკრებულო სრულიად ერთსულოვანი იყო. ამიტომაც ერთხმად გადაწყდა, რომ უმოკლეს ვადაში მომხდარიყო ინდივიდუალური სკამებით სტადიონის სრული უზრუნველყოფა. მოგეხსენებათ, 20 100 სკამი დამონტაჟებულია. დარჩენილია 40-45 ათასი სკამი, რომლის დამონტაჟება გვინდა მოვასწროთ შემოდგომისთვის, მსოფლიო ჩემპიონატის შესარჩევი მატჩებისთვის. მწირი ბიუჯეტის გამო, შეიძლება დაგეგმილ ვადაში სრული სამუშაოს შესრულება ვერც მოხერხდეს, მაგრამ დიდი ნაწილი გაკეთებული გვექნება, რომ ეროვნული ნაკრების თამაშზე დასწრების საშუალება რაც შეიძლება მეტ გულშემატკივარს მიეცეს. ძველი ხის სკამების დემონტაჟისთვის 100 ათასი ლარის გამოყოფის გადაწყვეტილებაც უკვე მივიღეთ."

- ბატონო ზაზა, პრესაში გავიდა ინფორმაცია, რომ სტადიონი ავარიულ მდგომარეობაშია და თუ სასწრაფო ზომები არ მივიღეთ, შეიძლება ჩამოინგრეს კიდეც

- ეს არის აბსოლუტური სისულელე. ჩვენ გვაქვს სათანადო დოკუმენტები სტადიონის მდგრადობის შესახებ და მე შემიძლია განვაცხადო, რომ "დინამოს" სტადიონი 60 ათასს კი არა, ორჯერ 60 ათას მაყურებელს დაიტევს და არაფერი მოუვა.

მდგრადობის სერტიფიკატი გასცა მშენებელ ექსპერტთა კავშირმა, რომელსაც მისი კომპეტენციისა და კვალიფიკაციის დადგენის მიზნით მივმართეთ. ამასთან დაკავშირებით კავშირის ხელმძღვანელმა თ. შელეგიამ გვითხრა:

"ჩვენს კავშირში გაერთიანებულია სამი მაღალკვალიფიციური ექსპერტი (მათი კვალიფიკაციის დამადასტურებელი დოკუმენტები თქვენს წინაშეა). გვყავს ორი პროფესორი - დიდი ლაბორატორიის გამგე არჩილ ყუბანეიშვილი და ოთარ ჩაკვეტაძე. 15 სპეციალიზებულ ლაბორატორიასთან ვთანამშრომლობთ და ყველა ლიცენზირებულია.

ჩვენ სერტიფიკატს ვაძლევთ მხოლოდ დეტალური გამოკვლევებისა და ლაბორატორიული გასინჯვების შემდეგ. გვაქვს თანამედროვე აპარატურა და ვსინჯავთ ყოველ კვადრატულ მეტრს. მილიონი რომ გადაგვიხადონ, თუ ობიექტი ნორმის ყველა მოთხოვნას არ აკმაყოფილებს, სერტიფიკატს არ გავცემთ, მაგრამ ვისაც ეკუთვნის, ის, რა თქმა უნდა, უპრობლემოდ მიიღებს. თუ გაინტერესებთ, სწორედ

ზაზა ფაჩულაშვილის ფოტო

დინამო! დინამო!

ჩვენ გავეცით ელგუჯა მეძმარიაშვილის სამხედრო გასაშლელი ხიდის მდგრადობის სერტიფიკატი, რომელმაც 2000 წელს დრეზდენის გამოფენაზე დიდი მოწონება დაიმსახურა."

- "დინამოს" სტადიონის სერტიფიცირება როგორ მოხდა?

- ულტრაბგერითი რადიოფიზიკური მეთოდით გავსინჯეთ ბეტონის დამცავი სისქე, მარკა, არმატურის ვარგისიანობა. გავაკეთეთ სათანადო ლაბორატორიული გამოკვლევებიც და ეს ყველაფერი შევადარეთ საწყის მდგომარეობას (ველაპარაკეთ არქიტექტორსაც). გავაკეთეთ უტყუარი დასკვნა, რომ სტადიონი არის მყარი და მდგრადი. ამრიგად ჩვენ სრულად გამოვიკვლიეთ ის ნაწილი, სადაც სკამებია დამონტაჟებული და შემიძლია მთელი პასუხისმგებლობით განვაცხადო, რომ იქ ყველაფერი რიგზეა. თუ სტადიონის ხელმძღვანელობის სურვილი იქნება მუშაობას გავაგრძელებთ და იმ მასალების მდგრადობასაც შევამოწმებთ, რომლის დამონტაჟებას მომავალში აპირებენ.

ექსპერტი გია აბულაძე: " ეროვნული სტადიონის კარკასი, რაც მის მდგრადობას განაპირობებს ძალიან მყარია. მშენებლობის დაწყების დროს ლაბორატორიაში შეინახეს იმ რკინა-ბეტონის ნიმუშები, რომლითაც სტადიონი ააშენეს. ჩვენ მოვახდინეთ შედარებითი ანალიზი. ბეტონის მარკა უფრო გამტკიცებულია. ასე, რომ პრობლემა არ არსებობს".

ბრალდებებთან დაკავშირებით თავისი სიტყვა თქვა სტადიონის საინჟინრო სამსახურის უფროსმა ბადრი მაჩიტაძემაც: "რომ წერენ ელექტროსადენებს წყალი მიადგა და შეიძლება აფეთქდესო, ეს გამოწვეული იყო ჩვენგან დამოუკიდებელი მიზეზებით. ერთ-ერთი მშენებლობის დროს "მუშტაიდის ბაღის" ტერიტორიაზე დააზიანეს ძველი გვირაბი. ჩვენ ეს პრობლემა ოპერატიულად გადავწყვიტეთ. გავაკეთეთ ახალი გვირაბი, ჩავაგდეთ მილი და წყალი ჩვეულებრივად მიედინება ცენტრალურ საკანალიზაციო სისტემაში.

სულ ახალი აღებული გვაქვს არა მარტო მდგრადობის, არამედ სახანძრო უსაფრთხოებისა და სანიტარული შესაბამისობის სერტიფიკატები.

რაც შეეხება სკამებს, დამონტაჟებულია უეფას დახმარებით და ჩვენი ფედერაციის მაშინდელი პრეზიდენტის ბატონ ნოდარ ახალკაცის თაოსნობით. ეს იყო უეფას გრანტი და სტადიონის ხელმძღვანელობას ამ საქმეში მონაწილეობა არ მიუღია. სკამები მოგვიტანეს და დაგვიდგეს მადლობის მეტი რა გვეთქმოდა?!"

ერთი სიტყვით, როგორც ექსპერტები გვარწმუნებენ ეროვნული სტადიონი მდგრადია, მაგრამ საერთაშორისო ლიცენზიის მისაღებად ეს საკმარისი არ არის. იმის შესახებ, კიდევ რა გაკეთდა ფიფასა და უეფას მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად, გვესაუბრა სტადიონის დირექტორი ნუკრი კაკილაშვილი:

"სახურავს მთლიანად მოვხსენით ძველი მძიმე იზოლაცია, რომელიც ზედმეტად აწვებოდა კონსტრუქციას და 2500 კვადრატული მეტრი ფართობი გადავხურეთ იტალიური წარმოების თანამედროვე მსუბუქი იზოლაციით, რაც გამორიცხავს გაჟონვას და სრულად აკმაყოფილებს ევროსტანდარტებს. შევიძინეთ ახალთახალი გერმანული მინდვრის მოსავლელი მანქანა, რომლითაც ბალახს ყოველ მესამე-მეოთხე დღეს ვკრეჭთ.

განათება, რომელიც ასევე არ აკმაყოფილებდა თანამედროვე მოთხოვნებს, ქალაქის მერიის დახმარებით შევცვალეთ სიმენსის "პროჟექტორებით" და მივიღეთ განათების სიმძლავრე 1400 ლუქსამდე. დავამონტაჟეთ თანამედროვე ტაბლო. კაპიტალურად გავარემონტეთ არენა. მთლიანად გამოვცვალეთ რადიოკვანძი.

სრულიად განვაახლეთ გასახდელები, მოვხსენით ცხელი წყლისა და ვენტილაციის პრობლემა, გავარემონტეთ საზოგადოებრივი საპირფარეშოები (მათ შორის ინვალიდებისათვის) და გავზარდეთ მათი რიცხვი. შევაკეთეთ და თანამედროვე სახე მივეცით სხვა მრავალ სათავსოსაც - გასახდელები, საშხაპეები. მოვაწყვეთ ავტობუსების სადგომი. გავაკეთეთ თანამედროვე პრესცენტრი მთელი თავისი კომუნიკაციებით. რეკონსტრუირებულია სამთავრობო ლოჟა. კიდევ იმდენი წვრილმანი საქმე გაკეთდა, რომ ჩამოთვლა შორს წაგვიყვანს. ბოლო 2-3 თვეში 30 ათასი ლარის სამუშაო შევასრულეთ. თუმცა ამ მიმართულებით საქმიანობას კვლავ ვაგრძელებთ.

ჩვენთან უკვე იყო უეფას წარმომადგენელი, რომელმაც შეამოწმა და დადებითად შეაფასა ჩვენ მიერ შესრულებული ყველა სამუშაო".

ბოლოს, ვესაუბრეთ ეროვნული სტადიონის ახლადდანიშნულ სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარეს, ნაციონალური მოძრაობის წევრს ავთო ანთიძეს, რომელიც მანამდე პრეზიდენტის ადმინისტრაციაში ადგილობრივი მმართველობისა და რეგიონალური პოლიტიკის საკოორდინაციო სამსახურში მუშაობდა.

"სამი-ოთხი დღეა, რაც სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარედ დავინიშნე. ამ ეტაპზე რისი დადგენაც დანამდვილებით მოვასწარი არის ის, რომ ეროვნულ სტადიონის ჩამონგრევის საფრთხე არ არსებობს. თუმცა, ამის მიუხედავად, სტადიონის გამოკვლევას მაინც ბოლომდე ჩავატარებთ, რათა გვქონდეს სრული სურათი და პასუხი ყველა შესაძლო კითხვაზე. პირობას ვდებ, სამეთვალყურეო საბჭო გააკეთებს ყველაფერს იმისათვის, რომ ბოლომდე შესრულდეს ფიფას და უეფას ყველა მოთხოვნა და შესაბამისად სტადიონმა უპრობლემოდ მიიღოს საჭირო ლიცენზია, რაც მაღალი დონის საერთაშორისო მატჩების ჩასატარებლად არის აუცილებელი".

როგორც ჩვენთვის გახდა ცნობილი, ბატონი ავთო ანთიძე ამ დღეებში აპირებს შეხვდეს ფიფას წარმომადგენელს, რომელმაც მას უნდა გადასცეს ეროვნულ სტადიონზე საერთაშორისო მატჩების ჩასატარებელი ერთწლიანი ლიცენზია.

სამართალი

უშიშროების სამინისტროს თანამშრომლები დააკავეს

უშიშროების სამინისტროში საკადრო წმენდა დაიწყო. გუშინდელი დღე ამ მხრივ ნამდვილად წარმატებილი აღმოჩნდა, რადგან უშიშროების სამინისტროს საგამოძიებო ნაწილსა და სამხედრო პროკურატურაში ერთდროულად ორ თანამშრომელზე აღიძრა სისხლის სამართლის საქმე.

უშიშროების სამინისტროს კადრების განკარგულებაში მყოფი თეიმურაზ გრძელიძის მიმართ უშიშროების სამინისტროს საგამოძიებო სამსახურმა სისხლის სამართლის საქმე ყალბი პასპორტების დამზადების მუხლით აღძრა და იგი მაშინვე დააკავა.

"გრძელიძე კადრების განკარგულებაში გადაყვანამდე უშიშროების სამინისტროს კონტრშპიონაჟის დეპარტამენტის უფროს ოპერატიულ მუშაკად მუშაობდა", - აცხადებენ ქვეყნის უშიშროების სამსახურში.

უშიშროების სამინისტროს საგამოძიებო ნაწილის უფროსის გია ღვინიაშვილის ინფორმაციით, გრძელიძე 2002-2003 წლებში ყალბი პასპორტების დამზადების საქმეში მონაწილეობდა და ასეთი დოკუმენტის მქონე პირებს საზღვარგარეთ გაყვანაში 1000 აშშ დოლარს ართმევდა. გრძელიძის მიმართ აღძრულ საქმეს ამ ეტაპზე უშიშროების სამინისტროს საგამოძიებო ნაწილი იძიებს და არ არის გამორიცხული, რომ იგი მოგვიანებით პროკურატურაში გადაიგზავნოს.

სამაგიეროდ, სამხედრო პროკურატურაში სისხლის სამართლის საქმე უკვე აღიძრა უშიშროების სამინისტროს შეიარაღების განყოფილების უფროსის ვასილ ნატროშვილის მიმართ. მას ბრალი სისხლის სამართლის 236-ე მუხლით - იარაღის მართლსაწინააღმდეგო გადაზიდვისთვის წაუყენეს.

"აღნიშნული დანაშაული, მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად, 5-დან 10 წლამდე თავისუფლების აღკვეთას ითვალისწინებს. სამხედრო პროკურატურამ უკვე მიმართა ისანი-სამგორის რაიონულ სასამართლოს ბრალდებულისთვის წინასწარი სამთვიანი პატიმრობის შეფარდების შუამდგომლობით", - განაცხადეს სამხედრო პროკურატურაში.

უშიშროების მინისტრის მოადგილის გიგი უგულავას თქმით, ნატროშვილის მანქანიდან ამოღებულია შვიდი სნაიპერული შაშხანა "სვდ", "აკმ"-ის სისტემის ავტომატის ექვსი მაყუჩი და სხვა საბრძოლო იარაღი. ამასთან, როგორც საგამოძიებო ნაწილის უფროსი აღნიშნავს, ნატროშვილის საქმეში ვაჭრობის ფაქტი, ჯერჯერობით, არ იკვეთება, თუმცა გამორიცხული არაფერია.

24 საათი

იუსტიციის სამინისტროს თავისი ომბუდსმენი ეყოლება

იუსტიციის მინისტრის გიორგი პაპუაშვილის ბრძანებით, იუსტიციის სამინისტროში ომბუდსმენის ოფისი შეიქმნა, რომელიც სისტემაში ადამიანის უფლებების დარღვევების შესახებ მოქალაქეთა საჩივრებს განიხილავს. გარდა ამისა, ომბუდსმენი პასუხისმგებელია სამინისტროდან საჯარო ინფორმაციის გაცემაზე.

იუსტიციის ომბუდსმენი, რომელიც უახლოეს დღეებში დაინიშნება, იუსტიციის სამინისტროს აპარატს დაექვემდებარება და ანგარიშვალდებული იქნება იუსტიციის მინისტრის წინაშე.

როგორც იუსტიციის სამინისტროს აპარატის უფროსი ირაკლი კვაშილავა აცხადებს, იუსტიციის ომბუდსმენის პოსტის შემოღება საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატის ფუნქციების შემცირებას არ გულისხმობს. იუსტიციის სამინისტრო მოქალაქეებზე გასცემს დოკუმენტებსა და ცნობებს, ამავე სისტემაში შედის სასჯელაღსრულების და სხვა დეპარტამენტები. იუსტიციის სამინისტროს ომბუდსმენი მოქალაქეების მხოლოდ იმ პრეტენზიებს განიხილავს, რომელიც იუსტიციის სამინისტროს სისტემას ეხება.

ომბუდსმენი მოქალაქეთა განცხადებებს შეისწავლის და მასზე რეაგირებას მოახდენს. თუ იუსტიციის სისტემის თანამშრომელთა მხრიდან ადამიანის უფლებები დაირღვევა, ომბუდსმენი იუსტიციის მინისტრს ინფორმაციას მიაწვდის.

მედია-ნიუსი

აკადემიური სტიპენდიები სოციალურ მეცნიერებებში

CSS Center for Social Sciences

კონკურსის პირობები

საქართველოში სოციალურ მეცნიერებათა სამაგისტრო სასწავლო პროგრამების განვითარების მიზნით სოციალურ მეცნიერებათა ცენტრი აცხადებს კონკურსს სტიპენდიების მოსაპოვებლად შემდეგი გაფართოებული სასწავლო კურსების მოსამზადებლად.

პოლიტიკური და სოციალური თეორია
საერთაშორისო ურთიერთობების თეორია
პოლიტიკის ანალიზი
სოციალური ფსიქოლოგია
პოსტსოციალისტური ტრანსფორმაცია აღმოსავლეთ ევროპაში
პოსტსაბჭოთა ტრანსფორმაცია სამხრეთ კავკასიაში
ევროპის კავშირის პოლიტიკა
საერთაშორისო ურთიერთობების პოლიტიკური ეკონომია
მსოფლიო პოლიტიკის გლობალიზაცია
სამოქალაქო საზოგადოება: შედარებითი ანალიზი
კულტურის სოციოლოგია
კულტურა და მოდერნიზაცია
პოლიტიკური იდეები მოქმედებაში
გარდამავალი ხანის ეკონომიკა
პოლიტიკური ინსტიტუტები: შედარებითი ანალიზი
ინსტიტუტციური ცვლილებების სოციოლოგია
რეგიონული უსაფრთხოება და კავკასიის გეოპოლიტიკა
მონაცემთა ანალიზი
კვლევის თვისებრივი მეთოდები
კვლევის რაოდენობრივი მეთოდები
კულტურა და რელიგია სამხრეთ კავკასიაში
რელიგიის სოციოლოგია
სტრატეგიული კვლევები
სამართლებრივი სახელმწიფო და კონსტიტუციონალიზმი
გენდერი: კულტურული კვლევები
გენდერი: სამართალი, პოლიტიკა და განათლება

საკონკურსო მასალების შემოტანის ვადები:

- საკონკურსო მასალების შემოტანის საბოლოო ვადა 2004 წლის 17 ივნისია.
- კონსულტაცია კონკურსანტებისათვის გაიმართება 2004 წლის 27 მაისს, 3 ივნისსა და 10 ივნისს, დღის 12.00 საათზე "ღია საზოგადოება - საქართველოს" ოფისში, ჭავჭავაძის 10.

საკონტაქტო ინფორმაცია:

დაწვრილებითი ინფორმაციისათვის და განაცხადის ფორმებისათვის მიმართეთ სოციალური მეცნიერებების ცენტრს ელექტრონული ფოსტის შემდეგ მისამართზე: contact@ucss.ge

სახელმწიფო სამსახურის ბიურო

ცხადდება კონკურსი განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროში მოხელეთა შემდეგი ვაკანტური თანამდებობების დასაკავებლად შესაბამისი თანამდებობრივი სარგოებით:
საქართველოს განათლების და მეცნიერების სამინისტრო
კანცელარია

თანაშემწეები (4 ვაკანსია - თითოეული 167 ლარი)

ძირითადი მოვალეობები:
- წერილების მიღება და მათი აღრიცხვა;
- მოქალაქეების მიღება;
- ტელეფონის ზარებზე პასუხი;
- უფროსის დახმარება გარე და შიდა კონტაქტების დამყარებაში;
- უფროსის პირადი დავალებების შესრულება.

კორესპონდენციის განყოფილება (4 ვაკანსია)
1. განყოფილების უფროსი - 184ლ
2. სპეციალისტი - 103ლ
3. სპეციალისტი - 103ლ
4. კურიერი - 61ლ

ძირითადი მოვალეობები:
- გასული წერილების და დოკუმენტების რეგისტრაცია;
- შემოსული კორესპონდენციის რეგისტრაცია;
- კურიერი;
- საიდუმლო დოკუმენტებთან მუშაობა.

გრაფიკის განყოფილება (1 ვაკანსია - 167ლ)

ძირითადი მოვალეობები:
- მინისტრის სამუშაო გრაფიკის შემუშავება;
- მოქალაქეების მიღების ორგანიზაცია.

კომუნიკაციების დეპარტამენტი
1. დეპარტამენტის უფროსი - 348ლ.
2. სპეციალისტი (მდივანი) 103ლ.

საზოგადოებასთან და მასმედიასთან ურთიერთობის სამმართველო (6 ვაკანსია)
1. სამმართველოს უფროსი - 253ლ
2. მთავარი სპეციალისტი - 114ლ
3. მთავარი სპეციალისტი - 114ლ
4. მთავარი სპეციალისტი - 114ლ
5. სპეციალისტი - 103ლ
6. სპეციალისტი (მდივანი) - 103ლ

ძირითადი მოვალეობები:
- საზოგადოებასთან ურთიერთობა;
- მასმედიასთან ურთიერთობა;
- პარლამენტთან, სახელმწიფო ორგანოებთან და ადგილობრივი ხელისუფლების ორგანოებთან ურთიერთობის კოორდინაცია;
- საჯარო ინფორმაციის გაცემა;
- სამინისტროს და კერძო სექტორს შორის თანამშრომლობის უზრუნველყოფა;
- ბრიფინგებისა და მოქალაქეებთან ოფიციალური შეხვედრების ორგანიზაცია;
- სამიზნე ჯგუფებზე მუშაობა;
- კომუნიკაციის ეფექტების შესწავლა;
- საინფორმაციო გამომცემლობების წარმოება;
- განათლების და მეცნიერების სამინისტროს ოფიციალურ ვებ-გვერდზე მუშაობა.

საერთაშორისო და საზღვარგარეთის სამთავრობო და არასამთავრობო ორგანიზაციებთან ურთიერთობის სამმართველო (5 ვაკანსია)
1. სამმართველოს უფროსი - 253ლ
2. მთავარი სპეციალისტი - 114ლ
3. მთავარი სპეციალისტი - 114ლ
4. სპეციალისტი - 103ლ
5. სპეციალისტი (მდივანი)- 103ლ

ძირითადი მოვალეობები:
- საერთაშორისო ხელშეკრულების მომზადება;
- საერთაშორისო სასწავლო პროგრამების დამუშავება;
- საელჩოებთან და საკონსულოებთან ურთიერთობა;
- ხელმძღვანელობის მივლინებების მომზადება;
- საერთაშორისო ორგანიზაციებთან ინფორმაციის გაცვლა;
- საერთაშორისო ორგანიზაციების ეგიდით სემინარების და კონფერენციების ორგანიზირება.

განათლების და მეცნიერების სფეროში სამოქალაქო მონაწილეობისა და სოციალური ანგარიშვალდებულების სამმართველო (4 ვაკანსია)
1. სამმართველოს უფროსი - 253ლ
2. მთავარი სპეციალისტი - 114ლ
3. სპეციალისტი - 103ლ
4. სპეციალისტი (ცხელი ხაზი) - 103ლ

ძირითადი მოვალეობები:
- საჯარო ინფორმაციის გაცემა;
- სამინისტროს შიდა კომუნიკაციების დარეგულირება;
- შემოსულ კორესპონდენციაზე მუშაობა;
- მოქალაქეებთან მუშაობა.

ბავშვზე ზრუნვის დეპარტამენტი
1. დეპარტამენტის უფროსი - 348ლ.
2. სპეციალისტი (მდივანი) 103ლ.

ბავშვთა უფლებების დაცვის სამმართველო (5 ვაკანსია)
1. სამმართველოს უფროსი - 253ლ.
2. მთავარი სპეციალისტი - 114ლ.
3. მთავარი სპეციალისტი - 114ლ.
4. მთავარი სპეციალისტი - 114ლ.
5. სპეციალისტი (მდივანი) - 103ლ.

ძირითადი მოვალეობები:
- ცენტრალური საინფორმაციო ბანკის წარმოება;
- უცხო ქვეყნების ანალოგიურ სამსახურებთან ურთიერთობები;
- უცხო ქვეყნებში გაშვილებული ბავშვების მდგომარეობაზე კონტროლი;
- უცხო ქვეყნის მშვილებლების კანდიდატურების დოკუმენტაციის შესწავლა და შესაბამისი დასკვნის მომზადება სასამართლოში წარსადგენად.
- სახელმწიფო მზრუნველობის ქვეშ მყოფი ბავშვების დეინსტიტუციონალიზაციის პროგრამის კოორდინირება;
- ბავშვზე უარის თქმის საწინააღმდეგოდ, რეინტეგრაციაზე და ოჯახის თანადგომაზე ზემოქმედების მეთოდების შემუშავება;
- მიმდინარე პროგრამებზე ზოგადი მონიტორინგის ჩატარება;
- ბავშვთა უფლებათა კონვენციით გათვალისწინებული უფლებების განხორციელებისათვის ყველა შესაძლო ზომის გატარება;
- ბავშვთა დისკრიმინაციის, ექსპლუატაციის და მავნე ზემოქმედების საწინააღმდეგო პრიგრამების ხელმძღვანელობა;
- ობოლ და მშობელთა ზრუნვას მკოკლებულ ბავშვთა სახლებსა და სკოლა-ინტერნატების ხელმძღვანელობა;
- ქსელის რაციონალურად გამოყენების გეგმის შემუშავება;
- სპეციალური განათლების პროგრამების შემუშავება ამ კატეგორიის ბავშვების პროფესიული ორიენტაციისათვის.

რესურს-ცენტრი (4 ვაკანსია)
1. სამმართველოს უფროსი - 253ლ.
2. მთავარი სპეციალისტი - 114ლ.
3. სპეციალისტი - 103ლ.
4. სპეციალისტი (მდივანი) - 103ლ

ძირითადი მოვალეობები:
- საქართველოს ტერიტორიაზე არსებულ სოციალურ დაწესებულებათა (ბავშვთა სახლები, სარეაბილიტაციო ცენტრები) პერსონალის კვალიფიკაციის ამაღლების პროცესის კოორდინაცია;
- სოციალური მუშაკების გადასამზადებელი სატრენინგო პროგრამების შემუშავება;
- სოციალური მუშაკების საქმიანობის მიმართულებების განსაზღვრა;
- გადამზადებული სოც. მუშაკების საინფორმაციო ბანკის წარმოება.

აღმზრდელობითი სამმართველო (4 ვაკანსია)
1. სამმართველოს უფროსი - 253ლ.
2. მთავარი სპეციალისტი - 114ლ.
3. სპეციალისტი - 103ლ.
4. სპეციალისტი (მდივანი) - 103ლ

ძირითადი მოვალეობები:
- სკოლამდელი აღზრდის სისტემის მუშაობის სრულყოფის და განვითარების კოორდინაცია;
- საგანმანათლებლო პროგრამების, მეთოდების და სახელმძღვანელოების შემუშავება;
- ბავშვთა თავისუფალი დროის სწორად გამოყენებისა და არაფორმალური განათლების განვითარებისაკენ მიმართული ღონისძიებების შემუშავება და ჩატარება;
- "განსაკუთრებულ მდგომარეობაში მყოფ ბავშვთა" სოციალიზაციაზე ზრუნვა;
- ბავშვთა დისკრიმინაციის, ექსპლუატაციის და მავნე ზემოქმედების საწინააღმდეგო პროგრამების ხელმძღვანელობა;
- ფიზიკური აღზრდის პროგრამების შექმნა და განხორციელება.

ადამიანური რესურსების მართვის დეპარტამენტი (8 ვაკანსია)
1. დეპარტამენტის უფროსი - 348ლ.
2. მთავარი სპეციალისტი - 114ლ.
3. მთავარი სპეციალისტი - 114ლ
4. მთავარი სპეციალისტი - 114ლ
5. სპეციალისტი - 103ლ.
6. სპეციალისტი - 103ლ.
7. სპეციალისტი - 103ლ.
8. სპეციალისტი (მდივანი) - 103ლ

ძირითადი მოვალეობები:
- სამინისტროს სისტემაში ადამიანური რესურსების აღრიცხვა;
- ადამიანური რესურსების განაწილების გეგმის დადგენა;
- პოტენციურ მოხელეთა მოძიება;
- შრომითი ხეკშეკრულებების დადება და შესრულება;
- სამინისტროს მოხელეთა კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით მომზადების და გადამზადების პროგრამების ორგანიზირება;
- ზოგადსაგანმანათლებლო და პროფესიული დაწესებულებების მასწავლებლების და ადმინისტრატორების კვალიფიკაციის ასამაღლებელი პროგრამების შემუშავება და განხორციელება;
- ზოგადსაგანმანათლებლო და პროფესიული დაწესებულებების მასწავლებლების და ადმინისტრატორების კვალიფიკაციის სერტიფიცირება;
- სოციალურ სფეროებში მომუშავე მუშაკებისათვის საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავება და განხორციელება.

ფინანსური და მატერიალური რესურსების დეპარტამენტი
1. დეპარტამენტის უფროსი - 348ლ.
2. სპეციალისტი (მდივანი) - 103ლ.

საბიუჯეტო სამმართველო (6 ვაკანსია)
1. სამმართველოს უფროსი - 253ლ.
2. მთავარი სპეციალისტი - 114ლ.
3. მთავარი სპეციალისტი 114ლ.
4.მთავარი სპეციალისტი 114ლ.
5. სპეციალისტი - 103ლ.
6. სპეციალისტი - 103ლ.

ძირითადი მოვალეობები:
- სამინისტროს ბიუჯეტის პროექტის შემუშავება;
- საბიუჯეტო სახსრების, ინსტიტუციური, სასწავლო, სამეცნიერო გრანტების და კრედიტების, აგრეთვე სპეციალური სახელმწიფო პროგრამების მართვა.

უცხოური გრანტების და ჰუმანიტარულ ტექნიკური დახმარებებისათვის დონორებთან მუშაობის სამმართველო (5 ვაკანსია)
1. სამმართველოს უფროსი - 253ლ.
2. მთავარი სპეციალისტი - 114ლ.
3. მთავარი სპეციალისტი - 114ლ.
4. სპეციალისტი - 103ლ.
5. სპეციალისტი (მდივანი) - 103ლ.

ძირითადი მოვალეობა:
- უცხოური გრანტების და კრედიტების მოძიების დაგეგმვა.

აღრიცხვა-ანგარიშის სამმართველო (7 ვაკანსია)
1. სამმართველოს უფროსი - 253ლ
2. მთავარი სპეციალისტი - 114ლ.
3. მთავარი სპეციალისტი - 114ლ.
4. მთავარი სპეციალისტი - 114ლ.
5. სპეციალისტი - 103ლ.
6. სპეციალისტი - 103ლ.
7. სპეციალისტი - 103ლ.

ძირითადი მოვალეობები:
- სამინისტროს საბუღალტრო აღრიცხვის წარმართვა;
- სამინისტროს დაქვემდებარებაში არსებულ სტრუქტურათა საბუღალტრო აღრიცხვის წარმართვა.

მატერიალური რესურსების სამმართველო (6 ვაკანსია)
1. სამმართველოს უფროსი - 253ლ
2. მთავარი სპეციალისტი - 114ლ.
3. მთავარი სპეციალისტი - 114ლ
4. მთავარი სპეციალისტი - 114ლ.
5. სპეციალისტი - 103ლ.
6. სპეციალისტი - 103ლ.

ძირითადი მოვალეობები:
- სამინისტროში შესყიდვების განხორციელების დაგეგმვა;
- ეკონომიკის სამინისტროსთან ქონების მართვის საკითხებთან დაკავშირებით ურთიერთობა;
- სამინისტროს დაქვემდებარებაში არსებულ შენობა-ნაგებობების,მატერიალურ - ტექნიკური ბაზის მოვლა-განახლების უზრუნველყოფა;
- საგანმანათლებლო სერტიფიკატების გაცემა.

სახელმწიფო პროგრამების დეპარტამენტი
1. დეპარტამენტის უფროსი - 348ლ.
2. სპეციალისტი (მდივანი) - 103ლ.

სასწავლო გეგმების და სტანდარტების სამმართველო (3 ვაკანსია)
1. სამმართველოს უფროსი - 253ლ.
2. მთავარი სპეციალისტი - 114ლ
3. სპეციალისტი - 103ლ

ძირითადი მოვალეობები:
- შეიმუშავებს უმაღლესი, ზოგადსაგანმანათლებლო და პროფესიული განათლების ეროვნულ სასწავლო გეგმებსა და შეფასების ერთიან სტანდარტებს;
- შეიმუშავებს გამოცდების ერთიან სისტემას კანონმდებლობით გათვალისწინებული წესით და აკონტროლებს მათ შესრულებას;
- კანონმდებლობით გათვალისწინებული წესით შეიმუშავებს იმ პროფესიათა და სპეციალობათა ნუსხას, რომელთა მიღებაც დასტურდება სახელმწიფო საგანმანათლებლო სერტიფიკატით.

პროგრამების და ინიციატივების სამმართველო (3 ვაკანსია)
სამმართველოს უფროსი - 253ლ.
მთავარი სპეციალისტი - 114ლ
სპეციალისტი - 103ლ

ძირითადი მოვალეობა:
- ორგანიზებას უწევს სახელმწიფო პროგრამებისა და ინიციატივების განხორციელებას.

პოლიტიკისა და სტრატეგიის დეპარტამენტი
1. დეპარტამენტის უფროსი - 348ლ.
2. სპეციალისტი (მდივანი) 103ლ.

დაგეგმვის სამმართველო (3 ვაკანსია)
1. სამმართველოს უფროსი - 253ლ.
2. მთავარი სპეციალისტი - 114ლ
3. სპეციალისტი - 103ლ

ძირითადი მოვალეობა:
- სამინისტროს შემდგომი განვითარების მიმართულების დაგეგმვა.

ანალიზის სამმართველო (3 ვაკანსია)
1. სამმართველოს უფროსი - 253ლ.
2. მთავარი სპეციალისტი - 114ლ
3. სპეციალისტი - 103ლ

ძირითადი მოვალეობები:
- განათლების და მეცნიერების სფეროში მიმდინარე პროცესების კომპლექსური ანალიზის განხორციელება;
- განათლების და მეცნიერების განვითარების ხელშეწყობის მიზნით, შრომის ბაზრის კვლევაში და სპეციალისტთა მონაცემების დამუშავებაში მონაწილეობა.

მონიტორინგის სამმართველო (3 ვაკანსია)
1. სამმართველოს უფროსი - 253ლ.
2. მთავარი სპეციალისტი - 114ლ
3. სპეციალისტი - 103ლ

ძირითადი მოვალეობა:
- სამინისტროს სისტემის ფუნქციონირების მონიტორინგის და ეფექტიანობის შეფასება.

იურიდიული დეპარტამენტი (5 ვაკანსია)
1. დეპარტამენტის უფროსი - 348ლ
2. დეპარტამენტის უფროსის მოადგილე - 313ლ.
3. მთავარი სპეციალისტი - 114ლ
4. მთავარი სპეციალისტი - 114ლ.
5. სპეციალისტი - 103ლ.

ძირითადი მოვალეობები:
- სამინისტროს ხელმძღვანელობის და სტრუქტურული ერთეულების საქმიანობის სამართლებრივი უზრუნველყოფის განხორციელება;
- სამართლებრივი აქტების პროექტების მომზადება;
- სამინისტროს ფუნქციონირებისათვის საჭირო საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე აქტების პროექტების ანალიზი და შემუშავება;
- სასამართლოში სამინისტროს ინტერესების წარმოდგენა.

საერთაშორისო ინტეგრაციის დეპარტამენტი
1. დეპარტამენტის უფროსი - 348ლ.
2. სპეციალისტი (მდივანი) 103ლ.

ევროპული ინტეგრაციის სამმართველო (5 ვაკანსია)
1. სამმართველოს უფროსი - 253ლ
2. მთავარი სპეციალისტი - 114ლ.
3. მთავარი სპეციალისტი - 114ლ
4. სპეციალისტი - 103ლ.
5. სპეციალისტი (მდივანი) - 103ლ.

ძირითადი მოვალეობები:
- საქართველოს საგანმანათლებლო და სამეცნიერო სისტემის ევროპული ინტეგრაციის მიმართულებით მუშაობის წარმართვა;
- განათლების და მეცნიერების სფეროში საერთაშორისო გაცვლითი პროგრამების მიმდინარეობის ხელმძღვანელობა.

მობილობის სამმართველო (5 ვაკანსია)
1. სამმართველოს უფროსი - 253ლ
2. მთავარი სპეციალისტი - 114ლ.
3. მთავარი სპეციალისტი - 114ლ
4. სპეციალისტი - 103ლ.
5. სპეციალისტი (მდივანი) - 103ლ.

ძირითადი მოვალეობა:
- უცხოეთში მიღებული განათლების დამადასტურებელი სერტიფიკატისათვის სახელმწიფო საგანმანათლებლო ცენზის მინიჭების წესთან და პირობებთან დაკავშირებული წინადადებების შემუშავება.

ლიცენზირების და აკრედიტაციის დეპარტამენტი
1. დეპარტამენტის უფროსი - 348ლ
2. სპეციალისტი (მდივანი) - 103ლ.

ლიცენზირების სამმართველო (3 ვაკანსია)
სამმართველოს უფროსი - 253ლ.
მთავარი სპეციალისტი - 114ლ
სპეციალისტი - 103ლ

ძირითადი მოვალეობა:
- უმაღლეს, უმაღლესისშემდგომ და სამხედრო პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებების ლიცენზირება.

აკრედიტაციის სამმართველო (3 ვაკანსია)
1 სამმართველოს უფროსი - 253ლ.
2. მთავარი სპეციალისტი - 114ლ
3. სპეციალისტი - 103ლ

ძირითადი მოვალეობა:
- ზოგადსაგანმანათლებლო, დაწყებით პროფესიული, საშუალო პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებათა საა კრედიტაციო სამუშაოების განხორციელება.

ომბუდსმენის სამსახური (5 ვაკანსია)
1. სამსახურის უფროსი - 348ლ
2. მთავარი სპეციალისტი - 114ლ.
3. მთავარი სპეციალისტი - 114ლ
4. სპეციალისტი - 103ლ.
5. სპეციალისტი (მდივანი) - 103ლ.

ძირითადი მოვალეობები:
- სამინისტროში შემოსულ მოქალაქეთა საჩივრების, განცხადებების, თანამშრომელთა მოხსენებითი ბარათების და სამინისტროს სისტემაში ადამიანის უფლებათა დარღვევების ფაქტებთან დაკავშირებულ საკითხთა განხილვა;
- ადამიანის უფლებების დარღვევის აღმოფხვრის მიზნით კონფლიქტურ სიტუაციაში მედიაციის განხორციელება.

გენერალური ინსპექცია (7 ვაკანსია)
1. სამსახურის უფროსი - 348ლ
2. მთავარი სპეციალისტი - 114ლ.
3. მთავარი სპეციალისტი - 114ლ
4. მთავარი სპეციალისტი - 114ლ
5. სპეციალისტი - 103ლ.
6. სპეციალისტი - 103ლ.
7. სპეციალისტი (მდივანი) - 103ლ.

ძირითადი მოვალეობები:
- საინფორმაციო საშუალებებით გამოქვეყნებულ ინფორმაციისა და სამინისტროს სისტემაში არსებული ადმინისტრაციულ ფინანსური დარღვევების შესახებ მოქალაქეთა საჩივრების, განცხადებების, თანამშრომელთა მოხსენებითი ბარათების განხილვა;
- სამინისტროს სისტემაში სამსახურეობრივი მოვალეობების შეუსრულებლობის, უფლებამოსილების გადამეტების და საფინანსო დისციპლინის დარღვევების ფაქტების გამოკვლევა;
- სამინისტროს სისტემის დაწესებულებებისათვის გამოყოფილი ფინანსების განკარგვის და მატერიალურ ფასეულობათა გამოყენების მიზნობრიობაზე კონტროლი.

დავების და პროფესიული პასუხისმგებლობის დეპარტამენტი (5 ვაკანსია)
1. დეპარტამენტის უფროსი - 348ლ
2. დეპარტამენტის უფროსის მოადგილე - 313ლ.
3. მთავარი სპეციალისტი - 114ლ
4. სპეციალისტი - 103ლ.
5. სპეციალისტი (მდივანი) - 103ლ.

ძირითადი მოვალეობა:
- სამინისტროს სისტემაში არსებული სამსახურეობრივი დავების განხილვა.

კონკურსში მონაწილეობისათვის კანდიდატი უნდა აკმაყოფილებდეს შემდეგ მოთხოვნებს:
ა) იყოს საქართველოს ქმედუნარიანი მოქალაქე;
ბ) იყოს 21 წელს მიღწეული, არასაპენსიო ასაკის;
გ) ფლობდეს სახელმწიფო ენას;
დ) ჰქონდეს დასაკავებელი თანამდებობისთვის აუცილებელი ცოდნა და გამოცდილება.

კონკურსში მონაწილეობის მისაღებად კანდიდატმა უნდა წარმოადგინოს:
ა) ავტობიოგრაფია (CV);
ბ) განცხადება (მაქსიმუმ 2 გვერდი);
გ) შესაბამისი განათლების დამადასტურებელი დოკუმენტების ასლები;
დ) პირადობის დამადასტურებელი დოკუმენტის ასლი.

საკონკურსო განაცხადების მიღების ბოლო ვადაა 2004 წლის 28 მაისი.

კომისია არა უგვიანეს 4 ივნისისა ამოწმებს განაცხადთან ერთად წარმოდგენილი დოკუმენტების შესაბამისობას ვაკანტური თანამდებობის დასაკავებლად აუცილებელ მოთხოვნებთან და შესაბამისი გადაწყვეტილების გამოტანიდან არა უგვიანეს 2 დღისა წერილობით აცნობებს კანდიდატებს.

ის კანდიდატები, რომლებც აკმაყოფილებენ ვაკანტური თანამდებობის დასაკავებლად აუცილებელ მოთხოვნებს გაივლიან ტესტირებასა და გასაუბრებას.

ტესტირება ტარდება არა უგვიანეს 10 ივნისისა.

ტესტირებისა და გასაუბრების შედეგების გათვალისწინებით საკონკურსო-საატესტაციო კომისია ვაკანტურ თანამდებობებზე დასანიშნი კანდიდატების თაობაზე გადაწყვეტილებას იღებს გასაუბრების ჩატარებიდან 10 დღის ვადაში.

საკონკურსო-საატესტაციო კომისიის თამვჯდომარე გადაწყვეტილების გამოტანიდან არა უგვიანეს 2 დღისა წერილობით აცნობებს ყოველ კანდიდატს მის მიმართ გამოტანილ გადაწყვეტილებას, ხოლო მინისტრს - კომისიის მიერ წამოყენებული კანდიდატის ან კანდიდატის წამოყენებაზე უარის შესახებ.

საკონკურსო-საატესტაციო კომისიის მისამართია:

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო.

ქ. თბილისი, უზნაძის ქ. N 52. ოთახი N113.
ტელეფონი: 95-18-42.

"თქვენი აფხაზეთი"

პროექტის კოორდინატორი
თორნიკე ბერიშვილი

აფხაზური დღიურები

გამნაღმველის ცხოვრებიდან

ისტორია № 2

ომამდე მშვიდად, უდარდელად ვცხოვრობდი. ვსწავლობდი უნივერსიტეტში...

მერე დაიწყო ომი, რომელმაც ყველაფერი თავდაყირა დააყენა. ომის შემდეგ სამუშაო დიდხანს ვერ ვიშოვე, თუმცა რას ვიშოვიდი, როცა ყველაფერი გაჩერებული და ჩამკვდარი იყო. სწავლაც მივატოვე...

მერე უცებ, რა მოხდა ჩემში, არც ვიცი, შევიცვალე - მივხვდი, რომ უნდა მებრძოლა, რაღაცა უნდა შემეცვალა ჩემს ცხოვრებაში, მით უმეტეს, მე ხომ ყოფილი ძიუდოისტი ვიყავი. ციდან ვარსკვლავებს არ ვკრეფდი, მაგრამ ორთაბრძოლიდან სიამოვნებას ვიღებდი. მე კი მგონია, ადამიანმა ყველა საქმიდან სიამოვნება, გატაცება, "კაიფი" უნდა მიიღოს. უნივერსიტეტში დავბრუნდი - სწავლა განვაგრძე. დავიწყე მუშაობა ბრიტანულ საერთაშორისო ორგანიზაციაში "ჰალო ტრასტი", რომელიც განაღმვით სამუშაოებს აწარმოებს.

მუშაობა რიგით მესანგრედ დავიწყე. თავიდან, მეშინოდა ნაღმებთან მიახლოება, მაგრამ შემდეგ ჩემში რაღაც გარდატეხა მოხდა. ეს, ჩემი აზრით, არაა ნორმალური... სიმართლე რომ ვთქვა, არანორმალურად სწორედ ის მეჩვენება, რომ ამ სამუშაოსადმი რაღაც აზარტი გამიჩნდა - ნაღმების მოძებნას ვგულისხმობ.

ეს რაღაც განსაკუთრებული გრძნობაა, როდესაც გადიხარ დანაღმულ ველზე... მით უმეტეს, თუ მინდორი ძალიან, ძალიან ლამაზია: მწვანე გორაკებითა და პატარა მდინარით.. ლამაზი ადგილებია...

ჰოდა, გადიხარ ასეთ მინდორზე, ჯდები შენს ხაზზე, აუჩქარებლად გაშლი შენს სამუშაო იარაღებს. მოკლედ, ყველაფერს ამზადებ სამუშაოსთვის. ზიხარ ჩუმად, მშვიდად. ირგვლივ სიჩუმეა, ლამაზია ყველაფერი, ჩიტები ჭიკჭიკებენ, კალიები ბალახიდან ბალახზე დახტუნავენ, ფუტკრები ბზუიან...

პირისპირ ხარ - შენ და შენი გასანაღმავი ხაზი, რომელზეც ან არის ნაღმი, ან - არა.

და იწყებ მუშაობას: პირველი ხმა - მიწიდან ვაზნა ამოვიღე, მეორე ხმა - რომელიღაც ძველი მონეტა ვიპოვე, მესამე ხმა - ვილაცის კბილების პროტეზი შემრჩა ხელში. ზოგჯერ ისტორიულ ნივთებსაც ვპოულობთ ხოლმე: ძველებური ისრებისა და შუბების ბუნიკებს, წვერებს... და უცებ... ნაღმი! მწვანე ფერის, სულ ახალთ-ახალი! თითქოს გუშინ ჩადესო, ეს წყეული, სინამდვილეში კი, ათი წელია, რაც აქ დევს!

აი, ამ მომენტში ხვდები, რომ ტყუილად არ გაჩენილხარ ამქვეყნად. რომ ამ ხელებით, საკუთარი სიცოცხლის ფასად, შენ შეგიძლია გადაარჩინო სხვისი სიცოცხლე...

იქნებ მაღალფარდოვანი სიტყვებია, მაგრამ, სწორედაც რომ ასეა... ამიტომაც, ვამაყობ ჩემი სამუშაოთი. ეს კი ცხოვრებაში არცთუ უმნიშვნელო მომენტია.

ბევრი საინტერესო რამ შემემთხვა მუშაობისას. ერთი შემთხვევა მახსენდება - სამუშაოდ ვიყავი გასული დანაღმულ ველზე. მინდორი მდინარისკენ ეშვებოდა. ჩავედი მდინარეზე და ვხედავ, მეორე ნაპირზე მოხუცი ქალი დგას და ხელს მიქნევს, უნდა, რომ მასთან გადავიდე, რადგან რაღაცის, მგონი ტკბილეულობის, გადმოცემა უნდოდა. მე მას ვუყვირი: ბები, აქ ჩვენს შორის, მდინარის გარდა, დანაღმული ადგილებიცაა, ამიტომ არა მაქვს უფლება, შენთან გადმოვიდე-თქო... ის კი გაღმიდან მიყვირის: "ნუ გეშინია, შვილო, ათი წელია, რაც ამ ადგილას აქეთ-იქით დავდივარ და არაფერი მომსვლია." ამის დასადასტურებლად თავის მიერ გაკვალულ ბილიკს მაჩვენებს.

მე მაინც ავიღე ჩემი ნაღმსაძებნი, გავედი იმ ბილიკზე, გამოვართვი ტკბილეული და ვთხოვე, სანამ არ გავნაღმავთ აქაურობას, ნუ ივლი-მეთქი. მან უნდობლად შემომხედა და ჩაეღიმა. მერე მიამბო, რომ, თურმე, მის ოჯახში მხოლოდ მას აქვს ორივე ფეხი, ხოლო მისი ქმარიც და შვილიც ამ ველზე აფეთქდნენ და კიდურები დაკარგეს. ხშირად, აქ ძოვებისას, საქონელიც აფეთქებიათ.

ცოტა ხანში, ჩემმა ერთმა მეგობარმა - გამნაღმველმა, ბებიის მიერ გაკვალულ-გათელილი ბილიკის სიახლოვეს ნაღმი აღმოაჩინა. ასე რომ, ის ბებია, ათი წლის წინ, გაკვალული ბილიკის გვერდით ოცი სანტიმეტრით იქით რომ ჩასულიყო, იძულებული იქნებოდა, თავისი ქმარ-შვილის მსგავსად, მთელი ცხოვრება ყავარჯნებით ევლო.

რუბრიკას უძღვება
ლელა მარგიანი,
რადიოპროექტი – "ცხოვრებისეული ისტორიები" ხორციელდება ბრიტანული საერთაშორისო ორგანიზაციის "შერიგების რესურსების" მიერ. ჩანაწერები მოგვაწოდა რადიოპროგრამა "პოსტფაქტუმმა".

მოკლედ

შამბა გულს იმაგრებს

სოხუმის ხელისუფლების საგარეო საქმეთა მინისტრის სერგეი შამბას განცხადებით, აფხაზეთთან დაკავშირებით მოსკოვისა და თბილისის ერთობლივი გეგმები სოხუმის გარეშე ვერ განხორციელდება.

"დროა, ქართულმა საზოგადოებამ გაიგოს, რომ რა ერთობლივ გეგმებზეც არ უნდა შეთანხმდნენ მოსკოვი და თბილისი აფხაზეთთან დაკავშირებით, სოხუმის გარეშე მაინც არაფერი გამოვა. სერიოზული გადაწყვეტილებები ვერ მიიღება და მით-უმეტეს ვერც განხორციელდება," - განაცხადა თვითგამოცხადებული აფხაზეთის რესპუბლიკის საგარეო უწყების ხელმძღვანელმა სერგეი შამბამ რუსეთის ფედერაციის უშიშროების საბჭოს მდივნის იგორ ივანოვის თბილისში დაუგეგმავი ვიზიტის კომენტირებისას. მისი განმარტებით, "დიდი ხანია, სოხუმის ხელისუფლება ქართულ მხარესთან ერთად საერთაშორისო საზოგადოებისა და თავად რუსეთის როგორც შუამავლის მიერ კონფლიქტის მხარედაა აღიარებული და შესაბამისად, აფხაზეთთან დაკავშირებული ყველა საკითხი, გეგმა და გადაწყვეტილება აფხაზურ მხარესთან უნდა იყოს შეთანხმებული".

შამბას მტკიცებით, იგი როგორც აფხაზეთის ხელისუფლების წარმომადგენელი არ არის ინფორმირებული იმის შესახებ, რა ერთობლივ გეგმებზე ისაუბრეს თბილისში გამართულ შეხვედრაზე რუსეთის უშიშროების საბჭოს მდივანმა ივანოვმა, საქართველოს პრეზიდენტმა მიხეილ სააკაშვილმა და პრემიერ-მინისტრმა ზურაბ ჟვანიამ, მაგრამ "დარწმუნებულია, რომ აფხაზური მხარის ინტერესების საზიანოდ მათ მიერ შემუშავებულ გეგმებს არც ერთ შემთხვევაში განხორციელება არ უწერია". მან არ გამორიცხა, რომ ოფიციალური მოსკოვისა და თბილისის წარმომადგენლებმა გუშინდელ შეხვედრაზე ორმხრივი უთიერთობების გაუმჯობესებაზე იმსჯელეს. "ამ თვალსაზრისით სოხუმს არც თბილისთან და მით უმეტეს, არც მოსკოვთან პრეტენზიები არ შეიძლება ჰქონდეს, ვინაიდან აფხაზეთს რუსეთთან საკმაოდ კარგი ორმხრივი ურთიერთობები აქვს და ისინი სულ უფრო ინტენსიურ და მდგრად ხასიათს იძენენ," - დასძინა შამბამ. **ინტერ-პრესი**

საპენსიო ანექსია

დღეს სოხუმის ხელისუფლების პრემიერ-მინისტრმა რაულ ხაჯიმბამ და რუსეთის ფედერაციის საპენსიო ფონდის წარმომადგენლებმა აფხაზეთში მცხოვრები რუსეთის მოქალაქეებისთვის რუსეთის ფედერაციის პენსიების დაჩქარებული წესით გაფორმების საკითხები განიხილეს. ხაჯიმბას პრეს-მდივნის ალექსანდრე სტუდინიკინის განმარტებით, მიღებულ იქნა გადაწყვეტილებები, რომელთა განხორციელების შემთხვევაში აფხაზეთში მცხოვრები მოქალაქეებისთვის რუსეთის საბაზო პენსიების გაფორმება მნიშვნელოვნად დაჩქარდება .

რუსეთის ფედერაციისა და თვითგამოცხადებული აფხაზეთის ხელისუფლებებს შორის დადებული ხელშეკრულებების შესაბამისად, 2004 წლიდან აფხაზეთში მცხოვრებ მოქალაქეთათვის რუსეთის ფედერაციის საბაზო პენსიების გადაფორმება დაიწყო. დაზუსტებული მონაცემებით, 1 მაისისთვის აფხაზეთში რუსეთის პენსიას 670 რუსული რუბლის ოდენობით 20 400 მოქალაქე იღებდა. **ინტერ-პრესი**

წმენდის წინასვლა

თვითგამოცხადებული აფხაზეთის რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა სამინისტრო უარყოფს ქართული საინფორმაციო საშუალებებით გავრცელებულ ინფორმაციას გალის რაიონში ადგილობრივი მოსახლეობის უფლებათა დარღვევის შესახებ.

სოხუმის ხელისუფლების შინაგან საქმეთა მინისტრის აბესალომ ბეიას განცხადებით, აფხაზი სამართალდამცველები გალის რაიონში "არა სადამსჯელო ოპერაციას, არამედ საპასპორტო რეჟიმის გასამკაცრებლად ოპერატიულ-სამძებრო ღონისძიებებს ატარებენ". ბეიას მტკიცებით, ყველა იმ პირის წინააღმდეგ, ვინც გალის რაიონში საპასპორტო რეჟიმის დარღვევით აღმოჩნდება, კანონით გათვალისწინებული ყველა ზომა იქნება გამოყენებული და მათ აფხაზეთის ტერიტორიას დაატოვებინებენ.

მისივე თქმით, რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა ორგანოებისა და სასაზღვრო ძალების წარმომადგენლები გალისა და ზუგდიდის სასაზღვრო ზონაში გეგმით გათვალისწინებულ ღონისძიებებს 15 მაისიდან ატარებენ და გალის რაიონში თვის ბოლომდე დარჩებიან. **ინტერ-პრესი**

რადიო "მწვანე ტალღა"

ამიერიდან ყოველ ორშაბათს 11.00-დან 12.00 საათამდე პროექტი "თქვენი აფხაზეთი" რადიო "მწვანე ტალღის" ეთერში წარმოგიდგენთ დიალოგს, პირდაპირ ჩართვებს, კითხვა-პასუხს.

FM 107,4

პროექტის მხარდამჭერი conciliation resources

ქართულ-აფხაზური შეხვედრა ბერლინში

ოფიციალური ინფორმაცია

7-11 მაისს ბერლინში ჩატარდა ქართულ-აფხაზური კონფლიქტის და წარსულის მშვიდობიანი გზით მოგვარების სემინარ-დიალოგების მეცამეტე შეხვედრა. შეხვედრაში მონაწილეობდნენ კონფლიქტის ორივე მხარის წარმომადგენელი თანამდებობის პირები, პოლიტიკოსები და საზოგადო მოღვაწეები.

აღნიშნული შეხვედრების მიზანია, გაიმართოს ფორუმი, რომლის ფარგლებშიც მონაწილეებს შეეძლებათ იმსჯელონ და ანალიზი გაუკეთონ შესაძლებლობებსა და წინააღმდეგობებს, რომლებიც თავს იჩენს ხოლმე კონფლიქტის მშვიდობიანი მოწესრიგების პროცესში, ეს კი ხელს შეუწყობს ურთიერთპატივისცემასა და შემოქმედებით აზროვნებას.

ვინაიდან აღნიშნული შეხვედრები არაფორმალურ და არაოფიციალურ ხასიათს ატარებს, მისი მონაწილეები გადაწყვეტილებებს არ იღებენ. დისკუსიის უმეტესი ნაწილი საქართველოში უკანასკნელი ექვსი თვის განმავლობაში განვითარებულ პოლიტიკურ პროცესებს მიეძღვნა, "ვარდების რევოლუციიდან" და მიხეილ სააკაშვილის პრეზიდენტად არჩევით დაწყებული, ასლან აბაშიძის საქართველოდან წასვლით დამთავრებული. თავის მხრივ, შეხვედრის ქართველ მონაწილეებს სურდათ აფხაზი კოლეგებისგან მოესმინათ ინფორმაციები უკანასკნელ დროს აფხაზეთში განვითარებული თუ მოსალოდნელი მოვლენების შესახებ. კერძოდ, აფხაზეთში 2004 წლის ოქტომბერში დაგეგმილი საპრეზიდენტო არჩევნების მზადების და მოსალოდნელი შედეგების შესახებ.

შეხვედრის მონაწილეებმა აღნიშნეს აფხაზეთში დემოკრატიული პროცესების განვითარების მნიშვნელობა, მიუხედავად იმისა, რომ არჩევნებს არც საერთაშორისო საზოგადოება და არც საქართველოს ხელისუფლება არ აღიარებს. შეხვედრის ყველა მონაწილე აღნიშნავდა, რომ ორივე მხარის ახალ ხელისუფალთ მეტი შესაძლებლობა ექნებათ გავლენა მოახდინონ მოლაპარაკებების პროცესზე. ამავე დროს, საკითხისადმი ყოველი ახალი მიდგომა, მისაღები უნდა იყოს საზოგადოებისთვის.

ამჟამინდელი პოლიტიკური სიტუაციის განხილვისა და მისი განვითარების პერსპექტივებზე მსჯელობისას, გაირკვა, რომ მხარეთა ურთიერთობებში ხშირად თავს იჩენს ერთმანეთის არასწორად გაგება. მონაწილეთა წინაშე დაისახა ამოცანა, იფიქრონ ერთ საკითხზე - პოლიტიკოსებისა და საზოგადო მოღვაწეების განცხადებები და მოქმედებები მეორე მხარის მიერ ადეკვატურად აღიქმება თუ არა.

მონაწილეებმა განიხილეს მათ მიერ აღიარებული პოზიციები. ქართული მხარისათვის ტერიტორიული მთლიანობის შენარჩუნება, ხოლო აფხაზური მხარისათვის - დამოუკიდებლობის აღიარება. ამავე დროს, ყურადღება მიაქციეს ისეთ ფორმულირებებს, რაც უფრო მეტად ითვალისწინებს მოწინააღმდეგე მხარეების მისწრაფებებს. სემინარის მონაწილეებმა განიხილეს მომავალი განვითარების სხვადასხვა ვარიანტი, ასევე "ჩარჩო ხელშეკრულების" საფუძვლების არსებობის მნიშვნელობა, რომელიც მხარეების მოთხოვნებს დააკმაყოფილებდა.

ამ საკითხების განხილვისას მონაწილეები ითვალისწინებდნენ უკანასკნელი საერთაშორისო მოვლენების გამოცდილებას - იგულისხმება ომი ერაყში და რეფერენდუმი კვიპროსის ტერიტორიული მოწყობის შესახებ.

სემინარი ჩატარდა კონსტრუქციული, აზრთა ურთიერთგაცვლის ფონზე. არის იმედი იმისა, რომ იგი ხელს შეუწყობს კულტურული დიალოგისა და ორივე საზოგადოების ურთიერთგაგებას.

აფხაზური მხრიდან სემინარში მონაწილეობდნენ: ლაურა ავიძბა, არზადინ აგრბა, ბესლან კუბრავა, ლეონიდ ლაკერბაია, გარიკ სამანბა, ალხაზ ტხაგუშევი და მაქსიმ გვინჯია. ქართულ მხარეს წარმოადგენდნენ: დავით ბერძენიშვილი, გიგა ბოკერია, ზურაბ ჯგუბურია, პაატა ზაქარეიშვილი, კონსტანტინე კუბლაშვილი, არჩილ ჩიტავა და გიორგი ხაინდრავა. სემინარში ყოველი მათგანი, როგორც კერძო პირი მონაწილეობდა და არც ერთ ორგანიზაციასა და უწყებას არ წარმოადგენდა.

სემინარების ციკლის ორგანიზატორია ორი არასამთავრობო ორგანიზაცია, რომელთაც კავკასიაში მოღვაწეობის მრავალწლიანი გამოცდილება აქვთ და ასევე, მსოფლიოს სხვა რეგიონებში განხორციელებული მშვიდობისმოყვარე ინიციატივების განმახორციელებელი ორგანიზაციები: სამეცნიერო - კვლევითი ცენტრი "ბერგხოფი" (ბერლინი) და ორგანიზაცია "შერიგების რესურსები"(ლონდონი).

სემინარის მუშაობა წარმართეს: კლემ მაკარტნიმ, ჯონათან კოენმა, ოლივერ ვოლეიმ და რეიჩელ კლოგმა.

სემინარს ფინანსური მხარდაჭერა გაუწია შვეიცარიის საგარეო საქმეთა სამინისტრომ და ბრიტანეთის ხელისუფლების "კონფლიქტების აღმოფხვრის" ფონდმა.

აფხაზეთში გორდება ანტიქართული კამპანია და იგეგმება პროვიკაცია

ბერლინის შეხვედრის შემდეგ კომენტარი ვთხოვეთ მის ერთ-ერთ მონაწილეს, ექსპერტს აფხაზურ საკითხებში პაატა ზაქარეიშვილს:

პაატა ზაქარეიშვილი.

"ბერლინში ყველამ გამოთქვა იმის შიში, რომ საქართველო აფხაზეთში არაადეკვატურად მოიქცევა, ვინაიდან, მათი აზრით, ეიფორიაში მყოფმა ქართველებმა შესაძლოა ვერ განსაზღვრონ, რომ აფხაზეთში აჭარის სცენარი ვერ განვითარდება. ჩვენი დელეგაცია საკმაოდ წარმომადგენლობითი იყო და მე მგონი აფხაზები დარწმუნდნენ იმაში, რომ ასეთი საშიშროება არ არსებობს. მაგრამ აქვე უნდა ითქვას, რომ პრეზიდენტის ახალმა განცხადებამ, შემდეგი რევოლუცია სოხუმში იქნებაო, აფხაზები ისევ შეაშინა. მე არ ვიცი, რას დაეფუძნა ეს განცხადება, მაგრამ, ის კი ვიცი, რომ აფხაზეთში გორდება ანტიქართული კამპანია. ეს კი სასიკეთოს არაფერს მოგვიტანს".

- თქვენი აზრით, ეს განცხადება ომისკენ მოწოდებაა?

- ასე აღიქვამენ აფხაზები. საქართველოს პრეზიდენტის განცხადება იმის თაობაზე, რომ შემდეგი რევოლუცია მოსალოდნელია აფხაზეთში, ცოტა არ იყოს შემაშფოთებელია. ის რისი თქმაც შეიძლებოდა აჭარის მიმართ, გამორიცხულია აფხაზეთის მისამართით. ჩვენ აფხაზებს უნდა მოვაწონოთ თავი, რისთვისაც აუცილებელია, მოვხსნათ აგრესია. აფხაზები ყველა წვრილმანს ყურადღებას აქცევენ. აი ასეთი განცხადებების შემდეგ კი აფხაზებს ჩვენი შიში უჩნდებათ და არა ნდობა. ისინი კეტავენ კარებს ჩვენს მხარეს და ფართოდ აღებენ გასასვლელს რუსეთისკენ.

- თქვენ არაერთგზის ყოფილხართ მოლაპარაკებაზე რუსეთში. როგორი შთაბეჭდილება დაგრჩათ, სინამდვილეში რა განწყობაა აფხაზების მიმართ რუსეთში?

- კერძო საუბრებში ბევრჯერ უთქვამთ, რომ რუსეთში აფხაზებს ვერ იტანენ. მაგრამ მათ იმდენი ჭკუა ჰყოფნით, რომ ეს არ გაამჟღავნონ. პირიქით, ეფერებიან და თავისი იმპერიული მიზნებისთვის აფხაზეთში შესაფერის ფონს ქმნიან.

აფხაზებმაც იციან, რომ რუსეთს აფხაზი ერი სულაც არ აინტერესებს, მაგრამ მათ რუსეთის გარდა სხვა გზას არ ვაძლევთ ისევ ჩვენ, ქართველები. თუ მშვიდობით გვინდა აფხაზეთში დაბრუნება, ეს ყველაფერი უნდა გავითვალისწინოთ.

- აჭარის მოვლენების შემდეგ ცნობილი კომენტარი გააკეთა არძინბამ. ამასთან დაკავშირებით, ხომ არ იცით სხვა აფხაზი პოლიტიკოსების აზრიც?

- ამასთან დაკავშირებით საკუთარ აზრს მოგახსენებთ. მართალია აჭარის მოვლენებმა აჩვენეს, რამდენად ფრთხილი და მოქნილია ახალი ქართული პოლიტიკა, რამაც ძალიან ეფექტურ შედეგამდე მიგვიყვანა, მაგრამ ამის გამო ჩვენ ილუზიების ტყვეობაში არ უნდა მოვექცეთ. აფხაზეთი აჭარასთან არ უნდა გავაიგივოთ. სამწუხაროდ გარკვეული ეიფორია განსაკუთრებით დევნილ პოლიტიკოსებში შეიმჩნევა. ნუ დაგვავიწყდება, რომ აჭარასა და აფხაზეთს შორის არის ერთი დიდი განსხვავება - ხალხი.

- როგორ ახსნით გავრცელებულ ინფორმაციას იმის თაობაზე, რომ სოხუმში ანტისეპარატისტული მიტინგი ჩატარდა?

- ის მიტინგი, რომელიც თითქოს სოხუმში ჩატარდა, სინამდვილეში არ ყოფილა. უბრალოდ კედლებზე გაჩნდა პლაკატები, რასაც პროვოკაციის სუნი უდის. ეს გააკეთეს რუსებმა, ან თავად აფხაზებმა, რათა დააჯერონ აფხაზი საზოგადოება, რომ ქართველები ცუდად იქცევიან და განახორციელონ დამსჯელი ღონისძიებები.

არჩევნების წინ აფხაზეთიდან ყველაზე დიდი ელექტორატის, ქართველი მოსახლეობის მორიგი გაყრა მხოლოდ მათ ინტერესებში შედის. ამის შემდეგ არჩევნების გაყალბება და მათთვის სასურველი კანდიდატის გაყვანა უფრო ადვილი გახდება. დაახლოებით ასეთი გეგმის განხორციელება სურთ, რისთვისაც აუცილებელია ანტიქართული პროპაგანდა, თითქოს ქართველები სოხუმში რევოლუციის მოწყობას აპირებენ და ყოველივე ამას სასურველ ფონს უქმნის ჩვენი მხრიდან გაკეთებული აგრესიული განცხადებები. ამიტომ ვამბობ, რომ საჭიროა თვითკონტროლი, თავშეკავება და დიპლომატია.

- ერთი თვის წინათ ვისაუბრეთ აფხაზეთის პრეზიდენტობის კანდიდატების შანსების შესახებ. ახლა რაიმე ცვლილებები ხომ არ შეიმჩნევა?

- ბოლო გამოკითხვის შედეგად რეიტინგით პირველ ადგილზეა პრემიერმინისტრი ხაჯინბა. მას კუდში მისდევს რუსეთში მოღვაწე ანქვაბი, მერე მოდის ბალაფში, ლაკობა, ლაკირბაია, შამბა, ხაჯბა (ესეც რუსეთში ცხოვრობს და შოიგუს მარჯვენა ხელია), თუმცა ყველა ხუთწლიანი ცენზის საკითხის გადაწყვეტას ელოდება. აფხაზეთის პარლამენტმა ამაზე თვის ბოლოს უნდა იმსჯელოს.

სხვათაშორის ის, რომ რუსეთის დიდი ზეწოლის მიუხედავად აფხაზური პარლამენტი არ ხსნის ხუთწლიან ცენზს და ამით საპრეზიდენტო არჩევნებში მონაწილეობის უფლებას არ აძლევს რუსეთში მცხოვრებ აფხაზებს, თავისთავად მრავლისმთქმელი ფაქტია. გამოდის, აფხაზები არ ყოფილან რუსეთის ყურმოჭრილი მონები და რუსეთი მათ 100 პროცენტით ვერ მართავს. ჩვენთვის ეს ძალიან მნიშვნელოვანი უნდა იყოს.

აჭარის გაკვეთილები აფხაზეთისათვის

აჭარის ბოლო დღეების ისტორია გარდაუვალად გამოიწვევს აფხაზეთის პრობლემის გააქტიურებას. დევნილებში გაიღვიძა იმედმა. მაგრამ, ერთი რამ ცხადია: მარტო იმედი საქმეს ვერ უშველის. თუ ჩვენ აჭარის გამოცდილების სწორი შეფასება და შესაბამისად გამოყენება ვერ შევძელით, სულ მალე ჩვენს იმედებს ქარი წაიღებს. საჭიროა გავაცნობიეროთ და გავითავისოთ ის გაკვეთილები, რომელიც ისტორიამ ჩაგვიტარა.

პირველი დასკვნა, რომელიც ამ მოვლენებიდან გამომდინარეობს, ასეთია: აჭარის ბედი და, ფაქტობრივად, საქართველოს ბედიც გადაწყვიტა ხალხის აქტიურმა ჩართვამ პროცესში. არა ძალოვანმა სტრუქტურებმა, არა იარაღმა, არა სამართალდამცავმა ორგანოებმა, არამედ ხალხმა თქვა საბოლოო სიტყვა.

რა თქმა უნდა, სახელმწიფო სტრუქტურებმა შექმნეს შესაბამისი ფონი და მოვლენათა განვითარებაში თავისი წვლილი შეიტანეს, მაგრამ ხალხი რომ არ ყოფილიყო, მაშინ ისტორია სულ სხვა გზით წავიდოდა და ეს გზა სრულებითაც არ იქნებოდა ეგზომ ოპტიმისტური. აჭარის მოვლენებმა მკაფიოდ გამოავლინა ახალი ხელისუფლების სტრატეგიული კონცეფცია: ერის ისტორიას ქმნის თვითონ ერი, მხოლოდ ერი და არავინ ერის გარდა. ამ დასკვნიდან გამომდინარეობს კერძო შედეგი: დევნილების საკუთარ სახლში დაბრუნების ისტორია უნდა შექმნან თვითონ დევნილებმა, მხოლოდ დევნილებმა და არავინ დევნილების გარდა.

სამწუხაროდ, დევნილთა იდეოლოგიური სივრციდან ეს ანბანური ჭეშმარიტება სრულიადაც ამოვარდნილია. დევნილებს არავინ არაფერს ეკითხება. მათ უყურებენ, როგორც ცხვრის ფარას, რომელსაც როგორმე უნდა მოუარონ და როგორღაც უნდა შერეკონ ფარეხში, რომლის კარებიც ყრუდ ჩარაზულია, გასაღებს კი ეძებენ მოსკოვში, ნიუ-იორკში, ჟენევაში, სტრასბურგში, ესპანეთში, საბერძნეთში და, ვინ უწყის, კიდევ სად. სწორედ რომ მოხერხებული საბაბია ზოგიერთისთვის, საკუთარ თავს მუქთა ტურისტული "გულაობა" მოუწყონ.

რა თქმა უნდა, ჩვენ გარედან დახმარებაზე სრულიადაც არ უნდა ვთქვათ უარი, მაგრამ ეს დახმარება იქნება მკაცრად ლიმიტირებული. ის ვერ გადააჭარბებს მთელი გასაკეთებელი საქმის ათ ან თხუთმეტ პროცენტს და დადებით შედეგს მხოლოდ იმ შემთხვევაში გამოიღებს, თუ დანარჩენ ოთხმოცდაათ პროცენტს თვითონ ჩვენ შევასრულებთ. ხოლო, თუ ჩვენ ჩვენი გასაკეთებელი არ გავაკეთეთ, მაშინ გარედან დახმარება ყოველგვარ აზრს კარგავს.

ის პროგრამა, რომელიც დევნილების მიმართ, აგერ უკვე მთელი ათი წელია, ხორციელდება და ამჟამადაც მოქმედებს, არის ანტისახელმწიფოებრივი, ლიკვიდატორული და დევნილებისათვის საშიში. ანტისახელმწიფოებრივია იმიტომ, რომ ამყარებს და შეუქცევადად ხდის ფაქტობრივად დაკარგული ტერიტორიების სტატუსს. ლიკვიდატორულია იმიტომ, რომ იწვევს დევნილების ადგილობრივ მოსახლეობაში თანდათანობით გათქვეფას და მათ გაქრობას. საშიშია, რადგანაც დევნილებს არ გააჩნიათ საკუთარი ტერიტორია და საცხოვრებელი, რაც მათ ვითარების მოულოდნელი ცვლილებისაგან დაუცველს ხდის. ნებისმიერი ისტორიული კატაკლიზმის პირველი მსხვერპლი ვიქნებით ჩვენ, დევნილები.

გულმოწყალე და კეთილმა ადამიანებმა შეგვიფარეს და შეგვინახეს მთელი ათი წელიწადი ისტორიისგან განწირული ხალხი, გვასესხეს სიცოცხლე იმისათვის, რათა ფეხზე დავმდგარიყავით, მოგვეშუშებინა ჭრილობები, გაგვეაზრებინა, თუ რატომ დაგვატყდა თავს საშინელი უბედურება, მოგვეკრიბა ახალი ძალები და ახალი საკუთარი ცხოვრება დაგვეწყო. დიდი გულუბრყვილობა იქნება, თუ ვფიქრობთ, რომ ნასესხები სიცოცხლით ცხოვრება უსასრულოდ შეიძლება. მომწიფდა დრო, მოვძებნოთ საკუთარი ადგილი ამ ქვეყანაში. უნდა დავიწყოთ აქტიური მოქმედება, მაგრამ ისე, რომ არ გავიმეოროთ ის საშინელი შეცდომები, რომელიც ოთხმოცდაათიანი წლების დასაწყისში დავუშვით. ეს საკითხი ჩვენთვის ფუნდამენტური მნიშვნელობისაა. ისევე, როგორც ახლა, ათი წლის წინათაც ისტორიულ პროცესში აქტიურად იყო ჩართული ხალხი, მაგრამ მაშინ სრულიად საწინააღმდეგო შედეგი მივიღეთ - დიდი კატასტროფა. ანალიზი გვიჩვენებს, რომ მიზეზი კატასტროფისა იყო საბედისწერო შეცდომების მთელი კასკადი, რომლებიც ქართული ეროვნული მოძრაობის ლიდერებმა დაუშვეს. ერის ენერგია, რომელიც ეროვნული ისტორიის შესაქმნელად უნდა დახარჯულიყო, გაიფლანგა ვიწროპარტიული და კერძომბიციური პრობლემების გადასაჭრელად შიგაეროვნულ ომში. გულწრფელად უნდა ვაღიაროთ, რომ ჩვენ სერიოზული გარეშე მტერი არც კი გვყავდა. მთელმა მსოფლიომ ერთხმად აღიარა საქართველოს დამოუკიდებლობა, არ გამოჩენილა არც ერთი ქვეყანა, რომელიც განაცხადებდა, არ ვცნობ დამოუკიდებელ საქართველოსო.

აქედან ასეთი გაკვეთილი გამომდინარეობს: ერი ქმნის ენერგიას ისტორიისათვის, ხოლო ლიდერი არის მისი განმკარგულებელი. მხოლოდ ლიდერების შეცდომებმა დააყენეს ეჭვის ქვეშ ჩვენი არსებობა. თუ ერის ენერგია არასწორად იქნა გამოყენებული, ის შეიძლება დესტრუქციულ, დამანგრეველ ძალად გადაიქცეს. სწორედ ეს დაგვემართა ათი წლის წინათ.

მთელი ათი წელიწადი, ფაქტობრივად, შოკში ჩავარდნილი ვიყავით, ვცხოვრობდით დევიზით: ჯობს გავჩერდეთ და საერთოდ არაფერი ვაკეთოთ, ვიდრე გავიმეოროთ ის, რაც ერთხელ უკვე ჩავიდინეთ. და აი, ახლა, ათი წლის შემდეგ, ლიდერთა ახალმა თაობამ კვლავ დაიწყო აქტიურობა. პირველმა ნაბიჯებმა გვაჩვენა, რომ მოვიდა ნიჭიერი და გაბედული ხალხი, რომელიც ითვალისწინებს წარსულის შეცდომებს და არ იმეორებს მათ. ეს იმედის მომცემია. როგორც ჩანს, დადგა დრო, შოკიდან გამოვიდეთ. გვესაჭიროება აქტიური მოქმედების პროგრამა. დაკარგულის უკან დაბრუნება ძნელი და რთული საქმეა, მოსალოდნელია ხანგრძლივი დრო, ოფლი, ცრემლები და სისხლი. ბევრი რამ იქნება დამოკიდებული იმაზე, თუ რამდენად სწორად გავიგეთ ისტორიის გაკვეთილები და გავერკვიეთ მის კანონებში. ისტორიას აქვს ისეთივე ზუსტი და მათემატიკურად მკაცრი კანონები, როგორც, ვთქვათ, ფიზიკას. მხოლოდ, მათ შორის განსხვავება არის ის, რომ ფიზიკის კანონები უკვე აღმოჩენილი და დამტკიცებულია, ისტორიის კანონები კი, ჯერჯერობით, არავის დაუმტკიცებია. ამიტომაც შედეგები დამოკიდებულია ისტორიის გაკვეთილების ათვისების ხარისხზე. ის, ვინც გამოცდილებით ხვდება კანონების არსს და მიჰყვება მას, იმარჯვებს. ვინც ვერ გაერკვა მასში და მასთან წინააღმდეგობაში ჩავარდა, მარცხდება.

ამ წერილის ავტორმა გამოაქვეყნა გაზეთ "საქართველოს რესპუბლიკაში" თავისი ნააზრევი, თუ როგორი უნდა იყოს კონცეფცია, პროგრამა, სტრატეგია და ტაქტიკა დევნილი ხალხის გააქტიურების მიზნით. მას, რა თქმა უნდა, არა აქვს პრეტენზია, იყოს სახელმძღვანელო დირექტივა მომავალი გეგმებისათვის. მისი მიზანია, გამოიწვიოს, პირველ რიგში, დევნილთა ყურადღება საკუთარი პრობლემისადმი. სწორი არის თუ არა კონცეფცია, ეს ერთი საკითხია, მაგრამ თვით პრობლემა რომ გადაჭრას მოელის, ეს არავითარ ეჭვს არ უნდა იწვევდეს.

კონცეფციის ძირითადი არსი შემდეგშია: პირველ ეტაპზე საჭიროა შეიქმნას აფხაზეთიდან დევნილთა დროებითი ავტონომიური რესპუბლიკა (ადდარა), მაქსიმალურად ახლოს დევნილთა დაკარგულ სახლებთან. ეს ადგილი იქნება ენგურის ნაპირები და კოდორის ხეობა ანაკლიიდან აჟარამდე. ამ ტერიტორიაზე უნდა შეიქმნას ეკონომიკური, ინდუსტრიული, ენერგეტიკული, სატრანსპორტო, საზღვაო, სასოფლო-სამეურნეო და კავშირგაბმულობის ინფრასტრუქტურა, რომელიც იქნება ალტერნატიული იმისა, რაც დაიკარგა აფხაზეთში. აქ უნდა მოიყარონ თავი საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში და მის გარეთ გაფანტულმა დევნილებმა.

ჩვენმა ენგურთან მიახლოებამ ისეთი ფსიქოლოგიური გარემო უნდა შექმნას, რომელიც ხელს შეუწყობს აფხაზეთში მცხოვრებლებთან მჭიდრო კავშირების დამყარებას და დევნილთა საკუთარ სახლებში დაბრუნებას გარდაუვალ აუცილებლობად აქცევს. იმავე დროს, უნდა განვავითაროთ ჩვენი ეკონომიკა იმ დონემდე, რომ აფხაზეთში დარჩენილ მოსახლეობას დავანახოთ, რომ ვბრუნდებით არა სარჩენ მათხოვრებად, არამედ თან მოგვაქვს სიმდიდრე, რომელიც მათაც სიკეთეს მოუტანს.

დაბრუნების პირველ ეტაპზე აფხაზეთის სტატუსი არ განიხილება. ჩვენ გვინდა მხოლოდ საკუთარ სახლებში დაბრუნება. მხოლოდ მას შემდეგ, როდესაც ცხოვრება ნორმალურ, დემოკრატიულ კალაპოტში ჩაჯდება, კომპრომისულ საფუძველზე, რეფერენდუმის ჩატარების გზით გადაწყდება, თუ როგორი უნდა იყოს ყველასათვის მისაღები სტატუსი.

გურამ ბერია
დევნილი სოხუმიდან
აფხაზეთის ტელერადიოკომპანიის თანამშრომელი

www.24hours.ge 24 B

ყოველთვის უსაზღვრებო ქვეყანა ვიყავით

ინტერვიუ საქართველოს საგანგებო და სრულუფლებიან ელჩთან ეგვიპტის არაბთა რესპუბლიკაში პროფესორ აპოლონ სილაგაძესთან

ნინო სვანიძე

- დღეს მსოფლიო მოწმეა ინტენსიური ტრანსფორმაციული პროცესებისა, რომლებიც, რა თქმა უნდა, გავლენას ახდენს ჩვენი ქვეყნის განვითარებაზე. თქვენ ექვსი წელია ერთ-ერთ ქართულ დიპლომატიურ მისიას ხელმძღვანელობთ და გაქვთ საშუალება, გარედანაც დაინახოთ ის, რასაც ჩვენ შიგნიდან ვხედავთ.

- არა უბრალოდ გავლენას ახდენენ, არამედ საქართველო დღეს უშუალოდაა ჩართული იმ გლობალურ პროცესებში, რომლებსაც განსაზღვრავენ ახალი, 21-ე საუკუნის მსოფლიოს, წინაშე მდგარი ამოცანები, ან ერთი მთავარი. წინა საუკუნის წესრიგის მთავარი ამოცანა - ქვეყნების სუვერენიტეტი და მისი დაცვა - დღეს აღარ არის აქტუალური, რადგანაც დღეს სახელმწიფოთა სუვერენიტეტს პრაქტიკულად არაფერი ემუქრება, და ეს საერთაშორისო სისტემის და მისი ევოლუციის უდიდესი მონაპოვარია. თუ ზოგადად ვიტყვით, დღეს მსოფლიოსთვის, კერძოდ მისი უსაფრთხოებისთვის, საშიშროებას სხვა რამ წარმოადგენს - არათავისუფლება, თუ ვიტყვით კონკრეტულად, თავისუფლება-არათავისუფლების დისჰარმონია, როდესაც თავისუფალი ქვეყნების (თავისუფალი სამყაროს) გვერდით არსებობენ არათავისუფალი ქვეყნები (არათავისუფალი სამყარო), და ასეთი სინამდვილე უდიდეს საფრთხეს უქმნის მსოფლიო სიმშვიდეს, რადგანაც არათავისუფლება, არათავისუფალი ქვეყნების სახით, კვებავს ყველაფერს, რაც მიუღებელია და საშიში: ყველანაირ ფანატიზმს, აგრესიულ სეპარატიზმს, შოვინიზმს, ნაციონალიზმს, სხვათა შორის - კორუფციასაც კი, და, რაც მთავარია, ტერორიზმს, რომელიც საერთაშორისო მოვლენად იქცა. ამასთან, სულ უფრო და უფრო ცხადი ხდება, რომ ამ უარყოფით მოვლენებთან დღეს გლობალური ბრძოლა, საძირკვლების მოშლაა საჭირო. ამ ბრძოლის არსი, მთავარი იარაღი დემოკრატიზაციაა, უფრო ზუსტად, მასობრივი დემოკრატიზაცია. მისი სტიმულირება და დანერგვა, პირველ ყოვლისა, იმისთვის არის საჭირო, რომ ოპტიმალურად იქნას შემცირებული დროის ის მონაკვეთი, რომელშიც მსოფლიო არა მარტო უსაფრთხო არ არის, არამედ სისხლისღვრისა და კატასტროფების არენაა. დემოკრატიის მასობრივი ვარიანტის ექსპორტი, მისი გლობალური დამკვიდრება სწორედ ამიტომ არის დღევანდელობის აუცილებელი და გარდაუვალი საჭიროება.

ეს პროცესი ახალ წესრიგს შექმნის. ძველი წესრიგი და კოლექტიური უსაფრთხოება დამყარებული იყო ორი სამყაროს წინააღმდეგობაზე, კაცობრიობის მომავლის ორ ხედვაზე და ამიტომ გარეგანი ფაქტორით, გარეგანი გაწონასწორებით იყო განპირობებული. დღეს ბიპოლარიზმი აღარ არსებობს, ახალი მსოფლიო წესრიგი ერთი ზეძლიერი სახელმწიფოს და მისი მოკავშირეების ლიდერობით იქმნება; ასეთ უსაფრთხო მსოფლიოს მხოლოდ შინაგანი - ე.ი. უფრო ძლიერი და სტაბილური ფაქტორი შეიძლება განსაზღვრავდეს; ეს არის ის, რომ ქვეყნები პრინციპულად ერთნაირები უნდა იყვნენ - რა თქმა უნდა, არა საკუთარი ეროვნული თვითმყოფადობის დათრგუნვის ხარჯზე (ყოველ შემთხვევაში, ჩვენ ასე უნდა გვინდოდეს), არამედ გლობალური უსაფრთხოების პოზიციებიდან, როდესაც ქვეყნები პრინციპულად ერთნაირები იმიტომ არიან, რომ პრინციპულად დემოკრატიულნი არიან და არა თავისუფალნი (მით უმეტეს, ერთი კაცის ან ერთი კლანის ინტერესებზე და სურვილებზე დამოკიდებულნი).

აი, ეს პროცესი მოადგა ჩვენს რეგიონს და როგორც ჩანს, საქართველო აქ რიგით პირველი ნომერია, რადგანაც, იგი ამ პროცესისთვის შინაგანი მზადყოფნის ქვეყნად არის მიჩნეული. ეს მართლაც ასეა - მთელი ჩვენი უახლოესი წლების განვითარებით, მართლაც მომზადებულნი ვართ. საერთოდაც მეჩვენება, რომ სუბრეგიონის სამი ქვეყნიდან საქართველოს მიმართ ხსენებული პროცესის იდეოლოგთა დამოკიდებულება განსაკუთრებულია, შესაძლოა იმიტომ, რომ საქართველო მართლმადიდებლური ქვეყანაა. ასეა თუ ისე, საქართველოს გარდაქმნისა და განახლების პროცესი დაიწყო.

- გამოდის, იმ სამყაროს წარმომადგენლები ვართ, რომელიც საშიშროების წყაროს ქმნის?

- არა. პირიქით - ჩვენი ისტორიით, ჩვენი დღევანდელობით ჩვენ თვითონ, როგორც ერი, სწორედ იმით გამოვირჩევით, რაც კატეგორიულად ეწინააღმდეგება ტერორიზმს, ნაციონალიზმსა და ა.შ. მაგრამ მესამე სამყარო, არათავისუფალი სამყარო - ეს არ არის გაუბრალოებული ცნება, აქ ისეთი წარმომადგენლებიც არიან, რომლებიც მართლაც ქმნიან არათავისუფლების და მის უარყოფით გამოვლინებათა ეპიცენტრს, მაგრამ არიან სხვა კატეგორიის ქვეყნებიც. ჩვენ, ერთი მხრივ, ყოველთვის გამოვირჩეოდით ცივილიზებულობით, ტოლერანტობით, მაგრამ, მეორე მხრივ, უკანასკნელმა (და არა მარტო უკანასკნელმა) განვითარებამ ჩვენს ტერიტორიაზე, ფაქტობრივად, გარედან მოიტანა აგრესიული სეპარატიზმი, სისხლიანი კონფლიქტები, ომები, დაძაბულობა, მუდმივი საფრთხე, ეკონომიკის მკვეთრი დამუხრუჭება და ჩვენთვის მანამდე არნახული სიღარიბე. აქედან გამომდინარე კი - საშინელი კორუფცია და ა.შ. ყველაფერი ეს არა მარტო მოქმედებს ჩვენს ცნობიერებაზე და არასტაბილურობას განაპირობებს, არამედ გლობალური დემოკრატიზაციის პროცესის ფარგლებში დაძლევას საჭიროებს იმიტომ, რომ ჩვენი პრობლემების დაუძლევლობა სხვებისთვისაც არასტაბილურობის მომტანი იქნება.

ზაურ გულაშვილის ფოტო

აპოლონ სილაგაძე სტუმრად "24 საათის" რედაქციაში.

მაგრამ, როგორც ჩანს, დღეს უკვე იმის თქმა შეიძლება, რომ საქართველო პრაქტიკულად აღარ არის მესამე სამყაროს წარმომადგენელი - იგი ამ სიიდან გამოვიდა და ახალ სამყაროს ქმნის. ვისთან ერთად, ამის თქმა გამიჭირდება, მაგრამ მეჩვენება, რომ ეს ის სამყარო იქნება, რომელიც სწორედ მესამე სამყაროს გარდაქმნის ერთ-ერთ მთავარ იარაღად მოგვევლინება.

ყველა შემთხვევაში, ჩვენ ნამდვილად განვეკუთვნებით ევროპულ ცივილიზაციას და შინაგანად ნამდვილად ვართ მზად შევქმნათ სახელმწიფო - ღია საზღვრებით, სამოქალაქო საზოგადოებით - ერთი სიტყვით, ახალი ტიპის სახელმწიფო. ბევრი რამ სხვასაც შეგვიძლია ვასწავლოთ. ჩვენ უკვე გავიხსენეთ ჩვენი სუვერენობა და სახელმწიფოებრიობა ვახსენე - დღევანდელი ამოცანაა ჩამოვყალიბდეთ ახალ ერად, ახალ საზოგადოებად და ამ ამოცანის ფარგლებში უნდა გავიხსენოთ ჩვენი ევროპელობა.

- ამგვარად, ჩვენ ვართ ძველი ევროპელები. რა მნიშვნელობა უნდა ვიგულისხმოთ ამ გამოთქმაში, რომელსაც პრეზიდენტი სააკაშვილი ამკვიდრებს?

- ეს აბსოლუტურად სწორი გამოთქმაა და ძალიან მისასალმებელია, რომ ასეთი კვალიფიკაცია მკვიდრდება, ისევე როგორც ის, რომ "ევროპამ" ჩვენს პოლიტიკურ ლექსიკონში თანდათანობით შეცვალა ერთგვარად აბსტრაგირებული გამოთქმა "დასავლეთი" (ან ძალიან დავიწროებული - "ამერიკა"). გარდა ამისა - და ეს ძალზე მნიშვნელოვანია - ჩვენთვის ეს გამოთქმა დღეს პოლიტიკური შინაარსისაა: ეს არის არა მარტო ჩვენი ევროპელობის გახსენება და ევროპული ცივილიზაციისაკენ მისწრაფება (თუმცა ესეც პოლიტიკის ელემენტია), არამედ ჩვენი პოლიტიკური კურსი და სახელმწიფო ორიენტაცია, საბოლოოდ - ეროვნულ-სახელმწიფოებრივი კონცეფცია. ამიტომ, ჩვენ ყველამ მხარი უნდა დავუჭიროთ ამ კურსს: ჩვენს გაევროპელებასაც ევროპულ ცივილიზაციაში საბოლოოდ დაბრუნების გაგებით, და ჩვენს გაევროპელებასაც ევროპულ პოლიტიკურ სივრცეში ინტეგრირების გაგებით. და კიდევ ერთი: ამ კურსის რეალიზებას მხოლოდ ხელისუფლება ვერ შეძლებს, როგორი სწორი ტაქტიკაც არ უნდა აგოს, - ამას მხოლოდ მთელი ერი, მთელი საზოგადოება შეძლებს.

რაც შეეხება "ძველ ევროპელობას". ჩვენ ჩვენი ცივილიზაციით, როგორც ქრისტიანული ერი, არა უბრალოდ განვეკუთვნებით ევროპას, არამედ ისტორიული კავშირი ევროპული ცივილიზაციის საწყისებთანაც კი გვაქვს. რა თქმა უნდა, თავისი არსით, განვითარებით და გენეზისითაც, ევროპული ცივილიზაცია ქრისტიანული ცივილიზაციაა, მაგრამ მას აქვს უძველესი ძირებიც და წყაროებიც - იუდეოქრისტიანული. საქართველო თავისი ადგილით აქაც არის; ეს ძალზე რთული და გრძელი თემაა, მაგრამ ამაზე პირდაპირ მეტყველებს ჩვენი ერის ისტორია ქრისტემდე და ჩვენი ერის ქრისტიანული ისტორია ახალი წელთაღრიცხვის პირველი დროიდანვე მოყოლებული. საკმარისია გავიხსენოთ ებრაული თემი, ძველი მცხეთა, ელიაზარი, ქრისტეს კვართი და ა.შ. თუ ყველაფერს გავაანალიზებთ და გავითვალისწინებთ, ჩვენ არ ვართ მთლად მართალნი, როდესაც ვლაპარაკობთ, მაგალითად, ებრაელების უბრალოდ ცხოვრებაზე ჩვენს მიწაზე 20 საუკუნეზე მეტი ხნის განმავლობაში; ან როდესაც ვლაპარაკობთ მეგობრობაზე, - ეს უფრო მეტია ფუნქციონალურად, რადგანაც ეს არის ერთი ისტორია, უფრო ზუსტად - ჩვენი ცივილიზაციის (ჩვენი მენტალიტეტის და ა.შ.) საწყისების რაღაც ეტაპზე ერთობლივად შექმნის ისტორია ჩვენს მიწაზე. ან გავიხსენოთ ლეგენდა ქართული სამეფო დინასტიის ებრაული წარმოშობის შესახებ. ეს არ შეიძლება იყოს სქემა, შეთხზული დინასტიის ლეგიტიმურობის ან ზელეგიტიმურობის დასამტკიცებლად; ანდა მას შეიძლება ასეთი მიზანიც ჰქონდა, მაგრამ მისი შექმნისას გათვალისწინებული იყო სწორედ ძველი, რეალური და საზოგადოებისთვის პერცეპტული ძირები ჩვენი ისტორიისა და ახალი ცივილიზაციისა, - სხვანაირად ეს ლეგენდა არ "იმუშავებდა".

თუ დავუბრუნდებით საგანს, რომელზეც ვმსჯელობდით - ჩვენ ვდგავართ ისტორიულად განპირობებული, გადამწყვეტი და ამიტომ მეტად რთული პროცესის წინაშე, რაც მთელი ერისგან ენერგიის მაქსიმალურ დაძაბვასაც მოითხოვს და უდიდეს პასუხისმგებლობასაც.

- მაგრამ, თითქოს ყველაფერი გარკვეულია და, ამდენად, არ არის რთული: ჩვენ ვართ ევროპელები, ჩვენს გაევროპელებაში თანამედროვე სტანდარტებით და საბოლოო გადემოკრატებაში მთელი ცივილიზებული თანამეგობრობაა დაინტერესებული. ჩვენ უკვე გვეხმარებიან, გვკარნახობენ, უშუალოდ მონაწილეობენ პროცესებში. სად არის სირთულე?

- დემოკრატიზების და ახალი წესრიგის შექმნის პროცესია თვითონ მეტად რთული, რადგანაც, ფაქტობრივად, ეს არის ახალი მსოფლიოს კონსტრუირების პროცესი. იგი დაიწყო და უკვე მოითხოვა კორექტივები, უკვე გაჩნდა წინააღმდეგობის ზონებიც. ყველაზე რთული ამოცანა ყველა სამყაროსთან კონსენსუსის მიღწევაა. ჩვენ, ერთი მხრივ, გვაქვს ევროპა, რომელსაც თავისი ჩამოყალიბებული ფასეულობები აქვს და რომელიც შეინარჩუნებს და განავითარებს თავისი ცხოვრების ტრადიციულ წესს ევროპის გაერთიანებული შტატების ფარგლებში; მეორე მხრივ, გვაქვს მესამე სამყარო, რომელიც დღეს ყველაზე დიდი პრობლემაა და გარდა ამისა, თვითონაა ძალიან ჭრელი; ჩვენ გვაქვს აგრეთვე რამდენიმე დიდი ქვეყანა, რომელთაგან თითოეული ტრადიციულად დემოკრატიის არმქონეა; ჩვენ გვაქვს რუსეთი, დსთ-ს ქვეყნები და ა.შ.

თვითონ დემოკრატიზაცია ძალზე ფართო ცნებაა და მისი ასეთი სახელდება პირობითია: იგი მოიცავს სახელმწიფოთა სისტემასაც, ეკონომიკური ცხოვრების წესსაც, სოციალური კეთილდღეობის დონესაც, უსაფრთხოების გარანტირების ფორმებსაც და ა.შ. შესაბამისად, ყოველი მოცემული შემთხვევისთვის თუ ქვეყნისთვის, აქცენტები სხვადასხვაგვარად განაწილდება: ზოგან წამყვანი იქნება თავისუფლების ფუნდამენტური პრინციპების დამკვიდრება ნულიდან, ზოგან - დემოკრატიის ხარისხის ამაღლება, ზოგან - კონფლიქტური სიტუაციის მოგვარება, ზოგან - ფინანსურ-ეკონომიკური ზრდა, ზოგან - ერთიც, მეორეც და მესამეც, ზოგან - სხვა პრიორიტეტები. ყველა ამ შემთხვევაში მეთოდოლოგია გასარკვევიცაა და მთელ პროცესთან შესაბამისობაში მოსაყვანიც. პერსპექტივა, ალბათ, ეკონომიკური ბერკეტების და პროექტების სასარგებლოდ წარიმართება. მთავარი ისაა, რომ პროცესი დაიწყო და უკვე სერიოზულ სირთულეებსაც წააწყდა.

მეორე საკითხია ჩვენი მდგომარეობა. უკვე ვთქვი, რომ საკმაოდ ადვილად გავიხსენეთ ჩვენი სუვერენობა და სახელმწიფოებრიობა. დღეს გასახსენებელია ჩვენი ევროპელობა. ეს პროცესი ჩვენთვის ისე მარტივი არ იქნება, როგორც ბალტიელებისთვის, რადგანაც მათ თავიანთი ევროპელობა, ფაქტობრივად, არც ჰქონდათ დავიწყებული. ეს რთული პროცესი იმის გამო იქნება, რომ იგი არ ნიშნავს მხოლოდ დეკლარირებას და კურსს - "მე ევროპელი ვარ", "მე მივისწრაფვი ევროპაში"; გაცილებით ძნელია საქმის მეორე მხარე: გახსნება შინაგან გადაკეთებასაც ნიშნავს და არა მხოლოდ მიბაძვას. ეს პროცესი აუცილებლად უნდა გავიაროთ და დავივიწყოთ ქართველის გავრცელებული სტერეოტიპი: ღიპიანი კაცი, რომელსაც ცალ ხელში ლიტრიანი ყანწი უჭირავს, მეორეში - ცხვირსახოცი ოფლის მოსაწმენდად; რომლისთვისაც თანამდებობა და ქრთამი სიმდიდრის მოპოვების თითქმის ერთადერთი გზაა; რომელმაც არ იცის, რა არის სამოქალაქო თვითშეგნება და სამოქალაქო პროტესტის გრძნობა; რომელსაც დაკარგული აქვს ეროვნული, სამოქალაქო და პიროვნული ღირსების გრძნობა; რომელიც არ ზრუნავს ჩვენს კოლექტიურ მომავალზე და ა.შ. და ა.შ. ეს ყველაფერი დასაძლევია, ჩვენ უნდა გმირულად ვაღიაროთ, რომ "გადასაკეთებელი" ბევრი რამ გვჭირს, და, რაც მთავარია, არ დავუშვათ, რომ ამ საქმეს მხოლოდ გარედან აკეთებდნენ და ჩვენ მხოლოდ ობიექტი ვიყოთ.

ჩვენ უნდა მივიღოთ ისიც, რომ ხელისუფლებამ, თავისი ახალგაზრდული უკომპრომისობით, თუ გნებავთ, გარკვეული სწორხაზოვნობით, სერიოზულად მოჰკიდა ხელი ჩვენი გარდაქმნის საქმეს, ოღონდ ჩვენ მას - ხელისუფლებას, უნდა შევთავაზოთ მთელი საზოგადოების მონაწილეობა საკუთარი შენიშვნებით, - ეს იქნება ხელისუფლებისადმი მხარში ამოდგომა, რომელმაც უნდა შეცვალოს ჩვენი პირლიაობა და გარედან შემყურეობა. ჩვენი პირლიაობა ხელისუფლებისთვის და ქვეყნისთვის იქნება ძალიან ცუდი, რადგანაც ხელისუფლების წარმატებას და ქვეყნის წინსვლას დამკვეთი განსაზღვრავს; თუ ჩვენი სოციალური დაკვეთა მწირი იქნება, ხელისუფლებას ამ მწირი დაკვეთის ფარგლებში მოღვაწეობა მოუწევს.

საზოგადოების და ინტელექტუალური ელიტის გადამწყვეტი როლი ძალზე სერიოზული თემაა. უნდა ვხედავდეთ ჩვენს ნაკლს, უნდა ვაღიაროთ მისი დაძლევის, ე.ი. ჩვენი გარდაქმნის, აუცილებლობა, მაგრამ ჩვენ თავად უნდა ვაკონტროლოთ პროცესი, რათა მან ჰიპერტროფირებული სახე არ მიიღოს. მე, მაგალითად, საშიშად მიმაჩნია, როდესაც ჩვენ თვითონ, საზოგადოების წარმომადგენლები და სხვა არავინ, ვამკვიდრებთ რაღაცნაირი თვითგვემის იდეოლოგიას, ვთხზავთ რაღაც მითებს გაუგებარი მოტივაციის შესაქმნელად და, შედეგად, თურმე ხან "თურქ მესხებთან" ვართ დამნაშავეები, ხან - აფხაზებთან, ხან ჩეჩნებთან, ხან კიდევ ვინ იცის, ვისთან. ეს არის აბსურდი. არ არსებობს ქვეყანა თუ ხალხი ჩვენს გვერდით, მოშორებით თუ ჩვენს შიგნით, რომლის წინაშეც საქართველოს რამე ჰქონდეს საბოდიშო, პირიქით - კი, ფაქტობრივად, ყველგან. ამიტომ ნუ ვიგონებთ არარსებულს და ხმამაღლა, ყოველგვარი თავმდაბლობის გარეშე განვაცხადოთ, რომ ჩვენ ყოველთვის უსაზღვრებო ქვეყანა ვიყავით, ყველა სხვა ერის და რჯულის წარმომადგენელი ჩვენთან ყველაზე კარგად გრძნობდა თავს, და თუ საქართველოში ვინმეს ინტერესებს სჭირდებოდა დაცვა, ეს უმრავლესობა იყო და არა ეთნიკური და რელიგიური უმცირესობები. საერთოდ, დიდი მნიშვნელობა აქვს იმას, რომ ამ "გადაკეთებას" (მე მაინც ბრჭყალებში ჩავსვამდი ამ სიტყვას) არ მოჰყვეს თუნდაც მცირედი ჩვენი დაკომპლექსება, ჩვენი თვითდაბეჩავება და გარედან დაბეჩავება, ჩვენი სითამამის დაკარგვა და ა.შ. ამ საქმეში მთავრობა მხარში უნდა ამოუდგეს ხალხს, ხოლო ხალხი მთავრობას ჩვენი ღორმუცელობისა და მექრთამეობის წინააღმდეგ დაუნდობელ ბრძოლაში ამოუდგება მხარში.

დაბოლოს, მთავარი. მთელი ეს პროცესი თავის რეალიზაციაში ჩვენთვის ერთ დიდ ამოცანას სახავს - ეროვნული თვითმყოფადობის შენარჩუნებას, და ეს ამოცანა მხოლოდ მთელი ერის მეცადინეობით შეიძლება დაიძლიოს.

- შეგვიძლია იმის თქმა, რომ დღეს ეს საკითხი განსაკუთრებით აქტუალიზდება? ან რატომ აქტუალიზდება?

- ისევ და ისევ იმიტომ, რომ ახალი ფასეულობები და ახალი ერა შემოდის. ჩვენთვის ეს დრო გარკვეული პირობითობით, ტიპოლოგიურად ყველაზე უფრო მე-19 საუკუნის მეორე ნახევარს ჰგავს. მაშინ ჩვენს წინაშე საქართველოს და ქართველობის გადარჩენის ამოცანა იდგა. დღეს საქართველოს სახელმწიფოებრიობის ამოცანა გადაწყვეტილია და მას არაფერი ემუქრება; ქართველობის თვითგანსაზღვრის და ახალ სინამდვილეში თვითდამკვიდრების ამოცანა კი კვლავ აქტუალურია. როგორც ჩანს, ეს პრობლემა მუდმივაქტუალურია და ჩვენთვის იგი მაშინ დამთავრდება, როდესაც საბოლოოდ და სრულუფლებიანად დავუბრუნდებით ევროპას.

რაც შეეხება, პრობლემას. პირველ რიგში, გასათვალისწინებელია, რომ პროცესი, რომელზეც ზემოთ ვმსჯელობდით, თავისი არსით განსაზღვრულია და მას ყველა მოცემული შემთხვევისათვის მეტ-ნაკლებად ერთი და იგივე მახასიათებლები აქვს. მსოფლიო თანამეგობრობის ამოცანა ამ მახასიათებლების ადგილობრივ მთავრობებთან ერთად განხორციელებაა. აქ მსოფლიო "დაუნდობელია" და პირდაპირ გვეუბნება ყველას: გინდათ იყოთ ჩვენი ორგანული ელემენტი - იყავით ასეთნი და ასეთნი, მორჩა და გათავდა. ამ შემთხვევაში მსოფლიო თანამეგობრობა ვერ განსაზღვრავს (და არც განსაზღვრავს), რა არის საჭირო იმისთვის, რომ გლობალიზაციის პროცესს ბუნებრივად შეერწყას ეროვნული ნიშნების აუცილებელი დოზით შენარჩუნების პროცესი ყოველ მოცემულ ქვეყანაში. მხოლოდ ჩვენ შეგვიძლია ეს განვსაზღვროთ, შევთავაზოთ, ვიღვაწოთ.

საქმეს ორი მხარე აქვს და მეორე მთლიანად ჩვენი, საზოგადოების გასაკეთებელია, რადგანაც ხელისუფლება დღეს უმთავრესად საქმის პირველი მხარითაა დაკავებული, და ეს სწორიც არის. ისევე როგორც სწორია და ბუნებრივი, რომ ხელისუფლებას სულ უფრო და უფრო მეტად მოუწევს კონცენტრირება პროცესის კიდევ ერთ, უმთავრეს შემადგენელზე - სოციალურ-ეკონომიკურ განვითარებაზე, რომელშიც ასევე დიდი იქნება მსოფლიოს დახმარებისა და კონკრეტული პროექტების როლი (გავიხსენოთ თუნდაც სულ უკანასკნელი ამერიკული პროექტი - The Millennium Challenge Account).

ჩვენ უნდა მივესალმოთ იმას, რომ ახალი ხელისუფლება (ახალგაზრდული ხელისუფლება) უდიდესი აქტიურობით ჩაება ჩვენი ქვეყნისა და საზოგადოების განახლებისა და გარდაქმნის პროცესში. ეს კურსი ჩვენ უნდა მივიღოთ. ისევე როგორც გარკვეული - დროებითი - ფორსირება და უცერემონიობა ამ საქმეში, იმ გაგებით, რომ მომენტია, როგორც ჩანს, შესაფერისი და წარმატებისთვის საფუძვლის მქონე, რადგანაც რევოლუციის ტალღაზე ბევრი ისეთი რამის გაკეთება შეიძლება, რაც სხვა ვითარებაში შეიძლება არარეალურიც იყოს. მაგრამ სწორედ ამ პირობებში საზოგადოებამ, ინტელექტუალურმა ელიტამ თავის მხრებზე უნდა ზიდოს ეროვნული თვითმყოფადობის შენარჩუნების საქმე. ვერც ერთი პარტია, ვერც ერთი ბლოკი, ვერც ერთი ხელისუფლება ამ საქმეს მთლიანობაში ვერ გააკეთებს. და საერთოდ, მთელი ჩვენი ცხოვრების შემოფარგვლა მხოლოდ პოლიტიკური არენით ჩვენი დღევანდელობის ყველაზე დიდი უბედურებაა და ჩვენი საზოგადოების ყველაზე დიდი ნაკლი. ხელისუფლებას ბევრი საქმე აქვს, საზოგადოებამ მას თავის მიერ შერჩეული საქმეებიც უნდა აკეთებინოს. ხელისუფლება ყველგან იმის ხელისუფლებაა, რომ მაქსიმალურად იყოს დაკავებული დღევანდელობის პრაქტიკული საქმეებით; საზოგადოება (თავისი ავანგარდით - ინტელექტუალური ელიტით) იმის საზოგადოებაა, რომ ხვალინდელი ამოცანები განსაზღვროს და თვითონაც ისე იმოქმედოს, თითქოს უკვე ვართ ხვალინდელ მდგომარეობაში, და მთავრობაც ამოქმედოს.

ამ კონტექსტში - კიდევ ერთი საკითხი, რომელიც საზოგადოებამ უნდა შესთავაზოს ხელისუფლებას, ეს არის ახალგაზრდული გუნდის და მათი მამების თაობის საკითხი. დღევანდელი ახალი კურსი და მისი განმახორციელებელი ახალგაზრდა ტალღა, თავისი რადიკალობით, ახალ გლობალურ ფასეულობებს ამკვიდრებს; მაგრამ, თუ ამოცანა ისიცაა, რომ ქვეყანა და ერი ორგანულად და უმტკივნეულოდ ჩაერთოს გლობალიზაციის პროცესში და, ამავე დროს, არ დაკარგოს თავისი ეროვნული ფასეულობები, საუკეთესო ტრადიციები და სახე, მაშინ ჩვენ უნდა ვხედავდეთ ამ ფასეულობების მატარებელ თაობასაც. ეს არის წინა თაობა - ისევე როგორც ახალი საუკუნის მიერ შემოტანილი გლობალური ფასეულობების ყველაზე კარგი პოპულარიზატორი მათი მომდევნო, 30-40 ასაკის, თაობაა. რა თქმა უნდა, ასეთი დიფერენცირება გარკვეულწილად პირობითია, მაგრამ, მხოლოდ გარკვეულწილად, რადგანაც ყველა თაობას თავისი ფუნქცია აქვს და არც ერთის იგნორირება არ შეიძლება. თუ ხელისუფლება დღევანდელი ამოცანების გადაწყვეტაში აქტიურად არ მიაღებინებს მონაწილეობას მასზე უფროს თაობას, უფრო მეტიც - ხელისუფლების განხორციელებაში არ მიაღებინებს მონაწილეობას, ეს იქნება გარკვეული დარტყმა ჩვენი ეროვნული თვითმყოფადობის შენარჩუნების ამოცანაზე.

> დღეს უკვე შეიძლება იმის თქმა, რომ საქართველო მესამე სამყაროს წარმომადგენელი აღარ არის. იგი ამ სიიდან გამოვიდა და ახალ სამყაროს ქმნის.

> მასობრივი დემოკრატიზება დღევანდელობის აუცილებელი და გარდაუვალი საჭიროებაა.

> ჩვენ ყოველთვის მებრძოლი ერის სტატუსი გვქონდა.

რაც შეეხება უფროსთა თაობას. მგონია, რომ მან უკვე საბოლოოდ მოიშორა ახალი თაობის კურსისადმი დარჩენილი სკეპტიკური მზერა - ბათუმური მინირევოლუციის საოცარი წარმატება და დახვეწილი ტექნოლოგია მათთვის დიდი არგუმენტი უნდა ყოფილიყო.

- ეროვნულ თვითმყოფადობაზე ზრუნვა, მისი განვითარება, ეროვნული კულტურისა და მეცნიერების გადარჩენა მცირერიცხოვანი ერებისთვის ყოველთვის აქტუალური ამოცანაა. შეგვიძლია თუ არა ვილაპარაკოთ გარდაუვალ კონცეფციაზე, რომელზეც დამყარებული იყო საქართველოს, როგორც სახელმწიფოს, და ქართველობის, როგორც ერის, ისტორია?

- ყოველ შემთხვევაში, რეკონსტრუირება შეგვიძლია. უბრალოდ, ამ საკითხზე სპეციალური მსჯელობაა საჭირო, რომელსაც ჩვენთვის განკუთვნილი საგაზეთო სივრცე არ ეყოფა. გარკვეული მინიშნებები ზოგიერთ ჩემს ადრინდელ პუბლიკაციაში მაქვს წარმოდგენილი (*"რა არის საქართველო" - 1990 წელს, "ეროვნული ცოცხალი ორგანიზმი" - 1999 წელს*). ყველა შემთხვევაში, ჩვენი სიცოცხლისუნარიანობა იმას ემყარებოდა, რომ ჩვენ ერთიანი და სუვერენული ერი ვართ. ჩვენ ყოველთვის გვქონდა მებრძოლი ერის სტატუსი, რადგანაც ყოველთვის სუვერენობისთვის მებრძოლი ერი ვიყავით; ჩვენ ამას ხაზგასმულად ვაკეთებდით, რადგანაც ეს იყო ჩვენი modus vivendi-ც და modus procedendi-ც; მუდმივად უნდა შეგვეხსენებინა სხვებისთვის, რომ დაპყრობილ მდგომარეობაშიც სუვერენულ ერად უნდა ვეღიარებინეთ; ჩვენ ასევე მუდმივად უნდა შეგვეხსენებინა საკუთარი თავისთვის ჩვენი სუვერენობა, რადგანაც, ეროვნული ხასიათიდან გამომდინარე, დროებითი დათმობა და დაყოვნება იდეის დაკარგვასაც ნიშნავდა და გადაგვარებასაც. ჩვენ არ გვქონდა უნარი, მოგვეთმინა და არ ავთქვეფილიყავით.

მთავარი პრობლემის დანახვა და დასმაა, რომელიც მის გადაწყვეტასაც ნიშნავს. თუ გლობალურ პრობლემებს ვხედავთ, საკუთარი კონკრეტული პრობლემებიც უნდა დავინახოთ. ზოგს თვითონ გადავწყვეტთ, ზოგის გადაწყვეტას მთავრობას შევთავაზებთ.

- კონკრეტულად?

- მაგალითად, საჭიროა ყურადღება მივაპყროთ იმ ფაქტს, რომ დღეს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის და სხვა უნივერსიტეტების დიპლომი იგნორირებულია და საქართველოში გამოყენება არ აქვს. სახელმწიფო აპარატში შესაღწევად აუცილებელია ამერიკული, ვთქვათ ჰარვარდის, დიპლომი. მიზეზი გასაგებია - ამერიკული განათლება მართლაც კარგია და ა.შ., მაგრამ ვინ უნდა გამოიყენოს და სტიმული მისცეს ჩვენს დიპლომს, თუ არა საქართველომ?! ამიტომ ამ მოვლენას სათანადო რეაქცია სჭირდება: სტუდენტობა უნდა დაბრუნდეს აუდიტორიაში, პროფესურამ უნდა აამაღლოს სწავლების ხარისხი, ხოლო ყველამ ერთად გარკვეული უკმაყოფილება გამოთქვას. უკმაყოფილების გამოთქმა, თუნდაც პროტესტი, არ არის მიუღებელი რამ, როგორც ეს რატომღაც ხანდახან გვგონია. საერთოდაც, ჩვენ ყველას ნუ გვგონია, რომ განსხვავებული ან ახალი აზრისთვის ერთადერთი ასპარეზი არსებობს - პოლიტიკური ოპოზიციის ასპარეზი. საკმარისია დავიცვათ ჩვენი ღირსება, საკმარისია მოვიცილოთ ჩვენი ეროვნული თვისება (ზოგიერთი ასეთი თვისებაცაა მოსაცილებელი), რომლის მიხედვითაც გადაჭარბებული პატივი უნდა ვცეთ ყველაფერს სხვას და სრული უპატივცემულობა გამოვიჩინოთ საკუთარის მიმართ.

თუ დავუბრუნდებით თვითმყოფადობის საკითხს, ჩვენ წინაშეა ამოცანა, დავუმტკიცოთ ყველას, რომ ჩვენ მზად ვართ გათანამედროვეობისთვის და გარდაქმნისთვის, ჩვენ ეს გვინდა, მაგრამ გვინდა ისიც, რომ არ დავკარგოთ საკუთარი თავი. ჩვენ მხოლოდ ასე, საკუთარი ძირების არდაკარგვით, ვიქნებით თანამედროვე მსოფლმოწყობის ბუნებრივი და სანდო ელემენტი. ეს არის ამოცანა, რომლის გადაუწყვეტლობა ჩვენი ბედის, ჩვენი მომავლის გადაუწყვეტლობას ნიშნავს.

ერთი სიტყვით, პრობლემები თავზე საყრელია და მათ წინაშე ჩვენ ფხიზლად უნდა ვიყოთ. ჩვენ - მთელი საზოგადოება, რომელსაც შეუძლია ან დაეხმაროს ქვეყანას და ხელისუფლებას, ან ხელი შეუშალოს; ხელის შეშლა ორნაირად შეიძლება - პირდაპირ და ინერტულობით. ჩვენ არ გვაქვს უფლება მთელი ჩვენი ცხოვრება, პრობლემათა განსაზღვრაც და მათი გადაწყვეტაც, პოლიტიკურ არენამდე დავიყვანოთ. ეს აბსოლუტურად მიუღებელია. აბსოლუტურად მიუღებელია ის, რომ დღეს პოლიტიკოსები უმოქმედო საზოგადოებას თავისი ცხოვრებით და ინტერესებით აცხოვრებენ. პოლიტიკური ელიტა უმრავლესობას წარმოადგენს, საზოგადოება - უმცირესობას. თუ საზოგადოება ინერტული დარჩება, სულ უფრო და უფრო ხშირად აღმოვაჩენთ, რომ ბევრი პრობლემა მოულოდნელად პოლიტიკური პრობლემების რიგში გადავა.

21-ე საუკუნე მხოლოდ რიგით არის ოცდამეერთე. განსხვავებით, ვთქვათ, მეცხრამეტე საუკუნისგან, თავისი ფუნქციით ის მხოლოდ ერთი საუკუნის ფარგლებში არ ეტევა, ერთი საუკუნის ამოცანას არ წყვეტს - ის მთელი ათასწლეულის სახეს განსაზღვრავს. და ეს არ არის მისტიფიკაცია. მჯერა, რომ დღევანდელმა თაობამ (თაობებმა!) ჩვენი ქვეყნის სახის განსაზღვრა მთელი ათასწლეულისთვის უნდა დავიწყოთ.

თეატრები

ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო აკადემიური თეატრი
ჯაკომო პუჩინი
"ტოსკა"
დირიჟორი: გიზო ჟორდანია
დას: 18:00 სთ.

თეატრალური სარდაფი
გაგა ნახუცრიშვილი, ზურა ქიქოძე
"ზეწოლა"
რეჟისორი: ზურა ქიქოძე
დას: 20:00 სთ.

თეატრალური სარდაფი ვაკეში
რალფ კნიგი
ET CETERA
რეჟისორი: ლევან წულაძე
დას: 19:00 სთ.

თავისუფალი თეატრი
მილერი
"ყველა ჩემი შვილია"
რეჟისორი: ლეო ანთაძე
დას: 19:00 სთ.

ვერიკო ანჯაფარიძის სახელობის ერთი მსახიობის თეატრი
პატრიკ ზიუსკინდი
"კონტრაბასი"
დას: 18:00 სთ.

კინომსახიობთა თეატრი
სტუდენტური ფილმების ფესტივალი
"ჩვენ მოვდივართ"
დას: 17:00 სთ.

კინოთეატრები

ამირანი
"ბინძური ცეკვები 2"
დას: 14:00; 20:00; 22:00 სთ.

"ვნების მუდმივი ნათება"
დას: 16:00; 18:00 სთ.
ფასი: 6-9 ლარი

გამოფენა
TMS
მაიკ ვუდკოკის ფოტონამუშევართა გამოფენა

ორიენტი
ირაკლი ფარჯიანის ნამუშევართა მემორიალური გამოფენა

თბილისის ისტორიის მუზეუმი "ქარვასლა"
შალვა ხახანაშვილის ფოტოგამოფენა

კლუბები

კლუბი "თბილისი"
დი-ჯეები: ქეში და ქრეიზი
დას: 22:00 სთ

დაგეგმილი ღონისძიებების შესახებ შეგიძლიათ მოგვაწოდოთ ინფორმაცია ელექტრონულ მისამართზე: ***culture@24hours.ge***

წიგნის სახლი წარმოგიდგენთ

ხუთშაბათს, 20 მაისს, 17 საათზე
მწერალ ზაალ სამადაშვილის ციკლი - "ახალი განზომილება",
სტუმარი - დავით ქართველიშვილი, თემა - "მკითხველის შესახებ".

პარასკევს, 21 მაისს, 17 საათზე
დავით გულუას წიგნის - "დავბრუნდები თქვენთან" პრეზენტაცია.
მისამართი: გამსახურდიას 31; ტელ:91 07 50

23 მაისს და 6 ივნისს

გრიბოედოვის სახელობის სახელმწიფო დრამატული თეატრი
საერთაშორისო კულტურულ-საგანმანათლებლო კავშირი "რუსული კლუბი" წარმოადგენს მუსიკალურ წარმოდგენას ალექსანდრე პუშკინის ზღაპრების მოტივებზე - "Превращения в Лукоморье"
დამდგმელი რეჟისორები: ინგა გარუჩავა და პეტრე ხოტიანოვსკი
კომპოზიტორი თენგიზ ჯაიანი.
დას: 13:00; 15:00 სთ.

„ერისიონმა" სამხატვრო ხელმძღვანელს კონცერტი მიუძღვნა

საქართველოს სახელმწიფო აკადემიურ ანსამბლ "ერისიონის" სამხატვრო ხელმძღვანელ ჯემალ ჭკუასელს 69 წელი შეუსრულდა. ანსამბლის წევრებმა მას ეს დღე კონცერტით მიულოცეს. ჯემალ ჭკუასელი 18 წელიწადია ანსამბლის სამხატვრო ხელმძღვანელია. ამჟამად ანსამბლი ახალ პროექტზეც მუშაობს და თურქეთში გასტროლებისთვის ემზადება.

მედია-ნიუსი

პატარა მუსიკოსები სახელმწიფო სიმფონიურ ორკესტრთან ერთად დაუკრავენ

ოთარ თაქთაქიშვილის სახელობის თბილისის მე-19 სამუსიკო სკოლის მოსწავლეები პირველად დაუკრავენ სახელმწიფო სიმფონიურ ორკესტრთან ერთად. ორკესტრს ზაზა აზმაიფარაშვილი უდირიჟორებს. ღონისძიება აკაკი ხორავას სახელობის მსახიობის სახლში გაიმართება. მოსწავლეები თანამედროვე ქართველი კომპოზიტორებისა და ცნობილი კლასიკოსების ნაწარმოებებს შეასრულებენ.

მე-19 სამუსიკო სკოლის დირექტორ თამაზ მოლაშვილის განცხადებით, სკოლის კონცერტი მხოლოდ ამით არ ამოიწურება. 4 ივნისს მსმენელის წინაშე პირველად წარდგება სამუსიკო სკოლის გოგონათა სასულე ორკესტრი "ბენდი", რომელსაც საქართველოში ანალოგი არ აქვს. "ბენდი" გრიბოედოვის სახელობის სახელმწიფო თეატრში გამართავს კონცერტს. მასთან ერთად დაუკრავს სამუსიკო სკოლის ვაჟთა სასულე ორკესტრი და მოზრდილთა "ბიგ-ბენდი".

გოგონათა "ბენდი" ვაჟა აზარაშვილის, შალვა დავითაშვილის, შუბერტისა და სხვათა ნაწარმოებებს შეასრულებენ. კომპოზიციების არანჟირების ავტორია თენგიზ ჯაიანი.

მე-19 სამუსიკო სკოლა კონცერტების სერიას 12 ივნისს აკაკი ხორავას სახელობის მსახიობის სახლში საორკესტრო განყოფილების მოსწავლეთა კონცერტით დაასრულებს. მრავალ სხვა ნაწარმოებებთან ერთად შესრულდება გაპკინის სამხედრო მარში, ნაწყვეტი ოთარ თაქთაქიშვილის ოპერიდან "მინდია" და რევაზ ლაღიძის "მხედრული".

სამუსიკო სკოლის მოსწავლეთა პირველი კონცერტი 29 მაისს მსახიობის სახლში გაიმართება.

მედია-ნიუსი

ჩვენ მოვიგებთ ომს

A1 გვერდიდან

იგივე მუსიკოსების (რომლებიც ნოემბრის რევოლუციისას "წვიმის მუსიკოსებად" მოინათლნენ) ინიციატივით ასეთივე სახის კონცერტი ბათუმში, გამარჯვებული ხალხისთვის გაიმართა. მაგრამ, ეს საკმარისი არ იყო. მუსიკოსებმა გამარჯვების აღნიშვნა უფრო მასშტაბურად გადაწყვიტეს. საამისოდ რესპუბლიკის მოედანი შეირჩა; მასმედიის საშუალებების აქტიურობა და სარეკლამო კამპანია ის წინაპირობა იყო, რამაც გუშინდელი აქცია სათანადო ზეიმად აქცია. აქციის ორგანიზატორი თბილისის მერია იყო. მონაწილე კი თითქმის ყველა: ხალხი, ვინც ორივე რევოლუციის (ნოემბრისა და მაისის) ბედი წარმართა, მუსიკოსები, ვინც იმ დღეებში ამ ხალხს ამხნევებდა და ისინი, ვინც ამავე ხალხს წინ მიუძღოდა, დღეს კი ქვეყნის ხელისუფლებაშია.

კონცერტი ზუსტად საღამოს ცხრა საათზე რევოლუციაგამოვლილი საზოგადოებისთვის ნაცნობი სიმღერებით ნიაზ დიასამიძემ და მისმა "33ა"-მ გახსნა. ნიაზის უცვლელი თემატიკა – ერთად ყოფნა, სიყვარული ისევე როგორც ნოემბერში, გუშინაც სიმბოლური და სიტუაციის შესაფერისი იყო. კონცერტის ემოციურ მუხტთან ერთად იზრდებოდა აუდიტორია და ირაკლი ჩარკვიანის გამოსვლამდე რესპუბლიკის მოედანი თითქმის სავსე იყო. ჩარკვიანი რესპუბლიკის მოედნის სცენაზე იმ შემადგენლობით გამოვიდა, ვისთან ერთადაც რამდენიმე დღის წინათ "აჭარა მიუზიკ ჰოლში" სამსაათიანი კონცერტი გამართა. მუსიკოსმა საკუთარი გამოსვლა დაბეზღებით დაიწყო – "ყველაფერს ვეტყვი პრეზიდენტს, ყველაფერს ვეტყვი პრეზიდენტს" (სიმღერიდან "დისკო"), გააგრძელა მეგაპატრიოტული "საქართველოთი" და სცენა უცნობს დაუთმო. "მატარებლის" შესრულებისას განსაკუთრებული ჩოჩქოლი რომ შევამჩნიე მოედანზე, არ გამკვირვებია, ვიფიქრე, ხალხზე საყვარელმა ჰიტმა მოახდინა შთაბეჭდილება-თქო, მაგრამ სიმღერა დასრულებულიც არ იყო, რომ უცნობს სცენაზე პრეზიდენტი სააკაშვილი მიეპარა და ცოტა ხანში მიკროფონიც ჩამოართვა. იმედია, ჩვენს მუსიკოსებს არ ეწყინებათ, მაგრამ ფაქტია – გუშინ ყველაზე მეტი აპლოდისმენტი სწორედ მას ერგო. ხოლო, ის რომ პრეზიდენტის სამთავრობო გუნდის ერთ-ერთ წევრს, კულტურის მინისტრს თინეიჯერი გოგონების მცირე ჯგუფი უკან დაჰყვებოდა, ახალგაზრდებს შორის ჩვენი მთავრობის პოპულარობაზე მიუთითებდა. ამასაც არ მიაქცევდა ადამიანი დიდ ყურადღებას, მაგრამ ფაქტი იყო – პრეზიდენტთან ერთად რესპუბლიკის მოედანი გუშინ საღამოს ბევრმა მონაწილემ დატოვა. იმედია, ეს პოპულარობა ჩვენს ხელისუფლებას იმაშიც დაეხმარება რომ, მომავალში ჯერ სოხუმში, შემდეგ კი, თუნდაც ისევ რესპუბლიკის მოედანზე ვიზეიმოთ. უფრო ხატოვნად, ნიაზ დიასამიძემ ამას წინათ ასე თქვა: ორი გიორგობა დაგვრჩა საქართველოს გაერთიანებამდეო. ჰო და კიდევ: იმედია, ის კონცერტი თავიდან ბოლომდე ცოცხალი იქნება და არც "სოფთ ეჯექტსა" და არც "ზუმბას" მასში მონაწილეობაზე უარის თქმა არ მოუწევთ.

კავკასიური ხელოვნების შანსი ინტერკულტურულ ეპოქაში

თეონა ჯაფარიძე

ბერნარდ ბიშოფმა, შვეიცარიელმა გალერისტმა და საერთაშორისო კურატორმა, უარი თქვა ნიუ იორკში საქმიან მიპატიჟებაზე და გეზი კავკასიისაკენ, კერძოდ კი თბილისისკენ აიღო. დასავლური არტ-სამყაროს საკმაოდ მნიშვნელოვანმა ფიგურებმაც კურატორულ საქმიანობაში, ბერნარდის მსგავსად თბილისში მოიყარეს თავი. კავკასიური თანამედროვე ხელოვნება მათთვის და, შესაბამისად, დასავლური არტ-სამყაროს საქმიანი წრეებისათვის სრულიად აუთვისებელი სივრცეა და აქედან გამომდინარე, საინტერესოც. ასე რომ, სიმპოზიუმზე თბილისში საკმაოდ საინტერესო პიროვნებებმა მოიყარეს თავი: ესენი გახლდნენ დამოუკიდებელი კურატორები თუ საერთაშორისო არტ-პროექტების მონაწილენი, ბერლინის თანამედროვე ხელოვნების მე-3 ბიენალეს სამხატვრო ხელმძღვანელი, ცნობილი კრისტოფ მერიანის ფონდის წარმომადგენლები და ა. შ. პროექტი შვეიცარულ-გერმანულ-ქართული გახლდათ და "ძიება საზღვრებს გარეშე ერქვა". მის მოსამზადებლად ერთი წელი მუშაობდნენ დამოუკიდებელი კურატორები - ნინო ჭოღოშვილი (თბილისი) და ჰელენ ჰირში (ბაზელი). პროექტის ფარგლებში დასავლელმა სპეციალისტებმა კავკასიაში მოღვაწე კურატორებს (დასავლური გამოცდილების მისაღებად სტუმრები ჩამოვიდნენ სომხეთიდან და აზერბაიჯანიდან) ერთკვირიანი ვორკშოპი ჩაუტარეს "მაფ-მედია არტ ფერმაში", ხოლო სიმპოზიუმს სამი დღის მანძილზე გოეთეს ინსტიტუტი მასპინძლობდა. რა პრობლემები, ან პირიქით პრივილეგიები გამოიკვეთა კავკასიურ არტ-სივრცეში? - ამ თემაზე პროექტის ორგანიზატორებს - **ნინო ჭოღოშვილსა და ჰელენ ჰირშს** გავესაუბრეთ.

- თქვენი აზრით, რა აკლია დღევანდელ ქართულ ხელოვნებას?

- "თქვენთან ყველაზე მეტად თვალშისაცემია ინფორმაციის უკმარისობა თანამედროვე დასავლურ ხელოვნებასა და ახალი ტენდენციების შესახებ, სავალალო მდგომარეობაშია მუზეუმები და არ არსებობენ კურატორები. უფრო კონკრეტულად კი არის ხელოვანი, არის ორგანიზატორი და ის მნიშვნელოვანი ადამიანი, ვინც მათ შორის უნდა არსებობდეს - ანუ კურატორი პრაქტიკულად არ არსებობს. ამიტომ თქვენთან ბევრ ხელოვანს უწევს, რომ იყოს კურატორი, ხშირად საკუთარი თავისთვისაც კი. რაც დამეთანხმებით ადვილი საქმე არ არის".

- თქვენ მუზეუმებში სავალალო მდგომარეობა ახსენეთ. თანაც დღეს

ჰელენ ჰირში - კურატორი შვეიცარიიდან.

მუზეუმის საერთაშორისო დღეა და და მას ჩვენთანაც აღნიშნავენ. ყველაზე მეტად თვალშისაცემი და სავალალო რა შენიშნეთ?

- "ის, რომ მუზეუმის დარბაზები გაურემონტებელია, ეს გასაგებია და ვიცით, რომ ფინანსურ პრობლემებთან არის დაკავშირებული. ეს ცალკე საუბრის თემაა. ყველაზე თვალშისაცემი ის ელემენტარული აუცილებლობაა, რაც ყველა მუზეუმს გააჩნია, თქვენთან კი უბრალოდ უგულებელყოფილია: - ეს ინფორმაციის დეფიციტია. თქვენს მუზეუმში შესული დამთვალიერებლისათვის და, მით უმეტეს, უცხოელისათვის დიდ სიძნელეს წარმოადგენს მიიღოს ინფორმაცია იქ გამოფენილი ექსპონატების ან იმ საგამოფენო დარბაზის შესახებ, სადაც იმყოფება, იმ უბრალო მიზეზის გამო რომ არ არსებობს საინფორმაციო წარწერები. ეს სამუზეუმო კულტურაა და ამას დიდი ფინანსები ნამდვილად არ სჭირდება."

- თუ გაეცანით თანამედროვე ქართულ ხელოვნებას?

- "მე ვიცნობ ქართველ არტ-ისტებს, ვინც გაცვლითი პროგრამის შედეგად - ბაზელში მოღვაწეობდნენ. გავეცანი ახალ ხელოვნებას თბილისშიც. მე მიმაჩნია, რომ ეს არის ხელოვნება, რომლის ხელწერაც ადვილად ამოიცნობა სხვა დანარჩენისაგან".

- ხელწერის თავისებურების მიზეზი ხომ არ არის ის, რომ მას კურატორის "ხელი აკლია" და დასავლეთში გავრცელებული და აპრობირებული კურატორის მიერ შემოთავაზებული ჩარჩოებისაგან თავისუფალია?

- "არა, ეს კურატორული საქმიანობის არარსებობის ბრალი სულაც არ არის... თქვენი თანამედრვე ხელოვნების ხელწერა ასე გამოიყურება: ის თანამედროვეა, მაგრამ ეს დასავლური ენა არ არის. ის ადგილობრივ სოციალურ-პოლიტიკურ კონტექსტშია შესრულებული. მაგალითად, "მაფში" ჩატარებული ვორკშოპების დროს, 11 პროექტი შეიქმნა. ყველა პროექტს ძირითადათ სოციალური ფონი გასდევს. ე.ი. ხელოვნება მუდმივ კავშირშია სოციუმთან. სხვათა შორის, ეს პროექტები უკვე იმდენად სრულყოფილია, რომ შესაძლებელია მათი ნებისმიერ ფონდში წარდგენა."

- დაინტერესდით თუ არა დასავლური არტ-სამყაროს წარმომადგენლები კავკასიის რეგიონით, როგორც კულტურული პერიფერიით? პერიფერიებში დიდი მასშტაბების კულტურული ღონისძიებების ჩატარება (გამოფენები, ბიენალეები) ხომ აქტუალურია?

- "კავკასიის ბიენალეს ჩატარება გვინდა, ეს არ იქნება ბიენალე კლასიკური გაგებით, რომელიც ორ წელიწადში ერთხელ საერთაშორისო გამოფენის გამართვას გულისხმობს. ჩვენ ცოტა შეცვლილი სახით გავაკეთებთ გამოფენას, რომელიც საერთაშორისო იქნება. ჩატარებით კი ის აუცილებლად თბილისში ჩატარდება, იმიტომ რომ სხვა გამოსავალი არ არსებობს აზერბაიჯანელებისა და სომხებისათვის.

პერიფერიისადმი ინტერესი კი გლობალიზაციის ეპოქაში, მართლაც, დიდია. პერიფერიებთან ურთიერთობა და ახალი არტ-რეგიონების ათვისება, ეს კულტურათაშორისი გაცვლის ახალი ფორმები და კურატორების ახალი და მთავარი ფუნქციაა."

- ე.ი. ისევე აქტუალურია თქვენთვის კავკასიური არტ-სივრცე, როგორც კავკასიისათვის დასავლური არტ-ურთიერთობები?

- "ნამდვილად ასეა. მაგალითად, ბერნარდ ბიშოფმა, უარი თქვა ნიუ იორკში საქმიან ვიზიტზე და თბილისში ამ სიმპოზიუმზე გამოფრინდა იმიტომ, რომ ის აქაური თანამედროვე ხელოვნებით დაინტერესდა. ის აქტიური გალერისტია და ბიშოფის "თუნის" გალერეას შვეიცარიიდან დასავლეთში დღეს კარგად იცნობენ.

როცა აქაურ სახელოვნებო პრობლემებს გავეცანი, თქვენთან ერთი პრივილეგია აღმოვაჩინე: თქვენთან ყველაფერი ახლა იწყება. საშუალება გაქვთ, რომ კარგად მიიხედ-მოიხედოთ და დასავლეთიდან მხოლოდ საუკეთესო ამოირჩიოთ. თქვენ არჩევანის საშუალება გაქვთ. თანაც მთავრობა შეგეცვალათ, შესაბამისად, საშუალება გეძლევათ ძველი სახელოვნებო ინსტიტუციები ახლით შეცვალოთ. შვეიცარიაში მუზეუმები, გალერეები და არტ-ურთიერთობები წესრიგშია, ამიტომ "მაფ-მედია არტ ფერმის" მსგავსი ორგანიზაციის არსებობის აუცილებლობა იქ არაა. თქვენთან კი ეს საინტერესო ორგანიზაცია არსებობს, სადაც იკრიბებით და ხელოვნებაზე საუბრობთ, დისკუსიებს აწყობთ. სხვათა შორის, აღმოვაჩინე, რომ დისკუსიების საოცარი კულტურა გაგაჩნიათ." - ამბობს დამოუკიდებელი კურატორი შვეიცარიიდან და აუცილებლად მიიჩნევს მადლობა გადაუხადოს იმ ორგანიზაციებს, ვისი დახმარებითაც თბილისში ასეთი მნიშვნელოვანი არტ-შეკრება შედგა: შეგვიძლია თამამად ვთქვათ, რომ საინტერესო და პირველი ნაბიჯები კურატორული საქმიანობისა და კულტურათაშორის გაცვლაში სწორედ გოეთეს ინსტიტუტისა და "მაფ-მედია არტ ფერმისა" თანაორგანიზატორობითა და სპონსორების - "ნესტლე თბილისში", "პროჰელვეციასა" და მთავარი სპონსორის - "დეცას" ანუ შვეიცარიის განვითარებისა და თანამშრომლობის სააგენტოს საშუალებით გადაიდგა.

ისინი მოდიან

გაიხსნა ფილმების ფესტივალი "სესილი 2004"

სალომე კიკალეიშვილი

დღეს მთელი კინოსამყაროს ყურადღება საფრანგეთის ზღვისპირა ქალაქ კანისკენ არის მიმართული, სადაც 57-ე საერთაშორისო კინოფესტივალი იმართება. კანის დიდი კინოსივრცის ფონზე კი, თბილისში პატარა, მაგრამ ჩვენთვის და ჩვენი კინოსათვის გაცილებით მნიშვნელოვანი და აქტუალური სტუდენტური ფილმების ფესტივალი დაიწყო. აქ წარმოდგენილი ფილმები ხომ, ახალი სახეებით, საინტერესო თუ ნაკლებად საინტერესო ნამუშევრებით, ქართული კინოს დღევანდელ სახეს წამოაჩენს; ქვეყნის კინემატოგრაფში არსებულ ყველანაირ ხარვეზსაც და აქა-იქ აღმოცენებულ (თითო-ოროლა) საინტერესო შემოქმედსაც ყველაზე ნათლად სწორედ ფესტივალის პროგრამა ავლენს. ფესტივალი აქტუალურია, ალბათ, იმითაც, რომ ჩვენი კინოს წარუმატებლობის და ერთ სტადიაში გაყინვის მიზეზების ამოხსნას თუ არა, გარკვეულ კითხვებზე პასუხის გაცემას მაინც შევძლებთ.

ასე რომ, ჯერ ყველაფერი წინ არის. ფესტივალი შვიდ დღეს გაგრძელდება. 18-დან 24 მაისის ჩათვლით კინომსახიობთა თეატრში 56 ნამუშევარი იქნება წარმოდგენილი: მხატვრული, დოკუმენტური, მუსიკალური თუ ექსპერიმენტული კლიპები. ფესტივალზე, რომელიც ამჯერად გრან-პრის გარეშე ჩატარდება, შვიდი "სესილის" და შვიდი საპატიო დიპლომის მოპოვებას შეეცდებიან - თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის, შოთა რუსთაველის სახელობის თეატრალური უნივერსიტეტის, ბათუმის მემედ აბაშიძის სახელობის ხელოვნების ინსტიტუტის, თბილისის ტექნიკური უნივერსიტეტის სტუდენტები და ბევრი დამოუკიდებელი, ახალგაზრდა რეჟისორიც. 24 მაისს გამარჯვებულებს ჟიური საზეიმო ვითარებაში გადასცემს პრიზებს.

ფესტივალს "ჩვენ მოვდივართ" კლუბ "სარდაფში" 2001 წლის 26 მარტს კინორეჟისორმა დათო ჯანელიძემ ჩაუყარა საფუძველი და იმ დროიდან მას ყოველი წელს გაზაფხულის ერთი კვირა ეთმობა. წინამორბედ ღონისძიებებთან შედარებით, "სესილი 2004" აშკარა უპირატესობით გამოირჩევა - ფორმით მაინც; რაც შეეხება შინაარს, ეს მისი დამთავრების შემდეგ გაირკვევა. კინომსახიობთა თეატრის კედლებზე გამოფენილი სამხატვრო აკადემიის ტელეკინო მხატვრობის ფაკულტეტის სტუდენტთა ნამუშევრები, მაღალ პოლიგრაფიულ დონეზე შესრულებული ფესტივალის პროგრამა და გემოვნებიანი სარეკლამო აფიშები - 25 სპონსორის წყალობით, საინიციატივო კავშირმა ("კავშირი კლუბი", თანაორგანიზატორები - თუმანიშვილის სახელობის კინომსახიობთა თეატრი და "კავკასიის ხელოვნების თავისუფალი სივრცე") ითავა; შეიცვალა ჟიურის წარმომადგენლობაც; აქამდე ფესტივალს ორი ჟიური ჰყავდა - წინა თაობის და ახალგაზრდა კინომცოდნეებისგან შემდგარი ორი ჯგუფი, ამჯერად კი შედგა საკმაოდ ეკლექტური ჟიური, რომელიც რამდენიმე პროფესიის ადამიანს აერთიანებს: კინორეჟისორს, ოპერატორს, კინომცოდნეს, მსახიობს, სცენარისტს..

გახსნაზე სიტყვით გამოვიდნენ კინორეჟისორი მერაბ კოკოჩაშვილი და კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და სპორტის მინისტრი გიორგი გაბაშვილი. "იმედი მაქვს, ეს ფესტივალი მალე საერთაშორისო ფესტივალის სახეს მიიღებს და საქართველოს კულტურული ცხოვრების კალენდარში დაიკავებს ადგილს", - განაცხადა მინისტრმა, რომლის განცხადებას სამინისტროს მიერ დაწესებული პრიზის შესახებ დარბაზი აღფრთოვანებით შეხვდა. მინისტრმა განაცხადა, რომ გამარჯვებულ ფილმებს ტელევიზიით გადასცემენ - "პირველი არხი" და "რუსთავი 2" (გოგი გვახარიას გადაცემაში), რაც ფილმების განხილვა-ანალიზით დამთავრდება. ეს გარკვეული სტიმული იქნება ახალგაზრდა სტუდენტებისათვის, ხოლო ფართო საზოგადოებას საშუალება მიეცემა, თავად შეაფასოს დღევანდელ სტუდენტთა სათქმელი.

გახსნაზე აღინიშნა, რომ ამ ფესტივალის სულის ჩამდგმელია დათო ჯანელიძე, რომელიც ცერემონიას ვერ დაესწრო, რადგან საზღვარგარეთ იმყოფება; შემდეგ წუთიერი დუმილით პატივი მიაგეს და გაიხსენეს ერთი თვის წინათ ტრაგიკულად დაღუპული არაერთი ფესტივალის მონაწილე და გამარჯვებული ლევან ლაგაზიძე, რომლის ორი მოკლემეტრაჟიანი ფილმით ("გარდასახვა" და "წყურვილი") გაიხსნა ფესტივალი. არასაკონკურსო ჩვენებაში წარმოადგინეს შვედური ფილმი "კომ და"; პოლონური "კონდუქტორი" და ამერიკული "ცხოვრებაში მთავარი".

ჟიურის წევრი, კინორეჟისორი ნანა ჯანელიძე: "სტუდენტური ფილმები ის სარკეა, რომელშიც აისახება ის, რაც დღევანდელ ქართულ კინოში ხდება. ჩვენთან კინოგანათლების საკითხი საკმაოდ პრობლემურია. ვასწავლით იქ, სადაც არ არსებობს ტექნიკა, გადაღების საშუალება და ბავშვებიც ეჩვევიან მდარე ხარისხს, უგემოვნობას; იკარგება ქართული კინოს ტრადიცია; ყველაზე ცუდი კი ის არის, რომ მომავალი თაობის ბევრი ნიჭიერი ახალგაზრდა ამ მდარე ხარისხის მაგალითზე იზრდება. თუმცა, ვნახოთ, რა იქნება - რას გვიჩვენებენ სტუდენტები.

მაიკლ მური ჯორჯ ბუშის წინააღმდეგ

კანის ფესტივალის დღიური

ნესტან ნიჟარაძე?
საქ. კორ. კანიდან

კანის ფესტივალი ჩვეული რიტმით მიედინება: ვნებები და სამუშაო ტემპი ნელ-ნელა პიკს უახლოვდება. ფესტივალის სასახლის ოთხ დარბაზში და ქალაქის კინოთეატრებში დილის ცხრის ნახევრიდან ღამის ორ საათამდე იმართება ჩვენებები, პრესცენტრი ოთხი ათასი აკრედიტირებული ჟურნალისტის სრულ განკარგულებაშია, ორასი ფოტოგრაფი სასურველი კადრების გადასაღებად პაუზის გარეშე დაჰყვება კინოვარსკვლავებს; პრესცენტრის დარბაზი არ ცარიელდება, სასტუმროების - "კარლტონის", "მაჯესტიკის" და "მარტინესის" შესასვლელებთან, ასევე, დილიდან გვიან ღამემდე საათობით დგანან "ფანები" და თავიანთი კუმირების გამოჩენას ელოდებიან; კრუაზეტი მრავალათასიანი ტურისტების ჯარმა დაიპყრო - მათთვის ფესტივალის დღეებში კანში მოხვედრა უკვე მოვლენაა; დღის სეანსებს ჩვეულებრივ მოკვდავებთან ერთად მიკ ჯაგერი, ტარანტინო, ორნელა მუტი, უმა თურმანი და... (აღარ გავაგრძელებთ, სია ძალიან გრძელია) ესწრებიან; საღამოს კი ცენტრალურ დარბაზში ფილმის ჩვენებაზე მოსახვედრად წითელ ხალიჩაზე გავლა და ფოტოგრაფებისთვის პოზირება მხოლოდ განსაკუთრებით რჩეულთა და პატივცემულთა ხვედრი ხდება. მამაკაცებისთვის სმოკინგი, ხოლო ქალებისთვის საღამოს ტუალეტები (სხვაგვარად საღამოს სეანსზე დარბაზში შესვლა აკრძალულია!) - კანის ფესტივალის ეტიკეტის უცვლელი ნორმაა.

წლევანდელი ფესტივალის რეალობის ყველა ზემოთ ჩამოთვლილ ტრადიციულ ელემენტს კიდევ ერთი, ფესტივალისთვის უჩვეულო, მაგრამ მნიშვნელოვანი დეტალიც დაემატა-მრავალრიცხოვანი მანიფესტაციები, რომლებსაც გუშინ კინოთეატრთან Star პოლიციის უხეში ჩარევა და დემონსტრანტების ძალისმიერი დაშლაც მოჰყვა. ფესტივალის "უხუცესები" იმასაც კი ამბობენ, რომ 1968 წლის მაისის შემდეგ ასეთ მღელვარებას "კინოს დედაქალაქში" ადგილი არ ჰქონია. მაშინ კი, პარიზის ცნობილი მოვლენების წინააღმდეგ პროტესტის გამოხატვის მიზნით ფესტივალის სასახლეში შეჭრილი "ახალი ტალღის" რეჟისორები ჟან-ლუკ გოდარი და ფრანსუა ტრიუფო, სცენის ფარდაზეც კი დაეკიდნენ ფესტივალის მუშაობის შეჩერების კატეგორიული მოთხოვნით.

წლევანდელი მღელვარების მიზეზი კი საფრანგეთის მთავრობის მიერ აუდიო-ვიზუალური, კინოს, ტელევიზიის და თეატრის სფეროებში მომუშავეთა (მსახიობები, რეჟისორები, ტექნიკური პერსონალი) ანაზღაურების სისტემაში არსებული პრივილეგიების გაუქმება გახდა. ეს საკითხი ჯერ კიდევ ერთი წლის წინ გამწვავდა და ფრანგებისთვის ჩვეული სოლიდარობის და გაერთიანებული ბრძოლის შედეგად მთელი რიგი ფესტივალების და მათ შორის ყველაზე მნიშვნელოვანი, ავინიონის თეატრალური ფესტივალი, ანულირებით დასრულდა. ამ დრამატული გამოცდილების და კანის ფესტივალის მოახლოებასთან ერთად დაგეგმილი საპროტესტო აქციების მასშტაბის გათვალისწინებით, 57-ე კინოფესტივალის ჩატარების საკითხი ეჭვქვეშაც კი დადგა. თუმცა, საპროტესტო აქციების ორგანიზატორთა და მონაწილეთა განცხადების თანახმად, კანის ფესტივალის ანულირების მოთხოვნა ან მისი მუშაობის შეფერხება არ არის მათი თვითმიზანი. "ჩვენი სურვილია, - განაცხადეს მათ, ფესტივალი გამოვიყენოთ როგორც ტრიბუნა, საიდანაც ჩვენი სიტყვა უკეთ გაიჟღერებს და ადრესატამდე მიაღწევს. მთავრობამ უნდა მოგვისმინოს და დააკმაყოფილოს ჩვენს მიერ წამოყენებული მოთხოვნები".

მაიკლ მური.

ფესტიალზე შეკრებილმა კინოსამყაროს მრავალრიცხოვანმა წარმომადგენლებმა, მანიფესტანტების მორალური და ფინანსური მხარდაჭერაც გამოუცხადეს და ყოველდღიური აქციების აქტიური მონაწილეებიც გახდნენ. მათ შორის არის 73 წლის ჟან-ლუკ გოდარი - ცნობილი მეამბოხე და პროვოკატორი, რომელმაც მანიფესტაციის აქტივისტთა ფონდში 5 ათასი ევრო გადარიცხა და განაცხადა: "ყველაფერი გააკეთეთ იმისთვის, რომ ფესტივალი ჩაშალოთ".

კანში გამართული საპროტესტო აქციების უშუალო და ერთ-ერთი ყველაზე აქტიური მონაწილე გახდა ამერიკელი დოკუმენტალისტი მაიკლ მურიც, რომელმაც ჯორჯ ბუშის და მისი პოლიტიკის მკაცრი კრიტიკით გაითქვა სახელი. მაიკლ მური ხუთი დოკუმენტური ფილმის ავტორია, რომელთა შორისაც "როჯერი და მე" (1989) მრავალრიცხოვანი ფესტივალების პრიზიორია, "კანადური ბეკონი" (1995 წ.) კანის ფესტივალის პრიზიორი გახდა, ხოლო "ბოულინგი კოლუმბინასთვის" (2002 წ.) საუკეთესო დოკუმენტური ფილმის ნომინაციაში ოსკარით, უცხოური ფილმების კატეგორიაში ცეზარით და კანში ფესტივალის 55-ე იუბილეს აღსანიშნავად დაწესებული სპეციალური პრიზით დაჯილდოვდა.

წლევანდელი ფესტივალის საკონკურსო პროგრამაში წარმოდგენილი მაიკლ მურის "ფარენჰეიტი 911" საყოველთაო ყურადღების ცენტრში აღმოჩნდა. ფილმი ჯორჯ ბუშის პოლიტიკის დამცინავ და მკაცრ კრიტიკას, ერაყის ომის უცნობი დეტალების გახმაურებას, ერაყში მებრძოლი ამერიკელი ჯარისკაცების უიმედობას და ბინ ლადენის კლანსა და ბუშს შორის არსებული კავშირის მხილებას მოიცავს; ანუ ყველაფერს იმას, რაზეც ოფიციალური ამერიკული მედია ყურადღებას არასდროს ამახვილებს. ბუშის წინააღმდეგ დაუღალავი მებრძოლი მაიკლ მური ფილმის ამერიკულ პრემიერას მოახლოებული საპრეზიდენტო არჩევნების წინ გეგმავს. "მე იმედი მაქვს, - განაცხადა პრესკონფერენციაზე მაიკლ მურმა, რომ ეს ფილმი ამერიკელებს თავიანთ პრეზიდენტს და მის დამღუპველ პოლიტიკას ახალი კუთხით დაანახებს. იმის იმედიც მაქვს, რომ ფილმი გარკვეულ გავლენას მოახდენს ჩემი თანამემამულეების ცნობიერებაზე და ისინი დაფიქრდებიან ვიდრე ბუშის ხელმეორედ არჩევას მისცემენ ხმას".

კანის ფესტივალის პროგრამაში ფილმის ჩვენებამ დიდი აჟიოტაჟი გამოიწვია. ფილმის მსვლელობისას არ წყდებოდა ტაში და ავტორის პოზიციის მხარდამჭერი შეძახილები, ხოლო დასასრულს ისეთი ხანგრძლივი და მქუხარე ოვაციები მოჰყვა, როგორიც არც ფილმის ჩვენებაზე ტარანტინოსთან ერთად მოსული მიკ ჯაგერის გამოჩენას და არც ფესტივალის პროგრამაში ნაჩვენებ სხვა არც ერთ ფილმს მოჰყოლია. თავად მაიკლ მური კი დარბაზმა ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტის წინააღმდეგ მებრძოლ გმირად აღიარა. თუმცა, ერთმნიშვნელოვნად შეიძლება იმის თქმაც, რომ პუბლიკის აპლოდისმენტები ფილმით აღფრთოვანებაზე მეტად ერაყში მიმდინარე ომის და ზოგადად ბუშის პოლიტიკის წინააღმდეგ მიმართული პროტესტის გამოხატვის ფორმად იქცა. დარბაზიდან გამოსულმა ფილმის ავტორმა კი პუბლიკის გასამხნევებლად და ემოციების გასამძაფრებლდ ამერიკული ენთუზიაზმით შეჰყვირა: We'll do it! (ჩვენ ამას გავაკეთებთ!), რაც მომავალ საპრეზიდენტო არჩევნებში ჯორჯ ბუშის დამარცხებას ნიშნავდა.

თუმცა, ჯორჯ ბუშის დამარცხებამდე, კანის 57-ე ფესტივალი გრძელდება და ნელ-ნელა გადამწყვეტ ფაზაშიც შედის.

აზერბაიჯანი-საქართველო

ნინო ხონელი

თბილისში, "მაფ მედია არტ ფერმაში" ტარდება ვორქშოპი კავკასიაში მოღვაწე კურატორებისათვის. როგორც ყველა, ჭეშმარიტად საინტერესო მოვლენა საქართველოში, ეს უკანასკნელიც, ბუნებრივია, არ არის მასმედიის ყურადღების ცენტრში. თუმცა, სპეციფიური ლექციების გარდა, აქ ბევრი რამ ხდება საინტერესო, ბევრი საინტერესო ადამიანია ჩამოსული, რომელიც ნამდვილად იმსახურებს ყურადღებას და, რაც მთავარია, ეს საინტერესო ადამიანები საინტერესო და ჩვენთვის საჭირო ლექციებს ატარებენ. ვორქშოპს ესწრებიან, როგორც ქართველი, ასევე აზერბაიჯანელი და სომეხი, ამ შემთხვევაში, სტუდენტები. ესენი არიან ხელოვნებათმცოდნეები, მხატვრები და ზოგადად ხელოვნებასთან კონტაქტში მყოფი ადამიანები. ლექციები, რომელიც არასტანდარტული სახისაა, და გარდა მონოლოგისა, დიალოგსაც შეიცავს, იკითხება გლობალიზაციის ეპოქაში კურატორული საქმიანობის, კულტურათა შორის დიალოგში შუამავლის როლის შესახებ და სხვა.

მე მოულოდნელად ერთ-ერთ დღეს ვორქშოპის სტუმარი გავხდი, სადაც გარდა შვეიცარიიდან და გერმანიიდან ჩამოსული ხელოვნებათმცოდნე კურატორებისა, ახალგაზრდა აზერბაიჯანელ მხატვარს, ორხან ჰუსეინოვს შევხვდი.

ორხან ჰუსეინოვი: 1978 წელს დაბადებული ხელოვანი, რომელსაც პერსონალური გამოფენები აქვს გამართული ანკარაში, ამსტერდამში, ლონდონსა და ბაქოში. ასევე, მონაწილეობა აქვს მიღებული სხვადასხვა ერთობლივ გამოფენებში.

ჩვენი საუბრის თემა იყო მედიის როლი თანამედროვე ხელოვნებაში. იქიდან გამომდინარე, რომ ჩვენ მეზობელ ქვეყნებს წარმოვადგენთ და განვითარების, დაახლოებით, ერთსა და იმავე ეტაპზე ვიმყოფებით, მასთან საუბარი საინტერესო გამოდგა. განვითარების რომელ საფეხურზე იმყოფება აზერბაიჯანული მედია და ხელოვნება; რამდენად აქტიურია მათი მედია თანამედროვე, მნიშვნელოვანი და არა პოპულარული ხელოვნების გაშუქებისას. პირველი - აზერბაიჯანის ეკონომიკური მდგომარეობა რომ ჩვენზე უკეთესი იყო, მხოლოდ გადმოცემით ვიცოდი, ვინაიდაინ ამ შესანიშნავ ქვეყანაში ნამყოფი არ ვარ. მაგრამ, როგორც აღმოჩნდა, არა მხოლოდ ეკონომიკურ-სოციალური დონეა იქ ჩვენზე მაღალი, არამედ თანამედროვე კულტურის განვითარების უფრო დიდი სურვილიც არსებობს. მიუხედავად იმისა, რომ აზერბაიჯანშიც პოლიტიკა ყველაზე პრიორიტეტულია მედიისათვის და იქაც არიან ადგილობრივი "პოპვარსკვლავები", რომელთაც სატელევიზიო ეთერი თუ პრესის გვერდები ეთმობათ, ალტერნატიული ხელოვნება მედიის და აქედან გამომდინარე, საზოგადოების უფრო მეტ ყურადღებას იმსახურებს. ფუნქციონირებს ორი კერძო სატელევიზიო არხი, რომელიც ეთერის ნახევარს ხელოვნებას უთმობს.

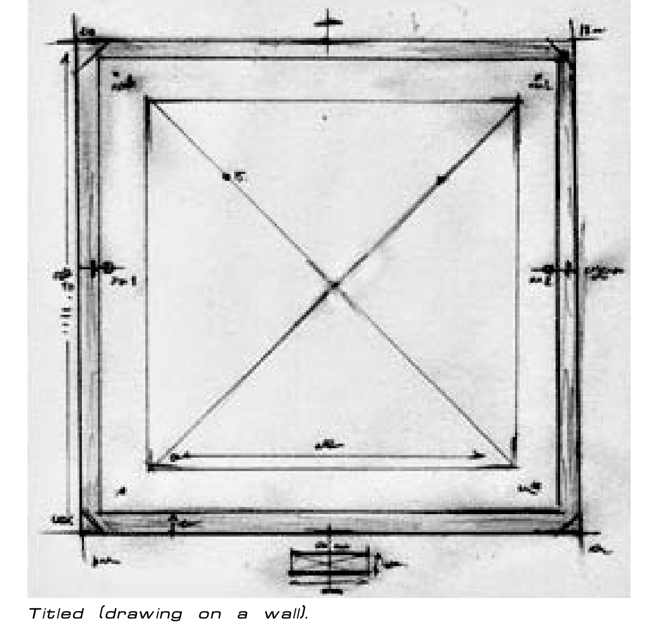
Titled (drawing on a wall).

shocking button (electric object)

ორხან ჰუსეინოვს აქვს პროექტი, რომელიც გამაცნო. პროექტს უკვე ჰყავს დამფინანსებლები. ორხან ჰუსეინოვი დაუკავშირდა ერთ-ერთ წამყვან ტელეკომპანიას, კერძოდ, space TV-ს და ამგვარი იდეა შესთავაზა: ერთი დღე ტელეარხმა უარი უნდა თქვას რეკლამაზე, ანუ დროის მთელ იმ მონაკვეთზე და მთლიანად იმ დღის შემოსავალზე, რომელიც რეკლამას მოაქვს. ამის ნაცვლად, მთელი დღის განმავლობაში გაუშვას ვიდეოარტები. ერთი კვირის განმავლობაში ეს კონკრეტული ტელეარხი მთელი დღის განმავლობაში აცხადებს, რომ ამა და ამ დღეს ის უარს ამბობს რეკლამაზე, აქედან გამომდინარე, უარს ამბობს შემოსულ თანხებზე, იმისათვის რომ მის ქვეყანაში უფრო მეტად განვითარდეს თანამედროვე კულტურა. ეს გარკვეულწილად აქციის ხასიათს ატარებს, რომლის მიზანი ხელოვნების პრიორიტეტად ქცევის მცდელობაა.

დამეთანხმებით, რომ თავად ეს ფაქტი, მისი დაფინანსება და, რაც მთავარია, ტელეარხის თანხმობა (თანაც, ეს ერთ-ერთი წამყვანი ტელეარხია), აშკარად მეტყველებს აზერბაიჯანული საზოგადოების მაღალ დონეზე. დარწმუნებული ვარ, დღეს ნებისმიერი მეტ-ნაკლებად პოპულარული ქართული ტელეარხის ხელმძღვანელობას ამგვარ წინადადებაზე მხოლოდ გაეცინება და პასუხის ღირსადაც არ ჩაგვთვლის.

ასე რომ, საქართველოსგან განსხვავებით, აზერბაიჯანული მედია და ხელოვანები უფრო აქტიურად ცდილობენ საზოგადოების ინფორმირებასა და აქედან გამომდინარე, განვითარებას. აზერბაიჯანელი ხალხის ყურადღების ცენტრში, არა მხოლოდ ადგლობრივი პოპვარსკვალები და პოპმუსიკაა. მათთვის კულტურა არ ნიშნავს ესტრადას. ამგვარი პროექტი, რომლის ავტორიც ორხან ჰუსეინოვი გახლავთ, რამდენიმე ხნის წინ ჰოლანდიაში განხორციელდა, მეორე ქვეყანა, რომელიც ამ პროექტს განახორციელებს აზერბაიჯანი იქნება. სასიხარულოა და, ამავე დროს, სამწუხარო, რადგან ვფიქრობ და ვხვდები რამდენად დიდი გზა გვაქვს გასავლელი არათუ ჰოლანდიამდე, არამედ აზერბაიჯანამდეც.

ხულიო იგლესიასი - გადასახადების დამმალავი თუ პოლიტიკური ინტრიგის მსხვერპლი?

ხულიო იგლესიასი გრანდიოზულ სკანდალში გაეხვა. გამოჩენილ ესპანელ მომღერალს გადასახადების გადაუხდელობასა და შემოსავლების დამალვაში ადანაშაულებენ. საუბარია 3,8 მილიონ ევროზე, საიდანაც ესპანური კანონმდებლობის უგულებელყოფით არც ერთი ცენტი არ გადაუხდია ბეგარაში. სარჩელი, საგადასახადო დანაშაულთან და ფულის უკანონო მითვისებასთან დაკავშირებით უკვე მიიღო განსახილველად ვალენსიის სასამართლომ.

ეს ისტორია 1997 წლიდან იწყება. როდესაც იგლესიასმა ვალენსიის ექსპორტის ინსტიტუტთან გააფორმა კონტრაქტი. ეს ორგანიზაცია ადგილობრივი ნაწარმის (მაგალითად, ღვინის) ესპანეთს გარეთ გატანაზე მუშაობს. ასევე ეხმარება ვალენსიელებს უცხოელ კოლეგებთან კონტაქტების დამყარებაში. შეთანხმების საფუძველზე ხულიო იგლესიასი სამი წლის განმავლობაში "ვალენსიის სახე" იყო. მომღერლის ვალდებულებაში შედიოდა ამ ხნის განმავლობაში საზღვარგარეთ გამართული ეკონომიკური გამოფენების ფარგლებში გაემართა ექვსი კონცერტი, ასევე, მიეღო მონაწილეობა პრესკონფერენციებში. რასაკვირველია, ამ ყველაფერში ვარსკვლავს კარგადაც გადაუხდიდნენ. კერძოდ კი - იგლესიასს უნდა აეღო 2,2 მილიონი ევრო.

იგლესიასის მიერ ვალენსიის წარდგენა რასაკვირველია, შემთხვევითი არ ყოფილა. 1968 წელს სწორედ ვალენსიის ქალაქ ბენიდორმში გამართული კონკურსის შემდეგ დაიწყო მადრიდის "რეალის" მეკარემ თავისი ბრწყინვალე საესტრადო კარიერა. მოგვიანებით იგი გამუდმებით გამოდიოდა კურორტ კოსტა-ბლანკაზე ჩასული სტუმრების წინაშე.

იგლესიასმა კეთილსინდისიერად შეასრულა ნაკისრი ვალდებულებები ვალენსიის ექსპორტის ინსტიტუტის წინაშე. 1997-99 წლებში მან ექვსი კონცერტი გამართა იაპონიაში, მექსიკასა და შეერთებულ შტატებში. ინსტიტუტიც თითოეული გამოსვლის შემდეგ ურიცხავდა მომღერალს კუთვნილ თანხას. 2000 წელს იგლესიასმა, რომელიც მანამდე ათი წლის განმავლობაში მაიამიზე ცხოვრობდა, განაცხადა, რომ ფულის დაბანდება ვალენსიის საკურორტო ზონის შესასყიდად უნდა ჩაედო. ესპანელ ვარსკვლავს დაგეგმილი ჰქონდა სანაპიროზე 260 ვილისა (თითოეულის ღირებულება 240 ათასი ამერიკული დოლარი იქნებოდა) და ხუთვარსკვლავიანი სასტუმროს აშენება და სკანდალიც სწორედ ამ დროს აგორდა.

ხულიო იგლესიასი სკანდალში გაეხვა.

ესპანეთის სოციალისტური პარტიის ვალენსიის განყოფილებაში იპოვეს მონაცემები, რომელთა მიხედვითაც იგლესიასს ბრალად დასდეს გადასახადების დამალვა. კერძოდ, ვალენსიის ექსპორტის ინსტიტუტთან დადებული შეთანხმება ითვალისწინებდა იგლესიასისთვის დამატებით ჰონორარებსაც, ხოლო ექვს კონცერტში გადახდილი თანხა რეალურად 3,8 მილიონის ნაცვლად 6 მილიონი ევრო იყო. ანუ, ინსტიტუტი ყოველი კონცერტის შემდეგ მომღერალს დამატებით 633 ათას ევროს ურიცხავდა. სკანდალის ავტორები ამტკიცებენ, რომ იგლესიასმა 3,8 მილიონიდან არც ერთი ცენტი არ გაიღო გადასახადებში. ვალენსიის სასამართლოში ექვსმა სოციალისტმა პარლამენტარმა სარჩელი შეიტანა. ისინი საუბრობენ იმ საიდუმლო წერილობითი შეთანხმების საფუძველზე, რომელიც 1997 წელს იგლესიასსა და ექსპორტის ინსტიტუტის წარმომადგენელს შორის გაფორმდა. სასარჩელო განცხადებაში მოხსენიებულია, ასევე, ვალენსიის ექსპორტის ინსტიტუტის ყოფილი დირექტორი ხოსე მარია ტაბარესი. ამას გარდა, დეპუტატები მიიჩნევენ, რომ მომხდარზე პასუხი 1997 წელს ინსტიტუტის დირექტორმაც ედუარდ საპლანმაც აგოს. ამ პოლიტიკოსმა საკუთარი პოსტი ორი წლის წინათ დატოვა. ახლა მას სოციალისტური პარტია სახელმწიფოს ბიუჯეტის გაფლანგვაში ადანაშაულებს. ამ ყველაფრის გარდა, არსებობს მოსაზრება, თითქოს იგლესიასის კონცერტებისა და გამოფენების ორგანიზებისთვის ფული ვალენსიის ბიუჯეტიდან იხარჯებოდა.

"სარჩელში მოყვანილი ფაქტები რამდენიმე ვალენსიელი პოლიტიკოსის მეტად პირადი მოსაზრებებია", - ასეთი კომენტარი გაუკეთა სასამართლოში სარჩელის შეტანას ედუარდ საპლანამ და დაამატა, რომ ეს სკანდალი ორ პარტიას შორის ბრძოლის ერთ-ერთი საშუალებაა მხოლოდ და მეტი არაფერი. პროვინციის ამჟამინდელი ხელისუფლება მიიჩნევს, რომ კონტრაქტი იგლესიასსა და ვალენსიის ექსპორტის ინსტიტუტს შორის კანონის ფარგლებში გაფორმდა. თავად ყოფილი "ვალენსიის სახე" კი, როგორც ცნობილია, საკუთარი ჰონორარების შესახებ ყოველგვარ კომენტარზე უარს ამბობს.

ფეხბურთი

სკანდალი მძაფრდება: გინდათ საქართველოს ჩემპიონობა?

გადაიხადეთ 30 ათასი დოლარი!

მიხეილ აბაიშვილი

არბიტრ კახა მესხთან დაკავშირებით აგორებული სკანდალი თანდათან ეპოქალურ ხასიათს იძენს და სულ ახალ-ახალი დეტალები ირკვევა. შესაძლოა, "მესხის საქმე" სერიოზული კატალიზატორი აღმოჩნდეს და ქართულ ფეხბურთში გამეფებულ ბევრ სიბინძურეს ახადოს ფარდა. ყოველ შემთხვევაში, ამის სერიოზული წინაპირობა არსებობს. როგორ ფიქრობთ, რამდენი ღირს საქართველოს ჩემპიონატის ოქროს მედლები? რამდენი და, 30 ათასი დოლარი. არ იფიქროთ, ეს თანხა ვინმე დილეტანტმა და საქმეში ჩაუხედავმა კულუარულ საუბარში დაასახელა. ასეთია საქართველოს ჩემპიონატის ერთ-ერთი წამყვანი კლუბის მეპატრონის პოზიცია, რომელიც მან პრესკონფერენციაზე, უამრავი ჟურნალისტის თანდასწრებით დააფიქსირა.

"თბილისი"-"დინამოს" მატჩზე დღემდე ბევრს საუბრობენ.

ეს პრესკონფერენცია გუშინ საფეხბურთო კლუბ თბილისის "დინამოს" ოფისში მისმა მმართველმა დირექტორმა დავით პეტრიაშვილმა, კლუბ "თბილისის" პრეზიდენტმა ნიკოლოზ დოლიძემ და დამფუძნებელმა მამუკა გუგეშაშვილმა გამართეს.

ამ ორი კლუბის ხელმძღვანელთა თქმით, მათ პრესკონფერენციის გამართვა მხოლოდ იმიტომ განიზრახეს, რომ მედიის წინაშე დაეფიქსირებინათ ურთიერთპატივისცემა. მათივე განმარტებით, ერთურთის წინააღმდეგ "მესხის საქმესთან" დაკავშირებით არავითარი პრეტენზია არა აქვთ.

"ჩვენ, საქმიანის გარდა, მეგობრული ურთიერთობაც გვაკავშირებს ერთმანეთთან. რაც მთავარია, ძალიან ბევრი საერთო გვაქვს. მიმაჩნია, რომ კლუბის შენება-განვითარებას ერთი გზით ვეწევით, ერთნაირი პრიორიტეტები გვაქვს და უმეტეს საკითხში ჩვენი აზრები ერთმანეთს ემთხვევა. ამიტომ, ძალზე საწყენი იყო, როდესაც ასეთი სკანდალი გამოიგონეს და ჩვენს კლუბებს დაუკავშირეს. ამით ორივე გუნდს სერიოზული ზიანი მიადგა. ყველას გასაგონად ვამბობ: "დინამოს" არავითარი პრეტენზია არა აქვს საფეხბურთო კლუბ "თბილისის" მიმართ. რამდენადაც ჩემთვის ცნობილია, იგივე პოზიცია აქვთ "თბილისის" ხელმძღვანელებსაც, რაც მათ დღეს, შეხვედრის დროს აღნიშნეს", - თქვა დავით პეტრიაშვილმა.

"ჩვენ მოედანზე უკომპრომისო მეტოქეები ვართ, მოედნის გარეთ კი "ფეირ პლეის", ანუ სამართლიანი თამაშის პრინციპებს როგორც ერთმანეთთან, ისე სხვა მეტოქეებთან დამოკიდებულებაში პატიოსნად ვიცავთ. ატეხილ სკანდალთან დაკავშირებით "დინამოს" მიმართ არანაირი პრეტენზია არა გვაქვს", - ეს ნიკოლოზ დოლიძის სიტყვებია.

ამ ურთიერთრევერანსული განცხადებების შემდეგ დაიწყო, მაგრამ რა დაიწყო. "თბილისის" მეპატრონემ მამუკა გუგეშაშვილმა ძალიან ბევრი ისეთი რამ თქვა, რის სააშკაროზე გამოტანასაც ბევრი ერიდება. რა ღირს საქართველოს ჩემპიონატში გამარჯვება, ფინალურ ექვსეულში მოსახვედრად რა ვალი უნდა აიღო და შემდეგ დააბრუნო, ვინ აკვარახჭინებს ასეთ საქმეებს და ასე შემდეგ.

"ჩვენს გუნდს სულ ერთი წლის ისტორია აქვს. არც არავის ვალი გვაქვს და არც სხვებს აქვთ ჩვენი ვალი. მარტივად რომ ვთქვა, ჩვენ გარიგებულ თამაშებში არ ვმონაწილეობთ. გინდათ სიმართლე? საქართველოს ჩემპიონატში გამარჯვება 30 ათასი დოლარი ღირს. გადაიხდი ამ თანხას, მოიგებ ჩემპიონატს და ამ ტიტულისთვის უეფას მიერ დაწესებულ 150 ათას შვეიცარიულ ფრანკსაც მიიღებ. ყველამ კარგად იცის, რა თანხაა გადასახდელი იმისთვის, რომ გუნდი მეორე ეტაპზე ზედა ექვსეულში მოხვდეს. ექვსეულში მოხვედრით სულაც დახლის გახსნაა შესაძლებელი, რადგან ფინალურ ექვსეულში თითოეული ქულა ძვირად ფასობს. მაგალითად, ერთი მოგება, ანუ 3 ქულა 10 ათასი დოლარი ღირს.

ჰოდა, იწყება თუ არა ჩემპიონატი, ათასი ბნელი პიროვნება იწყებს კლუბიდან კლუბში სირბილს და მოლაპარაკებებს. ყველამ კარგად ვიცით, თუ ვინ არიან ეს ადამიანები. კლუბების ხელმძღვანელებმა თავად უნდა ვიზრუნოთ, რომ ისინი სამუდამოდ ჩამოვაშოროთ ფეხბურთს. წინააღმდეგ შემთხვევაში, ქართული ფეხბურთი ჭაობიდან ვერასოდეს ამოვა", - ბრძანა მამუკა გუგეშაშვილმა.

გუგეშაშვილმა არ დამალა, რომ "თბილისი"-"დინამოს" მატჩის შემდეგ ნახა კახა მესხი და მკაცრად გააფრთხილა: თუ ის ვინმემ წინასწარ მოქრთამა, ამას აუცილებლად გაარკვევდა და იმდენს მოახერხებდა, რომ მესხისთვის სამსაჯო ლიცენზია სამუდამოდ ჩამოერთმიათ. სწორედ ამით დაშინებულ მესხს გადაუწყვეტია, პატაკი დაეწერა და ცაცა შელიას სატელეფონო მუქარის შესახებ სფფ-ს ალმასკომისთვის ეცნობებინა. როგორც შემდეგ გაირკვა, შელია არა მხოლოდ ტელეფონით დაკავშირებია მესხს, არამედ მატჩამდე 9 დღით ადრე პირადადაც შეხვედრია.

"მესხმა არ დამიმალა, რომ სატელეფონო ზარებამდე, კერძოდ, 1 მაისს, მას ცაცა შელია შეხვდა და დაემუქრა, რომ თუ "დინამო" არ მოიგებდა, მის ოჯახს ცუდი დღე დაადგებოდა. მართალია, "დინამოს" არ დასჭირვებია მსაჯის დახმარება და დამსახურებულად გაიმარჯვა, მაგრამ იმის თქმა არ შემიძლია, საჭიროების შემთხვევაში მსაჯი "დინამოს" მიუდგებოდა თუ არა", - ამბობს გუგეშაშვილი.

ამ ისტორიაში კიდევ ის არის უცნაური, რომ თუ გუგეშაშვილს თავისი გუნდის ლოგიკურ დამარცხებაში ეჭვი არ შეჰპარვია, რატომ მივიდა მატჩის შემდეგ მსაჯთან ახსნა-განმარტებების მოთხოვნით.

ერთი სიტყვით, ქართულ ფეხბურთში ახალ სკანდალთან ერთად იწყება ახალი, გულახდილობის ეტაპი, რომელმაც შეიძლება ნათელი მოჰფინოს ქართული ფეხბურთის ჩაბნელებულ ნაწილს, თან, პროკურატურას ახალი, მრავალტომიანი საქმე წამოაწყებინოს.

ინფოთეკა

ფეხბურთი. დონეცკის "შახტარის" მთავარი მწვრთნელი გახდა ცნობილი რუმინელი სპეციალისტი მირჩა ლუჩესკუ. ამის შესახებ სპეციალურად მოწვეულ პრესკონფერენციაზე განაცხადა კლუბის პრეზიდენტმა რინატ ახმეტოვმა. "შახტარის" მთავარი მწვრთნელის პოსტზე ერთ-ერთ კანდიდატად რუსი ოლეგ რომანცევიც განიხილებოდა.

■ ■ ■

ფეხბურთი. ფეხბურთის განვითარებაში შეტანილი წვლილისთვის საფრანგეთის პრეზიდენტმა ჟაკ შირაკმა "საპატიო ლეგიონის ორდენით" დააჯილდოვა ფიფას პრეზიდენტი იოზეპ ბლატერი. შირაკმა აღნიშნა, რომ ბლატერის მეცადინეობით მსოფლიო ფეხბურთმა განვითარების ახალ საფეხურს მიაღწია. ბლატერის დაჯილდოება იმასაც უკავშირდება, რომ წლეულს ფიფა თავისი დაარსების 100 წლისთავს აღნიშნავს. კვირას გაიმართება ამ თარიღისადმი მიძღვნილი მატჩი, რომელშიც საფრანგეთისა და ბრაზილიის ნაკრები გუნდები შეხვდებიან ერთმანეთს.

■ ■ ■

ფეხბურთი. დანიის ნაკრებში ორი ადგილი ისევ ვაკანტური რჩება. ეს ადგილები შეიძლება შეავსონ "გლაზგო რეინჯერსის" ფორვარდმა პეტერ ლოვენკრანდსმა და "პსვ ეინდჰოვენის" მცველმა კასპერ ბოგელუნდმა. დანიის ფეხბურთის ასოციაციის განცხადებაში ნათქვამია, რომ ეს ფეხბურთელები ნაკრების შემადგენლობაში შეიძლება ჩაირიცხონ მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ გუნდის მთავარ მწვრთნელს მორტენ ოლსენს მათი ფიზიკური მდგომარეობა დააკმაყოფილებს. "ტრავმის გამო ორივე ფეხბურთელმა ბევრი მატჩი გამოტოვა. ფიზიკური და სათამაშო მდგომარეობის შემოწმების შემდეგ ორივე ფეხბურთელი შეიძლება ჩაირიცხოს ეროვნული ნაკრების შემადგენლობაში", - ნათქვამია განცხადებაში.

■ ■ ■

ფეხბურთი. ლონდონის "არსენალის" მწვრთნელი არსენ ვენგერი, მეორედ თავისი სამწვრთნელო კარიერის განმავლობაში, კოლეგებმა წლის საუკეთესო მწვრთნელად აღიარეს. გამარჯვებული გამოვლინდა იმ გამოკითხვის შედეგად, რომელშიც სამი ინგლისური დივიზიონის ყველა გუნდის მწვრთნელმა მიიღო მონაწილეობა.

■ ■ ■

ფეხბურთი. საფრანგეთის ნაკრების მწვრთნელმა ჟაკ სანტინიმ დაასახელა იმ ფეხბურთელთა სია, რომლებიც პორტუგალიის ევროპის ჩემპიონატზე ითამაშებენ. **მეკარეები:** ფაბიენ ბარტეზი (მარსელი), გრეგორი კუპე (ლიონი), მიკაელ ლანდრო (ნანტი); **დაცვა:** ჟან-ალენ ბუმსონი (ოსერი), მარსელ დესაი, უილიამ გალასი (ორივე - ჩელსი), ბიქსან ლიზარაზუ, ვილი სანიოლი (ორივე - ბაიერნი), ლილიან ტიურამი (იუვენტუსი), მიქაელ სილვესტრი (მანჩესტერ იუნაიტედი); **ნახევარდაცვა:** რობერ პირესი, პატრიკ ვიეირა (ორივე - არსენალი), ზინედინ ზიდანი (რეალი), ბენუა პედრეტი (სოშო), კლოდ მაკელელე (ჩელსი), ლუდოვიკ ჟიული, ჟერომ როტენი (ორივე - მონაკო), ოლივიე დაკური (რომა); **თავდასხმა:** ტიერი ანრი, სილვენ ვილტორი (ორივე - არსენალი), დავიდ ტრეზეგე (იუვენტუსი), სტივ მარლე (მარსელი), ლუი საა (მანჩესტერ იუნაიტედი).

■ ■ ■

ფეხბურთი. ინგლისის ნაკრებისა და "ლიდს იუნაიტედის" ფორვარდმა ალან სმიტმა გადაწყვიტა, სეზონის ბოლოს კლუბი გამოიცვალოს. ახლა სმიტი ძალიან ახლოს არის "მანჩესტერ იუნაიტედში" გადასვლასთან. ინგლისური პრესის ცნობით, მოლაპარაკებები კლუბებისა და 23 წლის ფეხბურთელის წარმომადგენლებს შორის პირველ სტადიას უკვე გასცდა, ხოლო მომავალ კვირაში კონტრაქტი უნდა გაფორმდეს. შეთანხმების ფასი 4-6 მილიონ გირვანქა სტერლინგს შორის მერყეობს.

■ ■ ■

ფეხბურთი. "ჰამბურგის" ჩეხმა მცველმა მილან ფუკალმა დატოვა თავისი კლუბი და თავისუფალი აგენტის სტატუსით ბუნდესლიგის მეორე კლუბში, მიონხენგლადბახის "ბორუსიაში" ჩაირიცხა. კონტრაქტი სამწლიანია. 29 წლის ჩეხმა მცველმა ტრავმის გამო წლევანდელ სეზონში ბევრი მატჩი გამოტოვა. მან 67 მატჩში მოირგო "ჰამბურგის" მაისურა და 8 გოლი გაიტანა. "ფუკალი დაცვითი ხაზის გასაძლიერებლად შევიძინეთ. ახლა ზუსტად ისეთი მცველი გვჭირდება, რომელსაც საერთაშორი მატჩების გამოცდილება აქვს", - განაცხადა კლუბის სპორტულმა დირექტორმა კრისტიან ხოხსტეიტერმა.

■ ■ ■

ველოსპორტი. ამერიკელმა ფრედ როდრიგესმა "ჯირო დ`იტალიას" მე-9 ეტაპი მოიგო. ფინიშის სწორზე როდრიგესმა გადაასწრო დიდ ალესანდრო პეტაკის, რომელმაც წლევანდელ "ჯიროზე" უკვე სამი ეტაპი მოიგო.

■ ■ ■

ფორმულა 1. ინგლისური "მირორის" ცნობით, "მაკლარენის" შოტლანდიელი პილოტი დევიდ კულტჰარდი მომავალი სეზონიდან შეიძლება "იაგუარის" საჯინიბოში გადაბარგდეს. "აქამდე ჩვენ, ძირითადად, ახალგაზრდა პილოტებთან ვმუშაობდით. ახლა კი მზად ვართ, გამოცდილ მრბოლებთანაც ვითანამშრომლოთ. დევიდმა უკვე დაამტკიცა, რომ გამარჯვება შეუძლია და იცის, თუ რას ნიშნავს მაღალი კლასის ბოლიდი", - წერს ტაბლოიდი "იაგუარის" წარმომადგენელთა ინფორმაციაზე დაყრდნობით.

TV-სპორტი

ოთხშაბათი. 19 მაისი

НТВ+ФУТБОЛ
07:30 NBA TV. ყველაფერი NBA-ს შესახებ
08:00 NBA TV. NBA-ს დიდი თამაშები. წელი 1992. დასავლეთ კონფერენციის ნახევარფინალი. "PHOENIX SUNS" - "PORTLAND TRAIL BIAZERS". მე-4 თამაში
10:00 10:00-დან 13:00-მდე შესვენება
13:00 თავისუფალი დარტყმა
13:15 განვლილი კვირის ჰიტ-აღლუმი – ინგლისის ჩემპიონატი. "ასტონ ვილა" – "მანჩესტერ იუნაიტედი"
15:00 "გამულავნება"
15:30 იტალიის ჩემპიონატი. მატჩების მიმოხილვა
16:25 თავისუფალი დარტყმა
16:40 გერმანიის ჩემპიონატი. მატჩების მიმოხილვა
17:40 ლიბერტადორესის თასი. მატჩების მიმოხილვა
18:10 უკრაინის ჩემპიონატი. "დინამო" – "მეტალურგი"
19:55 "დარტყმა გოლისთვის"
20:10 თავისუფალი დარტყმა
20:25 სახვალიო ტელეპროგრამა
20:30 განვლილი კვირის ჰიტ-აღლუმი – ესპანეთის ჩემპიონატი. "ბარსელონა" – "რასინგი"
22:15 განვლილი კვირის ჰიტ-აღლუმი – იტალიის ჩემპიონატი. "ემპოლი" – "ინტერი". შესვენებისას (23:10) – თავისუფალი დარტყმა
00:10 რუსეთის ჩემპიონატი. მატჩების მიმოხილვა
01:10 ინგლისის ჩემპიონატი. მატჩების მიმოხილვა
02:05 02:05-დან 04:00-მდე შესვენება
04:00 NBA TV. NBA-ს მიმოხილვა
04:30 NBA TV. ყველაფერი NBA-ს შესახებ
05:00 NBA TV. NBA-ს დიდი თამაშები. წელი 1993. აღმოსავლეთ კონფერენციის ფინალი. "NEW YORK KNICKS" - "CHICAGO BULLS". მე-5 თამაში

НТВ+СПОРТ
11:00, 13:45, 20:00 პრესცენტრი
11:20, 20:15 "ოლიმპის შვილები"
11:25, 14:00 "ფორმულის ჰარმონია"
11:45 "მწვერვალი გვეძახის" – ევერესტი. ჩრდილოეთ კედლის ცენტრში
12:15 ჩოგბურთი. გუნდური მსოფლიო ჩემპიონატი დიუსელდორფში
14:15 ჰოკეი. სტენლის თასი. ნახევარფინალი. "TAMPA BAY LIGHTNING" - "PHILADELPHIA FLYERS". მე-5 მატჩი
16:25 "ვარსკვლავური სამშაბათი"
17:25 "NHL – პლუს"
17:40 ცურვა. რუსეთის ჩემპიონატი. პირდაპირი ტრანსლაცია
20:20 სახვალიო ტელეპროგრამა
21:00 "ათენის გზაზე"
22:00 ჰოკეი. სტენლის თასი. ნახევარფინალი. "TAMPA BAY LIGHTNING" - "PHILADELPHIA FLYERS". მე-5 მატჩი. შესვენებისას (22:35) – პრესცენტრი
00:30 ჩოგბურთი. გუნდური მსოფლიო ჩემპიონატი დიუსელდორფში. შესვენებისას (01:15) – ახალი ამბები
02:15 "NHL – პლუს"
02:45 02:45-დან 06:00 შესვენება
03:25 ფეხბურთი. ლიბერტადორესის თასი. ფინალი. "სან პაულუ" (ბრაზილია) – "დეპორტივო ტაჩირა" (ვენესუელა). პირველი მატჩი. პირდაპირი ტრანსლაცია
05:25 "Power week – NHL-ის კვირა"
06:00 ჰოკეი. სტენლის თასი. ნახევარფინალი. - "CALGARY FLAMES" - "SAN JOSE SHARKS" . მე-6 მატჩი. პირდაპირი ტრანსლაცია

EUROSPORT
11:30 ექსტრემალური თამაშები. ახალგაზრდული ზონა
12:15 ფეხბურთი. უეფას ისტორიები
12:45 ოლიმპიური თამაშები. მიზანი – ათენი
13:15 მულტისპორტი
13:30 ფეხბურთი. უეფას ჩემპიონთა ლიგის საათი
14:30 ფეხბურთი. ევროგოლები
15:30 ფეხბურთი. ევროპის ჩემპიონატის ლეგენდები
16:30 ფეხბურთი. ევროპის ჩემპიონატის ლეგენდები
17:30 ფეხბურთი. უეფას თასი
18:30 ველორბოლა. იტალიის ტური
20:30 ფეხბურთი. უეფას ისტორიები
21:00 ფეხბურთი. ევრო 2004-ის ჩემპიონთა თაობა
21:30 რალი. მსოფლიო ჩემპიონატი კვიპროსში
22:30 სნუკერი. მსოფლიო ჩემპიონატი დიდ ბრიტანეთში
00:30 "ოლიმპიური თამაშები". ტელეჟურნალი
01:00 გოლფი. "BMW Asian Open" ტურნირი ჩინეთში
01:30 გოლფი. PGA ტურნირი აშშ-ში
02:30 აფროსნობა
03:00 მულტისპორტი ოთხშაბათობით
03:15 ახალი ამბები
03:30 სუმო. გრანდ ტურნირი (ბაშო)
04:30 ახალი ამბები

დღეს ფინალია, დიდი ფინალი!

დღეს შვედეთის ქალაქ გიოტებორგში, "ულევის" სტადიონზე, გაირკვევა UEFA-ს თასის 2004 წლის გათამაშების გამარჯვებულის ვინაობა. დღეს ფინალია!

"ვალენსია" და მარსელის "ოლიმპიკი" - სწორედ ამ ორ გუნდს შორის გაირკვევა ჩემპიონის ვინაობა. ერთ-ერთ მათგანს, კერძოდ, "ვალენსიას", UEFA-ს თასი უკვე აქვს მოპოვებული, თანაც, ზედიზედ ორჯერ. ეს 1962 და 1963 წლებში მოხდა, თუმცა UEFA-ს თასს მაშინ ბაზრობათა თასი ერქვა. მარსელის "ოლიმპიკს" მსგავსი ბედნიერება არ განუცდია. ფრანგული კლუბის საერთაშორისო წარმატებები მხოლოდ 1993 წელს მოპოვებული ჩემპიონთა თასით შემოიფარგლება.

გასული კვირის დასაწყისში, როდესაც ქალაქის მერიის აივანზე მდგომმა "ვალენსიას" ფეხბურთელებმა საკუთარ გულშემატკივარს ესპანეთის ჩემპიონის ტიტული წარუდგინეს, იმის პირობაც დადეს, რომ სულ მალე, იმავე ადგილას, UEFA-ს თასით ხელდამშვენებულები წარუდგებოდნენ ქომაგებს. დღევანდელი ფინალის წინ ვალენსიაში, მართლაც, უდიდესი ოპტიმიზმი სუფევს. წარმატების იმედი აქვს მწვრთნელ რაფაელ ბენიტესსაც, რომელიც მიიჩნევს, რომ ესპანეთის ჩემპიონის ტიტულის ვადაზე ადრე განაღდება მთლიანად UEFA-ს თასის ფინალზე კონცენტრირების საშუალებას იძლევა.

წარმატების იმედი აქვს "მარსელსაც". ფრანგული კლუბის ოპტიმიზმის მთავარი მიზეზი ის გახლავთ, რომ დღევანდელ ფინალში "ოლიმპიკის" კარს კვლავ ფაბიენ ბარტეზი დაიცავს.

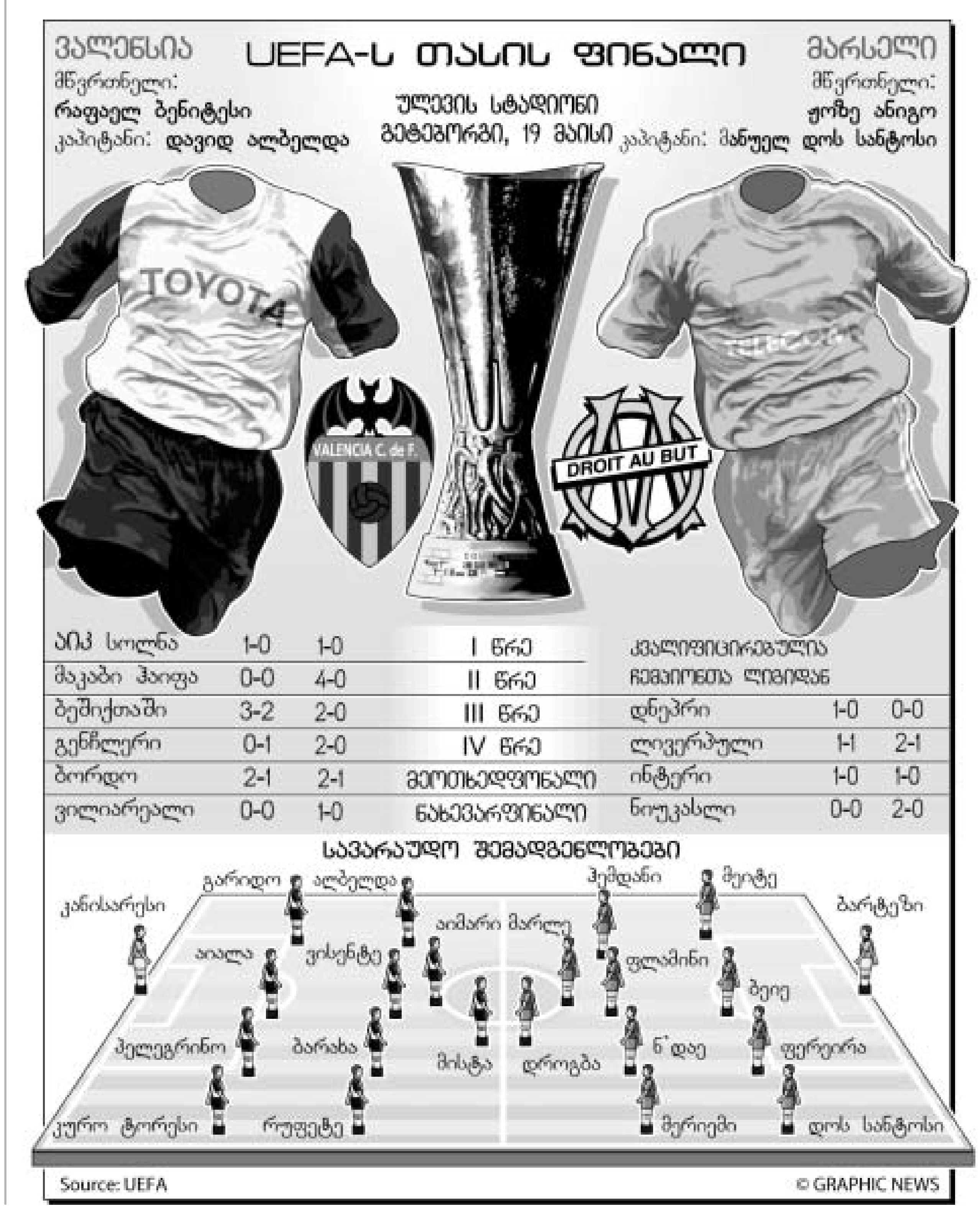

24 საათი
საინფორმაციო მხარდაჭერა: გაზეთი "24 საათი"
საქართველოს პროფესიული ფეხბურთის ლიგა
ფეხბურთი
დავით ყიფიანის თასის ფინალი
დინამო თბილისი
VS
ტორპედო ქუთაისი
26 მაისი. ლოკომოტივის სტადიონი.
დასაწყისი 20:00
პროფესიული ფეხბურთის ლიგა და საქართველოს ფეხბურთის ფედერაცია გეპატიჟებიან ფინალურ მატჩზე.
მოიწონეთ, ისიამოვნეთ ფეხბურთით, თქვენ გელით სიურპრიზები ლიგის გენერალური სპონსორისაგან და ახევე პროფლიგის და სფფ-ის პარტნიორებისაგან

ფრენბურთი

გუშინ ყველაფერი პირველი იყო

პაატა თოთაძე

ევროპის ჩემპიონატის შესარჩევი ტურნირი

საქართველო – შვედეთი 2:3
(25:21, 25:22, 12:25, 21:25, 10:15)

პირველი მატჩი, პირველი ქულა, პირველი წაგება... ბევრი რამ მოხდა გუშინ პირველად ქართული ფრენბურთის ისტორიაში. ყველას სურდა, პირველი მატჩი, ახალი ფურცელი ქართული ფრენბურთის ისტორიაში გამარჯვებით დაეწყო, მაგრამ არ გამოვიდა. რუსებს აქვთ გამოთქმა "Все к лучшему". ეს წაგება დიდი გამარჯვებების საწინდარი გახდება. სხვაგვარად არ შეიძლება, რადგან გუშინ შვედეთის ნაკრებს ის გუნდი დაუპირისპირდა, რომელსაც აქამდე საერთაშორისო დონეზე ერთი მატჩიც არ ჰქონდა ჩატარებული.

"ქართველმა გოგონებმა უდიდესი მებრძოლი სული გამოავლინეს და ყველაზე მეტი პრობლემა სწორედ ამან შეგვიქმნა", - მატჩის შემდეგ განაცხადა შვედების მწვრთნელმა ისმო პელტოარვომ. პრობლემები შვედებს, მართლაც, დიდი შეექმნათ, მაგრამ შეიძლებოდა უფრო მეტიც შექმნოდათ, ქართველებს რომ ცოტა მეტი გამოცდილება და ფიზიკური გამძლეობა ჰქონოდათ. მესამე პარტიის გარდა, ქართველმა ფრენბურთელებმა ოთხივეში ნორმალურად ითამაშეს, თუმცა, მათგან პირველ ორში უკეთესად, რადგან დაღლილები არ იყვნენ. მეორე პარტიაში ერთხანს 1:8-ს, შემდეგ კი 10:16-ს ვაგებდით, მაგრამ მაინც მოვახერხეთ მოგება. ამაში შვედების რამდენიმე უხეში შეცდომაც დაგვეხმარა, მაგრამ ჩვენები მშვენივრად თამაშობდნენ, ზედიზედ სამჯერ, როცა ანგარიში იყო 17:19 შვედების სასარგებლოდ, ქართველთა ორმაგმა ბლოკმა კარგად იმუშავა.

"პირველი პარტიის შემდეგ უზომოდ გახარებული ვიყავი, მეორე პარტიის მოგების შემდეგ კი იატაკზე არ დავდიოდი. მართალია, გოგოებს არაფერს ვეუბნებოდი, მაგრამ მეშინოდა, მდგომარეობა არ შეცვლილიყო", - მატჩის შემდეგ იხსენებდა საქართველოს ნაკრების მწვრთნელი ნუგზარ მიქაძე – "გამოუცდელობამ თავისი ქნა. ჩვენს გუნდში არის რამდენიმე გამოცდილი ფრენბურთელი, მაგრამ უფრო მეტი ახალგაზრდა და გამოუცდელია. სათამაშო პრაქტიკა არა გვაქვს, ასე კი ვის გინდა მოუგო".

საქართველოს ნაკრებმა პირველ მატჩში მარცხი იწვნია.

ჩვენების დაღლა და, შედეგად, მარცხი იმანაც გამოიწვია, რომ, ფაქტობრივად, ერთ ექვსეულს მოუხდა მთელი შეხვედრის ჩატარება. "ამის მიზეზი იყო არა უნდობლობა სხვების მიმართ, არამედ ამ ექვსეულისადმი დიდი ნდობა", - ამგვარად ახსნა მწვრთნელმა ეს ფაქტი. ყველაფერთან ერთად შვედი გოგონები ჩვენებზე დიდები, მაღლები და ძლიერები იყვნენ.

ყველაფრის მიუხედავად, მატჩის მოგების შანსი მაინც გვქონდა. გადამწყვეტ, მეხუთე პარტიაში 9:5-ს ვიგებდით, მაგრამ რამდენჯერმე უხეშად შევცდით, ნერვიულობამაც თავისი როლი შეასრულა და ის მონაკვეთი 1:10, პარტია კი 10:15 წავაგეთ.

ოლიმპიზმი

გრიალებენ ტრანსსექსუალები

გიგა გურასაშვილი

ადრე ვწერდით, კონსერვატულ საერთაშორისო ოლიმპიურ კომიტეტში ყინულის ლღობა გარდაუვალიაო. რა ხანია, ოლიმპიზმის მამებს ძირძველ ტრადიციებსა თუ შეხედულებებზე ხელის აღებას უწინასწარმეტყველებდნენ. ასეც მოხდა. არადა, ადრე ამას ძნელად თუ ვინმე წარმოიდგენდა. და თუ გუნებაში მაინც გაივლებდა, ვერ გაბედავდა და საკუთარ შეხედულებას ვერ გაახმოვანებდა. ერთადერთი მიზეზის გამო – შეშლილად თუ არა, ოლიმპიური იდეალების მოღალატედ ჩათვლიდნენ. მაგრამ დრომ მოიტანა და ზოგიერთ შეხედულებაზე ხელი აღება მოუხდათ. ახლა საქმე ისეა, რომ ოლიმპიურ თამაშებზე ტრანსსექსუალებსაც დართეს მონაწილეობის ნება. როდის? ამისთვის ლოდინიც აღარაა საჭირო. 86 დღეში, ათენის ოლიმპიურ თამაშებზე, ტრანსსექსუალები ისეთივე ოლიმპიელები იქნებიან, როგორიც სხვა დანარჩენები. დანარჩენი, უფრო სწორად, ჩვეულებრივი სპორტსმენებისგან მათი გარჩევა კი თქვენთვის მოგვინდია. თუმცა, ვეჭვობ, რომელიმე მათგანი ამოიცნოთ. მით უფრო, რომ ყველა ტრანსსექსუალის ვინაობა გასაიდუმლოებული იქნება.

ერთი სიტყვით, ოლიმპიზმის ისტორიას ახალი ფურცელი შეემატა ანუ ყველა ის სპორტსმენი, ვინც ქირურგიული ჩარევით სქესი შეიცვალა, შესაძლოა, ოლიმპიურ ჩემპიონად ან რეკორდსმენად მოგვევლინოს. მანამდე კი...

მივყვეთ თანმიმდევრობით.

ორშაბათს, ლოზანაში, იქ, სადაც სოკ-ის შტაბბინაა განთავსებული, აღმასკომის სესიას მიეცა სტარტი. სესიის მეორე დღეს (გუშინ) მოვლენები ისე განვითარდა, რომ ტრანსსექსუალების ოლიმპიურ თამაშებზე მონაწილეობას აენთო მწვანე შუქი. მაგრამ... ტრანსსექსუალ სპორტსმენებს მხოლოდ მაშინ ექნებათ მნიშვნელოვან ასპარეზობებში მონაწილეობის უფლება, თუ სქესის შესაცვლელად გაკეთებული ოპერაცია დასრულებულია და ამგვარი ცვლილება იურიდიულადაცაა განმტკიცებული; ასპარეზობებზე არ დაიშვებიან ის სპორტსმენები, რომლებიც ბოლო ორი წლის განმავლობაში ჰორმონული თერაპიის კურსს გადიოდნენ; ოლიმპიადებზე უპრობლემოდ მონაწილეობის უფლება აქვთ იმ სპორტსმენებს, რომლებმაც სქესობრივი მომწიფების ხანამდე შეიცვალეს სქესი. საქმე ისაა, რომ, სოკ-ის აზრით, ასეთი სპორტსმენები თავიდანვე ითვლებიან ქალ ან ვაჟ სპორტსმენებად.

რა თქმა უნდა, ტრანსსექსუალებს არ სურთ, რომ სარბენ ბილიკზე გასულნი თითით საჩვენებელნი იყვნენ. ოლიმპიზმის მოხელეებმა გაითვალისწინეს მათი ამგვარი ინტერესი და, შესაბამისად, სრულ კონფიდენციალურობას დაჰპირდნენ.

მაგრამ არის კიდევ ერთი საკითხი, რომელიც სხვათა გულისწყრომას იწვევს. ბევრს მიაჩნია, რომ სპორტსმენი, რომელიც ადრე კაცი იყო და სქესი შეიცვალა, ქალთა ასპარეზობებში აშკარა და უსამართლო უპირატესობას მოიპოვებს. თუმცა, ექსპერტებთან კონსულტაციების შემდეგ სოკ-მა დაასკვნა, რომ წინასწარი მოთხოვნების დაცვის შემთხვევაში სამართლიანი თამაში დაცული იქნება.

და მაინც, როდის გაჩნდა პირველად ტრანსსექსუალებისთვის ოლიმპიურ თამაშებზე მონაწილეობის შესაძლებლობა? შარშან, ნოემბერში, საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის სამედიცინო კომისიის დირექტორმა პატრიკ შამაშმა პირველმა გამოთქვა საკუთარი მოსაზრება, იქნებ სქესშეცვლილი ადამიანებისთვის ოლიმპიადებზე მონაწილეობის უფლება მიგვეცაო და იქვე დასძინა: "ჩვენთან არ იქნება არავითარი დისკრიმინაცია. სოკ-ი პატივს სცემს ადამიანის უფლებებს ნებისმიერ გამოვლინებაში".

ნოემბერში გახმოვანებული შამაშის მოსაზრების თაობაზე ჩვენ თავის დროზე ვიუწყებოდით. მეტიც, მაშინ ოლიმპიზმის მსახურნი იმდენად შეიჭრნენ როლში, რომ სხვა დათმობებზეც კი წავიდნენ. კერძოდ, ითქვა: ტრანსსექსუალებს მიეცეთ უფლება, მონაწილეობა მიიღონ ნებისმიერ ასპარეზობაში, მიუხედავად იმისა, რა გზით შეიცვალეს სქესიო.

ბუნებრივია, ამასთან დაკავშირებით ყველას საკუთარი მოსაზრება გაუჩნდა. კენ ფიტჩი, რომელიც სოკ-ის კომისიაში ავსტრალიას წარმოადგენს, მიაჩნია, რომ შეჯიბრებებზე სპორტსმენთა დაშვება მხოლოდ იმ შემთხვევაში იქნება მისაღები, თუ ამა თუ იმ პირმა გაიკეთა ოპერაცია და, ამასთან, ბოლო ორი წლის განმავლობაში "ახლებურად" იცხოვრა.

ბუნებრივია, შესაბამისი გადაწყვეტილება არაერთგვაროვან რეაქციას გამოიწვევს.

ჯერჯერობით უცნობია, რამდენი ტრანსსექსუალი სპორტსმენია მსოფლიოში და აპირებენ თუ არა სქესშეცვლილი სპორტსმენები ათენის ოლიმპიურ სარბიელზე გასვლას.

სხვათა შორის, ტრანსსექსუალი სპორტსმენების აღიარების საკითხი პირველად მძლეოსნობის საერთაშორისო ფედერაციამ 1990 წელს წამოაყენა.

კალათბურთი

ჩვენ ორნი ვართ ქვეყანაზე...

...მე და ეროვნული საკალათბურთო ასოციაცია

სანდრო ნავერიანი

ძნელია ღამის გათევა. მართლაც, ძნელია. ერთ ღამეს რომ გაათევ, ბევრი არაფერი, მაგრამ ყოველდღე? ეს უკვე მეტისმეტია. მოდი და, ნუ გაათევ, თუ კაცი ხარ. მეორე დღეს მიხვალ სამსახურში და ვერაფერს დაწერ, იმიტომ, რომ მასალა არ გექნება. მასალა თუ არ გაქვს, აბა, გაზეთში რა ჯანდაბა გინდა? მოკლედ, დავიღალე, მეტი აღარ შემიძლია.

სამსახურში მოვდივარ და შეფი მიტრაკებს, ნუ აგვიანებო. არაა ეგრე, ბიძიკო, თქვენ რო ფიქრობთ. ღამეც გავათიო, მასალაც დავწერო და არც დავაგვიანო? იფ, რა კარგია!

მაგრამ, მიუხედავად იმისა, რომ დავიღალე, მაინც ვუყურებ ეროვნული საკალათბურთო ასოციაციის პლეი-ოფს და მაინც დიდ სიამოვნებას ვიღებ.

ალბათ, იცით, რა არის ეროვნული საკალათბურთო ასოციაცია. ჰოდა, ძალიან კარგი, თუ იცით.

ამერიკა ოდითგანვე დიდი შესაძლებლობების ქვეყნად მიიჩნეოდა. იქ 150 მილიონზე მეტი ადამიანი ცხოვრობს. ყველას აქვს თავისი გართობის საშუალება, მაგრამ კალათბურთს ყველა უყურებს. ისინი კვირობით დგანან რიგებში, რათა საყვარელი გუნდის მატჩზე ბილეთი შეიძინონ. ზოგი ტყუილად კარგავს დროს, მაგრამ მიზნის მიღწევაში ღაფავს სულს. მოკლედ, იმის თქმა მინდა, რომ ამერიკაში კალათბურთი უყვართ. და, საერთოდ, ქვეყანაში, სადაც არაფერი აქვთ სანერვიულო, ყველაზე დიდ ყურადღებას კულტურას და სპორტს უთმობენ. ასეა შტატებშიც.

ჩვენი გაზეთის ერთგულ მკითხველს ეხსომება "24 საათის" პირველი ნომერი, რომელშიც პაატა თოთაძე იტყობინებოდა, დიდი ფიესტა დაიწყოო, ანუ დაიწყო მსოფლიოს ჩემპიონატი ფეხბურთშიო. ჰოდა, ამერიკელებისთვის ყოველდღე დიდი ფიესტაა და ახლა ეს დღესასწაული დასასრულს უახლოვდება. ეროვნული საკალათბურთო ასოციაციის პლეი-ოფი დასასრულს უახლოვდება.

ახლა არ მოვყვები ამა თუ იმ მატჩის ანალიზს, ერთს კი გეტყვით: წლევანდელი ფინალი ყველაზე ამოუცნობი და ძნელად პროგნოზირებადი იქნება.

"ლოს-ანჯელეს ლეიკერსი"... ამ სიტყვის გაგონებაზე ჟრუანტელი უნდა უვლიდეს კალათბურთის მოყვარულს, მაგრამ ლეიკერები როდი ამართლებენ მათზე გაცემულ ავანსს. მათ ხომ "ჩიკაგო ბულზის" რეკორდის გამეორებას უწინასწარმეტყველებდნენ (ჩიკაგოელებმა, ჯორდანის დროს, რეგულარულ ჩემპიონატში 70-ზე მეტი მატჩი მოიგეს)! მართალია, კალიფორნიელებმა ვერ შეძლეს ახალი რეკორდის დამყარება, მაგრამ პლეი-ოფში დაგვანახეს, რომ ისინი ანაგარიშგასაწევი ძალა არიან და ფავორიტთა სიიდან მათი ჩამოწერა ჯერ ნაადრევია. ნაადრევი კი არა და, მეშინია, საერთოდ ჩემპიონები არ გახდნენ. მეშინია-მეთქი, იმიტომ ვამბობ, რომ მინესოტელ მგლებს ვქომაგობ. თუმცა, მელოუნი და პეიტონი ცოდონი არიან – ისინი ნამდვილად იმსახურებენ, ერთხელ მაინც გახდნენ მსოფლიოს არაოფიციალური ჩემპიონები (ასე ეძახიან ამერიკელები ეროვნულ საკალათბურთო ასოციაციის გამარჯვებულს) და ერთხელ მაინც მოირგონ ჩემპიონის ბეჭედი.

თუ "ლეიკერსი" წააგებს, სნუპი ციხეში წავა.

მართალი გითხრათ, არა მგონია, რომ მინესოტელები ჩემპიონები გახდნენ.

რატომ?

ეგ რა კითხვაა, არ გრცხვენიათ?! რაღა რატომ, კალიფორნიელები ისეთი გამხეცებულები არიან, ერთმანეთს ძიძგნიან.

მერე რა, რომ ერთმანეთს ძიძგნიან? მინესოტელები ლეიკერებს შეჭამენ და ეგ იქნება.

ისე ლაპარაკობ, თითქოს "თიმბერვულვზის" ქომაგი იყო. მაგათ ჯერ ერთი კალიფორნიული გუნდი ჩამოიშორონ და მერე ილაპარაკე დასავლურ ფინალზე.

დასავლეთში კი გავიგეთ, რაც ხდება, მაგრამ აღმოსავლეთს რა ვუყოთ?

აბა, მე რა ვიცი, რა ვუყოთ, ერთი ვიცი – ნიუჯერსელთა საქმე წასულია, ისინი დეტროიტში მომგები არ არიან. კი აქვთ გასვლა მოგებული, მაგრამ ბოლო მატჩს რომ ვუყურე, მივხვდი, ქსელებს ჟინი აკლიათ. ჯეიკიდმა (ჯეისონ კიდის მეტსახელი-რედ.) უკანასკნელი შეხვედრა ისე ჩაატარა, თითქოს სპილოს ძვლის კუნძულების ნაკრებს ეთამაშებოდეს. ბენ უოლასმა და კომპანიამ კი ეს არ აპატია ნიუჯერსელ ქსელებს და მატჩი თავის სასარგებლოდ დაასრულა. "დეტროიტ პისტონზსა" და "ნიუ-ჯერსი ნეთსს" შორის დარჩენილია ერთი მატჩი, რომელიც ობარნ ჰილზში, "ზე პალას ოვ ობარნ ჰილზში", დეტროიტის საშინაო სტადიონზე გაიმართება. ფავორიტად, რა თქმა უნდა, დეტროიტელები ითვლებიან. მეც ასე ვთვლი.

მეორე აღმოსავლურ წყვილში ყველაფერი ნათელია – ინდიანელი თოხარიკები "მაიამი ჰიტს" იოლად დაამარცხებენ. "პეისერზი" ყველა ასპექტში ჯაბნის მეტოქეს და ანგარიში 3:2 არაფერს ნიშნავს.

ასეა თუ ისე, პლეი-ოფი გრძელდება და, არა აქვს მნიშვნელობა, რომელი გუნდები გავლენ ფინალში – ფინალი მაინც შედგება. ისე კი, ლეიკერებს, თუ ფინალში ვერ გავლენ, დიდი ქოქოლა არ ასცდებათ. სნუპ დოგი დოგი რომაა, რეპერი, ხომ იცით? ჰოდა, სნუპმა, რომელიც, ერთი თვეც არ არის, რაც ციხიდან გამოვიდა, განაცხადა: თუ "ლეიკერსი" ფინალში ვერ გავა, მაშინ ისეთ რაღაცას ჩავიდენ, რაც ისევ ციხეში დამაბრუნებსო.

პასუხის პასუხი

ვისკაჩკები

ირაკლი ბერიაშვილი

ქვეყანა "ვისკაჩკებით" გაივსო. საკმარისია, რომელიღაც მეორეხარისხოვან სილამაზის კონკურსზე გაიმარჯვოს, ბოლომდე ისწავლოს ანბანი, ერთ-ორ სპორტსმენს გამოელაპარაკოს, შეაბას რომელიმე გულუბრყვილო მწვრთნელი და, აჰა, ბატონო, მდედრობითი სქესის სპორტული ჟურნალისტიც მზად არის. ყველგან სიამოვნებით იღებენ, ყველგან ულიმიან, ინტერვიუზე უარს არავინ ეუბნება, ერთ-ორ რეპორტაჟს დაწერს და ოცდაათლიანი შრომითა და ოფლით მოპოვებული ადგილიდან გაგდებასაც დაგიპირებს.

ხედავთ, ძმებო, რა ხდება? არა, ჯერ გვარი ნახეთ, მერე სახელი. როგორ დაწერა? მოკლედ, ჩვენებურად რომ ვთქვათ, დაახვიოს აქედანო. მე კი დავახვევ, მაგრამ თქვენ იკითხეთ, ვინც აქ რჩებით. მაგას სახე აქვს ანგელოზის, თორემ ისეთი, როგორ ვთქვა, ისეთი აშარი იქნება, არც ერთს აღარ დაგედგომებათ მანდ.

ევროპა რომ ევროპაა და ქალები ლამის თავზე ასხედან კაცებს, იქაც კი არ გამიგონია ეგეთი რამე. "მარო ვარ, მაჩხაანელიო". ეგეც მყავს რა, მაია წყნეთელი!

დავიჯერო, სპორტის მართლა გაეგება რამე? ნეტა ამ ველოსპორტისა სად ან რა გაიგო. ფეხბურთი, კარგი, გასაგებია, საითაც არ უნდა გადააფურთხო, ფეხბურთის სპეციალისტია, რამე ჭორს მოჰკრავდა ყურს, ამ ჩვენს კაცებს ხომ მეტი საქმე არა აქვთ, მაგრამ ველოსპორტი? ვინმე "ბოიფრენდი" ხომ არ გაიჩინა, ყოფილი ველომრბოლი? რას გაიგებ, რა არ ხდება ქვეყანაზე. ახლა კაცმა ოღონდ სამსახური იშოვოს და ყველაფერზეა წამსვლელი.

არა, სადღაც მაინც გამოვიჭერ. ეს "ჯირო" დაუსრულებლად ხომ არ გაგრძელდება. მაგრამ რა იცი, ისეთი პირი უჩანს, ყოველ ახალ სახეობაზე ახალ ბიჭს იშოვის.

დაგვერხა, ძმებო, და ეგ არის!

ახლა მაგან "სვეტი" თუ რაღაცა "კუთხე" გაიკეთა და იქ მოყუჩდა. მე კი გაშლილ გვერდზე უნდა ვწერო. ისეთი გრძნობა მაქვს, თითქოს ყოველი მხრიდან "სკვაზნიაკი" მიბერავს.

აღარ ვიცი, რა ვიფიქრო. არ ჰგავს ეგ ქალის ნაწერს. გახსოვთ, ბირთვის მკვრელი დები თამარ და ირინა პრესები რომ იყვნენ, აი, ისეთები რომ გამოდგნენ, ნახევრად კაცები, რა. არა, ამას სამაგისო არაფერი ეტყობა. ისეთი ნაზი სახე აქვს, ტყუილად კი არ ვთქვი წეღან, ანგელოზს ჰგავს-მეთქი. ეგ თუ არა, მაშინ ძალიან ჭკვიანი უნდა იყოს, ჰო, რა თქმა უნდა, ქალის კვალობაზე. ერთი ჭკვიანი ქალი ვიცი ამ ბოლო ორასი წლის მანძილზე, ყოველ შემთხვევაში, მთელი საფრანგეთი ერთხმად გაიძახოდა, ძალიან ჭკვიანიაო. ჟორჟ სანდზე გეუბნებით. ჭკვიანიაო, კი ამბობდნენ, მაგრამ მაგისი "კონსუელო" რომ წავიკითხე, საბოლოოდ დავრწმუნდი, რომ ქალი და პროზა, პროზა და ქალი მსოფლიოში არავის დასცდება.

გადავავლე ნაწერს თვალი და მივხვდი, რომ ამ ქალმა, ძალიან დედაკაცურად თუ ვიტყვი, კალაპოტიდან ამომაგდო. იმის მაგივრად, სპორტზე მეთქვა, თუ რამე სათქმელი მქონდა, დედაკაცის გამოწვევას ავყევი.

მგონი, ჩემმა ოპონენტმა უკვე თქვა, რომ საკლუბო ფეხბურთის საქმე ჩვენში ძალიან ცუდად არის. იძულებული ვარ, დავეთანხმო და ისიც დავამატო, რომ, თუ ასე გაგრძელდა, საქართველოში არასდროს არც ერთი გუნდი არ იქნება, რომელიც შეძლებს, კონკურენცია გაუწიოს საშუალო ევროპულ გუნდებს. ეს ერთი და მეორე. საქართველოს ხელისუფლებამ დროებით უნდა დაივიწყოს სიტყვა "სპორტი". ცხადია, იმას არ ვგულისხმობ, რომ შეწყდეს შეჯიბრებები, თუნდაც ის მინიმალური დახმარებები, მაგრამ თუ გვინდა, რომ ოდესმე ჯანმრთელი საზოგადოება გვყავდეს და წარმატებული სპორტი გვქონდეს, მთელი ყურადღება სკოლებზე უნდა გადაიტანოს. ბოლო ნახევარი საუკუნე სულ უკან და უკან მიდის ქართული სპორტის დონე, რაც, ძირითადად, სასკოლო ბაზების გაქრობამ და მძლეოსნობასთან აგდებულმა დამოკიდებულებამ განაპირობა.

ჩვენში, გოგოებში დარჩესო. დარჩეს და დარჩეს, თქვენი ნებაა, ღმერთმა შეგარგოთ. ეს ქალბატონი მალე თავის გაუხარელ ყმაწვილქალობასაც ჩვენ შეგვაწერს, კაცების სინსილა გაწყდესო და, დამიჯერეთ, არც ამას დაყაბულდება.

სასკოლო ბაზებსა და მძლეოსნობაზე ვლაპარაკობდი. ჩვენივე აგდებულმა დამოკიდებულებამ განაპირობა და არა უფულობამ-მეთქი.

ეს ჩემმა ძვირფასმა მარო მაჩხაანელმა კი არა, სპორტის დეპარტამენტის ხელმძღვანელმა ამხანაგებმაც კი არ იციან. რა თქმა უნდა, არ იციან, თორემ აქამდე ხომ არ მიიყვანდნენ საქმეს? ფული, ცხადია, მნიშვნელოვანია, მაგრამ სათამაშო მოედნების შენარჩუნებას ფული სულაც არ სჭირდებოდა. რაც შეეხება მძლეოსნობას. ეს არის შედარებით იაფი სპორტი, რომელსაც მართლა ცოტაოდენი ფული და დიდი მონდომება სჭირდება. სანამ ქართველები არ შეიგნებენ, რომ მძლეოსნობა სპორტის ყველა სახეობის საფუძველთა საფუძველია, ქვეყანა შემთხვევით გამომტყვრალი ტალანტების იმედზე იქნება. ასევე ორჯერ ორივით ექნება გარანტირებული უხერხემლო და უძლური მოსახლეობა.

დღეს დიდი ამბებია ატეხილი განათლების რეფორმაზე და სწორადაც არის ატეხილი. მაგრამ, დარწმუნებული ვარ, არც ერთ მშობელს არ უნდა განათლებული, მაგრამ დაქლიავებული შვილის ყოლა. დიდი იმედი მაქვს, რომ სხვადასხვა საგნის სწავლების რეფორმას ფიზიკური კულტურის სწავლების რეფორმაც მოჰყვება.

ვუდროფის საქმე

გაგრძელება. დასაწყისი N 115,116

ინგა ალავიძე
სოფიკო ჩხაიძე

CIA-ში გამოზრდილი მოღალატე

1994 წლის 21 თებერვალს ფედერალური საგამოძიებო ბიუროს აგენტებმა ქალაქ არლინგტონში, საკუთარ ვილაზე დააპატიმრეს ცენტრალური სადაზვერვო ბიუროს მაღალჩინოსანი, CIA-ში მუშაობის 31 წლიანი სტაჟის მქონე, რუსეთში მომუშავე აგენტების საქმიანობაზე პასუხისმგებელი, აგრეთვე, მუშაობის ბოლო წლებში CIA-ის რიგებში ორმაგი აგენტების გამოვლენაზე მეთვალყურე 54 წლის ოლდრიჯ ჰაზენ ეიმსი და მისი მეუღლე, ფილოსოფიის მეცნიერებათა დოქტორი მარია დელ როსარიო-ეიმსი. ოლდრიჯ(რიკ) ეიმსის საქმის ძიებას დიდი დრო არ დაჭირვებია - ამერიკის სპეცსამსახურები მას უკვე რამდენიმე წლის მანძილზე ადევნებდნენ თვალს. დაპატიმრებიდან რამდენიმე თვეში გამართულმა სასამართლომ მას სამუდამო პატიმრობა მიუსაჯა - საბჭოთა კავშირის უშიშროების კომიტეტთან თანამშრომლობისთვის.

ოლდრიჯ ეიმსი ორმაგი აგენტი გახლდათ. 1985 წლიდან 1994 წლამდე ის ჯერ საბჭოთა კავშირის, შემდეგ კი რუსეთის უშიშროების კომიტეტს აწვდიდა ინფორმაციას. დღეს ცენტრალური სადაზვერვო ბიურო აღიარებს, რომ მისი არსებობის მანძილზე მსგავსი ზიანი ამ სპეცსამსახურისთვის არავის მიუყენებია. მეტიც, როგორც ამბობენ, CIA-ს ხელმძღვანელობას დღემდე არ აქვს ზუსტი წარმოდგენა, რამდენი და რა სახის საიდუმლო ინფორმაცია გადასცა ეიმსმა სუკ-ს. ერთი რამ კი უდავოა - სწორედ CIA-ს ოფიცრის შეტყობინების საფუძველზე 1985-92 წლებში რუსებმა გამოაშკარავეს ამერიკის დაზვერვის ათზე მეტი აგენტი და სამშობლოს ღალატისთვის უმეტესობა სიკვდილით დასაჯეს.

აგენტთა უმრავლესობის გამოვლენა 1986 წელს დაიწყო, რამაც, ცხადია, უკიდურესად შეაშფოთა ამერიკის სპეცსამსახურები. მათ ინფორმაციის გაჟონვის წყაროს ძიება ცალ-ცალკე, ყოველგვარი კოორდინაციის გარეშე დაიწყეს. სწორედ არაკოორდინირებულმა მუშაობამ გამოიწვია ეიმსის გამოვლენის დროში გაწელვა. მასზე ეჭვი ჯერ კიდევ 80-ანი წლების დასასრულს მიიტანეს, როდესაც სპეცსამსახურების იმ 40 თანამშრომლის სიაში მოხვდა, რომლებსაც ბოლო ხანებში საბჭოთა კავშირის წარმომადგენლებთან ჰქონდათ კონტაქტი. ამ ადამიანების დოსიეებისა და მონაცემების გადამოწმებისას ეიმსის საბანკო ანგარიშზე დაუსაბუთებელ თანხებს მიაკვლიეს. ძიებისას მისი იმ ძვირფასი შენაძენების შესახებაც მიიღეს ინფორმაცია, რომელთა ყიდვა CIA-ის მაღალჩინოსნის ხელფასის პირობებშიც კი გადაჭარბებულ ფუფუნებად იქნა მიჩნეული. ეს არც იყო გასაკვირი - CIA-ის ოფიცრის წლიური 70 ათას დოლარიანი ანაზღაურების პირობებში ის ოთხ წელიწადში სულ რაღაც 280 ათასს გამოიმუშავებდა, როცა ამავე ოთხწლიან პერიოდში სუკ-მა მისი მუშაობა 2 მილიონ დოლარამდე შეაფასა. ოლდრიჯ ეიმსზე ეჭვის აღებიდან მის დაპატიმრებამდე რამდენიმე წელიწადმა განვლო. ამ დროის მანძილზე მას ორმაგი მუშაობა არ შეუწყვიტავს.

1993 წლის ივლისის ბოლოს, ვუდროფის მკვლელობამდე ათი დღით ადრე ოლდრიჯ ეიმსი თბილისში ვიზიტით იმყოფებოდა.

“მისი თბილისში ჩამოსვლა შავი ზღვის აუზის ქვეყნების სპეცსამსახურების ცენტრის საქართველოში გახსნის შესახებ პროექტს უკავშირდებოდა”, - ამბობს საინფორმაციო-სადაზვერვო სამსახურის მაშინდელი შეფი, ამჟამად თავდაცვისა და უშიშროების საპარლამენტო კომიტეტის თავმჯდომარე ირაკლი ბათიაშვილი.

თუმცა, დაუზუსტებელი ინფორმაციით, მას ყოფილი საბჭოთა კავშირის ტერიტორიაზე მოქმედი CIA-ის აგენტების, მათ შორის, ფრედ ვუდროფის მუშაობის რევიზიაც ევალებოდა.

რამდენიმე წლის წინ რუსული პრესა თბილისის სადაზვერვო სამმართველოს სპეცაგენტის მკვლელობას სწორედ ეიმსის საქართველოში ვიზიტს და ხელქვეითი ვუდროფის მიერ მისთვის საერთაშორისო ნარკომაფიის შესახებ მნიშვნელოვანი ინფორმაციის მიწოდებას უკავშირებდა.

საქართველო საერთაშორისო ნარკომაფიის წინააღმდეგ

კიდევ ერთი სერიოზული პროექტი, რომლის განხორციელებასაც აშშ საქართველოში გეგმავდა ეს იყო შავი ზღვის აუზის ქვეყნების საერთაშორისო ნარკოინფორმაციების გაცვლის ცენტრის შექმნა, რომლის ოფისიც თბილისში უნდა ყოფილიყო. დაგეგმილი იყო საქართველოში ცენტრის დამფუძნებელი პირველი კონფერენციის ჩატარებაც. არსებული ინფორმაციით, ცსს-ს სპეციალური აგენტი ფრედ ვუდროფი ამ პროექტის ზედამხედველიც გახლდათ.

საერთაშორისო ნარკოცენტრის პროექტის ასამუშავებლად სერიოზული მუშაობა მიმდინარეობდა, თუმცა მას შემდეგ, რაც ვუდროფი დაიღუპა, ცენტრის ამუშავების საკითხი ჯერ ეჭვქვეშ დადგა, ხოლო შემდეგ საერთოდ დაიხურა. საქართველოს უშიშროების სამსახურის მაშინდელი თანამშრომლები აცხადებენ, რომ პროექტის განხორციელება რუსეთის სპეცსამსახურებმა ჩაშალეს. ცენტრის შექმნის თაობაზე მოსკოვში გამართულ შეხვედრაზე, საქართველოს უშიშროების სამსახურის წარმომადგენელს საკმაოდ უხეშად ესაუბრნენ და უკან მუქარის სიტყვებით გამოისტუმრეს. რუსეთმა მუქარა შეასრულა კიდეც, რაც იმაში გამოიხატა, რომ სოხუმში პირველი გამაფრთხილებელი დაბომბვა განხორციელდა. საქართველო ჩრდილოეთის პოლიტიკის მიერ დამორჩილებული აღმოჩნდა და ფრედ ვუდროფის მიერ საფუძველჩაყრილ პროექტზე, ფაქტობრივად, უარი თქვა. აშშ-ს სპეცსამსახურმა ცენტრის ასამოქმედებლად თბილისში ჩამოტანილი აპარატურა, ტექნიკა და სხვა საჭირო ატრიბუტები ანუ, მთელი სისტემა ანკარაში გადაიტანა, სადაც შავი ზღვის აუზის ქვეყნების საერთაშორისო ნარკოინფორმაციების გაცვლის ცენტრი დაფუძნდა კიდეც.

თავის დროზე ფრედ ვუდროფს, რომელიც საქართველოში არსებულ სიტუაციაზე ძალზე დეტალურ ინფორმაციებს ფლობდა უთქვამს, **“იქნებ, ჯობდეს ცენტრი საქართველოში არ დავაფუძნოთ, რათა სერიოზული დარტყმის ქვეშ არ აღმოჩნდეს”.**

ვუდროფის სიკვდილის შემდეგ ცნობილი გახდა ისიც, რომ სპეცაგენტი ვაშინგტონმა საქართველოში საერთაშორისო ნარკომაფიის არხების დასაზვერად გამოგზავნა. ამას ადასტურებს ცსს-ს გენერალური დირექტორის ჯეიმს ვულსის აშშ-ს კონგრესისთვის 1994 წელს წარდგენილ ანგარიში, სადაც მან განაცხადა, რომ ვუდროფს სერიოზული გამოცდილება ჰქონდა ნარკომაფიის წინააღმდეგ ბრძოლის საქმეში და, რომ მისი საქართველოში გაგზავნის ერთ-ერთი დანიშნულება ნარკომაფიის შესაძლო მარშრუტის დადგენა და მის წინააღმდეგ ბრძოლაც იყო.

ვუდროფის მკვლელობიდან 8 თვის შემდეგ, 1994 წლის 20 აპრილს აშშ-ს კონგრესზე სენატორმა ჯესი ჰელმსმაც გააკეთა მოხსენება. **“ვუდროფი, იძიებდა საქართველოს, როგორც გეროინის მილსადენის როლს, რომელიც ყოფილი საბჭოთა ქვეყნებიდან მოედინებოდა და დასავლეთ ევროპაში გაედინებოდა,”** - განაცხადა სენატორმა. იმავე სხდომაზე კონგრესმენთა წინაშე ანგარიშით წარდგა ცსს-ს გენერალური დირექტორი ჯეიმს ვულსი, მან, ფაქტობრივად, დაადასტურა კონგრესმენის განცხადება და ვუდროფის მკვლელობასა და ოლდრიჯ ეიმსისა და ნარკომაფიის საეჭვო კავშირზე ვარაუდიც გამოთქვა.

“ვუდროფის მკვლელობამდე ერთი კვირით ადრე ეიმსი საქართველოში იმყოფებოდა. არსებული სიტუაციიდან გამომდინარე, შევარდნაძე ვალდებულია და უნდა დაეხმაროს კლინტონის ადმინისტრაციას რათა დადგინდეს ნებისმიერი კავშირი ეიმსის თბილისში ვიზიტსა და ვოდროფის მკვლელობას შორის. თუ მისტერ ეიმსმა კგბ-ს მხარი დაუჭირა და გაყიდა ამერიკის მიერ ნარკომაფიის წინააღმდეგ დაწყებული ომი, კლინტონის ადმინისტრაცია და დასავლეთი ძალიან ცუდ სიტუაციაში აღმოჩნდება,” - ასეთი იყო ცსს-ს გენარალური დირექტორის განაცხადი.

გავრცელებულ სხვადასხვა ვერსიათაგან საბოლოოდ ერთი - ნარკოვერსია გამოიყო და ვუდროფის მკვლელობის ერთ-ერთ ყველაზე სარწმუნო ვერსიად გამოცხადდა. გაზეთმა “Известия”-მ ამ თემას ვრცელი წერილიც კი მიუძღვნა. **“საქართველოში ნარკოვაჭრობის თვალსაზრისით სიტუაცია იმდენად დაიძაბა, რომ ედუარდ შევარდნაძე იძულებული გახდა მდგომარეობის განმუხტვის მიზნით ნარკოლოგიური ტესტი ჩაეტარებინა, შევარდნაძე დეტალურ ინფორმაციებს ფლობდა თუ რა ხდებოდა საქართველოში, თუ რა მასშტაბებს მიაღწია ნარკომაფიამ. ვუდროფმა ნარკობიზნესის კერძოდ, ჰეროინით ვაჭრობის შესახებ ძალიან სერიოზული ინფორმაციები მოიპოვა, და მიაწოდა ოლდრიჯ ეიმსს. სწორედ ეიმსი იყო ის პიროვნება ვისთანაც პირდაპირი კონტაქტი ჰქონდა ვუდროფს ანუ, მხოლოდ მისთვის უნდა მიეწოდებინა მოპოვებული ინფორმაციები. ეიმსმა ვუდროფისგან მიიღო ინფორმაცია საქართველოში ნარკომაფიის არსებობის შესახებ და შემდეგ შეატყობინა მოსკოვს, მოსკოვიდან კი გაიცა მისი მოკვლის ბრძანება. უფრო ზუსტად, საქართველოში ჩამოვიდა ინფორმაცია და მითითება ვუდროფის მკვლელობის თაობაზე. ნარკობიზნესით დასაქმებულმა პირებმა - შევარდნაძის დაცვის სამსახურის უფროსმა ცსს-ს აგენტის მკვლელობა სისრულეში მოიყვანა,”** - წერდა გაზეთი “Известиа”. წერილის ავტორის მტკიცებით, შევარდნაძის დაცვის სამსახურის პრივილეგირებულ უფროსს ელდარ გოგოლაძეს თბილისში წლების მანძილზე ვერავინ გაუბედა შეხება, მაგრამ 1997 წლის ზაფხულში აჭარაში, რეგიონში, სადაც მისი “ძალაუფლება” არ ვრცელდებოდა, სარფის საბაჟოზე იმ დროს დააკავეს, როცა რადიოაქტიური ნივთიერების, იარაღისა და ნარკოტიკების დიდი პარტია საზღვარგარეთ გაჰქონდა.

ელდარ გოგოლაძეს წერილის ავტორის ევგენი კრუტიკოვის ვერსია სასაცილოდ არ ჰყოფნის. **“ეს რუსული ვერსიაა, თანაც, ძალზე არაპროფესიონალურ დონეზე შექმნილი. ბათუმში 1995 წლის შემდეგ არ ვყოფილვარ, მაშინაც რაფსანჯანის ვიზიტის დაცვა გვევალებოდა და იმიტომ ჩავედით. საერთოდ, აჭარასთან დაკავშირებით ძალიან საინტერესო კონტექსტში მახსენებენ. გახსოვთ ალბათ, ასლან აბაშიძემ გაავრცელა ინფორმაცია, ტერაქტს მიწყობდაო. მაშინ განვაცხადე, ასლან აბაშიძისთვის ტერაქტის მოწყობა აზრად რომ მომსვლოდა ახლა ამდენს ვერ ილაპარაკებდა-მეთქი.**

საერთოდ, დაინტერესდით, გაიკითხეთ ვინ არის ის ჟურნალისტი ვინც ის წერილი დაწერა და გასაგები გახდება თუ რატომ შეიქმნა ეს “შედევრი”. სხვათა შორის, იგივე წერილი ფილადელფიის რუსული დიასპორის გაზეთში გამოქვეყნდა და უკვე სხვა ავტორი აწერდა ხელს. სტატია დაიბეჭდა სხვა რუსულენოვან უცხოურ გამოცემებშიც და ყველა შემთხვევაში შინაარსი ერთიდაიგივე იყო, იცვლებოდა მხოლოდ ავტორთა ვინაობა. ეს მეთოდი ჩემთვის ძალზე კარგად გასაგებია, რუსეთის სპეცსამსახურები დაინტერესებული იყვნენ ჩემით იმდემად, რამდენადაც მე შევარდნაძის დაცვის სამსახურს ვხელმძღვანელობდი და ჩემი იმიჯის შელახვა ქვეყნის მეთაურის იმიჯის შელახვასთან პირდაპირ კავშირში იყო - აი, ესაა წერილის ავტორის მიერ აგორებული ვერსიის მიზანი.

ეს სპეცსამცახურების მეთოდია და წერილს იმაზე მეტი მიზანი აქვს, ვიდრე ფრედის მკვლელობაში ჩემი დადანაშაულებაა. დააკვირდით, სტატია დაიბეჭდა 1997 წელს, მაშინ, როცა პანკისის ხეობა კრიმინალურ ანკლავად ყალიბდებოდა, რუსეთის სპეცსამსახურები ამ დროს ნიადაგის მზადებას იწყებდნენ, საქართველოს იმიჯის გასასვრელად, სხვადასხვა მეთოდებით ქმნიდნენ აზრს, რომ საქართველოში კრიმინალური სიტუაცია გამძაფრებულია, რომ ნარკომაფია ფეხმოკიდებულია, რომ ტერორიზმის საშიშროება არსებობს და ა.შ.” - ამბობს ელდარ გოგოლაძე.

ადგილი, სადაც ვუდროფი მოკლეს. (FBI-ს მასალა).

“ქართუ ჯგუფის” ვიცე-პრეზიდენტი ფრედ ვუდროფის მიერ საქართველოში წარმოებული ნარკომაფიის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ და მის მიერ მოპოვებული სოლიდური ინფორმაციების ეიმსისთვის მიწოდების თაობაზე გავრცელებულ ვერსიას კატეგორიულად არ ეთანხმება. **“ეს ვერსია სისულელეა და გითხარით რატომაც წარმოიშვა. როგორ შეიძლებოდა, რომ ფრედის ინფორმაციები ეიმსისთვის მიეწოდებინა, როცა ცსს-ს იმ პერიოდში უკვე კარგა ხნის გაშიფრული ყავდა ოლდრიჯ ეიმსი. სწორედ ამიტომაც, მოხდა, რომ ის ოპერატიულ სამუშაოს ჩამოაშორეს. ვფიქრობ, რომ ეიმსზე სერიოზული ეჭვები ჰქონდა ფრედისაც, ამიტომაც ის არანაირ ინფორმაციას არ მიაწოდებდა ეიმსს. ერთი სიტყვით, ეიმსთან დაკავშირებული ვერსია ბლეფია,”** - აცხადებს ელდარ გოგოლაძე.

რაც შეეხება საქართველოში საერთაშორისო ნარკოცენტრის შექმნის პროექტს ელდარ გოგოლაძე აცხადებს, რომ პროექტები თანაც, საკმაოდ სერიოზული მრავლად იყო, მაგრამ მათ ასამუშავებლად საქართველო არ აღმოჩნდა მზად. **“მაინც ვფიქრობ, რომ ამ პროექტებზე მუშაობას ფუჭად არ ჩაუვლია. ჩვენ ვუფრთხილდებოდით ქვეყნის და სამსახურის იმიჯს, ზოგიერთები კი მხოლოდ საკუთარ ინტერესზე ფიქრობდნენ და არ აწყობდათ ამ პროექტების ამოქმედება,”** - ამბობს ელდარ გოგოლაძე.

“ვუდროფის მკვლელობის დაკავშირება ნარკომაფიასთან გამორიცხულია. იმ დროს, როცა მე საერთაშორისო ნარკომაფიის წინააღმდეგ ბრძოლის სამმართველოში ვმუშაობდი ძალზე სერიოზული სამუშაოები მიმდინარეობდა, თანაც საერთაშორისო დონეზე. მიმდინარეობდა საქართველოზე გამავალი არხის დამუშავება. სერიოზულ ნარკოძალებს მცდელობები ჰქონდათ იმ დროს ხელისუფლებაში მყოფ პირებთან კონტაქტების დამყარებისა, გვქონდა ინფორმაცია, რომ საერთაშორისო ნარკობიზნესით დასაქმებულები იმდროინდელ ხელისუფალთა შორის დასაყრდენ ძალას ეძებდნენ და მიაგნეს კიდეც. ჩვენ ძალზე სერიოზული ნარკოოპერაციები ჩავატარეთ, არ აგერიოთ, არ წარმოიდგინოთ, რომ ეს იყო პოლიციური ოპერაციები, არა, ეს იყო უსერიოზულესი ოპერაციები, რომელშიც ჩაბმული იყო შავი ზღვის აუზის ქვეყნები. დასავლეთმა ნარკომაფიას ომი გამოუცხადა და მასში ჩვენც ჩავერთეთ. თავისუფლად შემიძლია თქმა, რომ საქართველოზე გამავალი არხები ჩავკეტეთ, დასავლეთის დახმარებით, მოხერხდა ის, რომ საერთაშორისო ნარკოკარტელებს უსერიოზულესი ნარკოტრასები გადავუკეტეთ.

საერთოდ, ის პერიოდი მუშაობის თვალსაზრისით საუკეთესო გახლდათ, გვქონდა მყარი კონტაქტები, მიმდინარეობდა ინფორმაციების გაცვლა. არსებობდა ერთიანი სისტემის ქსელი, რომლის მეშვეობითაც მუდმივი კონტაქტები გვქონდა ერთმანეთთან. რამდენიმე საინტერესო მონაცემი ჩვენც მივაწოდეთ ამერიკის სპეცსამსახურებს. ჩვენი თანამშრომლობა დაახლოებით წელიწადნახევრის, 2 წლის მანძილზე გრძელდებოდა, შემდეგ კი, სიტუაცია შეიცვალა და მთელი სისტემა მოიშალა,” - აცხადებს უშიშროების სამსახურის საერთაშორისო ნარკომაფიის წინააღმდეგ მებრძოლი განყოფილების მაშინდელი ერთ-ერთი მაღალჩინოსანი.

ჩვენს ხელთ არსებული ინფორმაციით, ვუდროფის საქართველოში მოღვაწეობის პერიოდში საქართველო ამერიკის მიერ ნარკომაფიის წინააღმდეგ დაწყებულ საერთაშორისო ომში მართლაც სერიოზულად ჩაება. სენატორ ჯესი ჰელმსისა და ცსს-ს მაშინდელ თავკაცს ჯეიმს ვულსს, როცა ამერიკის მიერ ნარკომაფიის წინააღმდეგ დაწყებულ ომზე საუბრობდნენ, ალბათ, მხედველობაში ჰქონდათ ცნობილი ნარკომაფიოზის რეიჰანის საქმე. საქმე ისაა, რომ ცსს-მ ირანელი ნარკომაფიოზი რეიჰანი საერთაშორისო ძებნილად გამოაცხადა. მისი საქმიანობის საქმეში ჩაბმული იყო შავი ზღვის აუზის ქვეყნები, მათ შორის იმდროინდელი ამერიკული კონტაქტებიდან გამომდინარე, საქართველოც. არსებობდა ინფორმაცია, რომ რეიჰანი თავის შავ ბიზნესს აწარმოებდა თითქმის მთელ მსოფლიოში, მაგრამ განსაკუთრებით აქტიურად ბაქოში, ბულგარეთში, რუმინეთში და მათ შორის საქართველოში. რეიჰანი საქართველოზე გამავალი ნარკოარხის გაჭრას გეგმავდა და მოახერხა კიდეც. მან შეძლო საქართველოს ხელისუფლების მაშინდელ წარმომადგენლებთან კონტაქტზე გასვლა. სწორედ ამ კონტაქტების საშუალებით საქართველოზე რამდენიმე მილიონის ჰეროინის პარტიამ გაიარა. სხვათა შორის, ფრედ ვუდროფის მიერ ნარკომაფიის შესახებ მომზადებულ დასკვნაში, რომელიც მან ცსს-ს დირექტორატს გაუგზავნა, ზემოთ მოთხრობილი ფაქტების გარდა საუბარი იყო, იმ თანამდებობის პირებზეც, რომლებიც საქართველოში საერთაშორისო ნარკომაფიას მფარველობდნენ. ვუდროფმა ასევე გაშიფრა ნარკობიზნესში დასაქმებული რუსი გენერლებიც, უფრო ზუსტად, ამიერკავკასიაში რუსეთის ჯარების გენერალური შტაბის იმ მაღალჩინოსანთა ვინაობა, რომლებიც საქართველოს თანამდებობის პირებთან ერთად ამ შავ ბიზნესს მფარველობდნენ. ცსს-ს თბილისის ბიუროს არაფორმალური ხელმძღვანელის მიერ გაკეთებულ დასკვნაში დეტალურად იყო მოთხრობილი საერთაშორისო ნარკომაფიოზთა მილიონიანი ტვირთების - ჰეროინის - გადაადგილების მარშრუტებიც.

ავღანეთი-კასპიის ზღვა(ბაქო)-საქართველო, კახეთის რეგიონი(ლაგოდეხი)-აჭარა(სარფი);

არსებობდა მეორე მარშრუტიც:

ავღანეთი-კასპიის ზღვა(ირანი)-სომხეთი-ახალციხე-ფოთი.

ვუდროფის დასკვნის მიხედვით, ფოთიდან ნარკოტრაილერთა ნაწილი აფხაზეთში შედიოდა. ოღონდაც, ცსს-ს სპეციალურმა აგენტმა ველარ შეძლო დადგენა უკვე აფხაზეთიდან სად და როგორ ნაწილდებოდა ჰეროინი. თუმცა, ფოთიდან გასული ნარკოტიკის მარშრუტის მარშრუტი მან გაშიფრა. ფოთიდან ჰეროინი ევროპაში ვრცელდებოდა.

ფრედ ვუდროფის მიერ ჩატარებული ნარკომონიტორინგის მიხედვით, ნარკოკარტელთა ცენტრი განჯაში მოქმედებდა. ავღანეთიდან შემოსული დიდძალი ნარკოტიკი იქ იყრიდა თავს და მისი განაწილება განჯაში ხდებოდა.

ფრედ ვუდროფთან ერთად საქართველოს სპეცსამსახურის თანამშრომლებმა მსხვილი ნარკოოპერაციები ჩაატარეს და შედეგად ის მივიღეთ, რომ მართალია, რამდენიმე წლით, მაგრამ ჩაიკეტა დასახელებული ნარკოგამტარი არხები. სწორედ მაშინ ჩაიშალა რეიჰანის მილიონნახევარ დოლარიანი ნარკოოპერაცია, ათას 200 კილო სინთეტიკური ნარკოტიკის საქართველოში შემოსვლის მცდელობა. სინთეტიკური ნარკოტიკი სკანდინავიურ კომპანიას ქართული კომპანიის დახმარებით დიდი ბრიტანეთში უნდა გაეტანა. ქართული კომპანიის სათავეებთან სწორედ ვუდროფის მიერ გაშიფრული საქართველოს ხელისუფლების წარმომადგენლები იდგნენ, რომელთაც მოგვიანებით, ვუდროფის სიკვდილის შემდეგ, მიაწოდეს უშიშროების სამსახურში არსებული საიდუმლო დაშიფრული ინფორმაცია.

FBI-მ რეიჰანის დაპატიმრება საერთაშორისო დონეზე ჩატარებული ოპერაციებით მოახერხა. თუმცა, ფრედ ვუდროფის მიერ ნარკომაფიის წინააღმდეგ დაწერილი 3-გვერდიანი დასკვნა ვუდროფის მკვლელობისა და მასთან ერთად მომუშავე უშიშროების სამინისტროს თანამდებობის პირების სამინისტროდან წასვლის შემდეგ გაიშიფრა და მანამდე გასაიდუმლოებული ოპერაციები იმ ქართველი მაღალჩინოსნებისთვის გახდა ცნობილი, რომლებიც ნარკომაფიაში იყვნენ ჩაბმულები. ფრედ ვუდროფის მიერ ცსს-ს დირექტორატისთვის გაგზავნილი 30-გვერდიანი ანგარიში საქართველოს დაზვერვის დეპარტამენტში დღესაც ინახება, თუმცა, მასში წაშლილია ქართველ ნარკომაფიოზთა ვინაობები.

ელდარ გოგოლაძე, რომელიც არსებული ინფორმაციით, ვუდროფთან ერთად უშუალოდ ხელმძღვანელობდა ჩატარებულ ნარკოოპერაციებს, აცხადებს, რომ: **“რა თქმა უნდა, ვმუშაობდით და თანაც, ვმუშაობდით ძალიან სერიოზულად, მაგრამ ახლა მათზე საუბარი არ მიმაჩნია გამართლებულად, თანაც მე უკვე აღარ ვმუშაობ იმ სისტემაში. ჰკითხეთ იმ ადამიანებს ვინც მაშინაც მუშაობდნენ და ახლაც მუშაობენ უშიშროების სამინისტროში და მოგიყვებიან რა გაკეთდა იმ პერიოდში,”** - ამბობს ელდარ გოგოლაძე.

ერთი სიტყვით, მიუხედავად იმისა, რომ 90-იანი წლების დასაწყისში საქართველო მართლაც ჩაება საერთაშორისო ნარკოომში, გავრცელებული ვერსიის - ნარკომაფიის, ეიმსისა და ვუდროფის მკვლელობის კავშირის შესახებ - მტკიცება ძნელად თუ შეიძლება. თანაც, თითქმის უკვე დადგენილია, რომ ფრედ ვუდროფმა საქართველოში თავის მისია - აშშ-ს მიერ ნარკომაფიის წინააღმდეგ ბრძოლის საქმეში ფრიადზე შეასრულა და მკვლელობამდე ერთი კვირით ადრე უკვე ცნობილი იყო, რომ ის საქართველოდან წასვლას - სამშობლოში დაბრუნებას აპირებდა.

ერთიცაა, აშშ-ში ჩატარებულ ოლდრიჯ ეიმსის სასამართლო პროცესზე, ცსს-ს მოღალატე ეიმსის ნარკომაფიასთან კავშირი არ დადასტურებულა, მეტიც, მისთვის წაყენებულ მრავალპუნქტიან ბრალდებებში ამ დანაშაულზე საუბარიც არ ყოფილა. მიუხედავად ამისა, ფაქტი სახეზეა:

ოლდრიჯ ეიმსის დაპატიმრებიდან ძალიან მალე FBI-მ ფრედ ვუდროფის მკვლელობის მცირე ხნით შეწყვეტილი გამოძიება განაახლა, როგორც მათეულ საგამოძიებო მასალებში ხსნიან, რაღაც (როგორც ზემოთ მოგახსენეთ, FBI-დან ჩვენთვის გამოგზავნილ მასალებში დოკუმენტების დიდ ნაწილს შავი საღებავი აქვს გადასმული და ამდენად ქვემოთ სიტყვების “რაღაცის” და “ვილაცის” ხმარება ხშირად მოგვიწევს) მოვლენამ

“გამოიწვია გამოძიების მიერ შეგროვებული მასალების სიღრმისეული განხილვა და ამის საფუძველზე საჭიროდ მიიჩნიეს სპეცაგენტების მეორე ჯგუფის საქართველოში გამოგზავნა. აგენტებს ევალებოდათ რიგი სუბიექტების დამატებით დაკითხვა, მეტიც, დაკითხვა სიცრუის დეტექტორის, ანუ პოლიგრაფ-ტესტის გამოყენებით”. სხვათა შორის, გამოძიების განახლებასთან დაკავშირებით FBI იმასაც აღნიშნავს, რომ საქართველოში მეტად არასახარბიელო სიტუაციაა, თუმცა, ამის გათვალისწინებითაც კი უკან არ იხევენ, რადგან თვლიან, რომ **“საჭიროა, ბევრი რამის გარკვევა”.**

FBI-ის დოკუმენტებში სნაიპერის ვერსია ჩნდება

როგორც ახლა ირკვევა, 1994 წლის სექტემბრიდან ფრედ ვუდროფის მკვლელის ან მკვლელების დასადგენად FBI-ის აგენტები კვლავაც იწყებენ აქტიურ მოქმედებებს. ამ მიზნით ჩადიან მსოფლიოს სხვადასხვა ქალაქებში: ლონდონში, ბაქოში, ვენაში, მოსკოვში, ფრანკფურტში - რატომ? ამდენი წლის შემდეგაც კი FBI მიზეზების შავად შელებვას ამჯობინებს, ისევე, როგორც იმ ადამიანების ვინაობისას, რომლებიც მათ სხვადასხვა ქალაქებში სხვადასხვა მიზნებით დაკითხეს. როგორც საგამოძიებო მასალებიდან ირკვევა, დაკითხულთაგან ზოგიერთისთვის ჩვენება აქამდე არასოდეს ჩამოურთმევიათ, ზოგიერთს ფრედ ვუდროფთან განსაკუთრებული ურთიერთობა ჰქონდა რაღაც მნიშვნელოვან საკითხთან დაკავშირებით. გარდა დაკითხვებისა, FBI ითხოვს და იღებს სხვადასხვა ინფორმაციას, რომელთაგან ზოგიერთში ეჭვი შეაქვს, რომ ამერიკის მთავრობის შეცდომაში შესაყვანად არის გამიზნული. გარდა ამისა, მათ მიერ მიღებულ ინფორმაციებს შორის არის **“მესიჯი შტატებისთვის, რომ მათ თავი შეიკავონ რუსეთის საზღვრისპირა ქვეყნებთან აქტიური თანამშრომლობისგან, თუ ეს არ აწყობს რუსეთს”**. სპეცსამსახურის მიერ ჩატარებული საგამოძიებო მოქმედებები შეიცავს სხვადასხვა პირთა ვინაობის დასადგენად ჩატარებულ სამუშაოს. ასე მაგალითად, FBI ვენიდან ითხოვს მავანის საიდენტიფიკაციოდ საჭირო მონაცემებსა და ფოტოებს.

თავად სპეცსამსახურის აგენტები ძირითადად შეცვლილი სახელებითა და გვარებით მოქმედებენ. ნამდვილ ვინაობას მხოლოდ განსაკუთრებულ შემთხვევებში ავლენენ, ასეთ შემთხვევას ერთხელ ლონდონში ჩატარებული დაკითხვისას ჰქონდა ადგილი - აგენტთა ვინაობის გახსნის მოთხოვნა მათი სახელების და გვარების ოფიციალურ დოკუმენტებში შეტანის აუცილებლობამ გამოიწვია - ისინი გამოძიებაში უნდა დაფიქსირებულიყვნენ, როგორც შესაძლო მოწმეები.

FBI-ის მასალებში დროდადრო ჩნდება ცნობა საინტერესო ინფორმაციის მიღების შესახებ. მაგალითად, ასეთ შემთხვევას ადგილი ჰქონდა 1995 წლის იანვარში, როცა FBI-ს ცენტრალური ოფისი იუწყება, რომ მიიღო მნიშვნელოვანი ინფორმაცია ვუდროფის მკვლელობასთან დაკავშირებით, რის გამოც აგენტი უნდა გაიგზავნოს მისიის შესასრულებლად.

უკვე 1995 წლის მარტში FBI ადგენს სქელტანიან დოკუმენტს, რომელშიც წარმოდგენილია ვუდროფის მკვლელობის ირგვლივ წარმოებული გამოძიების მსვლელობა და შედეგები. საერთოდ, FBI-ის მიერ გამოგზავნილი გამოძიების მასალების ორტომეულში, ფაქტობრივად, ყველა ფურცელს ასეთი შტამპი აკრავს “SECRET” (საიდუმლო). თუმცა, ამათგან განსხვავებით, 95 წლის მარტში შედგენილ შემაჯამებელ დოკუმენტზე დამატებით არის მითითებული, რომ მისი გავრცელება FBI-ს განსაკუთრებული ნებართვის გარეშე დაუშვებელია. სწორედ ამ დოკუმენტში ცხადდება პირველად, რომ FBI სადაზვერვო სამმართველოს აგენტის მკვლელობაში რუსულ კვალს ეძებს.

შემაჯამებელი დოკუმენტის დასაწყისში ირკვევა, რომ FBI-მ მიიღო პოლიგრაფ-ტესტის ჩატარების, ანუ მათთვის საინტერესო პირების სიცრუის დეტექტორზე დაკითხვის უფლება. აქვეა მინიშნებული, რომ გამოჩნდნენ ადამიანები, რომლებსაც არ სურდათ პოლიგრაფ-ტესტზე ჩვენების მიცემა(სავარაუდოდ, ადამიანები კი არა, გამოჩნდა ადამიანი, რომელმაც უარი თქვა სიცრუის დეტექტორზე გავლაზე. ეს ადამიანი ფრედ ვუდროფის განზრახ მკვლელობისთვის გასამართლებული ანზორ შარმაიძე გახლდათ).

ამავე დოკუმენტში ჩნდება ინფორმაცია იმის თაობაზე, რომ FBI-მ კონსულტაცია აიღო აშშ-ს სპეცდანიშნულების რაზმის წევრებისგან. კონსულტაციის მიზანი იყო, გაერკვიათ, შესაძლო იყო თუ არა მოძრავ მანქანაში მჯდომი ფრედ ვუდროფი მიზანში ადვილად ამოეღლოთ. აქვეა მოყვანილი პასუხი იმ პირებისა, **“რომლებსაც გავლილი აქვთ წვრთნა სნაიპერობაზე. მათ თქვეს, რომ, თუ სამიზნე ზის 10-20 მეტრით დაშორებულ მოძრავ მანქანაში და მანქანა ოდნავ შეანელებს სვლას, ის მიზანში ადვილად ამოსაღებია”.**

ამ ეპიზოდიდან შესანიშნავად ჩანს, რომ ქართველი გამომძიებლების მიერ უგულებელყოფილ ვერსიას იმის შესახებ, რომ ფრედ ვუდროფი სნაიპერის ტყვიამ იმსხვერპლა, ამერიკელები სერიოზულად ამუშავებდნენ. მეტიც, FBI-ს გამოძიების შემაჯამებელ დოკუმენტში ჩნდება პასაჟი, რომელიც მთელი საგამოძიებო დოკუმენტაციის კონტექსტიდან ერთგვარად ამოვარდნილია. ეს გახლავთ ქვეთავი, სახელწოდებით **“სპეცნაზი “ალფა”**. ქვეთავი ასე იწყება: **“ალფა” იყო სამხედრო დაჯგუფება, რომელსაც დავალებული ჰქონდა რუსეთის თეთრ სახლში შეჭრა 1991 წლის აგვისტოს აჯანყების დროს. მათ უარი თქვეს ამაზე და მოიპოვეს ელცინის ნდობა, თუმცა, მან მნიშვნელოვნად შეამცირა მათი რაოდენობა”**. რამდენიმე შავად გადაღებილი აბზაცის შემდეგ ვკითხულობთ: **“ალფა” შედგება სერიოზულად გაწვრთნილი პირებისაგან, რომლებიც მჭიდრო კონტაქტებს არც ჯგუფიდან გასვლის შემდეგ წყვეტენ. ისინი გაწვრთნილნი არიან ისე, რომ ერთმანეთს ყოველთვის მხარში ედგნენ და ენდობოდნენ”**. შემდეგ: **“რეალურია, რომ “ალფას” ყოფილ წევრს ჰქონდეს მხარდაჭერა ახლანდელი წევრებისგან”**. ამის შემდეგ ჩაშავებულ ფურცელს მოჰყვება ნახევრად წაშლილი ფრაზა - **“... იყო...** (წაშლილ ადგილებზე, სავარაუდოდ, პიროვნება და ადგილი უნდა ეწეროს) **ვუდროფის მკვლელობიდან რამდენიმე დღის შემდეგ”.**

ცოტა ქვემოთ კი, სანამ გაჩნდება ქვეთავი, სახელწოდებით - “ორი რუსეთი”, ასეთ წინადადებას ვხვდებით: **“არსებობს ბევრი დოკუმენტი, რომლებიც ადასტურებს ყოფილი და ახლანდელი წევრების მონაწილეობას ...”** - რაში, FBI-ის აზრით, ამის ცოდნა ჩვენთვის ზედმეტია. თუმცა, საქართველოს უახლესი ისტორიის ზოგიერთი დეტალის გახსენება გარკვეული ვარაუდების გამოთქმის საფუძველს იძლევა. კერძოდ კი, ის ფაქტი, რომ 90-იანი წლების დასაწყისში სპეცდანიშნულების რაზმი, სახელწოდებით “ალფა” საქართველოშიც შეიქმნა და ამ რაზმის წევრებს უშუალოდ რუსი სეხნიები წვრთნიდნენ.

ქართული სპეცდანიშნულების რაზმი ˝ალფა˝

საქართველოში სპეცდანიშნულების რაზმი “ალფა” უშუალოდ უშიშროების ყოფილი მინისტრის, ამჟამად ტერორიზმსა და სამშობლოს ღალატში ბრალდებული იგორ გიორგაძის სახელს უკავშირდება.

გაგრძელება მეშვიდე გვერდზე

ვუდროფის საქმე

მეექვსე გვერდიდან

ანზორ შარმაიძე (შუაში).

ავტომატი, რომლითაც ვუდროფი მოკლეს.

“ალფა” 1992 წლის გაზაფხულზე მართლაც მისი ინიციატივით ჩამოყალიბდა. იგორ გიორგაძე მაშინ თავდაცვის სამინისტროს კონტრდაზვერვის მთავარი სამმართველოს თავკაცი გახლდათ. მოგვიანებით ამერიკაში გაწვრთნილი, ტერორიზმისა და ნარკომაფიის წინააღმდეგ მებრძოლ, ლოკალური ფუნქციის მქონე სპეცჯგუფ “ომეგასგან” “ალფა” რადიკალურად განსხვავდებოდა - იგი სამხედრო შენაერთი გახლდათ, რომელსაც აქცენტი საბრძოლო დავალებებზე უნდა გაეკეთებინა. მაშინდელ “ალფას” კოტე შავიშვილი და თემურ პაპუაშვილი ხელმძღვანელობდნენ. ეს ის თემურ პაპუაშვილი გახლავთ, რომელიც “მაისის არშემდგარი ცნობილი ტერაქტის” ორგანიზატორობისთვის 1999 წლის გაზაფხულზე დააპატიმრეს. მოგვიანებით იგი ორთაჭალის ციხეში, საეჭვო ვითარებაში გარდაიცვალა. თემურ პაპუაშვილი 29 აგვისტოს ტერაქტის ორგანიზატორობისთვის გასამართლებული უშიშროების ოფიცრის გელა პაპუაშვილის ძმა გახლდათ. სწორედ გელა პაპუაშვილი ჩაუდგა სათავეში იგორ გიორგაძის უშიშროების მინისტრად დანიშვნის შემდეგ მასთან ერთად გადასულ “ალფას”.

პირველი წვრთნა ალფელებმა თავდაცვის სამინისტროში გაიარეს, ლაგოდეხში განლაგებულ რუსეთის სადესანტო-მოიერიშე ბრიგადის წამყვან ინსტრუქტორებთან. დიდძალი სამხედრო ალჭურვილობითა და ტექნიკითაც რუსმა მასწავლებლებმა შეაიარაღეს ალფელები. უშიშროების სამინისტროში გადასვლის მიუხედავად, სპეცრაზმს სპეციფიკა არ შეუცვლია - კვლავ სამხედრო შენაერთად დარჩა, ოღონდ მისი შემადგენლობა გაიზარდა. ახალი წევრები მკაცრი ტესტირების საფუძველზე შეარჩიეს. საბოლოოდ, არჩეულმა ალფელებმა პროფესიული მომზადება ბალაშიხაში, “კგბ”-ს აკადემიაში გაიარეს, 75 კაცმა უმაღლესი სამხედრო განათლება მიიღო. ბალაშიხაში გამოცდები ალფელებმა უმაღლეს დონეზე ჩააბარეს და უნივერსალური მებრძოლების სტატუსი მიიღეს. იქ მათ რუსული “ალფას” გამოცდილი მებრძოლები წვრთნიდნენ. თავის დროზე უშიშროების სამინისტროს დაქვემდებარებული ორი სპეცრაზმი - ამერიკელ ინსტრუქტორთა მიერ “Georgian Craizy”-დ (ქართველი გიჟები) მონათლული “ომეგელები” და რუსი გენერლების მიერ “Звери Штурмовики”-ს სახელით დაჯილდოებული “ალფა” არა მარტო პოლიტიკური მოსაზრებების გამო დაუპირისპირდნენ ერთმანეთს. უშიშროების მინისტრ გიორგაძეს დაქვემდებარებულ ორ სპეცრაზმს შორის “ალფას” ფავორიტის ადგილი, შესაბამისად, პრივილეგირებულის პოზიცია ეჭირა.

ყველა მნიშვნელოვანი და საიდუმლო ოპერაციის ჩატარებას ძირითადად გიორგაძის გუნდს - ალფელებს ანდობდნენ, “ომეგას” კი, ფაქტობრივად, კომერციული ტვირთების გაცილების მეტი არაფერი ევალებოდა.

თუმცა, “ალფას” სპეცდავალებების შესრულება ზედმიწევნით კარგად ხელეწიფებოდა: რუსულ სუკ-ში გაწვრთნილი, რუსული ორიენტაციის უშიშროების მინისტრის უშუალო დაქვემდებარებაში მყოფი ალფელები სამხედრო-საინჟინრო საქმის (დანაღმვა-განაღმვა-აფეთქება) საუკეთესო სპეციალისტები იყვნენ, კარგი მოიერიშეები, დაცვის ხელოვნების ზედმიწევნით მცოდნენი, ასევე, საუკეთესო სნაიპერები...

ინფორმაცია, ვფიქრობ, მრავლისმეტყველია. თანაც იმდენად, რომ ამერიკელების მიერ ყოველივე ზემოთ ნაამბობის (და, ალბათ, ბევრი ისეთისაც, რაც, შესაძლოა, ჩვენ არც ვიცით) დაკავშირება ორი ზესახელმწიფოს სპეცსამსახურების დაპირისპირების ობიექტად ქცეულ საქართველოში ამერიკის ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველოს აგენტის მკვლელობასთან სრულიად ბუნებრივია.

სპეცაგენტის უცხო ქვეყანაში მკვლელობის ფაქტის გამოძიებით დაკავებული სპეცსამსახური აშკარად რომ აკეთებს აქცენტს ამ მკვლელობაში რუსეთის რეაქციულ ძალების როლზე, ამაზე ისიც მოწმობს, რომ FBI-ის მიერ ფრედ ვუდროფის მკვლელობის გამო წარმოებული გამოძიების შემაჯამებელ დოკუმენტში რუსული სპეცდანიშნულების რაზმ “ალფას” კვალდაკვალ შევიდა ქვეთავი, სახელწოდებით “ორი რუსეთი”. ამ სათაურის ქვეშ დაწერილი, შემდგომში კი შავად გადაღებვას გადარჩენილი რამდენიმე სტრიქონიდან ჩანს, რომ ამერიკა ორ რუსეთში ელცინს და მის ოპონენტებს გულისხმობს. ელცინი ერთგვარი დემოკრატის იმიჯის მატარებელია მათთვის, სხვები კი: **“თუ ყველა არა, უმეტესობა მაინც წინააღმდეგია საბჭოთა კავშირის დაშლის. ისინი ბორის ელცინის წინააღმდეგ მოძრაობის გზით რუსეთის გაძლიერებასა და ძველ გზაზე დაბრუნებას ცდილობენ”**, - ნათქვამია დოკუმენტში.

FBI-ის დასკვნები გამოაქვს, თუმცა...

FBI-ის მიერ წარმოებულ, ფრედ ვუდროფის მკვლელობის გამოძიების საქმის ორტომეულის ერთ-ერთი ბოლო დოკუმენტი, რომელიც 1995 წლის მარტით თარიღდება, იუწყება, რომ: **“გამოძიების მიზანია, დაადგინოს ის ადამიანი თუ ადამიანები, რომლებიც პასუხს აგებენ ვუდროფის სიკვდილზე”.**

ეს კი ნიშნავს, რომ მაშინ, როცა FBI ინფორმირებული იყო საქართველოში ვუდროფის მკვლელობის გამოძიების დასრულების, საბრალდებო საქმის სასამართლოში გადაცემის, სასამართლო გამოძიების ჩატარებისა და ფრედ ვუდროფის მკვლელობაში ბრალდებულისათვის 15 წლიანი პატიმრობის მისჯის შესახებ, ამერიკის სპეცსამსახური ჯერ კიდევ ისახავდა მიზნად თანამემამულისა და კოლეგის მკვლელობაში დამნაშავეთა მიგნებას. მეტიც, უკვე 1995 წლის სექტემბერ-ნოემბრის დოკუმენტების თანახმად, FBI ჩქარობს გარკვეული მოქმედებების განხორციელებას. **“რაც უფრო გადადებს FBI ..., მით უფრო ნაკლები იქნება შანსი, რომ იპოვის ვუდროფის მკვლელებს”**, - იკითხება 95 წლის სექტემბრით დათარიღებულ დოკუმენტში.

“მუდმივად ცვალებადი და არასტაბილური პირობების გამო აუცილებელია შეთანხმება.... რათა გაირკვეს, თუ ვინ და რატომ მოკლა ვუდროფი. სხვა შემთხვევაში ინფორმაცია სამუდამოდ დაიკარგება”, - წერს FBI-ის ოფიციალური პირი ორი თვის შემდეგ.

სავარაუდოდ, FBI საქართველოში პოლიგრაფ-ტესტის - სიცრუის დეტექტორის ჩამოტანას ჩქარობდა. ჩამოიტანეს კიდეც. სიცრუის დეტექტორზე დაკითხულთა ვინაობა თვით საგამოძიებო მასალებში დაფარულია, თუმცა, ჩვენთვის ცნობილია, რომ დაიკითხა ფრედ ვუდროფის მკვლელობის თითქმის ყველა მოწმე, მათ შორის, მკვლელობის მომენტში ვუდროფთან ერთად მსხდომნი: ელდარ გოგოლაძე, მარინა კაპანაძე, ელენე დარჩიაშვილი. აგრეთვე, მსჯავრდებულ ანზორ შარმაიძესთან ერთად მკვლელობის მომენტში მყოფნი გელა ბედოიძე და გენადი ბერბიჭაშვილი.

“სიმართლეა”, - ასეთი დასკვნა მიიღეს დეტექტორისგან.

“დაძაბულმა კითხვებმა არ მოიტანა ისეთი არაფერი, რის მიხედვითაც შეიძლებოდა გვეთქვა, რომ ეს არ იყო შემთხვევითი მკვლელობა. პირიქით, პოლიგრაფ-ტესტის შედეგები იძლევა იმის თქმის საშუალებას, რომ მკვლელობის სხვა ვერსიები ვარაუდია”, - წერს FBI და მიუთითებს, რომ **“შემდგომი გამოძიება და პოლიგრაფტესტები უშედეგო იქნება”.**

დაბოლოს, **“ნებისმიერი აქტიური ქმედება, რომელსაც განახორციელებს FBI ამ მიმართულებით, იქნება სულ ცოტა უდროო, უარეს შემთხვევაში, დესტრუქციული ფარული წყაროსა და მეთოდებისათვის”**, - ეს ამონაწერი თვით სპეცსამსახურის დასკვნაა თუ რომელიმე დაკითხულის მოსაზრება, გაურკვეველია. ყოველ შემთხვევაში, ფაქტია, რომ 1997 წლის 13 იანვარს FBI-ს ვაშინგტონის ცენტრალურ ოფისში გადაწყვიტეს, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველოს აგენტის უცხო ქვეყანაში მკვლელობის გამოძიების საქმე დაეხურათ. ამ გადაწყვეტილებას მოწინააღმდეგეები გამოუჩნდა ნიუ-იორკში(?)...

ამ ინფორმაციის მაუწყებელი დოკუმენტი FBI-დან გამომგზავნილ ორტომეულში უკანასკნელია. შესაბამისად, ჩვენთვის უცნობია, რა შეთანხმებამდე მივიდნენ უწყებები.

“ამ საქმის გართულება საბოლოოდ არავინ ისურვა”, - ასეთ რეზიუმეს უკეთებს საქართველოს საინფორმაციო-სადაზვერვო სამსახურის ყოფილი ხელმძღვანელი, ამჟამად პარლამენტის თავდაცვისა და უშიშროების კომიტეტის თავმჯდომარე ირაკლი ბათიაშვილი FBI-ის ბოლო დოკუმენტს.

ფედერიკ ვუდროფი - საქართველოში ამერიკის სტრატეგიული პროექტების განმახორციელებელი

ამერიკის შეერთებული შტატების ცენტრალურ სადაზვერვო სამმართველოს ერთგვარ წესად აქვს ამა თუ იმ ქვეყანაში თავისი აგენტებისთვის ამერიკის საელჩოს თანამშრომლის სტატუსით უზრუნველყოფა. ანუ, ცრუ-ს აგენტი ოფიციალურად საელჩოს თანამშრომლადაა გაფორმებული, სარგებლობს დიპლომატის იმუნიტეტით და გამოვლენის შემთხვევაში პერსონა ნონ-გრატად გამოცხადება და ქვეყნიდან გაძევება ელის.

ერთი რამ, რაც ამერიკელი დიპლომატებისგან გამოარჩევს საელჩოს თანამშრომელ “ცერუშნიკებს” - ეს არის რისკი. სპეციალურ ანონიმურ ბროშურაში, თავად აგენტები აღიარებენ, რომ ცივი ომის დასრულებას სულაც არ შეუმცირებია “შპიონების” სასიცოცხლო საფრთხე. პირიქით, იმავე ბროშურაში ასეთ სევდანარევ ხუმრობასაც ამოიკითხავთ: “აგენტს მხოლოდ იმის გარანტია აქვს, რომ მას მოსაწყენი სიკვდილი არ ელის”. გაზეთ “ლოს ანჯელეს ტაიმსის” სიტყვებით რომ ვთქვათ, სწორედ ასეთი “არამოსაწყენი” აღსასრული ჰპოვა საქართველოში ცრუს სტაჟიანმა აგენტმა ფრედ რასელ ვუდროფმა და მისი გვარი 57-ე გახდა ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველოს სათავო ოფისის ფოიეს ჩრდილოეთ კედელზე, რომელზეც ამოტვიფრულია ვარსკვლავები იმ აგენტთა სახელების უკვდავსაყოფად, რომლებიც ქვეყნის სამსახურში დაიღუპნენ.

ფრედ ვუდროფმა, განათლებით თეოლოგმა, ცრუ-ში მუშაობა 1978 წელს, 30 წლის ასაკში დაიწყო. მანამდე იგი FBI-ს სპეციალურ აგენტად მუშაობდა. საქართველოში ჩამოსვლამდე, ჯერ კიდევ საბჭოთა პერიოდში, ის შეგზავნილი იყო ლენინგრადში, თურქეთში, ეთიოპიასა და სუდანში. თუმცა, ვუდროფის საქართველოში მუშაობა თავისი სპეციფიკით მისი წარსული მოღვაწეობისგან მნიშვნელოვნად განსხვავდებოდა - თუ ადრე სპეციალური აგენტი ვუდროფი წმინდა შპიონაჟს ეწეოდა, საქართველოში იგი ამერიკის მთავრობის დახმარებით სახელმწიფოებრივი მშენებლობის გზაზე დამდგარი ქვეყნისათვის დახმარების გასაწევად შექმნილი გეგმის ნაწილის განმახორციელებელი იყო.

“სპეცსამსახურების შეფასებით, ედუარდ შევარდნაძეზე გავლენის მომხდენია ცრუ-ს თბილისის რეზიდენტურა, რომელიც აშშ-ს საელჩოს “კრიშის” ქვეშ მოქმედებს. ეს ორგანო ექვემდებარება ცრუ-ს დირექტორატის ოპერატიულ კასპიის დეპარტამენტს, რომელიც აკონტროლებს კასპიის ზღვის ეკვატორაზე განლაგებულ ქვეყნებს, მათ შორის სსრკ-ს ყოფილ ქვეყნებს. იმის გათვალისწინებით, რომ შევარდნაძე ღიად აფიქსირებს მის პროამერიკულ შიდაპოლიტიკურ კურსს, ამ დანაყოფს საქართველოში კარგად გამყარებული ოპერატიული პოზიციები აქვს. გარდა ამისა, შევარდნაძის ადმინისტრაციაში აქტიურად მუშაობს ამერიკელ პოლიტიკურ და ეკონომიკურ მრჩეველთა ჯგუფი, რომელიც დაკომპლექტებულია ამერიკული სპეცსამსახურების სპეციალისტებით. სწორედ ამ ჯგუფისა და თბილისის ცრუ-ს რეზიდენტურის თანამშრომლების საშუალებით ხერხდება შევარდნაძესა და აშშ-ს უმაღლეს ხელისუფლებას შორის ურთიერთშეთანხმებული მოქმედებები. ამერიკელი დიპლომატების შეფასებით, შევარდნაძე არა მარტო სიტყვით, საქმითაც ცდილობს საქართველო კავკასიაში ამერიკის ინტერესის ობიექტად აქციოს”, - ფრედ ვუდროფის მკვლელობისადმი მიძღვნილ პუბლიცისტურ წერილში წლების წინ წერდა გაზეთი “ნიუ იორკ თაიმსი”.

მაინც რას აკეთებდა ვუდროფი საქართველოში? როდესაც გაზეთმა “ნიუ იორკ თაიმსმა” თეთრ სახლს ამ შეკითხვით მიმართა, პასუხი გასაგები, მოკლე და ამავდროულად ბუნდოვანი იყო: ფრედ ვუდროფი ცრუ-ს ჯგუფის წევრი გახლდათ, რომელიც საქართველოს სამხედრო ძალებს წვრთნიდა. ეს ფაქტი ვუდროფის სიკვდილამდე სრულიად გასაიდუმლოებული გახლდათ.

“რუსეთის პერიფერიაში იზრდება ამერიკის როლი. სპეციალური ძალები საქართველოში იმყოფებიან შევარდნაძის დაცვის გასაწვრთნელად. ქართველები ამერიკის ბაზებზე სწავლობენ. ამერიკული სპეცსამსახურები შევარდნაძეს უსაფრთხოების დაცვის გამაგრებაში დაეხმარნენ. მისი დაცვის წევრებმა სტაჟირება გაიარეს ამერიკაში სპეცჯგუფ “დელტას” ბაზაზე, “დელტა” ცნობილია თავის ანტიტერორისტული ოპერაციებით. შემდეგ, მათ საქართველოშიც კურირებდნენ, ამ საქმით დაკავებული იყო ვუდროფი. ვუდროფი გახლდათ შევარდნაძის პირადი დაცვის კონსულტანტი, მეტიც კურატორი”, - წერდა გაზეთი “ინდეპენდენტი”.

პირველი სერიოზული პროექტი, რომელიც ვუდროფის უშუალო მონაწილეობითა და სერიოზული ძალისხმევით განხორციელდა, ეს იყო სპეცჯგუფ “ომეგას”, რომელსაც განსაკუთრებულ შემთხვევებში სახელმწიფო მეთაურის უსაფრთხოების დაცვა ევალებოდა, მომზადება. ჯგუფის ძირითადი ბირთვი მართლაც ედუარდ შევარდნაძის პირადი დაცვის წევრებით დაკომპლექტდა.

თუმცა, პროექტის ამუშავებას წინ სერიოზული შემაფერხებელი მომენტები უძღოდა. საქმე ისაა, რომ “ომეგას” მომზადების თაობაზე ამერიკელი სპეციალისტების დახმარებით საქართველოს სპეცსამსახურის თანამშრომლების მიერ შექმნილი პროექტი ჯორჯ ბუშმა მიიღო. თუმცა, მან ვერ მოასწრო ვიზა მიეცა პროექტის ამოქმედებისთვის, რადგან აშშ-ს პრეზიდენტის სავარძელი ბილ კლინტონს გადაულოცა. ახალი პრეზიდენტის კანცელარიაში “ომეგას” შექმნისთვის გამზადებული გეგმა კარგა ხანს იდო უმოქმედოდ, რადგან კლინტონის ადმინისტრაციამ ეჭვი გამოთქვა, რომ საქართველო ვერ შეძლებდა “ომეგას” დონის რაზმის შენარჩუნებას. თუმცა, ორიოდ თვეში პროექტს მსვლელობა მაინც მიეცა. ამ თვალსაზრისით სადაზვერვო სამუშაოებს სწორედ ვუდროფი უწევდა კურირებას. სწორედ მის მიერ დაწერილი დასკვნითი რეკომენდაციებით დაინტერესდნენ აშშ-ს ცენტრალური სადაზვერვო სამსახურის თავკაცები და შესაბამისად, აშშ-ს პრეზიდენტი, რასაც კლინტონის მიერ გაღებული მოწყალება მოჰყვა - აშშ-ს უნდა მოემზადებინა საქართველოში მაფიასთან, ნარკობიზნესთან და ტერორიზმთან მებრძოლი სპეცდანაყოფი - “ომეგა”.

“სპეცჯგუფ “ომეგას” პროექტის შექმნაში დიდი წვლილი დათო ბაზღაძეს მიუძღვის, ამ მხრივ ჩემი დამსახურებაც დიდია, მაგრამ როცა აშშ-ს ხელისუფლებაში ახალი ადმინისტრაცია მივიდა, პროექტის განხორციელების საკითხი ეჭვქვეშ დადგა, ამ დროს ძალიან დიდი როლი ფრედიმ შეასრულა, ფაქტობრივად, მისი უზარმაზარი ძალისხმევით გადაწყდა “ომეგას” ბედი.

ახლა ხანდახან ვფიქრობ, რომ მაშინ ძალიან ვიჩქარე, ამერიკული პროექტების განსახორციელებლად მაშინ საქართველო მზად არ იყო. წარმოიდგინეთ, რამხელა პროექტი ამუშავდა. გაიწვრთნა ჯგუფი, რომლის მომზადების დონის რაზმები გარდა ამერიკისა, ახლაც კი მხოლოდ რამდენიმე ქვეყანას ჰყავს”, - აცხადებს “ომეგას” შექმნის იდეის ავტორი ელდარ გოგოლაძე.

აშშ-ს სენატმა განიხილა ცსს-ს მიერ მიწოდებული საქართველოს სპეცსამსახურის თანამშრომელთა მიერ შემუშავებული პროექტი (სხვათა შორის, პროექტის ავტორი სამთავრობო დაცვის სამმართველოს უფროსი ელდარ გოგოლაძე გახლდათ) და აშშ-ს პრეზიდენტის თანხმობის შემდეგ, ამერიკის ბიუჯეტიდან “ომეგას” მოსამზადებლად 4 მილიონი დოლარი გამოიყო. ქართულმა ჯგუფმა წვრთნა აშშ-ს სამხედრო ბაზაზე გაიარა.

“ჩემთვის ცნობილია, რომ როცა კლინთონის ადმინისტრაციაში “ომეგას” პროექტი შეჩერდა და პროგრამის ამუშავება სერიოზულად ეჭვქვეშ დადგა, ამ დროს გადამწყვეტი როლი ფრედ ვუდროფმა შეასრულა. უფრო ზუსტად, პროექტის ავტორის ელდარ გოგოლაძის პირადმა ურთიერთობებმა იმუშავა. მას უახლოესი ურთიერთობა ჰქონდა ვუდროფთან და აშშ-ს სპეცსამსახურის სხვა მაღალჩინოსნებთანაც. იმ პერიოდში, როცა ფრედ ვუდროფი მოკლეს აშშ-ში ვიყავით და სრულიად შემთხვევით გავიგეთ მისი მკვლელობის ამბავი. რაც შეეხება “ომეგას” ახლა ამ ჯგუფის შესაძლებლობებზე საუბარს მხოლოდ ისტორიისთვის თუ აქვს მნიშვნელობა. იყო სხვა სერიოზული პროექტებიც, მაგრამ ახლა მათზე საუბარსაც არ აქვს აზრი”, - აცხადებს “ომეგას” ყოფილი მეთაური, პარლამენტარი ნიკა კვეზერელი.

“ომეგას” პროგრამის პარალელურად აშშ-ს სპეციალისტებთან კონსულტაციების შემდეგ “ზღვის ლომების” (ე.წ. “კოტიკების”) მომზადების ხუთწლიანი პროგრამა დაიგეგმა. ქართველ “კოტიკებს” უნდა ეტვირთათ ტერორიზმთან და ნარკომაფიასთან ბრძოლა უკვე არა მარტო საქართველოში, არამედ მთელი შავი ზღვის აუზის ქვეყნებში, მით უმეტეს, რომ კიდევ ერთი სერიოზული პროგრამის განხორციელებისთვის მზადება იწყებოდა - საქართველო უნდა გამხდარიყო შავი ზღვისპირა ქვეყნების უშიშროების სამსახურების საკურატორო ცენტრი. მაგრამ, სამწუხაროდ, პროექტები არ შედგა.

ამერიკა-საქართველოს ურთიერთობის დარღვევა ფრედ ვუდროფის მკვლელობით დაიწყო. რამდენიმე თვეში საქართველოში დაბრუნდა წვრთნაგავლილი “ომეგა”, მისი განადგურებისთვისაც პოლიტიკური ნიადაგი უკვე გამზადებული იყო და ეს პროცესიც შედგა - სპეცჯგუფი დაიშალა. არადა, ამერიკელი ინსტრუქტორები, რომლებიც საქართველოში ჩამოყვნენ “ომეგას” ჯგუფის გადარჩენას ეცადნენ, ჯგუფს ლობირებდა აშშ-ს ელჩი საქართველოში კენტ ბრაუნიც, თუმცა, ამერიკის ხელისუფლების მცდელობას შედეგი არ მოჰყოლია.

“ამერიკის მთავრობა ეცადა დახმარებოდა საბჭოთა კავშირის ყოფილ საგარეო საქმეთა მინისტრს, რომელიც მიღებულია როგორც დასავლური ორიენტაციის ლიდერი და რომელსაც უნდა დაეწყო ქვეყანაში დემოკრატიული რეფორმები, რათა რეგიონი გარდაქმნილიყო,” - ასეთი დასკვნა გააკეთა აშშ-ს სახელმწიფო დეპარტამენტმა 1994 წლის მარტში, იმ დროს, როცა ამერიკა-საქართველოს ურთიერთობა, ფაქტობრივად, უკვე ჩავარდნილი იყო.

1993 წლის 8 აგვისტოს მომხდარი მკვლელობის შემდეგ გაიხსნა კარტი და საქვეყნოდ ცნობილი გახდა, რომ ცსს საქართველოში ძალზე მნიშვნელოვან და ნაყოფიერ სამუშაოს საქართველოში ცსს-ს ბიუროს არაფორმალური მეთაურის ფრედ ვუდროფის მეშვეობით ასრულებდა.

ფრედ ვუდროფი ვირჯინიის შტატში ცხოვრობდა, ქალაქ ხერნდონში, ვაშინგტონიდან 40 წუთის სავალზე. **“მას ერქვა ფედერიკი და მიუხედავად იმისა, რომ იგი უკვე 45 წლის იყო, მას ყველა ფრედის ეძახდა. ფრედ ვუდროფი მართალია, ცსს-ში მაღალ თანამდებობაზე არ მუშაობდა, მაგრამ როგორც პროფესიონალს, მას უზარმაზარ პატივს სცემდნენ და დიდი გავლენა ჰქონდა. ფრედი ძალიან პოპულარული იყო აშშ-ს სპეცსამსახურებში. მის გარდაცვალებამდე ამერიკის სპეცსამსახურების მიერ ბოლო წლებში განხორციელებული არც ერთი ოპერაცია ვუდროფის გარეშე არ ჩატარებულა. ფრედი ძალიან პოეტური ბუნებისა იყო, ლექსებსაც კი წერდა, წარმოიდგინეთ ცსს-ში საიდუმლო შიფროგრამებს გარითმულს აგზავნიდა, ასეთ რამეს ამერიკის ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველოს დირექტორატი არავის პატიობს. ფრედის არავინ არაფერს ეუბნებოდა, რადგან ძალიან აფასებდნენ.**

მას ძალიან უყვარდა საქართველო, განსაკუთრებით ყაზბეგი, სულ ამბობდა, თავი უნდა დავანებო ყველაფერს და ყაზბეგში დავსახლდეო. ფრედის, რომელიც პასუხისმგებელი იყო “რეგიონალურ საქმეებზე” - სამხრეთ ოსეთის, აფხაზეთის, სამეგრელოს და აჭარის რეგიონებში მიმდინარე პროცესებზე, არაჩვეულებრივი ურთიერთობები ჰქონდა საქართველოს პრეზიდენტთან და მისი დაცვის უფროსთან, რომელთან ერთადაც ხშირად დადიოდა ყაზბეგში,” - ფრედ ვუდროფის შესახებ წერდა გაზეთი “ნიუ იორკ თაიმსი”.

საქართველოდან ამერიკაში ჩასვენებული ვუდროფის ცხედარი კრემატორიუმში გადაასვენეს. ცსს-ს სპეციალური აგენტის ფერფლი ვაშინგტონში, არლინგტონის სასაფლაოზე ინახება.

საქართველო ვუდროფის მკვლელობის შემდეგ

1994 წლის გაზაფხული. ამერიკის სპეცსამსახურების აგენტის მკვლელობიდან ჯერ ერთი წელიწადიც არ გასულიყო, თუმცა, საქართველოში ბევრი რამ შეიცვალა. პირველ რიგში, სროლა განახლდა აფხაზეთში - განახლებულ შეიარაღებულ კონფლიქტში მოწინააღმდეგის მხრიდან ახლა გაცილებით სერიოზული ძალები ჩაერთვნენ.

“თბილისში მყოფი, ჩვენი საინფორმაციო-სადაზვერვო სამსახურის ამერიკულ სპეცსამსახურებთან თანამშრომლობით უკმაყოფილო რუსეთის უშიშროების მინისტრი ბარანიკოვი მთხოვდა, ჩვენს უწყებებს ურთიერთთანამშრომლობის ხელშეკრულება დაედოთ. რომ დამითანხმა, ამით ძალიან ამაყობდა. ჰოდა, როცა სოხუმის დაბომბვა დაიწყო, დავურეკე იმავე ბარანიკოვს. უკვე თავს ველარ ვაკონტროლებდი - როგორ გყოფნით თავხედობა ურთიერთთანამშრომლობაზე მელაპარაკოთ, ჩართეთ ტელევიზორი და უყურეთ, როგორ გვიბომბავენ სოხუმს რუსული თვითმფრინავები-თქო, - ვყვიროდი ტელეფონში”, - იხსენებს საქართველოს უახლესი ისტორიის ყველაზე მტკივნეულ მომენტს ირაკლი ბათიაშვილი.

სოხუმის დაკარგვის კვალდაკვალ დაიკარგა მთელი აფხაზეთი. ქართულმა საჯარისო ნაწილებმა ერთმანეთის მიყოლებით დაკარგეს ოჩამჩირე, გალი...

ალმოდებული სოხუმიდან ერთ-ერთი უკანასკნელი საქართველოს სახელმწიფოს მეთაური გამოვიდა და თბილისში ჩამოსულმა შევარდნაძემ ემოციებს ვერ სძლია - რუსეთი საქართველოს წინააღმდეგ აგრესიაში დაადანაშაულა. თუმცა, ემოციები მალევე ჩაქრა - ფრონდირებული სამეგრელო საქართველოს ხელისუფლების გრძნობების დასამორჩილებლად საკმარისი არგუმენტი აღმოჩნდა: აფხაზეთთან ერთად სამეგრელოს დაკარგვის ფარულმა მუქარამ გაჭრა და საქართველო მორჩილად შევიდა დამოუკიდებელ სახელმწიფოთა თანამეგობრობაში.

მერე... დსთ-ში შესული ქვეყნის მთავრობა გადახალისდა. კერძოდ, საინფორმაციო-სადაზვერვო სამსახური უშიშროების სამინისტროდ გადაკეთდა. მას სათავეში საბჭოთა სუკ-ის გამოზრდილი კადრი იგორ გიორგაძე ჩაუყენეს. უშუალოდ მას დაუქვემდებარეს ამერიკაში წვრთნაგავლილი უნიკალური სპეცდანიშნულების რაზმი “ომეგა”.

გიორგაძე ამერიკისთვის სრულიად მიუღებელი კადრი გახლდათ. შესაბამისად, მართალია, ამერიკის დამოკიდებულება საქართველოს მიმართ გარეგნულად ნაკლებად შეიცვალა, სამაგიეროდ, სპეცსამსახურებს შორის თანამშრომლობაზე ლაპარაკი კარგა ხნით დამუხრუჭდა.

“ამერიკის სპეცსამსახურების საქართველოდან განდევნის ოპერაცია რუსეთმა ვუდროფის მკვლელობით დაიწყო. ეს იყო ტიპური ტერორისტული აქტი, რომლითაც რუსეთმა ამერიკელები გააფრთხილა - აი, რა მოუვა მას, ვინც ჩვენს ტერიტორიაზე ცხვირს შემოყოფს”, - ამბობს ირაკლი ბათიაშვილი.

უპასუხოდ დარჩენილი კითხვა - ვინ მოკლა ფრედ ვუდროფი?

რა შეიძლება იყოს იმ დეტექტიურ ნაწარმოებზე უარესი, რომელშიც კვანძი არ იხსნება - არ ცხადდება დამნაშავის ვინაობა. მაგრამ, საქმეც ის გახლავთ, რომ “ვუდროფის საქმე” არც დეტექტივია და, მით უმეტეს, არც მხატვრული ნაწარმოები. ეს უფრო საქართველოს ბოლო ათი წლის ისტორიის რამდენიმე, აქამდე წაუკითხავი ფურცელია, რომელთა ბუნდოვანი ეპიზოდების გაშიფრვაში ამერიკის სპეცსამსახურიდან გამოგზავნილი მასალები და ის ადამიანები დაგვეხმარნენ, რომლებსაც იმდროინდელ მოვლენათა განვითარებაში პირადად აქვთ წვლილი შეტანილი.

მკვლელობის უშუალო შემსრულებლის ძიება და გამოაშკარავება კი დღეს იმდენად არის შეუძლებელი, რამდენადაც დაუდგენელია ტყვიისა და, შესაბამისად, იმ იარაღის ტიპიც კი, რომლითაც სიცოცხლეს გამოასალმეს CIA-ის აგენტი - ვუდროფის თავიდან ამოღებული მეტალის ფრაგმენტი ამის საშუალებას არ იძლეოდა.

მკვლელობის ვერსიათაგან კი რომელიმეს გამორჩევა დღესაც ჭირს. ფრედ ვუდროფის მკვლელობის ბათიაშვილისეულ - პოლიტიკურ ვერსიასთან ერთად კვლავაც რჩება, ეგრეთ წოდებული, რუსული, ნარკოტრანზიტთან დაკავშირებული ვერსია, რომლის გაშლისას რუს ჟურნალისტს საერთაშორისო ნარკომაფიაში ქართველი თანამდებობის პირების პარალელურად, რუსი გენერლების როლის აღნიშვნა “დაავიწყდა”.

სხვათა შორის, თუ ვუდროფის მკვლელობაში სწორედ ნარკობიზნესის ჩარევაზე ვისაუბრებთ, უნდა ითქვას, რომ ერთი ტყვიის საშუალებით მათ მიზანს მიაღწიეს - მკვლელობის შემდეგ საქართველო კვლავაც მოიაზრებოდა და მოიაზრება კიდეც ნარკოგამტარ ქვეყნად. იმავე ფრედ ვუდროფის მუშაობის შედეგად გამოვლენილი ნარკოარხები, მართალია, დაიკეტა, მაგრამ დროებით. 90-იანი წლების დასაწყისში დახურული ნარკოკარტელის ცენტრი - განჯა - 90-იანი წლების ბოლოს პანკისის ხეობამ ჩაანაცვლა. 1997 წელს კი საქართველოზე სარფის საბაჟოდან გატარებული ნარკოტიკების უმსხვილესი პარტია - ავღანეთიდან წამოსული და ევროპაში გადასატანად გამოზნული 1600 კილოგრამი ქარხნული წესით დამზადებული მშრალი მორფი თურქეთის ტერიტორიაზე დააკავეს. ამ რაოდენობის ნარკოტიკს კი აუთვისებელი გზით არავინ გადაიტანს. იმის ვარაუდის საფუძველს კი, რომ საქართველო ნარკოტრანზიტის გზაზე დღესაც მნიშვნელოვანი წერტილია, მთავრობის სხდომებზე საქართველოს ამჟამინდელი უშიშროების მინისტრის ვალერი ხაბურძანიას მოხსენებები გვაძლევს. მისი თქმით, საერთაშორისო ნარკოკარტელები საქართველოთი დღესაც სერიოზულად არიან დაინტერესებულები, რისი მიზეზიც საქართველოს გეოპოლიტიკურ მდებარეობაში უნდა ვეძებოთ. ხაბურძანიას მიერ შარშან ზამთარში გაკეთებული განცხადების თანახმად, ტყვარჩელში წარმატებით მუშაობს ოპიუმისა და ჰეროინის გადამამუშავებელი ლაბორატორია, რომელსაც ვლადისლავ არძინბას უახლოესი ნათესავები უდგანან სათავეში. იქიდან, საქართველოზე გავლით, დიდძალი ნარკოტიკული ნივთიერებები გაედინება მსოფლიოს შავ ნარკობაზარზე.

უკვე წელს, გაზაფხულზე გამართულ მთავრობის სხდომაზე უშიშროების მინისტრმა აფხაზეთში მოქმედი კრიმინალური დაჯგუფებების სპეციალიზაციაც დააკონკრეტა და აღნიშნა, რომ დასავლეთ აფხაზეთის დაჯგუფება ნავთობისა და საკვები პროდუქტების გადაზიდვას აკონტროლებს და ნაწილობრივ რუსეთის მიმართულებით ნარკოტიკების გადატანასაც მართავს, ხოლო გუდაუთის დაჯგუფება უშუალოდ ნარკობიზნესს ზედამხედველობს.

რაც შეეხება მოსაზრებას ამერიკის ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველოს აგენტის პოლიტიკური მოტივით მკვლელობის შესახებ, ანუ ირაკლი ბათიაშვილის ვარაუდს, რომ ამ მკვლელობით რუსეთმა ამერიკის ხელისუფლებას დაანახა, რა მოუვა მას, ვინც რუსეთის ინტერესებს უგულებელყოფს, ასეთ შემთხვევაში ვუდროფისთვის ნასროლი ტყვია მიზანს ასცდა - როცა საუბარია გლობალურ გეოპოლიტიკურ ინტერესებზე, ერთეული ადამიანების ბედი, თუნდაც, სპეცაგენტების მკვლელობის მსგავსი პრეცედენტები, მეორე პლანზე იწევს. საქართველო დღეს ისევ ამერიკის ინტერესთა სფეროშია მოქცეული და საქართველოში ჩამოსული ამერიკელი ინსტრუქტორები ქართულ ბაზებზე ათასობით ქართველ ჯარისკაცს წვრთნიან. რუსეთი კი საბჭოური დროიდან გამოყოლილ ამბიციებს ველარ აჰყვება - ძალა აღარ შესწევს. ჩექმა გაუცვდა.

ანზორ შარმაიძე ევროსასამართლოში ჩივის

აღარც საქართველოში, აღარც ამერიკაში აღარავის აინტერესებს, სამართლიანად იხდის თუ არა სასჯელს ამერიკის მოქალაქის განზრახ მკვლელობაში დადანაშაულებული ანზორ შარმაიძე. უკვე მეთერთმეტე წელიწადი იწურება, რაც, ერთ დროს ამერიკული სპეცსამსახურების ყურადღების ცენტრში მოქცეული ანზორ შარმაიძე ციხის ადმინისტრაციის მეთვალყურეობის ქვეშაა. ამ წლების მანძილზე მისი არსებობა ერთიორჯერ თუ გაიხსენეს. ერთხელ, როდესაც 1995 წლის ზაფხულში თბილისში ფრედ ვუდროფის მეუღლე ჩამოვიდა და მასთან შეხვედრა ითხოვა. მეორედ კი, 2001 წელს, როცა ანზორ შარმაიძე, ერთ პატიმართან ერთად, ციხიდან გაიქცა. ქართული სასჯელაღსრულების სისტემისთვის ეს მეტად ჩვეულებრივი მოვლენა იმდენად გახლდათ განსაკუთრებული, რამდენადაც ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველოს აგენტის საეჭვო გარემოებებში მკვლელობისთვის განსჯილი პატიმარი ციხიდან უშუალოდ FBI-ის მაშინდელი დირექტორის ლუი ფრის საქართველოში ჩამოსვლის წინ გაიქცა. ფრის ვიზიტის დასრულებიდან ორიოდ კვირაში ანზორ შარმაიძეს სამართალდამცველებმა მიაგნეს და კვლავ ციხეში დააბრუნეს. მასთან ერთად გაქცეული პატიმარი კარგა ხნის შემდეგ დააკავეს: **“იგი თავად ჩაბარდა”**, - გვითხრა ამჟამად ციხის რესპუბლიკურ საავადმყოფოში მყოფმა ანზორ შარმაიძემ, რომელსაც ეჭვი ეპარება, რომ FBI- დირექტორის ვიზიტთან მისი გაქცევის დამთხვევა შემთხვევითობაა.

“მე იმ დღეს არავისთვის მისვრია. მეტიც, ფრედ ვუდროფს მარტო იმიტომ ვერ მოვკლავდი, რომ, როცა მათი მანქანა ნატახტარი-თბილისის გზაზე მოძრაობდა, მე იმ დროს ჯერ კიდევ თბილისში ვიყავი, ნატახტრისკენ მეგობრებთან ერთად გაცილებით გვიან წავედით”, - ამბობს დღეს ანზორ შარმაიძე და თერთმეტწლიანი პატიმრობის შემდეგ თავისი უდანაშაულობის დამტკიცებას სტრასბურგის ადამიანის უფლებათა დაცვის სასამართლოში აპირებს.

ქართველი მუსიკოსი საქართველოს გარეთ

პატარა ინფორმაცია ინტერნეტიდან

www.fusion3.com

Post Industrial Boys - ასე ქვია ალბომს, რომელიც რამდენიმე დღეში გერმანიაში გაყიდვაში გამოვა და რომლის ავტორიც ქართველი მუსიკოსი გოგი ძოძუაშვილია. დღეს ჩვენ მხოლოდ ინტერნეტში მოცემულ მასალას შემოგთავაზებთ და უახლოეს დღეებში კი ინტერვიუს მუსიკოსთან.

"ჩიტები სიმღერას გამთენიისას იწყებენ, ადამიანებს კი ეს არ შეუძლიათ" - **იან სქეისელი**. Post Industrial Boys - არის მუსიკოსის პირველი ალბომი ევროპის ბაზარზე. ალბომში შვიდი განსხვავებული ხმა არის ნაპოვნი. ნაწილს კავშირი აქვს "გოსლაბთან" - ეს არის ხელოვანთა ჯგუფი თბილისიდან (ტუსია ბერიძე, ნიკა მაჩაიძე, გიო + მაია სუმბაძე). "გოსლაბი" საკუთარ თავს ახასიათებს (ამჟღავნებს), როგორც პერფორმანსების, ინდივიდუალური წარმომადგენლების და მათი განსხვავებული პროექტების კულტურას. აქედან გამომდინარე, "გოსლაბი" არის რაღაც მსგავსი საქართველოსი. საქართველო, როგორც ევროპიდან გამოსული, პოსტკომუნისტური წარმოსახვა (ილუზია). თბილისსა და ლონდონს შორის ოთხი საათია განსხვავება, თბილისი სიმღერას მაშინ იწყებს, როდესაც ევროპასა და ამერიკას ჯერ კიდევ ძინავს.

კავკასიელები მრავალ ხმაში მღერიან. Post Industrial Boys - პოპია. გოგის მუსიკა თითქოს ტრადიციული კავკასიური მრავალხმიანი მუსიკისა და პოსტინდუსტრიული თანამედროვე პოპ მუსიკის ზღვარზე იმყოფება. აღმოსავლეთში ჯერ კიდევ უტოპიაა, რაც თვალისა და ყურის დონეზეა. ეს არსებობისათვის აუცილებელი და დამხმარეა. ნათქვამია, "ნავი შექმნილია გადასაადგილებლად, სამოძრაოდ" გოგის სიმღერებიც მოძრაობის შესახებ არის, ეს ერთადერთია რაც აჩენს შეგრძნებებს.

თქვენი რეკლამა ჩვენს გაზეთში

20-24-04

20-00-24

კვარციტი კაზრეთში ყოველ წელიწადს ოქროს მაღაროში გროულად გამოტუტავს 13 მ ტონას

კვარციტი იმედოვნებს, რომ გამოიყენებს კვალიფიციურ ელექტრო ზედამხედველს, რომელსაც ექნება მსგავსი საქმიანობის სულ მცირე 10-წლიანი გამოცდილება.

ზედამხედველი პასუხისმგებელი იქნება ელექტრო სექტორში ყოველდღიურ სამუშაოებზე.

ზედამხედველის ვალდებულებები იქნება შემდეგი:

- განახორციელოს უსაფრთხო სამუშაოები ელექტრო სექტორში;
- მოამზადოს ელექტრიკოსები ამ სექტორისათვის;
- თვალყური ადევნოს მაღალი და დაბალი ძაბვის აღჭურვილობის სარემონტო სამუშაოებს;
- შეუკვეთოს სათადარიგო ნაწილები;
- განახორციელოს დაგეგმილი სარემონტო სამუშაოების გრაფიკი;
- უზრუნველყოს ელექტრო აღჭურვილობის მინიმალური და მაქსიმალური სარეზერვო დონე.

განმცხადებელს უნდა შეეძლოს ინგლისურად კითხვა და წერა.

ანაზღაურება განიხილება გასაუბრებაზე.

გთხოვთ მიაწოდოთ თქვენი რეზიუმე ოფისის მენეჯერს შემდეგ მისამართზე:

nanib-76@yahoo.com, nberdzuli@hitmail.com

შპს კვარციტის ხელმძღვანელობა

14-დან-17 წლამდე ასაკის მოზარდებს!

INTERNEWS

ფონდი „ინტერნიუსი" აცხადებს კონკურსს საერთაშორისო სატელევიზიო პროგრამის მომზადებაში მონაწილეობის მისაღებად.

მსურველებმა მოგვმართეთ შემდეგ მისამართზე:

პაოლო იაშვილის ქ.#14/22 ტელ: 92-33-95/96/97

www.internews.ge

საინფორმაციო ტექნოლოგიების ცენტრი „მზიური" გთავაზობთ:

კომპიუტერის შემსწავლელ კურსს თემებით:

- კლავიატურაზე ბეჭდვის ათთითიანი მეთოდი.
- საქმიანი დოკუმენტაციის წარმოება — MS Word.
- აღრიცხვა,საბუღალტრო-ეკონომიკური ამოცანები — MS Excel.
- ლოკალური ქსელი,ინტერნეტი,ელ-ფოსტა.
- ოპერაციული სისტემა Windows.

ცენტრში მოქმედებს სხვა კურსებიც.

მისამართი: ღ.ჭონაძის N70 ტელ:29-48-61

ვებ-გვერდი: WWW.mziuri.ge

თბილისის სოციალურ-ეკონომიკური ინსტიტუტი აცხადებს მიღებას შემდეგ სპეციალობებზე:

- იურიდიული (სამართლისმცოდნეობა)
- საერთაშორისო ეკონომიკური ურთიერთობები
- ფინანსები და საბანკო საქმე

მისაღები გამოცდები ჩატარდება ტესტირების წესით.

ინსტიტუტში ლექციებს კითხულობენ ცნობილი მეცნიერები და პედაგოგები, პროფესორები ოთარ გამყრელიძე, იაკობ ფუტკარაძე, ნინო სავანელი, გრიგოლ თოდუა, შოთა ვეშაპიძე, მალხაზ ჩახნაშვილი, ნათია თურნავა და სხვები.

ინსტიტუტს გამოცემული აქვს შესაბამის კათედრებზე შედგენილი და სამეცნიერო საბჭოს მიერ დამტკიცებული ორიგინალური სასწავლო პროგრამები.

ინსტიტუტთან არსებული ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო სკოლა აცხადებს მიღებას VII-XI კლასებში.

მისამართი: ქ. თბილისი, ბროსეს 8 (46-ე საშუალო სკოლის შენობა) ტელეფონები: 99 96 88, 8 99 51 80 84.

წამალი "სალხინო"

ქართული ფლორის საოცრება

თუ გაწუხებთ პროსტატიტი, ცისტიტი, ქალური და შარდ-სასქესო ორგანოების დაავადებები; როცა შეიმჩნევა შენელებული და გახშირებული შარდვა, შარდვის დროს წვა, შარდსადენი ხვრელის ბაგეთა მიწებება, სუნი ან გამონადენი; აგრეთვე ტკივილი წელის, გავის ძვლის, თირკმელების არეში; შარდის წვეთ-წვეთად გამოყოფა, მოშარდვის სურვილის დაუკმაყოფილებლობა, როცა ვითარდება სექსუალური მოშლილობა და იმპოტენცია,მიიღეთ წამალი "სალხინო" და ეს პრობლემები მოგეხსნებათ.

"სალხინო" აწესრიგებს კუჭ-ნაწლავის მოქმედებას და ხსნის ტკივილებს.

"სალხინო" გამოიყენება ჩირქოვანი და ჩირქმბადი ინფექციების სამკურნალოდ, ნაღვლის ბუშტის (ქოლეცისტიტი), ჰეპატიტის, გასტრიტის, ნეფრიტის, გინგივიტის, სტომატიტის, ბრონქიტის და სხვა პათოლოგიური დაავადებების დროს. "სალხინო" აქრობს პირის ღრუდან უსიამოვნო სუნს. წამალი "სალხინო" კურნავს სარძევე ჯირკვლების დაავადებებს - მასტოპათიას, მასტიტს. თუ გამოიყენებთ მშობიარობის შემდეგ, აიცილებთ მასტიტს და გაიუმჯობესებთ ბავშვის კვებას საკუთარი რძით.

წამალ "სალხინოს" თვისებები აპრობირებულია და მოწონებულია საქართველოს, რუსეთის, აზერბაიჯანისა და სხვა ქვეყნების ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროების მიერ, იგი რეგისტრირებულია. მიღებული აქვს სახელმწიფო პატენტები და ლიცენზია.

იკითხეთ და შეიძინეთ აფთიაქებში.

წამლის ფასი საქართველოს ტერიტორიაზე სამი (3) დოლარის ეკვივალენტს არ უნდა აღემატებოდეს ლარებში.